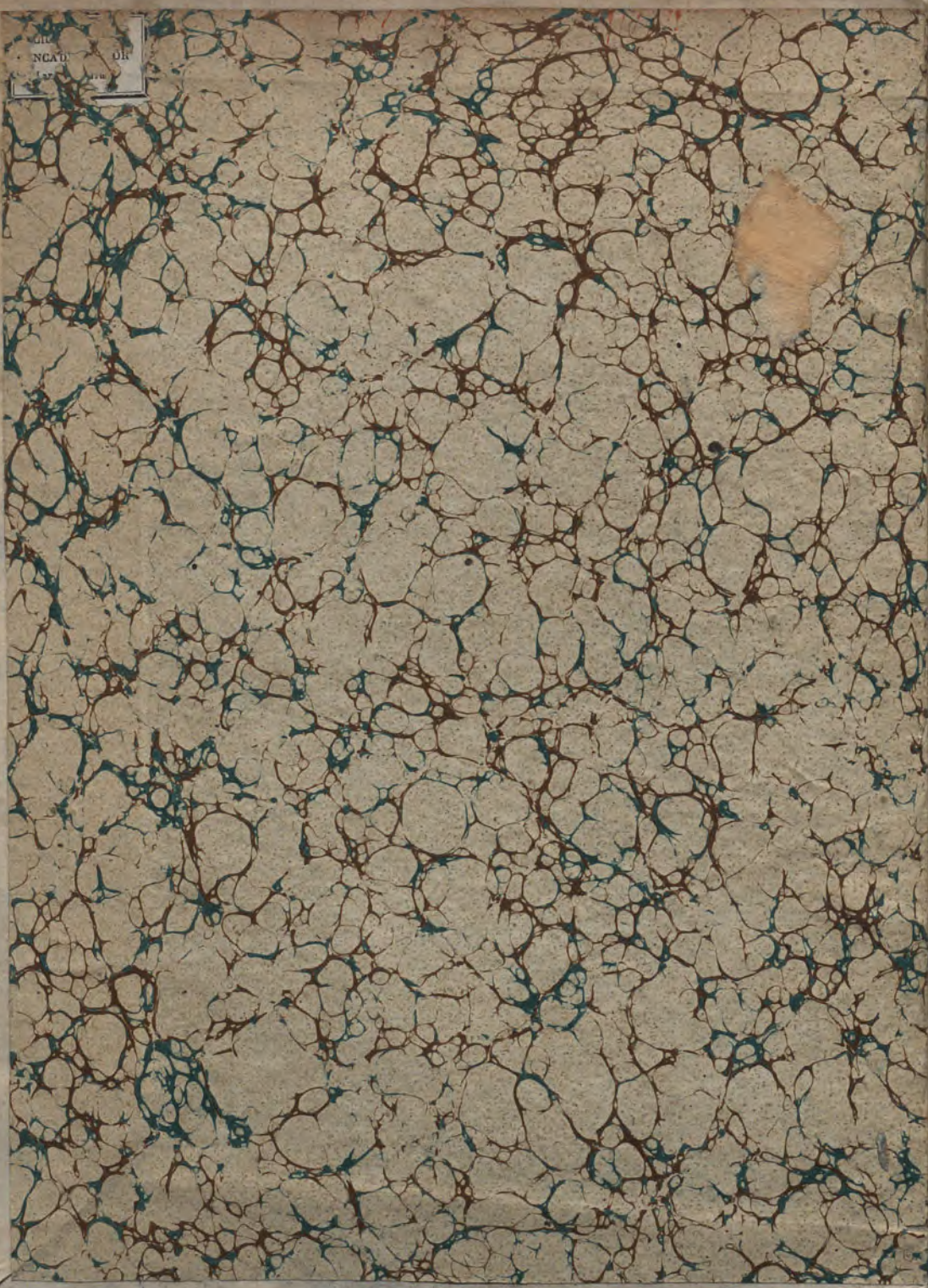

110
NCAO
1870
OR

Page 187.

715

6, 1, 17

Inc.
813

LIBELLVS YSAGOGICVS ABDILAZI. IDEST SER VI GLO
 RIOSI DEI: Q VI DICTVR ALCHABITVS AD MAGISTE
 RV M IVDICIORVM ASTRORVM INTERPRETATVS A IO
 ANNE HISPALENSI SCR PTVM Q VE INEVNDEMA IO
 HANNE SAXONIE EDITVM VTILI SERIE CONNEXVM
 INCIP VNT.

Ostulata a domino plixitate uita ceyphadala. i.
 gladii regni & durabilitate sui honoris custodia
 quoq; operum eius siue bonorum atq; extensione
 sui imperii: exordiamur id quod uolum⁹ narrare
 Cum uidissem conuentum quorundam antiquo
 rum ex auctoribus magisterii iudiciorum astroru
 edidisse libros quos uocauerunt introductorios
 huius magisterii id est iudiciorum astrorum: sed
 quosdam ex eis non fuisse scrutatos diligenter uni
 uersa quae necessaria sunt in eodem magisterio de
 his quae conueniunt introductorio. quosdam uero ea quae necessaria sunt pro
 tulisse proluxe: & quia quod necessarium est in eo perisse cererem. Quosda
 quoq; in ordinatione eorum quae protulerunt non incessisse itinere disciplinae
 conspexissem capi edere hunc librum: & posui eum introductorium. atq; col
 legi in eo ex dictis antiquorum quicquid necessarium est huic magisterio secu
 dum modum introductorium: & non introduxi ratiocinationes disputatio
 nis uel defensionis eorum quae protulimus necessarias cum sint in libro Ptolomei
 qui appellatur alarbamaalet id est quattuor tractatum: & in libro meo
 quem edidi in confirmatione magisterii iudiciorum astrorum: & in destructi
 one epistolae haiffehenhali in annullatione eius ex ratiocinatione quae ad hoc
 possint sufficere: & diuisi eum in quinque differentias. Prima differentia est in
 esse circuli signorum essentiali & accidentali. Secunda differentia in naturis
 planetarum septem: & quid illis proprium: & quid significant. Tertia differē
 tia in his quae accidunt planetis septem in semetipsis: & quid accidat eis adinu
 uicem. Quarta differentia in expositione nominu astrologoru. Quinta dif
 ferentia in uniuersitate partium & expositione esse earum in gradibus.

DIFFERENTIA PRIMA.

aa ii

DE DIVISIONE CIRCULI SIGNORVM

Itach idest circulus signorum: diuiditur in .xii. ptes
 equales secundū diuisionem circuli signorum: &
 hæ .xii. partes dicūtur signa & referūtur ad imagi
 nes quæ sunt sub eodem zodiaco circulo: quæ sūt
 Aries Taurus Gemini cancer Leo Virgo Libra
 Scorpius Sagittarius Capricornus Aquari⁹ Pisces
 Et unūquodq; istorum signorū diuidit⁹ in .xxx. p/
 tes equales: quæ gradus uocantur. Et grad⁹ diuidit⁹
 in .lx. minuta: & minutum in .lx. secunda: & secun
 dum in .lx. tertia. Similiter quæ sequuntur quarta

scilicet & quinta ascendendo usq; ad infinita. Et sex ex his signis sunt septentrio
 nalia idest ab initio arietis usq; ad infinem uirginis quæ sunt septentrionalia a li
 nea equinoctiali: & sex meridiana idest ab initio libræ usq; in finē pisciū. Et sex
 ex illis dicuntur directe ascendētia idest ab initio cancri usq; in finē sagittarii.
 Et sex tortuose ascendētia dicuntur idest ab initio capricorni usq; in finem ge
 minorū. Et tortuose ascendētia obediūt directe ascendētib⁹: hoc est: duo signa
 quæ fuerint unius longitudinis a capite cancri obediūt sibi ut gemini cancro.
 Taurus leoni Aries uirgini. Et pisces libræ aquarius scorpioni. Et capricornus
 sagittario. Et duo signa quæ fuerint unius longitudinis a capite arietis dicuntur
 concordantia in itinere ut aries & pisces. Taurus & aquarius Gemini & capri
 corn⁹. Cancer & sagittarius. Leo & scorpio. Virgo & libra. Et uocatur medie
 tas circuli quæ est ab initio leonis usq; in fine capricorni medietas maxima & ē
 medietas solis quia sol in omni hac medietate habet principium sicuti habent
 planetæ in suis terminis. Et alia medietas quæ est ab initio aquarii usq; in finem
 cæcri uocat minima & est medietas lune quia luna sicuti hēt in oī hac medietate prin
 cipium sicut sol in maxima & uocatur illa medietas quæ est ab initio arietis usq;
 in finem uirginis medietas calida: & alia quæ est ab initio libræ usq; in finem pi
 scium uocatur medietas frigida. Et uocatur illa quarta pars circuli q̄ est ab ini
 tio. Arietis usq; in finē geminorum quarta calida humida uernalis puerilis san
 guinea. Et illa quæ ē ab initio cancri usq; in finem uirginis dicitur quarta calida
 sicca estivalis iuuenilis colerica. Et illa quæ est ab initio libræ usq; in finem sa
 gittarii dicitur quarta frigida sicca autūnalis melancolica & significat initium
 diminutionis mediocris ætatis. Et illa quæ est ab initio capricorni usq; in finem
 piscium dicitur q̄ta frigida humida defectiua senilis hyemalis flatuca. Omnib⁹
 autem planetis quæ feruntur in his signis non quod sint in eis sed quia feruntur
 sub eis hoc est indirecto eorum Altior & prior circulo signorum & cursu
 tardior est Saturn⁹: deinde iupiter deinde Mars deinde Sol deinde Mercurius.

deinde Luna q̄ ē terre propior & cursu omnibus uelocior. Significatur autem etiam per caput draconis & caudam cum planetis quaedam significationes sicut exponemus in sequentibus.

De domibus planetarū.

Abent quoq; planetæ in his signis potestates: quasdam p naturam quasdam per accidens. Quæ sunt per naturam sunt hæc dom⁹. Exaltatio: Terminus: Triplicitas, Facies. De illis autem quæ per accidēs sūt loco conuenienti tractabimus. Domus sūt hæc Aries & Scorpius domus Martis Taurus & libra domus Veneris Gemini & uirgo domus Mercurii Cancer domus Lunæ Leo domus Solis Sagittarius & Pifces domus Iouis Capricornus Aquarius domus Saturni Septimū autē signū a domo uniuscuiusq; planetæ dicitur eiusdē fore detrimētū. Et si duo signa fuerint domus unius planetæ dicitur cōcordātia in almātica: hoc ē in circulo q̄ latus ē in medio & in ligatura strict⁹: & habet significare circulū zodiacū. Signa autem in qua planetæ dum intrāt dicuntur gratulari in eis & domini eorū s̄m do rothiū sūt hæc Saturn⁹ dū intrat Aquariū gaudere dicitur Iupiter in sagittario. Mars in scorpione. Ven⁹ in Tauro: & Mercuri⁹ in Virgine.

De exaltationib⁹ planetarū.

E sunt exaltationes planetarū. Sol exaltat^r in ariete hoc ē in .xviii. gradu ei⁹. Luna in .iii. gradu. Tauri Saturn⁹ in .xxi. libre. Iupiter i .xv. gradu. Cæci Mars in .xxviii. gradu Capricorni. Ven⁹ in .xxvii. gradu Pifciū. Mercuri⁹ in .xv. Virginis, Caput draconis in .iii. gradu geminorū. Et cauda in .iii. gradu Sagittarii. In septimo autē signo ab exaltatiōe uniuscuiusq; planetæ in simili gradu erit ei⁹ descēssio: uerbi gratia: sicut sol exaltat^r in .xviii. gradu arietis. ita in .xviii. gradu libræ cadit: & sic de ceteris. Ptolome⁹ autē ponit arietē totū exaltationē solis. Et thaurum totū exaltationē luæ & cetera similiter.

De triplicitatibus.

Riplicitates uero sic distinguim⁹. Oīa enim tria signa q̄ in una natura uident^r cōcordari faciunt triplicitatē & eodē nomine uocantur. hoc ē triplicitas. Aries ergo Leo & Sagittari⁹ faciūt triplicitatē primā: q̄a unūquodq; istorū signorū ē igneū masculinū. diurnū calidū. .f. & siccū. colericū. sapore amare. est quoq; & hæc triplicitas orientalis. Cuius domini sūt in die sol & in nocte Iupiter & eorū p̄iceps in die ac nocte est saturn⁹ Triplicitas secūda est ex Tauro uirgine & capricorno: quia h̄ sūt signa foemina nocturna terrea frigida. .f. & sicca melācolica sapore acria meridiana. Huius quoq; triplicitatis domini sūt in die Ven⁹ & nocte luna quarum p̄iceps i die ac nocte ē Mars. Tertia triplicitas est ex geminis libra & aquario quia h̄ signa sūt masculina diurna sanguinea scilicet calida humida ærea sapore dulcia

occidentalia. Cuius triplicitatis domini sunt in die Saturnus & in nocte Mercurius
 eorum quoque princeps in die ac nocte est Iupiter. Quartam uero triplicitatem faciunt
 Cancer Scorpium & Pisces quia hi sunt foemina nocturna septentrionalia aquati
 ea flativa frigida humida sapore salua. Cuius triplicitatis domini sunt in die Ve
 nus & in nocte Mars quoque princeps in die ac nocte est luna.

Tabula domorum exaltationum Gaudiorum Casuum & Triplicitatum planetarum.

V	♂ die	☉ 19 di.		♄ 21	☉ d.	♄	♄ a
♄	♀ no.	♃ 3	♃		♀	♃	♄ b
♃	♃ di.	♃ 3		♃ 3	♄	♃	♄ c
♄	♃ d.n.	♄ 15		♄ 28	♀	♄	♃ d
♃	☉ d.n.				☉	♄	♄ a
♄	♀ n.	♃ 15	♃	♀ 27	♀	♃	♄ b
♃	♀ d.	♄ 21		☉ 19	♄	♃	♄ c
♄	♄ n.		♄	♃ 3	♀	♄	♃ d
♃	♄ d.	♃ 3	♄	♃ 3	☉	♄	♄ a
♄	♄ n.	♄ 28		♄ 15	♀	♃	♄ b
♃	♄ d.		♄		♄	♃	♄ c
X	♀ n.	♀ 27	♃	♃ 15	♀	♄	♃ d

De signis mobilibus fixis & communibus.

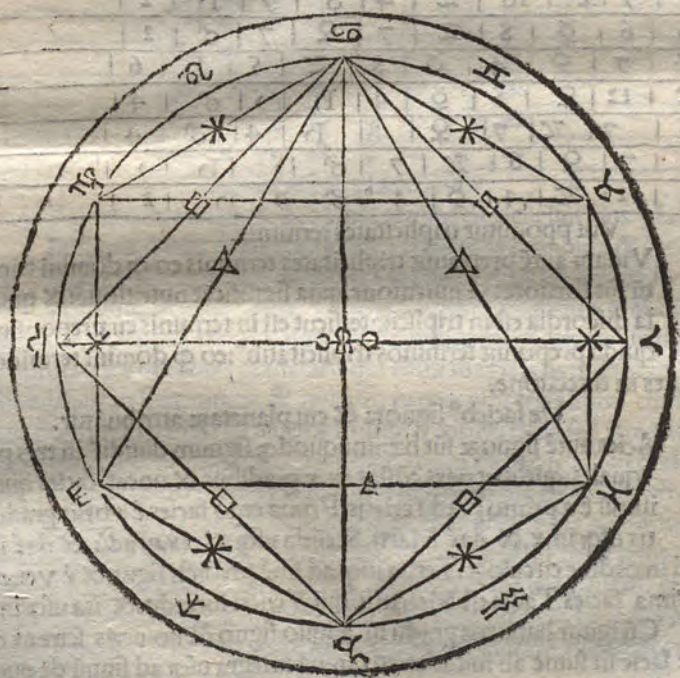
Quattuor quoque ex his signis dicuntur esse mobilia. scilicet Aries Cancer Li
 bra & Capricornus. Et quattuor fixa scilicet Taurus Leo Scorpium
 & aquarius. Reliqua uero quattuor scilicet Gemini Virgo Sagitta
 rius & Pisces sunt communia. Dicuntur autem mobilia fixa uel communia:
 quia quando Sol ingreditur aliquod istorum mouetur. id est mutatur tempus uel figuratur. id est
 in eodem statu perseverat: aut fit commune. id est medietas illius unius temporis erit ut
 medietas alterius: uerbi gratia: quando Sol ingreditur signum arietis tempus mutat
 id est uertitur hiemps in uer. Et quando intrat Taurus figuratur id est tempus uernale
 quando uero Sol ingreditur geminos fit tempus commune. id est dimidium ueris & dimidi
 um aestatis & sic de ceteris.

De aspectibus planetarum.

Idem etiam signa se aspicere: hoc est omne signum aspiciat tertium ante se
 & tertium post se quod est undecimum & hic aspectus dicitur sextilis & est aspe
 ctus dilectionis & medietatis amicitiae: & dicitur etiam sextilis eo quod tenet
 sextam partem circuli. id est lx. gradus. uerbi gratia planeta qui fuerit in initio
 Arietis aspiciat eum qui fuerit in gemini ante se & eum qui fuerit in aquario post se qui est
 aspectus amicitiae. Et aspiciat quartum ante se & quartum post se. id est decimum & hic aspe
 ctus uocatur tetragonus eo quod tenet quartam partem coeli. id est lxxx. gradus & est aspectus
 discordiae atque medietatis inimicitiae. Aspiciat quoque quintum signum ante se & quintum post
 se quod est nonum & hic aspectus dicitur trigonus uel trigona radiatio eo quod tertia

ptē coeli .i. cxx. gradus teneat & ē aspect^o cōcordiā & dilectiōis pfecte. Aspiciat
 autē septimū p oppositionē & est aspectus inimicitia pfecte. Et si in his signis
 ita se aspicientibus fuerint planeta dicūt se aspiciere hic est aspectus: & si duo
 planeta fuerint in uno signo dicūt cōiūcti. Cū uero fuerit planeta in aliquo si
 gno erūt radii illius in signis illis q̄ aspiciūt ipsū signū in simili gradu atq; minu
 to: uerbi gratia si fuerit Mars in primo gradu arietis & in primo minuto eius
 dē gradus erūt radii ei⁹ in primo gradu signi libre & i primo minuto eiusdem
 gradus & sic intellige de ceteris aspectibus ut in hac figura patet euidentissime.

FIGURA ASPECTVVM.

De terminis planetarum.

Vnt quoq; planetarū i signis i minimi ul' fines q̄ i unoquoq; signo hēt .v.
 f planeta i terminos p̄ diuersos grad⁹ dispositos: nā ab iitō arietis usq; ad sextū
 aa iiii

gradu eiusdē arietis ē termin⁹ Iouis. & a sexto usq; ad. xii. terminus Veneris: et a. xii. usq; ad xx. terminus Mercurii. & a. xx. usq; in. xxv. termini ius martis saturni: & propter diuersitatem eorum graduū: & grauitatē eoz memorie descriptimus eos in tabula ut leuius esset opus. Termini egyptiorum & dicuntur esse hermetis.

Υ	♄	6	♀	6	♃	8	♂	5	♄	5
♃	♀	8	♃	6	♄	8	♄	5	♂	3
♄	♀	6	♄	6	♀	5	♂	7	♄	6
♁	♂	7	♀	0	♃	6	♄	7	♄	4
♁	♄	0	♀	5	♄	7	♀	6	♂	0
♄	♀	7	♀	10	♄	4	♂	7	♄	2
♄	♄	6	♀	8	♄	7	♀	7	♂	2
♄	♂	7	♀	4	♃	8	♄	5	♄	6
♄	♄	12	♀	5	♀	4	♄	5	♂	4
♄	♀	7	♄	7	♀	8	♄	4	♂	4
♄	♀	7	♀	6	♄	7	♂	5	♄	5
♄	♀	12	♄	4	♀	3	♂	9	♄	2

Vbi pponuntur triplicitates terminis.

Vidam autē preponūt triplicitates terminis eo q̄ domini triplicitatū sūt fortiores in nutritione. quia significat nutritionē: & quia nulla discordia est in triplicitate: sicut est in terminis cū preponūtur: & quidā preponūt terminos triplicitatib⁹: eo q̄ domini terminorum sūt fortiores in directione.

De facieb⁹ signoz & cui⁹ planetaz attribuitur.

Acies autē signoz sūt hæ: unūquodq; signum diuidit̄ in tres partes equales: quelibet pars cōstat ex. x. gradibus & uocat̄ facies quarum initiū ē a primo gradu arietis. Prima ergo facies ē a prio gradu arietis usq; in. x. & dat̄ Marti. Secūda usq; ad. xx. gradū & dat̄ soli q̄ succedit ei in ordine circuloz. Tertia usq; ad finē predicti signi. & ē Veneris: si militer prima facies Tauri est Mercurii qui Veneri succedit. & ita usq; in finē signoz. Cū igitur habueris gradū in aliquo signo & uolueris scire ex cuius planetaz facie sit sume ab initio arietis signa integra usq; ad signū de quo uolueris scire & triplica ea & qd̄ sup̄ fuerit adde sup̄ hoc qd̄ preterit ex faciebus illius signi de quo facie scire uolueris cū eadē facie cui⁹ dñm scire uolueris et p̄ uice a planeta q̄ ē domin⁹ faciei signi arietis q̄ ē Mars s̄m successione circuloz vii. & vii. & quod remaserit isra septē nūera a Marte p̄ successione plætagē & quo finit⁹ fuerit numerus crit prima facies illi⁹ signi unde fuerit grad⁹ usq; i. x.

iisdem signi illius planete apud que numerus erit finitus & a.x.usq; in .xx.al/
 terius planeta qui illum succedit : & a.xx.usq; in finem alterius signi qui ei suc
 cedit & in cui^o decimo fuerit gradus ex signo erit facies illius planeta.uocatur
 etia domini facierum istarum a quibusdam derani cuius sequitur tabula.

In	v	♂	10	☉	10	♀	10
In	♄	♀	10	☽	10	♃	10
In	♂	♄	10	♂	10	☉	10
In	♁	♀	10	♀	10	☽	10
In	♁	♃	10	♄	10	♂	10
In	♁	☉	10	♀	10	♀	10
In	♁	☽	10	♃	10	♄	10
In	♁	♂	10	☉	10	♀	10
In	♁	♁	10	☽	10	♃	10
In	♁	♄	10	♂	10	♂	10
In	♁	♀	10	♀	10	☽	10
In	♁	♃	10	♄	10	♂	10

De uirtutibus planetarum.

T quia iam annuente deo tractauimus de potestatibus planetarum
 in signis q sunt domus exaltatio triplicitas terminus & facies .Nūc
 igitur tractemus de uirtutibus seu fortitudinibus eorum in ipsis .nā
 dominus domus habet v.fortitudines & dominus exal.iiii.& do/
 minus tripli.iii.dominus termini duas:& dominus faciei unam intellige ergo
 ex hoc numero fortitudines planetarū qui enim magis habundant in numero
 magis habūdant in fortitudine.& quidam preponunt terminum triplicitati.i.
 uolunt ut dominus termini sit fortior domino triplicitatis sed iam exposuim^o
 superius in quo ualet uniusquisq;. Quidam etiam de hac re talem dederunt cō
 parationē dicentes quod planeta cum fuerit in domo sua est similis uiro in do/
 mo atq; in dominatione sua : & cum fuerit in exaltatione sua est similis uiro in
 regno suo & gloria : & cū fuerit in termino suo est sicut uir inter parentes & co
 gnatos suos atq; gentes:& cum fuerit in triplicitate sua erit sicut uir in honore
 suo & inter auxiliatores atq; ministros suos:& cum fuerit in facie sua erit sicut
 uir in magisterio suo.Hæ sunt uniuerse potestates planetarū essentielles in signis
 & sequuntur has figure signorū.

De essentiis signorum & quid significant in semetipsis.

Via in signis sunt qdam signa q dicuntur rationalia scilicet . Virgo
 q Gemini Libra & aquarius & prima medietas sagittarii:quia eorū
 imagines in circulo ad imagines hominū figurantur hæc quoq; di
 cuntur signa pulchras uoces habentia hæc quoq; uigēt cum fuerint
 in oriente.Et qdam dicuntur alas habentia scilicet Gemini uirgo & pisces.Et q

dam quadrupedia: ut leo & sagittarius. Quædam eorū sunt domestica: ut Aries
Taurus Capricornus & hæc uigent cum fuerint in meridie. Virgo autem
& Capricornus & Aquarius uigent cum fuerint in septentrione. Et ex si-
gnis quædam sunt tortuosa & uitiosa scilicet Aries Taurus Cancer Scorpio &
Capricornus. Et quædam ex eis dicuntur plures proles habetia scilicet Cancer
Scorpio & Pisces. Et hæc uigent cum fuerint in occidentē. Et quædam ex eis sunt
sterilia: ut Gemini Leo & Virgo. Et quædam sunt paucos filios habetia: ut Aries
Taurus Libra Sagittarius Capricornus & Aquarius. Et quædam dicuntur mul-
tum luxuriosa scilicet Aries Taurus Leo & capricornus. Et ex signis quædam di-
euntur mediani uocem habentia quæ formantur ad imagines animalium balan-
tium & mugientium & rugientium: ut Aries taurus leo & capricornus: & ulti-
ma pars sagittarii. Et quædam sunt uoce carentia scilicet illa quæ formantur ad ima-
gines animalium uoce carentium scilicet Cancer scorpius & pisces.

De significationib⁹ signorum .

e Tunūquodq; signum habet propriam significationem in his quæ
significant excreatione membrorum & moribus hominū & regio-
nū & seminū & arborum & cetera Aries habet ex corpore hominis
caput & faciem & ex regionibus bebil: & feriz. i. babiloniam & persidam &
aradiam & salastim & palestina. Taurus habet arbores quæ plantantur: & ex
corpore hominis habet collum & gutturis nodum: & ex regionibus ezetimet
& almechim & sandem & araterad. Gemini est signum largum boni animi &
habet ex corpore hominis humeros & brachia & manus: & ex regionibus ur-
geti & armeniam nuthrabigem & elenimstet. i. egyptū & bartha. Cácer habet
ex arborib⁹ eas quæ fuerint equales longitudine: & ex corpore hominis pecc⁹ cor
stomachum costas splenem & pulmonem & ex regionibus armeniam minorē
& orientalem plagam buthaben & massem & acin & habet participationē in
barach & atrabicen. Leo habet arbores proceras idest longas calidus & uersut⁹
& multe angustie atq; tristicie & ex corpore hois stóachū cor dorsū latus & ex re-
gioib⁹ artitri usq; in finē regiōis habitabilis. Virgo hēt qeqd seminat ex seminū
bus & est larga boni animi: & habet ex corpore hominis uentrem & interiora
scilicet telam idest dyastragma & intestina & ex regionibus argementa & affem
idest quædam regio circa hierusalē & alforas idest eufraten & insulam quæ hispania
& festis uel atēum. Libra habet arbores proceras & est larga boni animi: & ha-
bet ex corpore hominis lumbos & inferiora uentris umbilicum & pectinem &
uerenda anchas & illia & nates: & ex regionibus terram romanorum uel greco-
rū & quæ succedūt eis affines usq; ad affricam: habet etiam araffē uel azim usq; in
finem ethiopiæ & barthan: habet & carm & segestem & thebis uel thebil & ta-
brasten barab & anbarath. Scorpius habet arbores longitudine equales largum

Boni animi & hēt ex hoīs corpore nerēda testiculos uesciam anū & femora & ex regionibus helehiget & rura Arabū & fines eius usq; in allegem: & habet in alchach participationem. Sagittarius ingeniosus & calid⁹ habet ex corpore hominis femora: & ex regionibus ethiopia & maharahen & achiut uel acenit uel ahichit q̄ est india. Capricornus bone uite iracundus cautus & calidus: multe tristicie: habēs ex corpe hoīs genua: & ex regiōibus ethiopiā annaban alcon & acuih, & mahamen usq; ad duo maria & ahant & acniut q̄ est india. Aquarius habet ex corpore hominis crura usq; ad inferiora cauillarum idest tallorū: & ex regionibus azenes idest nigredinē & althupha & partes eius & terram el fies & partem terre egipti & occidentalem plagam & terre achiut. Pisces calidus & cautus cōmixtus multi coloris habens ex corpore hominis pedes: & regionibus carabrarem & septentrionalem plagam terre iurgem & participatio nem in romanis usq; ad effen habet insulā & egyptum & alexandriam & mare licium.

De significatione planetarū in signis secundam membra hominis.

Si quidem planeta significauerint dolorem habent in unoquoq; signo membrum sibi proprium. Tractemus ergo de doloribus planetarum in signis: & primū incipiamus ab Ariete. Saturnus in ariete habet pectus. Iupiter uentrem. Mars caput. Sol femora. Venus pedes. Mercurius crura. Luna genua. In tauro. Saturnus uentrem. Iupiter dorsum. Mars collū. Sol genua. Venus caput. Mercurius pedes. Luna crura. In geminis Saturn⁹ uētrē. Iupit⁹ uerēda & q̄ succedūt. Mars pect⁹ & q̄ succedūt. Sol crura & cauillas idest rillos. uentus tollū. Mercuri⁹ capud. Luna femora. In cācro. Saturnus uirilia & omnia eis succedētia. Iupiter femora. Mars pect⁹. Sol pedes. Venus brachia & humeros. Mercurius oculos & guttur. Luna caput. In leone. Saturnus uerenda & eis succedentia. Iupiter femora & genua. Mars uentrem. Sol caput. Venus cor. Mercuri⁹ humeros & guttur. Luna collū. In uirgine. Saturnus pedes. Iupiter genua & eorū succedētia. Mars uētrē. Sol collū. Venus uētrē. Mercuri⁹ cor. Luna hūeros. In libra saturn⁹ genua & eorū succedētia. Iupit⁹ oculos & eorū succedētia. i. pres capitis. Mars uerēda & eorū succedētia. Sol hūeros. Venus caput. Mercuri⁹ uentē. Luna cor. In scorpiōe. saturn⁹ cauillas. i. tallos & earū succedētia. Iupiter pedes. Mars caput brachia & femora. Sol cor. Venus uerendam & eorū succedētia. Mercurius dorsū. Luna uētrē. In sagittario. saturn⁹ pedes. Iupit⁹ crura & caput. Mars pedes & manus. Sol uentrem. Venus femora & brachia. Mercurius uerenda & cor. Luna dorsum. In capricorno. Saturnus caput & pedes. Iupiter genua & oculos. Mars crura & humeros. Sol dorsum.

Venus femora & cor. Mercurius uerenda & eorum succedentia. Luna femo-
 ra. in aquario. Saturnus caput & collū. Iupiter humeros pectus & pedes. Mars
 cauillas & cor. Sol uerenda & eorum succedentia. Venus genua & eorum suc-
 cendentia. Mercurius femora & cor. Luna uerenda. in pisce Saturnus humeros
 & brachia & collum Iupiter cor & caput. Mars cauillas & uentrem. Sol femo-
 ra & eorum succedentia. Venus collum & dorsum. Mercurius ctura & ue-
 renda. Luna femoralia.

De gradibus signorum masculinis & foeminis.

Vnt quoq; in unoquoq; signo gradus qui proprie dicuntur mascu-
 lini atq; foeminini. Nam ab initio arietis usq; in. viii. gradum dicunt
 esse masculini & ab. viii. in. viiii. foeminini & a. viiii. in. xv. masculi-
 ni & a. xv. usq; in. xxii. foeminini: & a. xxii. usq; in finē arietis mascu-
 lini quos decreuimus describere sicut descripsim⁹ terminos & hic modo de pin-
 gimus tabulam : ut leuius redatur opus deo auxiliante.

Υ	mas.	8	femi.	1	mas.	6	femi.	7	mas.	8				
♄	femi.	5	mas.	6	femi.	6	mas.	4	femi.	3	mas.	6		
♃	femi.	5	mas.	11	femi.	6	mas.	4	femi.	4				
♂	mas.	2	femi.	6	mas.	2	femi.	2	mas.	11	femi.	4	mas.	3
♆	mas.	5	femi.	3	mas.	7	femi.	8	mas.	7				
♅	femi.	8	mas.	4	femi.	8	mas.	10						
♄	mas.	5	femi.	10	mas.	5	femi.	7	mas.	3				
♃	mas.	4	femi.	10	mas.	3	femi.	8	mas.	5				
♂	mas.	2	femi.	3	mas.	7	femi.	12	mas.	6				
♆	mas.	11	femi.	8	mas.	11								
♅	mas.	5	femi.	10	mas.	6	femi.	4	mas.	2	femi.	3		
♄	mas.	10	femi.	10	mas.	3	femi.	5	mas.	2				

De gradibus lucidis tenebrosis & fumosis & uacuis.

T in unoquoq; istorū signorū sunt gradus qui dicuntur lucidi: &
 gradus q dicuntur tenebrosi. & gradus qui dicuntur fumosi: & gra-
 dus qui uocantur uacui. Dicunt enim quidam quod ab initio arie-
 tis usq; in tertiu gradū sūt tenebrosi & a. iii. i. viii. lucidi & ab. viii. in
 xvi. tenebrosi & a. xvi. in. xx. lucidi & a. xx. usq; ad. xxiiii. uacui & a. xxiiii. usq;
 in. xxviii. lucidi. & a. xxviii. in finem arietis uacui. de quibus faciemus tabulā
 si deus uoluerit.

Υ	te.	3	lu.	5	te.	8	lu.	4	ua.	4	lu.	5	ua.	1
Ϟ	te.	3	lu.	4	ua.	5	lu.	3	ua.	5	lu.	8	te.	2
Π	lu.	4	te.	3	lu.	5	ua.	4	lu.	6	te.	5	ua.	3
Ϟ	lu.	12	te.	2	ua.	4	fu.	2	lu.	8	ua.	2		
Ω	te.	10	fu.	10	ua.	5	lu.	5						
Π	te.	5	.	3	ua.	2	lu.	6	fu.	6	ua.	5	te.	3
♄	lu.	5	te.	5	lu.	8	te.	3	lu.	6	ua.	3		
♃	te.	3	lu.	5	ua.	6	lu.	6	fu.	2	ua.	5	te.	3
♂	lu.	9	te.	3	lu.	7	fu.	4	lu.	7				
♆	te.	7	lu.	3	fu.	5	lu.	4	te.	3	ua.	3	te.	5
♄	fu.	4	lu.	5	te.	4	lu.	8	ua.	4	lu.	5		
χ	te.	6	lu.	6	te.	6	lu.	4	ua.	3	lu.	3	te.	2

De gradibus putealibus.

T in signis sunt quidam gradus qui uocantur putei: cum fuerit plane ta in aliquo eorum dicitur esse in puteo: ut est sextus gradus arietis & cetera. ut in hac tabula sequenti ostendetur.

Υ	6	11	10	23	29	♄	1	7	20	30				
Ϟ	5	12		24	25	♃	9	10	22	23	27			
Π	2	12	17	26	30	♂	7	12	15	24	27	30		
Ϟ	12	17	23	26	30	♆	2	7	17	22	24	28		
Ω	6	13	15	22	23	♄	1	12	17	22	24	29		
♃	8	13	16	21	25	χ	4	9	24	27	28			

De gradibus azemena id est debilitatis corporis.

T sunt in signis quidam gradus qui dicuntur gradus azemena id est gradus debilitatis corporis. Est enim azemena quidam debilitatio corporis temporalis: ut surditas: cecitas: membri amissio & cetera talia quae quod diu uixerit homo sperare non habebit: nisi miraculose sanetur. Cum ergo fuerit luna in his gradibus in natiuitate alicuius pueri accidit ei predicta azemena secundum significationem loci & aspectus seu loca planetarum. Significat quoque azemena per astra diuersis modis. sicut in libris natiuitatum inuenies gradus autem azemene sunt hi qui describuntur hic in tabula.

♃	8	6	7	8	9	10	♃	19	29					
♄	9	10	11	12	13	14	15	♂	1	7	8	18	19	
♅	9	10	11	12	13	14	15	♆	26	27	28	29		
♆	18	27	28					♄	18	19				

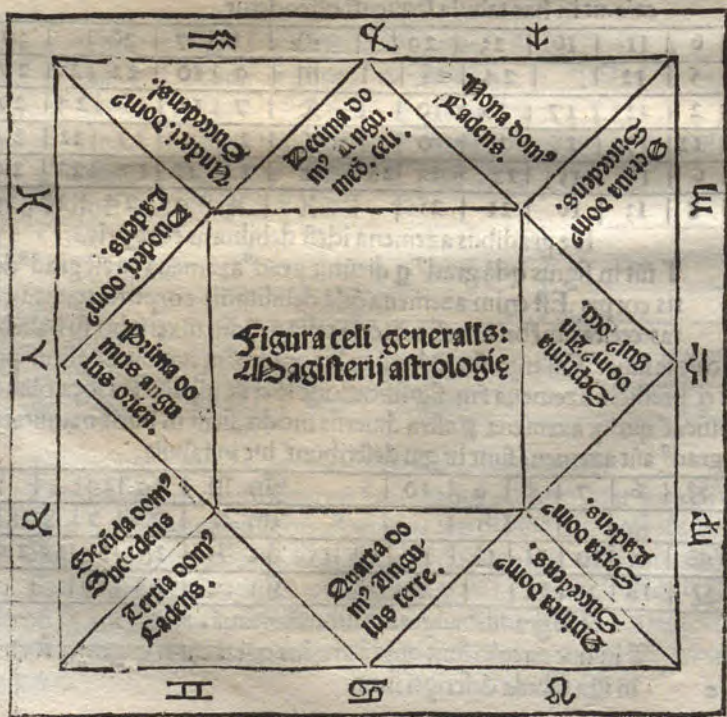
De gradibus augmentatibus fortunae.

T in hoc circulo sunt quidam gradus qui dicuntur augentes fortunae: qui in ista tabula descripti sunt.

Υ	19					♄	3	5	21	
♁	3	15	27			♃	7	18	20	
♂	11					♆	13	20		
♁	1	2	3	4	15	♅	12	13	14	20
♁	2	5	7	19		♁	7	16	17	20
♁	3	14	20			♁	13	20		

De gradibus compositibus.

T duo grad^o q fuerint uni^o longitudinis a capite signorū mobiliū di-
e cunt cōpotētes. i. uni^o fortitudis & cōsortes seu p̄ticipes i uirtute.
ut. xx. gra. capricor. uel cācri cum .x. gra. sagitt. uel gemioꝝ: & .xx.
gra. arietis uel libre cū .x. gradu pisciū uel uirgis. De esse circuli accidētali.
Ed qa auxiliāte deo iā ptulim^o eē circuli signorū eēntiale: nūc p̄fera-
f mus accidētale. Nam circulus figuratur in omni hora tali figura: quæ
diuidit in quattuor partes: quas diuidit circul^o hemisperiū: & circulus

meridiei id est circulus medii caeli: q̄ facit mediū diē: & unaquaq; pars istarū partiu
diuidit̄ in tres ptes ineq̄les s̄m ascēsiōes signi ascēdētes atq; hoc mō diuidit̄ cir
culus in duodecim ptes q̄ uocatur domus nominatur quoq; & cuspidēs &
turres: cuius opus expositum est in libro Ezibi id est in libro cursus siderum.
Principium quoq; diuisionis est horoscopus hoc est ascendens cuius ini
tium est super circulum hemispherii orientalis deinde secunda dom⁹ sequitur &
tertia: ceteraq; domus usq; ad duodecimā. Quarta autem pars quæ est ab ascen
dente usq; ad medium caeli: quæ est domus duodecima undecima & decima di
citur quarta pars orientalis masculina: & adueniens significat initium uite: & uo
catur puerilis sanguinea uernalis. Et pars alia quæ est a medio caeli usq; ad gra
dū occidentalis signi id est septime qui est super circulum hemispherii occidenta
lis quæ est domus nona octaua: & septima: & est meridiana foemina recedēs
significat mediam etatem & uocatur profecto iuuentutis estiuales colerica. Ter
tia quoq; pars quæ est ab occidente usq; ad gradum quarte domus quæ est sup
circulū meridiei sub terra quæ ē dom⁹ sexta quinta & quarta est occidentalis ma
sculina adueniēs significat finē uite: & uocatur autumnalis melancholica & est seni
lis & est mediocris etatis. Quarta pars quæ est a quarta domo usq; ad ascendēs
quæ domus est tertia secunda atq; ascendens est septentrionalis foemina rece
dens significat quod accidit homini post mortem eius & ad quid deueniet cor
pus eius uel eius dispositio de dimissa substantia: aut quid dicetur de eo scilicet
num laudetur uel uituperetur: & uocatur hæc pars senilis flegmatica defectiua
hyemalis. Et ille due partes q̄ sunt a medio caeli usq; ad ascendēs: & ab ascendē
te usq; ad quartam domum: ista medietas uocatur medietas ascendens: & reli
quæ partes quæ sunt a quarta domo usq; ad septimam: & inde ad medium cae
li uocatur medietas descendens. Et quicquid fuerit super terram ex circulo id est
illa pars circuli superior dicitur dextra: & quæ sub terra id est illa pars inferior
dicitur sinistra. Et ascendens & quarta & septima & decima dicuntur alamed
id est quas nos angulos uocamus ut pulchrius sonet. Et secunda domus octaua
& quinta & undecima succedentes angulis uocant̄. Tertia aut̄ & .vi. .viii. aut .xii.
cadentes ab angulis dicuntur: Cum ergo planeta in angulis uel eius succedenti
bus fuerit dicitur proficere: & si fuerit in cadentibus ab angulis dicit̄ deficere
& unaquaq; istarum domorum significat aliquid de esse hominum.

De domibus & significationibus earum.

Rima domus cuius initium oritur in circulo hemispherii orientalis
uocat̄ athale. i. ascēdēs: hæc significat corpora & uitā & initia operū
interrogationibus & rōne & locutiōe & rumorib⁹: & qcqd cogitat
interrogās in aīo suo: & significat initia uite. Et dixit alendezgod in

natiuitate: q̄ dñs triplicitatis ascendētis pri⁹ significat uitā & naturā nati seu in
terrogantis & eius delectationē atq; uoluntatē: & qd diligit & qd odio hēat
& quid boni seu mali ei adueniat in initio uite eius: & dominus triplicitatis se
cund⁹ significat uitā & corpus & uirtutem seu fortitudinē & medietatem uite
& dominus triplicitatis tertius significat id quod socii eius significauerunt: &
significat finem uite in morte.

f Ecunda domus est domus substantie ac uictus & ministrorum & au
xiliatorum: & significat finem annorum uite id est finem iuuentutis
Et dixit alendezgod de dominis triplicitatis domus substantie:
de primo .s. secundo ac de tertio uide quis eorum sit fortior esse &
loco hunc facies merito auctorem substantie & significatorem acquisitionis: q̄
si fuerit in medio cœli inueniet hanc a rege: & si fuerit in domo fidei al' fidu
cie est melius. Similiter dominus triplicitatis primus dat substantiam in initio
uite: & secundus in medio uite: & tertius in fine eius

t Ertia domus est fratrum & sororum & propinquorum ac dilecto
rum fidei atq; regionis mandatorum ac legatorum mutatiōum atq;
itinerum minorum & significat esse uite ante mortem dixit alendez
god dominus triplicitatis domus fratrum: primus signat fratres
maiores: & secū⁹ medios tert⁹ minores: eritq; eorū dignitas & eorū esse secū
dum loca eorum.

q Varta domus est patrū hereditatū finis rerū & thesaurorū & oīum
absconditorū atq; occultorū: & signat de esse uite hominum finem
dixit alendezgod quod domin⁹ triplicitatis domus patrum prim⁹
significat patres secundus ciuitates & terras tertius fines rerum &
carceres.

q Vinta domus filiorum & dilectionum legatorum atq; donationū:
& si significat quod futurum sit post mortem ex laude scilicet &
uituperio dixit alendezgod, quod dominus triplicitatis domus fi
liorum primus significat filios & uitam secundus dilectionem, ter
tius uero legatos.

Exta domus est infirmitatum & seruorum: & significat finem ui
te & quicquid futurum sit ante senectutē dixit alendezgod domi
nus triplicitatis dom⁹ infirmitatū prim⁹ significat infirmitates &
ualitudines ab infirmitatib⁹ & a mal' & deteriorationes: secund⁹ si
gnificat uernaculos & seruos tertius significat quid eueniet ex eis & eorum uti
litatem atq; opera: & significator est bestiarum ac pecorum & omnium qua
drupedū: & fortitudinis eorum multitudinis quoq; eorum ac paucitatis more
eorum in manu ei⁹ uel egressiōis eorum ab ea scilicet manu: carceris quoq; atq;

sententionis.

Eptima dom⁹ ē mulier: nuptiæ: cōtētionū quoq; atq; p̄ticipatio
 nū & oppositorū: & siḡ medietatem finis uitæ erga senectutē. Dixit
 alēdezdgod q̄ domin⁹ triplicitatis domus .vii. prim⁹ siḡ mu
 lieres. secund⁹ cōtētionē. tertius cōmixtionē & participationē.
Ctava dom⁹ ē mortis: siḡ timorē & mortē atq; almauerith. i. sub/
 stantias uel hereditates mortuorū quas debent heredes post mortē
 ip̄sōz possidere & significat annorū uitæ finē post senectutē. Dixit
 alēdezdgod q̄ domin⁹ triplicitatis dom⁹ mortis. prim⁹ significat
 mortē. secund⁹ p̄cepta seu res antiquas. tertius almauerith. i. q̄ hereditada sūt ex
 mortuis.

n

Ona dom⁹ ē pegrinationū itinez fidei atq; religiōis sapientia p̄hie
 & libroz epistolaz quoq; ac legatorū narrationū seu rumorū atq;
 somniorū: & initiū dimidia uitæ significat dixit alēdezdgod q̄ do
 min⁹ triplicitatis dom⁹ pegrinationis: prim⁹ siḡ pegrinationē &
 oē quod accidit ei. secund⁹ significat fidē atq; religionē & ualitudinē harum
 atq; modū earū tert⁹ significator ē sapientia sonioz & stellaz & augurioz
 & ueritatis exercētiū in eis atq; mēdaciū.

d

Ecia dom⁹ ē regina & opez & sublimatōis: uel exaltatōis regni quo
 q; atq; mēorie & uocis. i. ip̄erii et magisterioz atq; matrū: & siḡ di
 midiu annorū uitæ. Dixit alēdezdgod q̄ domin⁹ triplicitatis dom⁹
 regia p̄mus siḡ op⁹ & exaltationē. i. sedis sublimationē & altissi
 mā māfionē. secund⁹ igit uocē imperii & audaciā in eodē. tert⁹ significat. stabi
 litatē ei⁹ atq; durabilitatē.

u

Ndecima dom⁹ ē fiducie & laudis atq; fortune: amioz quoq; &
 ministroz ac auxiliatoz: & siḡ finē ānorū medietatis uitæ. Dixit
 alēdezdgod q̄ domin⁹ triplicitatis dom⁹ fiducie: prim⁹ siḡ fiducia
 secund⁹ amicos. tert⁹ utilitatē seu p̄fē eoz.

d

Vodecima dom⁹ ē inimicoz & laboris atq; tristitie inuidie & susur
 ratiois caliditatis ingenioz atq; bestiaz: & siḡ finē uitæ & qd
 contingit matrib⁹ in cōceptōe sua ex bono uel malo. Dixit alē
 dezdgod domin⁹ triplicitatis dom⁹ inimicoz prim⁹ siḡ inimicos
 secund⁹ labores. tertius uero bestias & pecora. Hæc sunt q̄ significat. xii. dom⁹

De colorib⁹ duodecim domoz.

f

Ignificat etiā. xii. dom⁹ colores: & hi sūt: nā dom⁹ ascēdēs uel priā
 & .vii. sūt albe .ii. & .xii. uirides .iii. & .xi. croceæ .iiii. & .x. rubæ .v. et
 viii. mellitæ .i. hnt mellis colorē. vi. uero & .viii. nigre sūt.

De gaudiis planetaz in domibus,

bb

T unusquisq; planeta habet in unaquaq; istarū domorū quādam p̄tā
tē ex p̄tātib⁹ scilicet accidentālibus quæ dicuntur gaudiū: quæ mercu-
ri⁹ gaudet in ascēdēte. Luna in domo.iii. Ven⁹ quoq; in.v. & mars
in.vi. Sol in.viii. Iupiter in.xi. Sa.urnus in.xii.

De fortitudine angulorum.

T dicit̄ in significatione domorū q̄ anguli significāt fortitudinem
& p̄fectionē. Cadētēs uero ab angulis debilitatē & detrimētū: nisi
q̄.viii. & .iii. significāt rē apertā & detectā cū fama. xii. & .vi. signi-
ficant occultationem & retentionem & uilitatē regū. Anguli autē
& domini angulorū significant magnitudinē honorū precū atq; fortune forti-
tudinē & exercitationē & elongationē a casu: & p̄ntia eorū in cadētib⁹ ē con-
traria fortune. i. dedec⁹ & casus. De succedētib⁹ uero angulorū. dom⁹ q̄ succe-
dit decime. i. undēma figē fortitudinē & fortunā mediā amicorū: & ex ea par-
te in qua erat fiducia: & illa quæ sequit̄ quartā. i. v. figē fortunā mediā p̄ dona-
tiones & uenerationes & causa filiorū cū uenerationē leticia & gaudiō: q̄ autē
succedit ascēdēti quæ est secunda figē similiter fortunā mediā ex eā substantie
& ministrorū q̄ uero succedit septime. i. octaua figē similiter fortunā mediā ex
almāueritib⁹. i. ex substantia q̄ hereditatē a mortuis & reb⁹ occultis.

De significationibus dominorū angulorum.

E quoq; sūt significationes dominorū angulorū dū fuerint p̄ntes in
angulis. P̄ntia domini ascēdētis in ascēdēte figē eius fortunā p̄se-
metipsū: & per ei⁹ acquisitionē: & figē p̄sētia ei⁹ in .x. per regē & ma-
gisteria altiora: & cū fuerit in .vii. per cōueniētōes & factores atq;
uxores p̄ p̄sētia. quoq; ei⁹ in quarta figē fortunā p̄ hereditates & cās patrum
& p̄ productōes aquarū & populationes uel plātatoēs. i. edificatiōes & ex re-
bus antiquis & radicalib⁹. Significat quoq; domin⁹ decimā p̄ p̄sētia suam
in eadē decima fortunā uel per regē uel p̄ regnū magnū & magisteria altiora:
& significat p̄ p̄sētia suā in sep̄tima regnū p̄ uictoriā cōtentionū & ex causā uxo-
rū: & p̄ p̄sētia ei⁹ in quarta figē regnū p̄ amicitia nobilitū & regis ei⁹ & p̄ cau-
sas tribunorum & per dispensatores regum & cult⁹ terrarū & edificationes
ciuitatū & per diuisiones fluminū & custodias ciuitatū & ex reb⁹ antiq;: & p̄
p̄sētia suā in ascēdēte significat regnū p̄ ingenia & per p̄p̄nuitatē regis rebus
uulgi. P̄sētia autē domini septime in septima significat fortunā p̄ negocia-
tiones & p̄ cōuētiones: & p̄ nutritiōes quoq; & mulieres: & per satores: & figē
p̄ p̄sētia eius in q̄rta p̄ cōuētiones mulierū: & p̄ negociatiōes: & p̄ cās patrū &
hereditatū & cult⁹ terre & p̄sētia sua in ascēdēte per cōuētiones & negociatio-
nes per causas medicinā atq; astronomiā: & per opera spiritalia atq; ingenie
& consimilia & significat per presentiam suam in .x. fortunam per cōuētōes
& negociationes & per uxores & per causas regis. P̄sēntia uero domini

q̄te in quarta significat fortunā ex cultu terre: & fructu per causas patrū atq̄
 res antiquas: & per presētia ei⁹ in ascendēte siḡ fortunā ex cultu terre & fructu
 per ingenium & consiliū profunditatē & presētia sua in .x. siḡ profectū ex cul
 tu terre & fructu per causas regis & magisteriorū. Et p̄sētia sua in septima siḡ
 fortunam ex cultu terre & fructum per causas uxorum & satorū: & p̄ negocia
 tiones. Hęc significāt domini angulorū per presētia suā in angulis suis. Simili
 ter ergo facies de presentia domitorū ceterarū domorū: & ideo introduximus
 tū dominos angulorū ut essēt exēplar in ceteris.

Qualiter sciatur q̄s planeta sit dominator.

T cū uolueris scire planetā dominatorē rei aspicias q̄s planetarū sit
 pluris auctoritatis in domo rei: & planetā q̄ significat naturā illius
 rei sicut dicitur in naturis planetarū uide ergo quis planetarū sit for
 tior in domo rei: & in parte ei⁹ ex fortitudinib⁹ quas prediximus
 id est ex numero quē predixim⁹ dū de fortitudine planetarū & p̄tate tractau
 mus & q̄ fortior omnib⁹ fuerit in loco rei ipse erit dominator ei⁹: uerbi gratia
 si interrogatio fuerit de substantiā & uolueris scire quis sit dominator ei⁹ & fue
 rit secūda dom⁹ quę siḡ substantiam scilicet quintus gradus signi arietis: quia
 dom⁹ est martis: habet in hoc loco mars quinq̄ fortitudines: exaltatio quoq̄ ē
 solis. & habet in eo quattuor fortitudines. est et ipsi⁹ solis triplicitas: & habet i
 eo tres fortitudines. habet ergo sol ibi septē fortitudines, & ē termin⁹ Iouis, &
 habet ibi duas fortitudines: & ē et facies martis & habet ibi unā fortitudinem
 ergo mars habet ibi sex fortitudines quinq̄ ex domo & unā ex facie: & sol se
 p̄tē: & talis planeta uocat̄ almutaz. i. uineēs. Sol ergo accipit ibi principatum
 quia habet ibi septem fortitudines & ipse dominatur ibi in domo substantiæ
 Similiter accipies in loco partis substantiæ & partis fortune & participem il
 lorum facies Iouem qui est significator substantiæ naturaliter & commiscebis
 partium & planetarum testimonia: & facies hoc idem de omnibus domibus
 & scies dominatorē earum.

De potestatib⁹ accidentalibus planetarū.

X potestatibus quoq̄ planetarum accidentalibus est alhais id est si
 militudo & hoc est cum fuerit planeta diurnus in die super terram
 & in nocte sub terra & planeta nocturn⁹ in nocte super terram: &
 in die sub terra & si cū hoc fuerit masculin⁹ planeta in signo mascu
 lino: & planeta foemininus in signo foeminino dicit̄ esse in sua similitudine. i
 in suo alhais. Et erit fortitudo ei⁹ ut uiri fortitudo in loco ei⁹ profect⁹. i. acqui
 sitionis atq̄ fortuna.

DIFFERENTIA SECUNDA IN NATVRIS PLANETARVM
 SEPTEM ET Quid S. T ILLIS PROPRIVM ET Quid SIGNI
 FICENT DE ESSE RERVM.

T quia auxiliāte deo iā pegim⁹ quod proposui
 mus tractare de circulo signoz & ei⁹ accidētī
 bus: prosequamur nūc intentionem septē pla
 netarum & naturas eorum esse quoq; eorum
 & quid significant.

Aturnus ē masculinus malus diurn⁹
 & ē significatōr patrū si fuerit pue
 ri natiuitas in nocte: & significat se
 nectutem ultimā si fuerit occidenta
 lis: & initū senectutis si fuerit orientalis: & si
 gnificat gravitatē frigoris & siccitatis: & ex cō
 plexiōe corpoꝝ melācolicā: & augmētū eius atq; diluſionē. Et fortassis erit
 quādoq; cōplexio frigida humida ponderosa & fetidi ē odoris et multe come
 stionis & uere dilectionis: & significat profūditatē cōsiliū: & multitudinē silē
 tii & ex magisteriis res antiquas & preciosas: & significat cultus agroꝝ & po
 pulationē terraz & fluminū si fuerit fortunatus: & res uiles & laboriosas si
 fuerit malus: ut cōfricationes in balneis: & fullones & nautas. Et si fuerit fortu
 natus erit uere dilectionis spaciosus & patiens. Et si fuerit malus erit indiscre
 tus stabilis tristis & merens male suspicionis multū suspicās & mouēs homines
 in susurrationibus. Et si fuerit fortunatus significat de substantia res antiquas
 & durabiles & hereditates & terre cultus & si fuerit malus sigē aquas sordi
 das & mali saporis ueteres atq; conuertibiles. Et ex infirmitatib⁹ morbos fleg
 maticos & melancolicos & uiscosos & cōgelatos acutos ut leprā morpheam
 podagrā & caneros & cetera huiusmodi & significat pegrinationes longinquas
 carceres & uincula laborē quoq; ac tarditatem & afflictionem & almauerith
 idest substantias mortuorum: patres etiā & auos & fratres maiores eunuchos
 seruos & uiles homines: & sigē ex operib⁹ opera corioꝝ si fuerit sol⁹ significa
 tor absq; complexione alicuius planetaz. q̄ si complectitur ei Iupiter sigē op⁹
 pergameni in quo scribuntur diuini libri. Et si complectitur sibi mars sigē sole
 as sotularium & preparationes earū. Et si complectitur sibi sol significat opus
 consutorum coriorum. Et si complectitur ei uenus sigē op⁹ coriorum ex quib⁹
 fiunt timpana & alia instrumenta quib⁹ utimur in ludis. Et si complectit^r ei
 merrurius sigē op⁹ coriorum in quib⁹ scribuntur testamenta & numeri stipē
 diorum & si complectitur ei luna sigē preparationem coriorum ferarum &

11
montanorum animalium & huiusmodi similia: & signi de lectis eam quæ unitatem confitetur si fuerit fortunatus: & si fuerit malus signi credetur unitatis cum multa tamen hesitatione id est dubitatione. Et dixit messehallia id est quem uoluit deus exaltari: qui fuit unus astrologus in scientia perspicuus iudiciis quare sic dictus est quod signi fide iudaica: ideo quia est ex antiquioribus: & omnes confitentur eam & ipsa nullam aliam: sicut saturnus cui omnes iunguntur & ipse nulli signi quoque indumeta nigra. Et dixerunt quidam alii quod Saturnus signi interiora auris & splenem ac stomachum & habet ex coloribus nigredinem: & de saporibus stipticos & acetosos. Et ex diebus sabbatum: & ex noctibus eam quæ precedit quartam feriam. Et quantitas orbis eius est noue graduum. Et anfridarie eius sunt .xii. maximi uero .cccclxv. & maiores .lvii. & medii .xxxiii. & dimidium minores .xxx. Fortitudo eius in plagis circuli est in dextra septentrionis. Et dixit messehallia quod signi de figuris hominum hominem inter nigrum & croceum: quod cum abulauerit mergit oculos suos in terram ponderosus incessu adiungens pedes. & macer recuruus habens paruos oculos & siccam cutem uenosam raram habens barbam in maxillis labia spissa calidus ingeniosus seductor interfectus. Et dixit dorothi hic signi hominem corpore ualde pilosum iunctis supercilis: & habet ex regionibus Ascie & indiam & omnem terram nigrorum. Et ex partibus habens partem fortitudinis & stabilitatis: & signi terras uel res terrarum & hereditatum: & eos qui pre sunt operibus & audacia & labore ingenia & causas mortis: & habet ex partibus mundi achiud & alchiud & eorum confinia & terras nigrorum & montes eorum.

Vpiter fortuna masculinus diurnus: & est significator substantie & operatur calore & humiditate temperatam aeream sanguineam: & de aetatibus significat iuuetutem usque ad perfectionem aetatis: & ex magisteriis quæ pertinet ad legem ut iusta iudicia iudicare: et pacem inter homines mittere & in bonis studere & substantie significat habundantiam: & ex negociis illa quæ sunt absque seductione & signi animam & uitam letitiam & ueritatem & religionem & patientiam & omne preceptum pulchrum et preciosum & habundantiam ueneris & ex infirmitatibus quæ sunt ex sanguine per augmentum quantitatis quæ non fuerit superflua extra naturam nec ex sanguine usto et conuertibili: & est planeta sapientie & intellectus & usus. Cui si complectitur saturnus signi nigromantiam & incantationes & exorcismos et cetera. Et si complectitur ei mars signi scientiam medicinae. Et si complectitur ei sol signi scientiam secularium & prudentiam in contentionibus & disputationibus. Et si complectitur ei uenus signi compositio nem sonorum & aliarum scientiarum delectabilium. Et

si complectitur ei mercuri⁹ significat scientiam arithmetice & scribendi astron⁹
miam quoq; & phi⁹ & geometriam. Et si coplectitur ei luna significat scien
tia dispositionis aquar⁹ & mensure earum necnō & ex qualitate animi
significat largitatē & uerecūdiā atq; iustitiā & ex sectis pluralitatē atq; simula
tionem. Quidam autem dixerunt qd significat epas & stomachū & aurē sinis
trā & brachia atq; uentrem inferiora quoq; pectinis & intestina & ex colori
bus colorem cineritium & uiridē & hōz similes: & ex saporibus habet dulcē
& quantitas orbis e⁹ est graduum. viii. & ex dieb⁹ habet diē louis: & ex nocti
bus noctē diei lune: & anni fridarie ei⁹. i. dominatōis eius sūt. xii. & anni maxi
mi sūt. 43. maiores. 79. medii. 45. & dimidiū minores uero. xii. & fortitudo ei⁹
ex plagis⁹ culi est in occidente. Et dixit mescala qd ex hominib⁹ significat ho
minem album habentem ruborem in facie: habentem oculos non prorsus ni
gros nares non aequales & breues caluū in aliquo dentium habentem nigredi
nem pulchre stature boni animi bonis moribus: pulchri corporis. Et dixit do
rothi⁹ qd significat hominem habētē magnos oculos: & pupillā latā barbā cris
pā & habet ex regionib⁹ alchirath & babylonā & asen & persidem: & alaor
mes & archadiam & ex partibus habens partem hitudinis profect⁹ & signifi
cat fidem & appetitum in bonis & ex operib⁹ salubritatem securitatem & p
icipationem.

Ars masculinus nocturn⁹ mal⁹ operatur calorem & siccitatem &
est significator fratru & peregrinationum: & habet ex atatibus ut
uētutem usq; in finem iuuentutis: & natura ei⁹ colerica amari sapo
ris: & ex magisteriis omne magisterium igneum & quod fit p ferrū
& ignem: sicut est percussio gladiorum cum martellis. Cūq; ei complectit⁹ Sa
turnus significat percussionem ferri. Si iupiter significat percussionem aris. Si
sol significat percussionem nūmoz aureoz. Si uen⁹ significat magisterium or
namentorum. Si mercurius percussionem acum. Si luna significat percussio
nem lancearum & librorum significat etiam cum sol⁹ suscipit significationem
opus medicina. Si nullus planeta ei complectitur significat minutionē. & uul
nerationem & apertionem & horum similia. Et si complectitur ei Saturn⁹ si
gnificat op⁹ medicina & uulnerum. Et si iupiter significat op⁹ naturarum. Et
si sol significat curā oculorum. Si uen⁹ signat opus ornamenti ut tonsuram cri
nium & barbagē & abscisionem ungarum & si mercurius significat abscisio
nem uenarum. Si luna significat eradicationem dentium & purgatio
nem aurium. Et p se significat iniurias miserorū & effusionē sanguinis & oppōsi
ones p⁹um & abscisiones ujarum & iracundiam & ducatum exercit⁹ & festi

nationem & inuercundiam & peregrinationem extra patriam: & feditate
 coitus & casus puerorum id est abortiuorum: & fratres medios atq; sorores:
 scientiam ac discretionem curæ bestiarum: Et ex infirmitatib⁹ febres calidas &
 sanguineas & pustulas sanguineas alabraha quæ est rubedo corporis cum aspi
 tate & feditate & comestione carniū cum putredine: & dimidii capitis dolo
 rem & ignem sacrum & pauorem & cogitationes horribiles quæ inquietant
 homines & comouent & impediunt atq; inanes reddunt: & quicquid fuerit
 cum inflammatione caloris. Et ex qualitate animi comotionem scilicet animi &
 conturbationem. Si aspexerit eū saturn⁹ significat odium & maximā inuidiā
 & ex sectis eam in qua bellum fuerit & unitatem & celeritatem mutationis a
 fide & multitudinē hesitatiōis & mutationē de testamēto i testamētū: erūt tamē
 hæc omnia sub unitate. Dixerunt quidam q̄ habet ex membris fel renes & ue
 nas & decurium spermatis & dorsum: & habet ex colorib⁹ rubedinem: & ex
 saporib⁹ amarū & quantitas orbis ei⁹ est .viii. gradu & ex dieb⁹ habet diē mar
 tis: & ex noctib⁹ noctem sabbati. & anni fridarie ei⁹ sunt septem: & anni ei⁹
 maximi sunt .cclxiii. maiores sūt .lxxvi. medii autem .xxxv. & dimidium: & ni
 nores .xv. & fortitudo ei⁹ in plagis circuli in meridie. Et dixit mescala q̄ signi
 ficat de imaginib⁹ hominum hominem rubeum habentem capillos ruffos &
 faciem rotundam leuiter homines dehonestantem habentem oculos croceos
 horribilis aspect⁹ audacem al⁹ citum habentem in pede signum uel maculam.
 Et dixit dorothi⁹ q̄ signat habētē acutū aspectū: & ex p̄tib⁹ p̄re audaciæ &
 significat perseuerantiā caliditatē & superbiā & leuitatē & mobilitatē & au
 daciā & negociationē acuitatē & festinationē in oib⁹ rebus. & ha bet ex p̄
 bus mādi Asce & terras romanorū usq; in occidētē: & terras tuscorū

Sol per aspectum fortunatus est. & malus per coniunctiōem in uno
 signo & ē mascul⁹ diurn⁹ operatur caliditatem & siccitatem: & est
 significator patrum si fuerit natiuitas in die significat regnum maxi
 mū & animam uitalem & lumen & splendorem & intellectum &
 pulchritudinem & munditiam atq; fidem. Et ex ætate finem iuuentutis. Et p
 ticipatur uniuersis planetis in dispositione annorum. Et ex magisteris regimē
 & principatum: & significat iaculationem iaculorum & uenationem purgati
 onem cum omni specie purgandi qua corpora interius & exteri⁹ purgantur.
 Et ex infirmitatibus significat infirmitates calidas & siccas in corporibus ap
 parentes. Et ex substantia aurum plurimum & uniuersas species substantiæ.
 Et ex qualitate ipsius animi sublimitatem prudentiam & quæ sequuntur

honestatem scilicet largitatē & gloriā & p̄xitatē mentis. Et ex sc̄tis cultura
bonā & eis filia. Et significat ip̄iu uocis et fortitudinē celeritatis. Si cōplectit̄ et
saturnus significat uillicationem & homini principatū. Si iupiter significat in
fide principatū & religionem & ēt iudicē inter homines iudicatē opera opp̄s
soꝝ uel iniuriarū & cetera. Si mars signat ducatū exercitū & inuestigationē bel
loge. Si uenus signat regnū per mulieres & per obsequiū potentū. Si mercurius
signat consultōres regū & op̄ libros & hereditatū & maiore opeꝝ. Si luna
signat opus legatorū & detedionē consiliorum & huiusmodi similia. Et dixe
runt quidā q̄ sol signat imaginē uultū hominis & proprie ex uiris oculū dex
trū & ex mulierib⁹ oculū sinistrū: & dixerūt quidā q̄ habet cor & medul lam
& femora. Et ex infirmitatib⁹ comestione carnū in ore: & detrimentū oris p̄
prie & descensionem aqua in oculū potestas eius in capite. Et dixerunt indi
cū fuerit in ascēdente erit cōburens & habebit signū in facie. Et habet ex colorib⁹
bus quicquid uidetur pegrino colore & ex saporib⁹ acré. Et quantitas orbis
eius est. xv. graduū. Et ex diebus diē habet dominicā: & ex noctibus noctē. Io
uis Anni fridare ei⁹ sunt decē. Et anni ei⁹ maiores sūt. cxx. maximi sūt. cxxxvi
mediū. xxxviii. & dimidiū uel secūdū quosdā. lxviii. & dimidiū. minores uero
xviii. Fortitudo ei⁹ ex plagis circuli ē in oriente. Et dixit mesceala q̄ signat de
figuris hominū eū quā habet colorem inter croceū & nigrū. i. fuscū tecū cū ru
bore breui stature crispū caluū pulchri corporis: & habet ex saporibus acutū
Et dixit dorothi⁹ q̄ figura solis & lune ē figura planetarū & fuerint cū eis: &
ei⁹ quā dignior fuerit in loco eorū. Si ergo uelis scire figurā solis scito q̄ sit cro
ceus hñs partē ruboris capilloꝝ oculi eius: liquantulū crocei. Et ex partib⁹ ha
bēs partem futurorum id est partem diuinationis & est significator naturarū &
spiritus sapientie eleuatiōis & perfectionis fidei quoq; scientiarū & laudū. Et
ex partibus mundi habet zamarach & cura & ferit & eius terminos & terras
romanorum.

Enus fortuna fœminina nocturna & est significatrix mulierum &
uxorū ac matrū si fuerit natuitas diurna & operatur frigus & hu
miditatē temperatā: & ex atate habet iuuetutē uel adolescentiā: &
ex magisteris intrumēta ludorū ornamenta quoq; & figuras pul
chras & ludos alcay & schacoy & saltationes & ocia & fornicationes ac for
nicatores & filios fornicationis & multitudinem cōitus & uniuersa genera lu
xurie & cōpositiones coronarū & ulus earū. & pulchritudinē ad mundi
ciā uestimēta etiam & ornamenta. Aurum & argentum & dilectionem ludos
risus & gaudium & unguentis diuersisq; speciebus uti potationes & ebrietate

Teq̄ credit omnibus largitatem quoq; signat & dilectionē diligentiam & amo-
 rem iusticiam & domos orationis retinet quoq; fidem : & signat magisterium
 omnium signorum ueluti musicam & cetera. Quod si complectitur ei saturnus
 signat sonū cantationum quibus desentur aliquando mortui uel **quæcantant**
 edificatores quando edificanc edificia. Et si complectit ei iupiter signat sonum
 lectionum uel cantationum quibus utuntur domini sectarum in altaribus & lo-
 cis orationis corū in laudem dei omnipotentis. Et si mars signat sanos quibus
 utuntur seculares & cantus uulgi in quibus fit mentio blasphemie uel prelorū
 nel in quo fit mentio carceris uel laboris & horū similia: ut cātus in quo fit mē-
 tio captionis & alligationis & percussiois flagellorum. Si sol signat sonum li-
 gni quo cantatur coram regibus & nobilibus. Si mercurius sonū qui exercetur
 in compositione uersuum. Et si luna significat cantus nauarum in nauibus. Et
 ex infirmitatibus morbos habet frigidos & humidos qui accidunt proprie &
 multotiens in membris genitalibus. Et ex substātia quæ acquiritur propter pul-
 chritudinē. Ut sunt ornamenta mulierum : & uestimenta earum margaritas
 atq; picturas. Et ex qualitate animi suauitatem & amicitiam & comestione &
 his similia: & cupiditates potiois & comestiois ac coitus. Et ex sectis culturā
 idolorum & eos in quibus maxime exercentur comestiones atq; potationes. Et
 dixerunt quidam quod significat anchas & spinam dorsi & sperma. Et alii di-
 xerunt quod habet significare pinguedinem & carnes & renes & uuluam ma-
 tricē uentrē pectinem & umbilicum. Et habet ex coloribus albedines : & ex sa-
 porib⁹ unctuosum. Et quantitas orbis ei⁹. vii. graduum. Et habet ex diebus diē
 Veneris: & ex noctibus noctem martis & anni fridarie eius sunt. viii. Et anni
 eius minores. lxxii. maximi. cli. & medii. xlv. minores uero. viii. Fortitudo ei⁹
 in plagis circuli est in dextra orientis. Et dixit mesceala quod signat de figuris
 hominum hominem album trahentem ad nigredinem pulchri corporis & ca-
 pillorum: faciem habentem rotundam & paruam habentem maxillā pulchros
 oculos & eius nigredo oculorū est plusq; oportet. Et dixit dorotheus signat ho-
 minem pulchram faciem habentem pulchros oculos & multos capillos & plus
 album confectum rubore crassum ostendentem beniuolentiam. Et habet ex pti-
 bus partem desiderii: & significat amicitiam & ludum & dilectionem & patiē-
 tiā & coniunctiones masculorum. Et habet ex partibus mundi albiget & alie
 men & terras arabum.

Ercurius cōmixtus masculinū diurnus inclinatur per naturam suā
 ad eum cui complectitur ex planetis & ex signis : & est significator
 fratrum minorum : & signat seruos & dilectionem concubinarum
 signat etiam deitatem & oracula prophetarum & credulitatem &
 opus & honorem uel orationem. Qui si in natura sua fuerit & nullus plane

ta ei complectitur significat res terreas & rerum augmentationem crescendo
& ex etate iuuentutem : & profectum in ea : & ex operibus opera q̄ generat co
gnitionem predicationem & rhetoricam & negotiationes & extimationē &
geometriam : & dispositionem rei & phylofophiā & auguria & proueria
& scripturā : & uerificandi scientiam & opus numeri maxime. Cui si comple
ctitur saturnus significat ex opere numeri opus mensure terrarum & heredita
tum & numerū edificiorū atq; telarum . Si iupiter signat numerū psallendi &
nume rum librorum diuinorum. Si mars significat numerum qui fit do
natus exercituum & pugnantium & numerum percussionum flagellorum
atq; clarum . Si sol signat preesse numero regum & substantiā domorum
Si uenus signat numerum chordarum lignorum seu cythararū numerum sono
rum atq; fistularum . si luna signat numerum ferculorum quæ fiunt ad comestio
nes itinerantium extra domum . Et signat de infirmitatibus infirmitate a spiri
tuales anime idest cogitationes horribiles : & inquietudinem mentis atq; dubi
tationes & cetera . similia significat etiam animi qualitatem & cetera similia se
cundum complexionem suam & coniunctionem : cum fuerit fortunat⁹ erūt bo
ni : ates secundū genus fortune quæ facit eū fortunatum : & secundum locum in
quo fuerit fortunatus mercurius : & cum fuerit malus erunt iniquitates secun
dum malū quod eum facit malum & secundum locum in quo factus est malus
Et significat ex sectis culturam unitatis & horum similia : & hoc secreto cum hy
pocrisia & simulatione . Et dixerūt quidam quod significat femora umbilicum
& pectinem & cura nervos atq; uenas & ex coloribus habet omnē e⁹ lorē com
mixtum atq; uariatum : & alez menium qui est color floris lili agrestis : & ex sa
poribus acetosum . Et quantitas orbis eius est . vii . graduum : & habet ex diebus
diem mercurii : & ex noctibus noctem diei dominice . Anni fridarie eius sunt .
xiii . & anni eius maiores . lxxvi . maximi . cccclx . mediū . xlviii . minores uero . xx .
fortitudo eius in plagis circuli est in septentrione . Et dixerunt quidam mercuri⁹
a medio retrogradationis eius usq; ad stationem secundā significat pueritiā : & a
statione secunda usq; ad coniunctionem solis iuuentutem : & a coniunctione
solis usq; ad stationem primā mediam etatē : & a statione sua p̄ma usq; ad me
dium retrogradationis significat senectutem & contrarietatem : & in coniun
ctione sua per directionem usq; ad stationem primam significat dilectiōem &
amicitiā & amoris imitationem : & ex statione sua secunda ad coniunctionem
iens significat inquisitionem dilectionis & concordiam : & a statione sua prima
iens iterum ad retrogradationem significat inquisitionem contrarietatis & dis
simulationis tarditatē & uerecundiam paruiam & occupationem & stuporem

in rebus. & in medio retrogradationis significat celeritatem temperatam propter ingenii debilitatem: & apud stationem secundam significat stuporem & occupationem ingenii & tarditatem & egressus ab hac celeritatem & apertionem ingeniorum & coniunctione sua soli per directionem significat celeritatem expansionem ingeniorum & latitudinem uel augmentationem eorum. Similiter ueneri accidit in his locis & planetis altioribus. Et dixit mescala mercurius significat ex figuris hominem non multum album neque nigrum habentem colorem: frontem habentem elcuatam & longam in facie longitudinem & nasum longum raram habentem barbam in maxillis & oculos pulchros non ex toto nigros: longos quoque habentem digitos. Et ex partibus habet partem negotiationis: & significat timorem & infestationem & bellum & inimicitias & seductiones & contrarietates: significat quoque perfectum magisterium & subtilitatem in opere & inquisitione: & in ceteris quae sunt in hominibus ex actis & contentionibus. & ex terris habet adelech alcudem & maxime in meridie: & terras indorum.

Vna fortuna feminina nocturna operatur frigiditatem & humiditatem: & est significatrix matrum: si fuerit natiuitas nocturna & est in ea falsa temperatum & significat etatem puerilem & initium crescendi. Et ex operibus habet legationes & mandata: & opera aquarum atque terrarum secundum quantitatem fortunii uel infortunii uel mali quod si fuerit bona significat bonum & econuerso. Significat etiam principatum si presuerit uel fuerit domina aliquibus rebus ad regem pertinentibus si fuerit fortunata a sole in bono aspectu & in bono loco. Et de substantia significat argentum & terre cultum si habuerit auctoritatem in quarta & ex fide regionem. Et ex infirmitatibus epilensiam paralysiam guttam caducam & uultus torsionem enodationem membrorum & commotionem. & quicquid fuerit in similitudine frigoris & humiditatis. Et qualitate animi fin coniunctionem suam cum planetis. Cui si complectitur fortuna: & fuerit fortuna ipsa uenus significat curialtatem & benignitatem: & animi suauitatem: & morum honestatem. & motus celeritatem: & diuinum obsequium. si fuerit iupiter significat honestatem eam. lam & societatem & benignitatem & uite pulchritudinem. Et si complexa fuerit malis & fuerit mars significat studium susurationis inter homines & usum in talibus. Si saturnus odium simulationem ac inuidiam. si fuerit sol ab aspectu laudabili significat dispositionem regalē. Et si fuerit mercurius significat rhetoricam id est facundiam & bonitatem lingue & scriptura. & dixerunt quaedam quae significat cogitationem &

novitatem animi & debilitatem sensus & gravitatem lingue: & mulieres honestas: & nutritiones paruulorū: & matres & materteras & preparationes ciborum. Et dixerunt alii quod significat cerebrum proprie & pulmonē. Et ex colorib⁹ habet croceum: & ex saporibus salsum. Et quantitas orbis eius est. xii. graduum & significat ex uiris oculum sinistrum: & ex mulierib⁹ dextrum. Et ex dieb⁹ habet diem lune: & ex noctib⁹ noctem ueneris. Anni fridarie ei⁹ sunt nouē maiores autem. cviii. maximi. 50. & medii. lxxvi. & dimidium & secundum quosdam. xxxviii. & dimidiū: minores uero. xxv. Et fortitudo eius ex plagis circuli in dextra occidentis Et dixit Messeala quod significat de figuris hominū hominem album confectum rubore iunctis superciliis: beniuolum habentem oculos nō ex toto nigros: faciem rotundā pulchram staturam & in facie ei⁹ signum. Et ex terris habet arcoch & timanam & aldeilam & quidam dixerunt quod significat pueritiam ab initio mēsis usq; ad. vii. dies & a. vii. diebus usq; ad. xiiii. dies iuuentutem & significat etatem perfectionis idest medie etatis usq; ad. xxi. dies & noctes: & senectūtem usq; ad coniunctionē idest usq; in finem mēsis quando cōiungitur soli. Et cum fuerit sub radiis solis significat secretam & res occultas. & similiter omnis planeta: & in initio mēsis quando crescit significat oē quod faciendum est: & in implectione sua quod destruendum est quia decreuit: & in initio mēsis ipsa & sol significat accusatores: & in fine mēsis accusatos: & significat in initio mēsis lucrum & continentiam: in fine mēsis stipendia & dispersiones. & significat in oppositione contrarietatem & in initio mutationis ad oppositionem idest cum fuerint inter eam & oppositiōem. xv. grad⁹ significat initium contrarietatis & eius causam. & cum sepe ata fuerit ab oppositione significat causas exceptionis a contrarietate: & in exitu suo de subradiis solis significat exitum ab occultatione & his similia & introitu subradii significat aptationem ad occultandū: & hora diuisionis a sole significat aptationem exitus sui ab occultatione: & hora exit⁹ sui de subradiis significat apparitionē & aduentum ab absentia. & dum fuerit in quarto aspectu solis significat diminutionē rei seu descensionē ab alto in infimū. Similiter in quarto aspectu secundo sed in quarto aspectu primo significat apparitionem rerum & lucrum & augmentum continentie & in quarto aspectu solis secundo significat horum opposita. Et dixerunt quidam quod luna a cōiunctione quidem usq; ad dimidium luminis sui primum erit natura eius humida & a medietate luminis sui usq; ad implectionem erit natura eius calor: & ab implectione usq; ad dimidiū sui luminis secundum erit natura eius siccitas: & a dimidio luminis sui secundo usq; ad coniunctionem erit natura eius frigus. Reliqui uero planetarū ab ortu suo usq; ad stationem suam primam in natura humiditatis erunt

& significant pueritiam: & a statione sua prima usq; ad oppositiōem solis erit natura eorum calor & significat iuventutem: & ab hoc loco usq; ad stationē secundam erit natura eorum siccitas & significat perfectam etatem: & a statione sua secunda usq; ad occultationem suā prima erit natura eorum frigus & significat senectutem frigidam. Et dixerunt quidam quod sol significat spiritum idest animam uirale. lunam cogitationem & sensum. saturnus merorem & tristitiam utilitatem & malum. iupiter sapientiam & rationem. Mars iram furiam & celeritatem. Venus ludum & gaudiū. mercurius rationalitatem seu dialecticā & disciplinam. Et quia diximus in hoc capitulo de significatione planetarum dum complectuntur alteri planetæ. Similiter etiam est considerandum in ceteris rebus q̄ significant planetæ.

d E ordinatione uero planetarum seu principatu eorum in conceptione puerorum: & quādiu fuerint in uentre matris sciendum est quod primus mēsis ab hora scilicet conceptionis est saturni. secundus Iouis tertius martis. quartus solis. quintus Veneris. sextus mercurii. septimus lune. octauus saturni: & ideo nō uiuit qui nascitur in octauo mense: eo qd sub potestate saturni nascitur & nonus Iouis. Principatus quoq; siue ordinatio planetarum in uita humana idest qualiter disponant uitam nati ita diuidit Luna incipit ab ingressu nati idest a natiuitate pueri & disponit secundum quātitatem annorum nutritiōrum qui sunt quattuor anni. Deinde mercurius post decem. deinde Venus octo postea sol. xiiii. postea mars quindecim postea. iupiter duodecim. deinde saturnus usq; in finē uite.

De natura capitis draconis & caude.

c Apud draconis est masculinus. Similiter etiam est fortuna & natura eius est composita ex natura Iouis & Veneris & hoc significat regnū & fortunā atq; substantiā. Et dixerunt quidam qd natura eius est augmentatio: q̄a cū fuerit cū fortuna auget fortunā eorū & cum fuerit cum malis auget malitiam eorum: & anni fridarie eius sunt tres. Cauda uero eius ē mala & natura eius est composita ex natura saturni & martis: & significat deiectionem & casum atq; paupertatem. Et dixerunt quidam quod natura eius significat diminutionem quod cum fuerit cum fortunis diminiuit fortunam eorum & cum fuerit cum malis diminiuit maliciam eorum: ideoq; dictum est caput: est fortuna cum est cum fortunis: & malum cum malis: & cauda mala cum bonis & bona cum malis: & anni eius fridarie eius sunt duo.

De horis diei & noctis quorum sunt planetarum.

f I fuerit aliqua dies uel nox alicuius planetarum erit prima hora ipsius planetæ & secunda hora alterius planete qui ei succedit: ceterorūq; secundū ordinem circulorum pari ratione est successio: uel bi gratia die ueneris cuius est & dies prima hora est ipsius ueneris secūda mercurii. tertia lune. quarta

saturni quinta Iouis .sexta martis .septima solis .octaua iterum ueneris .nona
mercurii .decima lune .undecima Saturni .duodecima iouis .ecce habes .xii.
horas diei inaequales . Item de horis noctis . Prima hora sequētis noctis ē mar
tis cuius est & tota nox .secunda solis .tertia ueneris .quarta mercurii .quinta lū
ne . sexta saturni .septima Iouis .octaua iterum martis .nona solis . decia ueneris
undecima mercurii duodecima lune & sic habes etiam .xii. horas noctis inaequa
les . Et incipit dies sabbati postea cuius prima hora est saturni & ipsi est tota dies
sic per ordinem numerando inuenies horas dierum & noctium & diuisiones eage
super planetas singulos si deus uoluerit.

De horis maf. & femi.

Icunt & hore esse masculine & feminine : qa hora prima uniuersu
d iulq̄ diei & noctis est masculina .secunda femina .tertia maf. quar
ta femi . sicq̄ succedūt per ordinem una scilicet femi . alia maf. usq̄ in
finem diei & noctis.

**DIFERENTIA TERTIA IN HIS QUAE ACCIDVNT . Planetis
septem in semetipsis & quid accidat eis abinuicem .**

T qa iā annuente deo iā pegimus esse planetarū in semet
ipsis : & quid significēt : prosequamur narrādo qd eis ac
cidat in semetipsis & abinuicē . i. a quibusdā erga quosdā

Ignificatio planetarū in semetipsis ē ut sit pla
neta ascendens in circulo augis sue minor lū
mine & magnitudine atq̄ cursu idest cū fue
rit inter ipsum & suam augem minus . lxxx.

gradib⁹ ante uel retro : si autē fuerint inter ipsum & augē

lxxx . grad⁹ equales erit equalis in lumine & magnitudine atq̄ cursu si uero fue
rit extra hāc duo loco idest plus . lxxx . erit descendens de circulo augis & appa
rebit maior lumine & magnitudine ac cursu uelocior : & si fuerit portio eius eq̄
ta minus . clxxx . gra . erit augēs numerū & si fuerit plus erit minuēs numerū : &
si fuerit portio eius equata ex . clxxx . gra . uel . ccclx . erit nec augēs nec minuēs : &
si addat equatio equata sup medium cursum dicit⁹ augēs cursum uel numerū : &
si minuē eius equatio dicit⁹ minuēs numerū . Et qñ aliq̄ planetarū altiorū . iiii .
uadit plus medio cursu suo dicit⁹ augere cursum : & si minus uadit dicit⁹ minue
re cursum : & si uadit tm̄ dicitur cursu equalis : & qñ aliq̄ planetarū inferiorum
uadit plus medio cursu solis erit augens cursum qñ uadit minus dicit⁹ minuens
cursum & qñ uadit tm̄ erit cursu equalis . Luminariū autē esse in cursu ē sicut ē
trium altiorū planetarum . Fit quoq̄ planeta septentrionalis cū transferit gen
zahar suum idest cū transferit p uia solis iens a meridie in septentrionē ille tran
situs idest illa abscissio circulorū dicitur genzebar cū ergo planeta transferit ipsa

abscissionem & si fuerit inter planetam & ipsam abscissionem minus. lxxx. gra. erit planeta septentrionalis ascendens & cum fuerit a. lxxx. usque ad. clxx. erit septentrionalis descendens: & cum transierit hunc numerum. i. cum habuerit pl^{us} iens ad. cclxx. erit meridianus descendens: & cum transierit hunc numerum iens ad. ccclxx. erit meridianus ascendens hoc est esse planetarum in semet ipsis.

d E esse autem planetarum ab invicem tractem^{us}. si quod accidat. v. planetis erit luminaria: & dicem^{us} ex hoc quod dixit Ptolomeus de almugea hoc est de uisione invicem faciei ad faciem: hoc est cum fuerit inter planetam & solem dum fuerit planeta occidentalis. id est sequitur solem tunc quando est inter domum illius planetae & domum solis de signis aut cum fuerit inter ipsum planetam & lunam cum fuerit orientalis a luna id est dum succedit luna tantum quantum est inter domum planetae & domum lune ex signis id est cum fuerit planeta tantum distans a sole post quantum distat domus eius a domo solis similiter de luna dicitur quia cum planeta successerit soli & fuerit a sole saturnus. s. in. vi. signo & iupiter in v. mars in. iiii. venus in. iii. mercurius in. ii. tunc dicitur esse in almugea solis. Similiter cum fuerit inter unumquemque planetam & lunam succedentem hic numerus signorum uniuscuiusque planetae dicitur esse in almugea lune.

De ductoria id est securitate planetarum.

X hoc ductoria planetarum. i. ut sit planeta in suo haerere. i. in parte sibi propria & aliquo angulo ascendente & aliquod luminarium: similiter in loco sibi consimili in quadrante videlicet in alio angulo. ita quod sit planeta in die orientalis a sole in nocte occidentalis a luna & ois planeta dicitur esse in sua ductoria secundum quosdam cum fuerit inter planetam orientalem & solem. lx. gra. Et ois planeta ex quo tegitur a radiis solis donec apparet de sub radiis uocatur combustus: & dum incipit intrare radios dicitur inceptus comburi: & dum abscondit sub radiis & fuerit prope solem per. xii. gra. dicitur oppressus & cum fuerit cum sole in uno gradu: fuerintque inter eos. xvi. minuta: uel infra & latitudo eius similiter uocatur unitus: & cum transierit eadem unionem petens exitum donec uideatur uocatur euasus. Et ex quo apparent tres altiores de sub radiis & incipiunt oriri id est apparere mane ante solem: hoc est cum fuerint propinquiores circulo hemispherii orientalis donec ueniant ad oppositionem uocantur orientales dextri & ex quo transierint oppositionem donec coniungantur iterum soli uocantur occidentales sinistri. Venus uero & Mercurius ex quo separatur aliquis eorum a gradibus solis in medio retrogradationis sue & appareret donec comburatur a sole in sua directione uocantur orientales & ex quo separentur a sole medio directionis sue donec iterum comburantur in retrogradatione sua uocantur occidentales: & cum fuerint in ortu suo id est cum fuerint orientales uocantur dextri. & dicuntur masculini & occiduo suo id est cum fuerint occidentales uocantur sinistri: & dicuntur esse feminei: & tunc sunt fortiores.

Tres uero altiores postq̄ exēit de subradiis solis uocant̄ orientales & dicitur
augmentari in fortitudine usq̄ ad .xxx. grad⁹ a sole & uocāt̄ post hoc usq̄ ad
xxx. grad⁹ alios ori. ntales fortes uel fortiores : & cū trāserint solē .lx. gra. uocā
tur palnetæ orientales eūtes ad debilitatē donec ueniant ad retrogradationem
tūc noīant̄ orientales retrogradi donec sint & ueniant in oppositione : & post
hoc erunt occidentales retrogradi cū transferint oppositionē donec perueniāt
ad directionē : deinde a directione usq̄ ad .lx. gra. post directionē donec sit lon
gitudō eorū a sole .xxx. graduū dicitur occidentales fortes deinde a longitudine
lx. graduū post directionē dicitur occidentales eūtes ad debilitatē : deinde sūt
occidentales debiles donec intrent sub radiis solis. Inferiores qū q̄ ex quo se
perant̄ a sole & ipsi retrogradi uocant̄ oriētales debiles : sicq̄ esse nō desunt
donec ueniāt ad directionē suā & tūc sūt orientales fortes donec lōgitudō eo
rū sit a sole sicut longitudō solis ab eis fuit dū cepissent debilitari eūtes ad re
trogradationē : deinde sūt oriētales debiles donec supponant̄ radiis solis post
hoc sunt cōiūcti : deinde cōbusti eūtes ad apparitionē donec uideāt̄ : & ex quo
separant̄ a sole in directionē usq̄ ad .lx. grad⁹ sunt fortiores : & a .lx. usq̄ ad hor
rā sue retrogradationis erūt occidentales fortes & donec fuerint cū sole erunt de
biles : & planeta cū exierit de sub radiis solis & nulli planetæ iunctus fuerit dici
tur q̄ sit in lumine suo : hoc est esse planetarū cū luminaribus.

De his q̄ accidunt planetis ad seinuicem.

e Sse aut̄ illoz erga seinuicē hoc ē idē q̄ cōiūctio .i. cū fuerint duo pla
netæ in duobus signis aspiciētibus se & fuerit leuior in signo suo min⁹
gradibus q̄ fuerit pōderosior in signo suo : fuerintq̄ int̄ eos .vi. gra. uel
infra tūc dī q̄ leuior eat ad cōiūctionē pōderosioris : & cū gradus eoz fuerint
eq̄les p̄ficiē cōiūctio eoz : & cū trāserit eū erit ab eo sepatus cōiūctio hęc dicit̄
cōiūctio lōgitudis. Cōiūctio uero latitudinis est ut duo planetæ iūgāt p̄ lati
tudinē. Et si fuerit applicatio cōiūctiois oportet ut sit latitudo eoz eq̄lis i una
pte & si fuerit cōiūctio ex oppositiōe oportet ut sint latitudines eoz eq̄les : ita
ut latitudo unius sit ascēdēs in septētrione : & alterius descendens in septentrio
ne uel unius ascendens in meridie : & alterius descendens in meridie : aut si
fuerit applicatio ex aliquo aliorum aspectu : hoc est quod sit latitudo unius sep
tentrionalis ascendens : & alteri⁹ meridiana descendens : & conuerso in meridie
& hęc est applicatio latitudinis q̄ dicta est. Et cū sepatur un⁹ planeta ab alio &
nulli planetarum iungitur quādiu in eodem signo fuerit dicit̄ cursu uacuu. Et
cū fuerit planeta i aliquo signo & aliqs planeta nō aspexerit hoc signū ali plane
ta quādiu in eodē fuerit dī feralis uel agrestis. Et cum seperatur planeta leuis a
planeta ponderosiori & iunctus fuerit alteri. transfert naturam primi ad secun
dum. Transfert etiām planeta naturam alio modo : hoc est ut planeta leuis iun
gatur planetæ ponderosiori se : & ipse ponderosior iterū alteri se ponderosiori

tunc meli⁹ transfert naturam leuioris ad ponderosiorē. Si autem non iū-
 gatur unus istoz alteri: & iungit^r uterq; alteri: tunc si aspexit ille terti⁹ plane-
 ta aliquē locorum circuli reddit lumē eoz ad locū ipsū & hoc uocatur reddit⁹
 luminis. Itēz si unus planeta nō iungit^r alteri: sed alter planeta terti⁹ in utrosq;
 trāstulit lumen tunc hęc cōiunctio dicit^r ēt reddit⁹ luminis. Sequitur probi-
 bitio & fit duobus modis. Vno. s. ex cōiunctione hoc cum fuerint tres planeta
 in uno signo sed in diuersis gradib⁹: & fuerit ponderosior plus gradibus tunc
 ille qui est medi⁹ prohibet priorē illū. s. qui est min⁹ gradib⁹: ne iungatur pōde-
 rofiori donec pertranseat eū. Secūdo modō ut duo planeta sint in uno signo
 & leuior iungatur ponderosiori: alter quoq; iungat^r eidē ponderosiori per af-
 pectum: ille ergo qui est cū eo in uno signo aspicientē prohibet a pōderosioris
 cōiunctione si fuerint tamē gradus illius qui iungit^r: & ipsi⁹ qui aspicit aequales
 idest uni⁹ numeri. Si uero ille qui aspicit fuerit propior gradui ponderosioris
 erit cōiunctio aspicientis. Et si coniungit^r planeta domino illi⁹ signi in quo
 fuerit uel domino exaltationis seu domino ceteraz dignitatū in quib⁹ fuerit:
 dicitur pulsare idest mittere naturam illius planeta domini scilicet eiusdē digni-
 tatis ad eum. Et si fuerit planeta in aliqua dignitatū suaz & fuerit iunctus
 alii planeta qui habeat etiam partem dignitatis in eodē loco mittit ei etiam
 utranq; naturam suam scilicet & illius cui iungitur: & hęc missio omnis uocat^r
 alcobol. i. receptio.

Vnc sequit^r reddit⁹. i. qñ iūgit^r planeta alicui planeta q cōburit^r. i.
 n q fuerit sub radius solis ul fuerit retrograd⁹ redditq; ei uirtutē pp de-
 bilitatē snā quā nō ualet retinere tūc si fuerint utriq; planeta in angu-
 lo uel succedētib⁹ anguloz erit reddit⁹ cū proficuo. similiter si fue-
 rit qui cōiungitur ei tantū in angulo & ille cui coniungit^r receperit eū. Si autē fu-
 erit planeta q iūgit^r cadēs ab angulo & ille cui cōiūgit^r in angulo uel in sequēti
 anguloz aut si utriq; fuerint cadētes erit reddit⁹ cū detrimēto.

Nde seqt^r almenē. i. refrenatio q fit qñ planeta uult cōiūgi alteri: sed
 i anteq; iūgat accidit retrogradatio & sic destruit^r ei⁹ cōiunctio. Hęc
 seqt^r alichorad. i. cōtrarietas accidēs hęc fit cū aliqs planeta leuis fu-
 erit multoz graduū in signo & alter illo pōderosior min⁹ gradib⁹
 terti⁹ quoq; leuior primo uolēs cōiūgi pōderosiori sed anteq; ei cōiūgat^r sit re-
 trogradus ille leuior qui habet plures gradus & iūgit^r & applicat^r illi pōdero-
 so. & transiens illū iūgit^r etiā alteri planeta leuiori. & sic destruit^r cōiunctio illi⁹
 prioris cū pōderoso.

Equitur alsazim. i. frustratio. h̄ quoq; fit cū aliqs planeta petit cōiū-
 ctionē alteri⁹ planeta sed anteq; pueniat ad eū mutat^r iste in aliud si-
 gnū & erit aliqs plāeta in paucis gradib⁹ aspiciēs ipsū signū & erit
 radii ei⁹ in initio signi. Cūq; exierit sequēs planeta de primo signo

Augif ifti afpicienti & annullatur cōiūctio quā habebat cū illo. ſ. cū primo.

h Ine ſeqtur abſciſſio luminis hoc ē quādo aliqs planeta petit cōiūctō
nē alterius & fuerit in ſecūdo ſigno a ſigno illius cui iungitur alter
planeta: ſed' anteq̃ iungatur ei pri⁹ fit ille q̃ eſt in ſecūdo ſigno retro
gradus cōiūgitur q̃ ei & abſcindit lumē ſuū a planeta q̃ uolebat cō
iūgi ei: ſimiliter ſi fuerit planeta iēs ad cōiūctiōnē alteri⁹ plāetæ & ip̃e alē plāeta
cui uult iungi petat cōiūctiōnē alterius planetæ ſe pōderoſioris: ſed' anteq̃ pue
niat leuis ad gradus pōderoſioris iungitur ipſe pōderoſus alteri ſeiſpo pōdero
ſiori: & abſcindit lumen illius a planeta primo leuiori.

De locis fortunatis & malis.

f Vnt quoq̃ his planetis loca in qb⁹ cōfortātur & in quib⁹ debilitā⁹
& loca in qbus ſiūt fortunæ & loca in qb⁹ ſiūt mali: Sed loca in q̃
bus ſiūt fortunæ ſūt h̃ ut. ſ. ſint in aſpectibus bonor̃. i. in aliquo aſ
pectu utili. ſ. ſextili: aut in trino aſpectu q̃ a qbusdā ita nominat̃ ex
agona radiatō quoq̃ ac trigona: et ut ſint mali cadētes ab eis ſintq̃ ſeperati ab
infortuna & iuncti fortunæ: aut ſint obſeſſi a fortunis ul' radiis eor̃. i. ut ſint in
ter duas fortunās uel inter radios fortunæ. Hæc ē. n. obſeſſio ut habeat pla
neta fortunā uel radios eius ante ſe & aliā fortunā uel ei⁹ radios poſt ſe. Et qui
dā uocāt hoc altifert. i. ueneratio aut ſint uniti cū ſole in uno gradu aut ſint in
aſpectu ei⁹ ſextili: ſiue trino uel cōſimili aſpectu lunæ & luna tūc ſit fortunata
& ut curſu ſint ueloces aucti lumine & numero: aut ſint in dignitatib⁹ ſuis uel
in ſuo haim. i. in ſua ſimilitudine ut ſit uidelicet planeta maſculin⁹ in ſigno ma
ſculino: & ſceminin⁹ in ſigno ſceminino & diurnus in die ſup terrā & in no
cte ſub terra nocturn⁹ in nocte ſup terrā: & in die ſub terra & reliq̃ & ut ſint i
ſignis in qb⁹ habuerint dignitates ſeu poteſtates ſuas: uel in gaudiis ſuis uel in
gradibus lucidis recepti: & ex fortitudine eorum eſt ut ſint aſcendentes in ſe
ptentrione aut ſint ſeptentrionales uel ſint aſcendentes in circulo augis ut in
ſtatōne ſecunda hoc eſt quando fuerint in ſtatione ubi dirigantur a retrogra
datione aut ſint exeuntes de ſubradiis ſolis aut ſint in āgulo uel in ſequēti eius
aut ſint tres altiores oriētales a ſole: q̃ ſi eū aſpexerint ſextili aut trino aſpectu:
erit illis hoc augmētū fortitudinis: aut fuerint in q̃rtis maſculinis & ſol cū fue
rit ſin illis q̃rtis maſculinis aut in ſignis maſculinis erit fortis ēt niſi ſit in libra:
quia ibi cadit. Et ex fortitudine triū inferior̃ ē ut ſint occidētales a ſole aut in q̃
tis ſcemininis & ex fortitudine lune ut ſit in nocte ſup terrā & in die ſub terra
in loco ſceminino uel in ſigno ſceminino: & cum fuerit in exaltatiōe ſolis.

De infortunio planetar̃.

e X infortunio uero planetar̃ & deſtructiōne eorum eſt ut ſint in cō
iūctiōne malor̃ aut in oppoſitiōe eor̃ uel in eor̃ tetragona aut tri
gona aut exagona radiatione aut ſi fuerit inter eos & corpus mali

uel radios ei⁹ minus termino planeta: aut fuerint in terminis malorum aut domibus eorum aut sint mali eleuati super eos .x. uel .xi. a locis eorum & multo ceteri⁹ si nō receperint eos. Aut fuerint in cōiunctiōe solis uel oppositione eius uel in tetragona radiatiōe: aut fuerint in capitib⁹ suoꝝ genzahar aut cū caudis suis aut cū capite draconis uel cauda sintq; inter eos & inter aliquem istoꝝ. s. loꝝ .xxii. gradus uel infra: & maxime si fuerit luna in aliquo eoꝝ similiter & sol tūc magis impeditur ab eis. ia capite uel cauda cū fuerint inter ipsū & unū eoꝝ ēt. xxx. gradu ante uel retrograd. aut fuerint planeta obsessi inter duos malos hoc est ut sit planeta in signo aliquo & cū eo mal⁹ uel radii ei⁹ ante se & malus uel radii eius post se: aut seperetur a malo p cōiunctiōē uel p aspectū & iungatur tali modo alteri malo: aut fuerit malus uel radii ei⁹ in signo qd est ante eū. i. in secūdo ab eo & in signo qd ē post eū. i. in .xii. ab eo fuerit alter malus uel radii eius. Similiter dicitur de signis q; sint obsessa. Quod si aspexerit fortuna uel sol eūdē planetā obsessū uel signū obsessū a trino uel a sextili aspectu fueritq; inter eū & cōiunctiōē eius min⁹ septē gradibus soluitur ipsa malicia uel obsessio. Et ex hoc ut sit planeta retrogradus uel sub radiis solis cōbustus aut cadens ab ascendente: aut ex debilitate eoꝝ ut sint tardi cursu aut in statione prima hoc est quādo stāt ut retrogradi fiāt aut sint in gradibus tenebrosis aut sint masculini in signis foemininis & gradibus. foemininis in die sub terra & in nocte super terram: aut sint foeminini in signis masculinis & in gradibus masculinis in nocte sub terra & in die super terram aut sint in oppositiōe dignitatum suarū seu potestatiū aut descēdentes in meridie uel meridiani aut cadētes ab angulis uel a succedētib; anguloꝝ. aut in domib⁹ cadētib; aut sint in uia cōbusta quā est medietas ultima libre & prima medietas scorpionis: aut iungantur planeta retrogrado uel impedito seu cadenti aut non sint recepti. Aut sint tres altiores a solo occidentales. aut in quartis foemininis. & debilitas solis est ut sit in signis foemininis aut in quartis foemininis nisi sit in domo nona: & debilitas triū inferioroꝝ ē ut sint oriētales aut in quartis masculinis.

De amicitia & odio planetarū.

T dicitur in planetis q; sint quidam eorum se inuicem diligentes & odientes: nam de diligentibus quidam antiquorum dixerunt q; Iupiter diligit omnes planetas & sit amicus eorum & ipsi illius preter martem. Veneris amici sūt omnes planetae & omnes diligunt eum preter saturnum. Saturni autem amici sunt Iupiter sol & luna & inimici eius mars & uenus & ipsa plus habet eum odio.

Et amica martis est
cc ii

Venus & ceteri planetæ odio habent eū & plus Iupiter & sol. Solis uero amici sūt Iupiter & Ven⁹ & inimici mars mercuri⁹ & luna. Mercurii amici sūt Iupiter Ven⁹ & saturn⁹ tātū & inimici eius sūt sol & luna et mars: Lunæ autē amici sūt Iupiter & uen⁹ & saturnus: & inimici mars & mercuri⁹. Capitis dracōis amici sūt Iupiter & uenus & inimici saturnus & mars: Caudæ uero amici saturnus & mars: inimici sol & luna Iupiter & Venus. Et sūt alie species inimicitie cū fuerint duo planetæ habentes domos suas oppositas ut mars & Venus & cū cōiūgūtur dicitur aptio portaz. Tertia quoq; spē: inimicitia ē ut sint duorū planetaz exaltatiōes opposite. Fortior autē planetaz amicitia ē ut cōcordet planeta cū planeta in natura & in qualitate atq; substantia & potestate sicut concordat mars cum sole quia uterq; concordat in caliditate & siccitate & acuitōne & celeritate & est domin⁹ exaltationis eius in qua apparet ei⁹ fortitudo: & uti cōcordat luna & uen⁹ in frigore & humiditate: & ē domina exaltationis ei⁹. Cū autē concordauerūt duo planetæ in natura & substantia ut Iupiter & Venus sūt amici

DIFFERENTIA QUARTAIN EXPOSITIONE NOMINVM ASTROLOGORVM.

Trāsequamur nūc expositionem nominum astrologoz. Initiū hōz ē. Cōiūctio et res significantes destructiones seu mutatiōes q̄ sūt in hoc seculo ex cōiunctionibus: quarū nūc rus est sex maior autē omnib⁹ cōiūctionib⁹ est cōiūctio saturni & Iouis in initio arietis & h̄ fit in .960. annis. Secūda autē eoz cōiūctio est in initio uniuscuiusq; triplicitatis et h̄ fit 240. annis. Iunguntur .n. in unaquaq; triplicitate duodecies & fortassis faciunt in unaq; triplicitate xiii. cōiūctiones: deinde mutat eorū cōiūctio ad triplicitatē q̄ huic succedit. Tertia at cōiūctio ē saturni et martis in initio cācri q̄ fit in omnib⁹ .xxx. ānis. Quarta quoq; ē cōiūctio Iouis et saturni in unoquoq; signo q̄ fit in oib⁹ .xx. ānis. Quinta ē descēssio luminaris maioris i pūctū eqnoctii uernalis tps. I. Ingressio solis in capite arietis quæ fit in omni anno. Sexta ē cōiūctio luminariū & oppositio eoz q̄ fit i dimidio cuiusq; mēsis lunaris. Et qñ dicitur ascēdēs cōiūctiōes dicitur uel significat ascēdēs mūdi .i. signū quod ascēdit hora introit⁹ solis in p̄dictum punctum equinoctii uernalis in initio scilicet illius anni in quo debet fieri cōiūctio predicta.

De animodar. i. gradus ascēdētis natiuitatū inuestigatione.

e
 Tex hoc animodar qđ ē inuestigatio gradus ascēdētis alicui⁹ natiuitatis: & putant multi astrologorū qđ inueniatur per eūdem idē gradus ascēdētis natiuitatis alicuius: sed hoc falsū ē: & hoc iā patefeci in libro meo quē feci de animodar: sed inuenitur p eundē dignior omnibus gradibus circuli post gradū ascēdētis in eadē hora secūdū cursū naturalē: & cōcordat multoties. i. accidit aliquādo qđ inueniatur p eū gradus ascēdētis. Cui⁹ rei cognitio est ut cōsideretur gradus cōiūctionis uel gradus pūctio nis q̄ fuerit ante ipsam natiuitatē: & si cōiunctio illi natiuitati ppior uocatur ipsa natiuitas cōiunctionalis: & si fuerit preuentio illi propior dici ur pūctio al i. in qualicūq; eorū fuerit natiuitas in cōiunctione. s. uel pūctio eodē modo & nomine natiuitas predicta nuncupatur & quia gradus cōiūctionis ē idē gra dus in quo iūgūtur luminaria nulla est inquisitio nec indiget expositione: in p uentione aut q̄a unūquodq; luminariū est in gradu suo. i. in diuersis gradibus. Necessē est nobis scire quē hōrē graduū uelut intelligi gradū pūctiois: & iā dixit Ptolome⁹ quia gradus illius luminaris qđ fuerit sup terrā ē gradus preuē tionis & qđā sapientū dixerūt qđ si euenerit in pūctioe qđ unū luminariū sit in gradu oriētis & alterē in gradu occidentis: tūc gradus orientis erit gradus pūctiois. Et dixit Vellius qđ gradus pūctiois ē gradus in quo fit implecio uolēs in telligi gradū lunę: sed quia hoc ē op⁹ Ptolomei oportet in hoc nos redire ad eius sententiā cū ergo grad⁹ cōiūctiois uel grad⁹ pūctiois certissime patuerit cō stitues gra. ascēdētē p extimationē hōrē natiuitatis & quattuor angulos & reli quas domos: deinde aspicias gra. cōiūctiois uel gradū preuētiois quę fuerit an te natiuitatē: & qs planetę in eo fuerit dignior nel fortior in eadē hora cōiū ctiois uel pūctiois p multitudinē dignitatū seu potestātū. i. cōsiderabis qs plāe tate habeat mai⁹ dominiū in eodē loco. Hūc ergo plāctā eq̄bis ad horā opina tā natiuitatis. deinde aspicias utrū sit gradus illi⁹ planetę in signo in quo ē pro pior gradui .x. dom⁹ aut gradui ascēdētis & cui hōrē ppior fuerit facies hunc angulū ad instar gradus ipsius planetę & ei⁹ minuti: & diuides. xii. dom⁹ per eū dixit Ptolome⁹ si planetę plures cōuenerint in dominio eiusdē loci & fue rint equales in fortitudine cōstitues dominiū loci illū qui fuerit domin⁹ haim: qđ si in hoc etiā cōuenerint cōstitues eū q̄ ueloci⁹ debet mutari ab esse suo ad id qđ fuerit meli⁹. i. eū q̄ uoluerit exire de aliquo signo in quo fuerit: & intrare ali nd in quo habuerit plures dignitates: uel si fuerint oriētales a sole el: ge eū q̄ so li fuerit ppinqor & nō fuerit sub radiis. Si uero in angulo fuerint ille ē eligēd⁹ q̄ gradui eiusdē anguli fuerit ppinqor: & hoc intellige.

e
 Tex hoc hylech. i. loc⁹ uitę in natiuitatib⁹ cui⁹ sciētia ē ut primo as picias horā natiuitatis: quę si fuerit in die accipies a sole: q̄ si fuerit

ante gradum signi ascēdētis p. v. gradus aut infra: aut fuerit in .x. uel .xi. siue masculinū fuerit ipsū signū seu femininū aptus erit ut sit hylech. Si aut fuerit in his tribus locis. s. in septima uel octaua uel nona i signo mascul. similiter aptus erit ut sit hylech. Si uero fuerit in his tribus locis in signo feminino nō erit aptus ut sit hylech. Hinc aspiciēs lunā q̄ si fuerit in ascendēte uel in secūda uel tertia aut in septima uel octaua erit apta hylech siue masculinū siue femininū fuerit signū. Et si fuerit ante gradū signi ascēdētis per. v. gradus uel infra: aut fuerit in .x. uel .xi. aut in q̄rta uel q̄nta uel in .vii. signo foemin. no apte hylech. Si aut fuerit i ali quo istoz i signo masculino n̄ erit apta hylech si fuerit i die natiuitatis. Si uero natiuitas fuerit nocturna incipiam⁹ a luna quā si fuerit in aliquo predictoz lo coze secūdū q̄ predixim⁹ erit apta hylech. Si aut luna non fuerit in eis aspiciēs post hoc ad solē qui si fuerit ate gra. vii. p. v. gradus uel infra: aut si fuerit in .iiii. uel in .v. erit aptus ut sit hylech siue signū fuerit masculinum siue foemininū. Si uero fuerit ante ascēdētem v. gradib⁹ uel infra: aut in ascēdēte uel in secundo si gno mas. aptabit etiā hylech. Si aut fuerit in aliquo istoz lo coze in signo femi. nō erit apt⁹ hylech. Quod si luminariū aliquod nō fuerit aptū hylech. Aspi ce post hoc natiuitatē: utrū sit cōiūctionalis aut p̄uētōalis. i. utrū sit p⁹ cōiūctō nē uel p̄uētōnē. Quod si fuerit natiuitas cōiūctōalis & fuerit grad⁹ cōiūctōis in aliquo anguloze uel in succedēti angulo: erit in loco apto hylech. Si uero p̄ dictus gradus fuerit cadēs ab his octo locis. i. ab angulis & a succedētib⁹ angulis nō erit hylech. Aspiciēs tūc gradū ptis fortunā: q̄ si fuerit in aliquo angulo rū uel in succedētib⁹ angulis. erit in loco apto hylech. Si uero cadēs fuerit ab his viii. locis. Aspiciēs post hoc gradū ascēdētis & cōstitues eū hylech. Si uero nati uitas p̄uētōalis fuerit: incipies a gradu p̄uētōnis. Aspiciēsq̄ eū sicut prius fecisti in gradu cōiūctōis: & post ipsū gradū ptis fortunā: post ipsū gra. ascen dētis eo ordine quo predixim⁹ in gradu cōiūctionis. De sexu aut signoz non curabis. i. nō aspiciēs utrū sint signa illa mas. uel femi. nisi tātūmō in luminari bus hoc est in gradu cōiūctionis uel p̄uētōis & ascēdētis & ptis fortunā nō cōsideres utrū sint in mas. signis uel femi. tā in angulis q̄ in succedētib⁹ angulo rū: sed hęc q̄ttuor tātū erūt tūc apta hylech cū fuerint in his octo locis. i. in an gulis uel succedētib⁹ eoz si uero fuerint in locis recedētib⁹. i. cadētib⁹ ab āgu līs n̄ erūt apta hylech. Apparet itaq̄ q̄ sol sit hylech aptus in die ac nocte super terrā & sub terra in .xi. locis: super terrā in .vi. locis & sub terra in .v. Luna quoq̄ apta erit hylech in die & nocte super terram & sub terra similiter in .xi. locis sū per terram in .v. & sub terra in .vi. & cum hoc si fuerit luna in his locis sub radi is solis non erit apta hylech. Aspiciēs autem hylech in angulis & succedētib⁹ eorum secundum q̄ equantur. xii. domus circuli per gradus horarum ascendē

ti secundum q̄ exponitur eius opus in canone planetarum idest in libro cursuum planetarum. Cūq̄ equaueris domos hoc modo: omnis planeta q̄ fuerit ante gradum signi ascendentis uel cuiuslibet dom⁹ per .v. gradus uel infra erit fortitudo eius ualida in domo quæ ei succedit. & omnis locus ex locis quæ p̄ diximus est aptus hylech: si aspexerit eum aliquis dominorum illius q̄ sit dñs dom⁹ aut dominus exaltationis aut domin⁹ termini: aut triplicitatis: aut domus faciei & si nō: non erit apt⁹ hylech.

De alcohoden.

Tex hoc alcohoden qui est significator uitæ idest dominus annum uel dās annos quem cum uolueris scire & iam prenosti hylech eo ordine quem predixi: aspicias dominum domus hylech. aut dominum exaltationis eius aut dominum termini eius aut dominum triplicitatis aut faciei eius quis horum fortior fuerit et autentior in loco hylech & si aspexerit hylech erit dignior alcohoden. q̄ si non aspexerit hylech qui fuerit pluris auctoritatis aspicias eum qui fuerit auctoritatis minoris donec inuenias aliquem ex illis qui aspiciat: q̄ si non aspexerit hylech non poterit ille locus esse hylech: & tunc queres ab alio hylech & iterum queres ab eodem secundo hylech alcohoden eo ordine quo predixim⁹: q̄ si equales fuerint duo planetæ uel tres in auctoritate gradus hylech & aspexerit uterq̄ erit dignior alcohoden qui fuerit fortior loco. Si uero fuerint equales in fortitudine loci scilicet ubi fuerint ipsi planetæ erit ille alcohoden qui propior fuerit gradui hylech. Quibusdam autem uidebatur melius inspicere a domino domus qui si aspexerit hylech ponebant eum alcohoden & non considerabant alterum & si non inuenissent dominum domus aspicientem hylech accipiebant dominum exaltationis quem si aspiciere uiderent hylech ponebant alcohoden eū & nō considerabant alium: similiter faciebant de domino triplicitatis termini atq̄ faciei per ordinem & erat dorothius preponens dominum termini in hoc domino domus. Et quidam dixerunt q̄ si equales fuerint duo planetæ uel tres uel plures in dignitate & in propinquitate aspectus gradui hylech ille erit alcohoden qui erit in loco laudabili a sole idest qui fuerit cum sole in uno gra. per. xvi minuta aut infra: uel propinquior gradui anguli: aut in initio ortus sui idest cū mane apparuerit: aut fuerit in statione sua secunda: uel in aliquo esse scilicet laudabili a sole sicut prediximus ip̄e erit alcohoden. Si uero gra. solis fuerit hylech. & fuerit in ariete uel in leone erit sol hylech & alcohodē. sil' & nō considerabit alius alcohodē p̄ter eū: similiter si fuerit gradus lunæ hylech & fuerit in tauro uel in cæcro habeto eā p̄ hylech & alcohodē. sil' & nō cōsiderabis alcohodē alii preter eam.

Lmuta ē q̄ pest̄ natiuitati: ab eo significat̄ esse nati post hylech & alcohodē: & ipse planetis ceteris est pluris auctoritatis in ascēdēte & in locis luminariū atq; in loco ptis fortune in loco quoq; cōiūctiōis uel preuētiōis quā est ante natiuitatē. Quod si p̄fuerit alius planeta duob; locis aut trib; aut quattuor aut plurib; pre multitudine potestatis sue erit ipse almuta. i. auctor & significator uite p̄ hylech: & alcohoden & per eum significatur esse nati: & quidam habent eum pro alcohoden ad dādam uitam.

De p̄fectione signoz.

Tex hoc signū p̄fectiōis in ānis natiuitatū atq; mūdi. Nā in annis natiuitatū scientia ē: ut aspicias quot āni trāsierūt nato ex ānis solariū p̄fectis aspicietq; omni āno signū unū: & incipies ab ascēdēte nati p̄ successiōnē signoz quousq; finitus fuerit numerus signū quod succedit ē signū p̄fectiōis ab ascēdēte signū uidelicet āni intrātis quē nō misisti in numero: hoc erit in tali gradu sicut fuit in ascendente natiuitatis: & dominus eiusdem dicitur alcohodem eius interpretatio est dominus anni. Similiter numerabis a signo solis unicuiq; anno signum unum: & exibat per hoc signū p̄fectiōis a sole. Similiter a signo lune & a medio cœli: & a pte fortunæ in similitudinē gradus radices. i. p̄cti natiuitatis. Cui; rei exēplar est q̄ qdam natus ē oriente capricorno. s. xvii. gradu ei;: & sol erat in piscib; .xv. gradu & mediū cœli scoriōis. viii. gra. & luna in libra. xv. gra. & ps for unæ in leone. xvii. gra. & iā trāsierūt nato tres āni p̄fecti puenietq; quart; ān; ab ascēdēte in ariete q̄ ē q̄rt; a capricorno usq; ad. xvii. gradū eiusdē arietis. & erit mars alcohodē: & puenit loc; solis ad geminos usq; ad. xv. gra. eiusdē signi: & puenit luna ad capricornū. ad. xv. gra. & p̄fect; a medio cœli ad. viii. gradū aquarii. & p̄fectus a pte fortunæ puenit usq; ad. xvii. gradū scoriū. Cūq; puenit ān; ad gradū p̄fectiōis: ut ad. xvii. gradū arietis in hoc exēplo: & fuerit inter ipsū & si milē gradū succedētis signi ad quē debet puenire ān; sequēs in eadē domo planeta uel radii ei; & uolueris scire quā puenit p̄fectio ad ipsū plāetā uel ad radios ei; aspicias qd sit inter gradū ad quē pueniet ānus: & planetā uel radios ex gradib; & minutis: & multiplicabis illud p. xii. & sextā illi; numeri quē multiplicas uel in. xii. gradus & .vi. unius gradus & quot puenierint erūt dies ex āno illo in quo fueris in qb; pueniet p̄fectio a gradu in quo incipit usq; ad gradū ad quē numerasti post fiet p̄fectio ipsi; planetæ. P̄fectio autē ex ānis mūdi dixit alchind; ē qd fuerit inter ānū cōiūctiōis q̄ significauit sarraceno; sectā & inter ānū alhegerat in quo cepit primū p̄dicare machomet; q̄ fuit prim; anno; arabū. lii. āni solares & .lvii. dies & fuit ascēdēs āni illi; cōiūctiōis p̄dicte secte signū gemino;: & puenit p̄fectio eiusdē āni ad uirginē: & inter ipsum primū āno; arabū: & primū āno; iczdagird regis perfar; fuerunt .364. dies

Felicitet perfecti. Cum ergo uolueris habere noticiam huius rei accipe ānos iez/
 dygird & uerte eos in dies sicut iā expositū est in azig. i. in libro cursiū plane
 tag: & adde desuper dies qui sūt inter primū annoꝝ arabū & iezdigird: & di
 uide hoc per. cccxv. dies & quartā partem diei & quot diuisiones exierint tot
 erunt āni solares & quod remanserit ex mensib⁹ & diebus erit ex anno impfe
 flo: quod cum ita collectum fuerit ex annis ipsi sunt anni solares abinitio an
 norum arabum: proiice ergo omni anno signū unū & incipe a uirgine. & ad
 quodcūq; signū te pduxerit numer⁹ ipsū erit signū ad qd̄ peruenit ann⁹ mūdi
 ab ascensione cōiunctionis s̄ predictę sectę. Aliis autē extra alkindū uisū est ut
 adderet sup ānos iezdagird perfectos. lxi. ānos & .ii. mēses & .xii. dies. & .xvi.
 horas ex ānis persidū qui sunt sine fractione idest sine quarta diei & extēderēt
 hos annos in dies ac uerterent dies in ānos solares sicut pre dixim⁹ & inciperēt
 proicere ab initio libre: q̄ si uolueris profectiōnē a signo cōiunctionis sectę sit
 proiectio a scorpione: si uero uolueris profectiōnē ab ascēdēte regni minue ex
 ānis iezdagird ānos illos. cccxvii. persidos & uerte eos in annos solares sicut p̄
 diximus: & incipe proicere a uirgine. Rursus si uolueris profectiōnem ab
 ascensione profectiōnis mutatiōis cōiunctionis a triplicitate aquatica ad trip
 tatē ignēā minue ex ānis iezdigird perfectis. clxxvi. ānos & uerte illos qui re/
 manēt in ānos solares: & incipe proicere a leone & quo peruenit numer⁹ in
 eodē signo erit profect⁹ uniuscuiusq; initii eorū quā diximus.

De directione significatoris.

Tex hoc sequit^r atazir. i. directio: hoc est ut dirigas significatorem
 aliquem ad aliquē locū signoz & scias qd̄ sit inter eos ex gradib⁹
 directionis accipiesq; unicuiq; graduū annū unū. Cū ergo uolueris
 scire hoc & fuerit ille significator in ascēdēte quēnis dirigere ad ali
 quā ptē circuli minue ascensiones gradus in quo fuerit significator quē uolue/
 ris dirigere per ascēiones regionis de ascēionib⁹ grad⁹ illi⁹ ad quē uolueris di
 rigere eum: & quod remanserit erit gradus directiōnis: q̄ si fuerit significator
 in gradu septime minues ascensiones nadir. i. oppositi grad⁹ in quo est signifi
 cator de ascēionib⁹ nadir illi⁹ gradus ad quē uolueris ipsū dirigere in illa regi
 one. Si uero fuerit significator in medio cœli uel in angulo terre: minues ascen
 siones grad⁹ significatoris de ascēionib⁹ illi⁹ grad⁹ ad quē uolueris eum diri
 gere per ascensiones circuli directi: & quod remanserit erit grad⁹ directiōnis. Si
 uero fuerit ille significator quē uolueris dirigere in aliquo loco extra quattuor
 angulos. Aspicias lōgitudinē ei⁹ ab aliquo horū angulorum qui sūt angul⁹ me
 dii cœli atq; angul⁹ terre: hoc est ut aspicias significatōrē qui si fuerit inter ascē
 dēs & mediū cœli minues ascēsiōes gradus mediū cœli per circulū directū de

ascensionibus gradus significatoris. & si fuerit inter .vii. & mediū cœli: minues
ascensiones grad⁹ significatoris de ascensionib⁹ gradus mediū cœli per circulum
directū: & quod remanserit: ex qualicūq; horū locorū fuerit: illud diuides p par
tes horarum illius diei gradus in quo fuerit significator. & quod exierit erunt
hore longitudinis ab angulo. Et si fuerit inter ascēdēs & angulū terre minues
ascensiones gradus significatoris per circulū directum de ascensionibus grad⁹
anguli terre. Rursus si fuerit significator inter angulum terre & .vii. minues as
censiones gradus anguli terre per circulū directum de ascensionibus gradus si
gnificatoris: & quod remāserit ex qualicūq; horū locorū diuides per tempora
horarū diei nadir. i. oppositi gradus significatoris: & quod exierit ipse erūt lon
gitudines hore ab angulo. Cūq; scueris longitudinis horas ab āgulo & uo
lueris dirigere significatōrē ad aliquē locū circuli signorū & fuerit significator
in medio circuli orientalis qui est a medio cœli usq; ad angulum terre de eis q̄
succedūt ascēdēs: minue ascensiones gradus illius in quo fuerit significator de
ascensionibus gradus illi⁹ ad quē uolueris dirigere per circulū directū: & qđ re
māserit erit significator circuli dire ti: serua eū. Post hoc minues ascēssiones illi
us gradus in quo fuerit significator p ascēssiones regionis de ascēssionibus illius
gradus ad quē uolueris eū dirigere & quod remāserit erit significator regio
nis post hoc aspice residuū quod fuerit inter significatōrē circuli directi & signifi
catorē regionis accipiesq; sextā partē ei⁹ & multiplicabis in horis longitudi
nis ab angulo: & qđ fuerit erit equatio: & si fuerit significator circuli directi
minor signi ficatore regionis: addes equationē sup significatōrē circuli directi
Et si fuerit significator circuli directi pl⁹ minues equationē ex eo: & qđ remā
serit erit grad⁹ directionis. Itē si fuerit significator quē uolueris dirigere i me
dietate circuli occidētalīs quā est ab angulo terre usq; ad mediū cœli de eo qđ
succedit. vii. minues ascēssiones nadir grad⁹ significatoris quē uolueris dirigere
de ascēssionib⁹ nadir grad⁹ illi⁹ ad quē uolueris dirigere eū p circulū directū &
qđ remāserit erit significator circuli directi. Post hoc minues ascēssiones nadir
grad⁹ significatoris per ascēssiones regionis de ascensionib⁹ nadir gradus illius
ad quē uolueris eū dirigere: & qđ remāserit erit significator regiois: deinde ac
cipies residuū qđ fuerit inter significatōrē circuli directi & significatōrē regio
nis accipiesq; sextam ptem eius & multiplicabis in horis longitudinis ab angu
lo: & qđ fuerit erit eq̄no post hoc aspicies significatōrē circuli directi si fuerit
minor significatore regiois addes equationē super significatōrē circuli directi
& si fuerit significator circuli directi pl⁹ significatore regionis minues equatio
nem de significatore cir: nli directi: & qđ ex eo exierit erit grad⁹ directōis. Qđ
si fuerit significator in aliq̄ q̄rta: & loc⁹ ad quem diriges eū in alia q̄rta diriges

significatore ab angulo ad locū: quēadmodū ostēdi tibi directionē ab angulo
 & iūges utraq; directiōis. Quod cū sciueris significatore & uolueris scire quo
 perueniet directio de circulo signorū in aliquo anno: fueritq; significator in
 ascendente: addēs numerū annorū: super ascēsiōes gradus ascendētis: & facies
 eū arcū in ascēsiōe regiōis & quo exiuerit arcus gra. de circulo signorum ibi p
 ueniet directio in eodē anno. Si uero fuerit significator in .vii. addes numerum
 annorū sup ascēsiōis nadir gradus significatoris: & arcuabis eū etiā in ascensio
 nibus regiōis & q̄ exierit de circulo signorū: ad ei⁹ nadir perueniet directio eo
 dē anno. Quod si fuerit significator in .x. uel .iiii. addes sup ascensionē gra. si/
 gnificatoris in circulo directo numerū annorū & arcuabis eū in ascensionibus
 circuli directi: & q̄ exierit de circulo signorū ibidē perueniet in eodē anno di
 rectio. Si uero fuerit significator extra hęc quattuor loca q̄ sūt anguli scias ho
 ras longitudinis ab angulo sicut predixi: quod si fuerit significator in medietate
 orientali: addes sup ascēsiōes gra. significatoris per circulū directū numerū
 annorū quos uolueris & arcuabis hoc in ascensionibus circuli directi: & quod
 exierit erit significator circuli directi: serua eū post hoc addes numerū annorū
 etiā sup ascēsiōes gra. significatoris in regiōe: & arcuabis hoc in ascensioe re/
 gionis: & q̄ fuerit erit significator regiōis post hoc accipies sextā partē residui
 inter significatore circuli directi & significatore regiōis: & multiplicabis eam
 in horis lōgitudinis ab angulo & q̄ fuerit erit equatio. Q. uod si fuerit signi
 ficator circuli directi minor significatore regiōis addes equationē sup significa
 torē circuli directi: & si fuerit plus minues eā de eo: & q̄ remāserit ibi pueniet
 directio ex circulo signorū eodē anno. Q. uod si fuerit significator in medietate
 occidentali facies cū nadir gra. significatoris sicut fecisti cū gradu significato
 ris in ope q̄ ē añ eū: & qd fuerit ibidē perueniet directio ex circulo signorū in
 eodem anno: & locus ad quem perueniet directio dicitur locus diuisionis &
 dñs termini illius loci dicit̄ diuisor: q̄ si fuerit in gradu diuisiōis planeta ali⁹
 aut radii eius aut ppe locū ante eū dicit̄ hic planeta aut dñs radiorū piceps di
 uisoris in diuisione. Significatores quoq; qui dirigūtur sunt quinq; loca. i. gra.
 ascēdētis & gra. solis & gra. lune gra. quoq; ptis fortūe ac grad⁹ mediū cœli. Gra
 dus nāq; ascendētis dirigūt ad accidētia dignoscenda q̄ accidūt in corpore: &
 gra. solis ad dignitatis & exaltationis causas: honoris quoq; atq; regni: & luna
 pp esse aīe & corpis atq; cōiugii: & ps fortune pp adquisitiōes & profectus exi
 guitatem & largitatē & mediū cœli propter magisteriū & ceteras dispositiōes
 particulares & esse eorū. si autem fuerit ascendēs reuolutionis alicuius annoꝝ
 mūdi uel natiuitatū dirigūtur significatores eius scđm hanc directionē unicuiq;
 scil cet gradui diem unū. Quibusdam uidetur ut dirigant̄ significatores annū
 hoc mō oibus. s. l. viii. minutis & .viii. secundis unū diem: nam directio regnū &

principiū sic dirigitur eis a gradu mediū cœli per ascensiones circuli directi oib⁹
lvii. minutis: & octo secundis unū diem: donec perueniat ad bonos uel malos
planetas. Et dirigit esse regnū in incolumitate aut infirmitate ex gradu ascendē
tis ad bonos uel malos planetas omnibus. lviii. minutis & .viii. secundis diē unū
per ascensiones regionis & directio in reuolutione annorū mundi ad prenoscē
dū esse uulgi uel rusticorū a gradu ascendētis: silr & ad prenoscēdū esse regis a
gradu mediū cœli: & in reuolutione annorū natiuitatū ad prenoscēdū esse na
ti a gradu ascendētis reuolutionis omnib⁹. xxviii. minutis & octo secundis p
ascensiones regionis diem unū.

De algebugthar.

e Tex hoc sequit algebugthar in natiuitatibus & est directio gradus
ascēdētis: hoc est ut aspicias gradū ascēdētis in termino cuius sit pla
netæ & minutas ascēdētis ascēdētis de ascēdētibus q̄ sunt in directio
finis termini planetæ per ascensiones regionis & q̄ remanserit acci
pies unicuiq̄ gradui unū annū & oibus. v. minutis mēse: & oī minuto. vi. dies
& erit dñs termini dispositor annoꝝ q̄ dicit̄ diuisor. Post hoc accipies gradus
termini q̄ eū succedit & uertes eos etiā in gra. ascēdētū & q̄ fuerit accipies uni
cuiq̄ gradui annū unū: & oibus. v. minutis mēsem: & oī minuto sex dies: et t̄q̄
dñs termini diuisor illoꝝ annoꝝ. silr intrabis cū oī termino dñi p̄ successione
usq̄ in finem uite & si fuerit in termino alicuius planetæ: planeta aut radii eius
erunt p̄ticipes in diuisione & hæc diuisio dicitur algebugthar.

De duodenariis planetarū & domorū.

e Tex hoc duodenarie planetarū aut domoꝝ: hoc est ut aspicias q̄
tū ambulauerit planeta in signo suo in quocunq̄ fuerit aut gra. do
mus quē uolueris ex gradibus & minutis multiplicabisq̄ hoc in .xii.
post hoc addes desup ipsos gra. atq̄ minuta q̄ multiplicasti in .xii. &
q̄ collectū fuerit ex eo proiice ab initio gra. eiusdem signi dans unicuiq̄ signo
xxx. gra. & quo fuerit finitus numerus ibi erit duodenaria planetarum ac do
morum.

De nouenariis eorundem.

e Tex hoc amanbabarar q̄ sunt nouenarie. Cuius scientia est ut scias
quantū ambulauerit planeta in signo suo ex gradib⁹ & minutis aut
gra. domus cuius uolueris scire nouenariū post hoc diuide signum
nouem diuisiones & unaquæq̄ diuisio est ex tribus gradibus &
tertia parte unius gradus: post hoc aspicias in quo nouenario ex nouenariis ce
derit gradus planetæ aut domus. Post hoc dabis primum nouenarium
ex signis domino signi mobilis eiusdem triplicitatis: & scđm nouenariū dñs si
gni cuius ē ipsum signum quod succedit donec uenias ad aliquem nouenariū ex

quo est gradus: eritq; planeta dñs eius nouenarij: uerbi gratia: signū ex quo fu-
 erit gradus ille erat ex triplicitate arietis: erit ergo primū nouenariū eiusdē signi
 martis dñi arietis: & s̄m nouenariū Veneris dñe tauri: & nouenariū tertium
 mercurii dñi geminorū. S̄l̄r usq; ad nouenariū nonū. Et si fuerit signū ex tripli-
 citate cācri erit p̄mū nouēariū ei⁹ lūe: & sc̄d̄m nouenariū solis dñi leōis: itū mer-
 curii dñi uirginis. Et si fuerit signū ex triplicitate libre erit primū nouenariū ei⁹
 Veneris dñi libræ: & sc̄d̄m martis dñi scorpionis: & tertiu iouis dñi sagittarii.
 S̄l̄r in triplicitate capricorni primū nouenariū ei⁹ est saturni domini capricor-
 ni: & sc̄d̄m similiter saturni domini aq̄rii: & tertiu iouis domini pisciū deinde
 q̄ sequitur s̄m ordinē successiōis signorū: uerbi grā: planeta uel aliqua dom⁹ ex
 domibus. xii. erat in. xviii. gradu aquarii si diuidat signū. p. viii. diuisiones erit
 grad⁹. xviii. in diuisione. vi. & q̄ signū aq̄rii est in triplicitate libræ ponitur pri-
 mū nouenariū ei⁹ Veneris domini libræ sc̄d̄m martis domini scorpionis: & ter-
 tiū iouis domini sagittarii: & q̄rtū saturni domini capricorni: & quintū etiā sa-
 turni domini aquarii: & sextū iouis domini pisciū: eritq; naubahar idest noue-
 nariū. xviii. gra. aquarii iouis.

Modus inueniēdi dominū decani.

Tex hoc adrogen hoc est ut diuidas ascēdēs in tres ptes: & sit ois
 diuifio. x. graduū: dabisq; diuifionē primā domino ascēdētis & se-
 cundā domino quinti signi ab eo: & tertiu domino noni: nā ascen-
 dens. v. &. viii. una sp̄ sunt triplicitas: uerbi gratia: ab initio arietis
 usq; in decimū gradū eius est dorongen. i. decan⁹ est martis. Et si fuerit ex. x. gra-
 dū usq; .xx. gradū erit ei⁹ dorongen sol dominus leonis & si fuerit a. .xx. usq; in
 finē eius erit dorongen iupiter dominus sagittarii.

Tex hoc dominus orbis in natiuitatib⁹ hoc est ut aspicias dominū
 hore in qua oritur natus dabisq; ascendens & dominū hore āno pri-
 mo natiuitatis ei⁹ & significabitur p̄ esse eius idest dñm hore sanitas
 uel infirmitas corpis nati sicut significatur p̄ dñm ascendētis radi-
 cis. i. natiuitatis: & dabis dñm sc̄d̄e hore ab ea sc̄d̄e domui ab ascendēte in
 secundo anno & significabitur per eum esse suum in eodem anno esse substan-
 tie & ceta sicut significat p̄ esse dñi dom⁹ substantie: & dabis dñm tertie hore
 ab ea tertie domui ab ascendēte tertio anno & significabit p̄ esse illi⁹ in eodē an-
 no eē fratru & sororū & ceterorū sic significabit p̄ esse dñi tertie domus & da-
 bis dñm hore q̄rte domui q̄rte ab ascendēte in āno q̄rto: & significabit p̄ eē suū
 in eodē anno esse patru & corū q̄ significatur p̄ domū q̄rtā. Similiter facies de
 dominis horarū p̄ successionē dabis. i. dominū uniuscuiusq; hore domui ex do-
 mibus radicalib⁹ eritq; domino hore. x. ii. ab hora natiuitatis dom⁹. xii. ab ascē-
 dente radicis & ann⁹. xii. & dominus. xiii. hore a natiuitate radicis ascendētis
 & anni. xiii. & dominus. xiiii. hore ab ea dom⁹ substantie & xiiii. anni & nomi

natur dominus hore prime dominus ascendens hore & dominus .ii. hore do-
minus hore domus substantie & dominus hore tertie dominus hore domus fra-
trū: & sic de aliis. Similiter dominus uniuscuiusq; harū horarū nominat nomi-
ne domus: & nominat etiā orbis dominus & significat p eū omni anno sicut
significat per alcohoden: hoc est p dominū āni: & qdā astrologorū ponit do-
minū orbis .s. ascēdētis radice āno primo & .ii. anno planetam qui huic succe-
dit & in tertio anno planetam q huic succedit sicut dictum ē in domino hore,

Tex hoc alfridarie dispositio: hoc est cū natiuitas fuerit diurna pre-
erit in initio uite dispositioni eius fridarie sol secūdū quātitatē anno-
rum fridarie eius qui sunt decem post hoc planeta qui succedit soli q
est uenus cuius fridarie anni sunt octo & post uenerem planeta qui
succedit ei & est mercurius: & anni eius sunt tredecim deinde luna & anni fri-
darie eius sunt nouē: deinde saturnus & anni fridarie eius sunt .xii. deinde iupit
& anni fridarie eius sunt .xii. deinde mars & anni fridarie eius sunt .vii. deinde
caput draconis & anni fridarie eius sunt .iii. post hoc cauda: & anni eius frida-
rie sunt duo sunt aute anni collecti fil .lxxv. āni post hoc reuertit dispositio ad
solē: & similiter usq; ad ultimū planetarū. Si autē fuerit natiuitas nocturna inci-
pit dispositio a luna disponetq; annos fridarie eius qui sunt nouē .similiter pla-
neta post planetā sicut prediximus in sole. Cūq; disposuerit planeta annos fri-
darie sue disponet pprie primā septimā solū .i. septimā ptē fridarie sui deinde p-
ticipat ei in secūda septima planeta qui eū succedit: post hoc pticipat ei in ter-
tia septima planeta terti^o qui succedit secūdū: & ita donec participat ei planeta
qui est ante eū in ultima septima ex annis fridarie eius & est unicuiq; iudiciū cū
participatur alteri super natiuitatē.

Tex hoc almanar .i. supereminentia qua dicit q planeta uadit sup
planeta: hoc est ut aspicias cursum planetæ medium & locū eius eq-
tū: & si fuerit locus ei^o equatus minus medio cursu eius erit ascendēs
a medio circuli sui usq; ad summitatē circuli: & si fuerit locus eius eq-
tus plus medio cursu erit descendens a medio circuli sui usq; ad infimū eius: &
si fuerit locus eius equat^o equalis medio cursu erit in medio circuli sui deinde lo-
cū planetæ minue s de medio cursu suo postq; hoc certissime cognoueris .i. locū
equatū: uel eōuerso minore de maiori eorū subtrahendo & multiplicabis qd
remaneret per septimū & diuides per .xxii. & quod de diuisione exierit erit hoc
oī planetæ pro quātitate eius ascensionis uel descensionis. De uenere & mercurio
accipimus quod est inter utraq; loca idest qd est inter locum & solis ueneris
& mercurii & facimus ut supra: quia per hoc scimus quis eorum fortior sit in cir-
culo augis: sed uenus & mercurius cum fuerit aliquis eorum orientalis & fuerit

locus eius equatus minus loco solis accipies residuum quod est inter locum solis & locum eius faciesq; cum eo quemadmodum feceris ut dictum est in planetis altioribus ex multiplicatione & diuisione. Et proprior ac fortior fit significatio planetarum dum abierint super seiuicem. dum abierit alter super alterum in coniunctione. in oppositione autē & in quarto aspectu erit significatio eorum minus apprens & debilior. Et tamen cum unus illorum fuerit ascendens & alter descendens tunc ascendens eorum uadit supra descendentem. Cum uero ambo fuerint descendētes: ille qui fuerit minoris descensionis uadit super illum qui fuerit maioris uel pluris descensionis. Si autem ambo fuerint ascendētes ille qui est maioris ascensionis uadit sup illū q fuerit minoris ascensionis. Dicit quoq; & alio modo .i. ut scias latitudinē utrorūq; planetarū: quia septētrionalis eorū uadit sup meridianū. Et si fuerit ambo septētrionalis ille qui fuerit plaris latitudis uadit sup eū q fuerit minoris latitudis. Si aut fuerit utriq; meridiani ille q fuerit maioris latitudis uadit sup eū q fuerit maioris latitudis iōq; dī q lūa uadit sup iouē in his duob^o operibus. Similiter si fuerit aliq; duorū planetarum in medio circuli nullā latitudinē habens tunc ascendens septētrionalis uadit super eū qui caret latitudine & uadit ipse qui sine latitudine est sup descēdētē meridianū. Et ex hoc apertio portarū dicit cū iungit planeta inferior planetæ superiori & fuerint cū hoc domus eorum oppositæ.

Et ex hoc albuic & est res q; ualde seruabāt indi. Nā ipsi numerāt post cōiunctionē solis & lune. xii. horas & applicant eas soli & diuidūt .xii. horas trinas. i. in tres partes. s. in haiz solis & iudicant super oēs q̄ttuor horas fm iudiciū dñōe triplicitatis solis hora cōiunctionis: deinde dant ueneri post. xii. horas & diuidūt eas iterū trinas & iudicāt sup oēm trinā diuisionē fm dominos triplicitatis ueneris hora cōiūctōis: post hoc faciūt similiter cū mercurio & aliis planetis per successione eorum donec reuertitur orbis ad solē post lxxxiiii. horas & nō cessant sic facere frequēter donec uenerit cōiunctio secūda. Et qdā dicūt q; albuic sit hoc q; post cōiūctio nem sint. xii. hore inequales quæ uocantur combuste: & non oportet aliquem in his incipere aliquod opus: & post horas. xii. sunt. lxxii. hore incombuste in quibus est utilis operum inceptio & post has. lxxii. horas incombustas sunt xii. combuste similiter usq; ad cōiūctiōem succedit post hoc diuidunt has horas. xii. in tres diuisiones idest in partes. Dixeruntq; cū quis inceptit in quattuor horis primis deambulare uel bellare timenda crit perditio anime sue & in quattuor horis secundis timendum erit detrimentū corporis sui sine amissione anime: & in quattuor horis ultimis timendum est detrimentum substantiæ suæ & furoum & oninium quæ possident.

DIFFERENTIA QVINTA IN COMMEMORATIONE VNI VERSARVM PARTIVM.

Tga explenimus expositiones eorū q̄ sequūtur ex
nominibus astrologorū. Exequamur nunc cōme
morationē uniuersarū partiū. Et cū notauerimus
in loco p̄tū accipe a loco illo in locū illū & proii/
ce hoc ab ascendente uel de alio loco: dicimus ut ad
das sup illud q̄ fuerit inter utraq; loca gradus ascē
dentis & proiice ab ascendente uel ab initio signi
a quo p̄icis. Cuius exemplar est opus partis fortu
ne q̄ accipis quicquid est inter solē & lunā ex gra
dibus & addas super eos gradus ascendētis signi. & q̄ collectū fuerit proiicis
illud a. xxx. in. xxx. gradus & incipis proiicere ab initio ascendētis signi & quo
finitur numerus ibi est pars fortune: & in nocte ecōtra a luna in solē & addes
gradus desuper signi ascendētis & proiice hoc de. xxx. in. xxx. & incipe proii
cere ab initio signi ascendētis. Incipiamus hic itaq; post partem fortune partes
xii. domorū & incipiamus ab ascendente.

Rima domus ē pars uite accipit̄ in die a ioue in saturnū & in no
cte & ecōtra & p̄icitur ab ascendente. Pars hyles accipitur a gradu
cōiunctionis seu preuentionis q̄ fuerit ante natiuitatem usq; in gra
dum lune: & proiicitur ab ascendente. Pars futurorum idest pars
solis accipitur in die a luna in solem & in nocte econtra & proiicitur ab a/
scendente. Pars dilectionis & concordie idest pars ueneris accipitur in
die a parte fortune in partem futurorū: & in nocte ecōtra & p̄icit̄ ab ascendēte
Pars stabilitatis & fiducie ascendētis durationis nati est sicut pars concordie &
dilectionis. Pars animositatis & audacie idest pars martis accipit̄ in die a mar
te in gradū partis fortune & in nocte econuerso & p̄icitur ab ascendente.

Ecūda dom⁹ est pars substantie & accipit̄ i die & nocte a domino
domus substantie in gradū atq; minutum domus substantie & pro
iicitur ab ascendēte. Pars paupertatis & paruitatis ingenii idest ps
mercurii accipitur in die a parte futurorū in partē fortune: & in
nocte econuerso & proiicit̄ ab ascendēte. Pars beatitudinis & triumphī atq;
uictorie idest pars iouis accipitur in die a parte futurorū in iouem & in nocte
ecōuerso & proiicitur ab ascendente.

Tertia domusest pars fratrum & accipitur in die a saturno in iouem
& in nocte econuerso & proiicitur ab ascendente. Pars beniuolen
tie fratrū accipitur in die a sole in saturnū & in nocte ecōuerso & p̄
iicitur ab ascendente q̄ si fuerit saturn⁹ sub radiis accipit̄ in die a
sole in iouē & in nocte econuerso & proiicitur ab ascendente.

Varta domus pars patrum est & accipitur in die a sole in saturnum
 q & in nocte econuerso & proiicitur ab ascendente. Pars mortis
 patris accipitur in die a saturno in iouem & in nocte econuerso &
 proiicitur ab ascendente. Pars annorum accipitur in die a dño
 dom^o solis in saturnū & in nocte ecōuerso & proiicitur ab ascendente. Et si fuerit
 in domo sua sol uel aliq̄ domorū saturni accipe in die a sole in saturnū & in no
 cte ecōuerso & p̄ice ab ascēdēte & nō consideres utrū saturn^o sit apparens uel
 sub radiis. Pars hereditatū & possessionū accipit in die ac nocte a saturno in
 lunā & proiicitur ab ascēdēte. Pars nobilitatis nati & ci^o in quo fit dubitatio utrū
 sit filius illius patris cui imponit^r : an alteri^o accipit in die a gradu solis in gradu
 exaltatiōis sue & proiicitur ab ascēdēte. Q. uod si sol fuerit in gradu exaltatiōis
 sue in die & lūa in nocte in gradu exaltatiōis sue erit pars in grad^o ascendētis &
 erit significatio gradus ascendētis. Pars finis rerū accipitur in die & nocte a sa
 turno usq; ad dominum domus coniūctionis : aut preuentiōis : & additur de
 super gradus ascendētis : & proiicitur ab ascendente.

Vinta domus est pars filiorū & accipit in die a ioue i saturnū de no
 cte ecōuerso : & proiicitur ab ascendente. Pars q̄ significat tempus
 in quo debet filius fieri & numerū eorū seu masculorū seu feminarū
 & qd mulier pariet accipitur in die ac nocte a marte in iouē. & proii
 citur ab ascendēte. Pars scientie filii masculi & foemine accipitur in die & no
 cte a luna in iouem : & proiicitur ab ascendēte. Pars per quā scitur natus de quo
 fit interrogatio utrū sit masculus uel foemina accipitur in die a domino domus
 lune in lunā : & in nocte ecōuerso & proiicitur ab ascendente. Pars significans
 filiū eū peruenerit iupiter ad eū idest ad gradū partis significantis filiū accipitur
 in die ac nocte a marte in iouem & proiicitur ab ascendente. Pars dilectio/
 nis & gaudii accipitur in die ac nocte a uenere in saturnū : & proiicitur ab ascē
 dente. Pars scientie esse filiorum accipit in die ac nocte a luna in uenerē & pro
 iicitur ab ascendente.

Exta domus est ps infirmitatis & azemena .i. debilitatis in seperabi
 lis alicuius membrorū accipit in die a saturno in martē in nocte ecō
 uerso : & proiicitur ab ascēdēte. Pars seruorū accipitur in die a mer
 curio in lunā : & in nocte econuerso : & proiicitur ab ascendente.
 Et dixit alendezgod accipitur in die a mercurio in partem fortune
 & in nocte econuerso. Et dixit : oportet ut utamur utrisq; p̄tib^o in simul.

Septima domus est ps desponsationis uirorū seu cōiugii : & accipit
 in die ac nocte a sole in uenerē : & proiicitur ab ascendente. Et hac ps
 similis est parti mandatorū & rumorū. Et pars despōsationis mu
 lierum uel cōiugii ab hermete accipitur in die ac nocte a uenere in saturnū : &
 proiicitur ab ascendente. Et hac pars congruit parti cultus terre. Item pars de

spōfatiōis mulierū fm ueliū accipit in die ac nocte a sole in martē : & proiicit ab ascendēte. Pars delectatiōis ac uoluptatis accipit i die ac nocte a uenere i gradu septime : & proiicit ab ascendēte . pars nuptiarū accipitur in die ac nocte a saturno in uenere : & proiicitur ab ascendente.

o Ctava domus est ps mortis & accipit in die ac nocte a luna in gradu & minutū dom^o octaue : & addit desup q̄ ambulauerit saturn^o in signo suo & proiicit ab initio signi saturni . pars planetæ q̄ interficit accipit in die a dño grad^o ascendētis in gradu lune : & in nocte ecōuerso & cetera. pars anni in quo timet nato mors : & pauptas ipedimētū ac destructio accipit in die ac nocte a saturno in gradu dñi dom^o cōiūctiōis uel preuentionis q̄ fuit ante natiuitatē & cetera . pars ligationis & carceris : & utrū liberet ab eo uel non accipit in die a saturno in ptē fortune & nocte econuerso .

n Ona domus est ps pegrinationis accipit in die ac nocte a dño domus none in gradu & minutū domus none & piicitur ab ascendēte. Pars itineris per aquā accipitur in die a saturno in .xv. gradu signi cācri & in nocte ecōuerso & cetera. Quod si fuerit saturnus in .xv. gradu cācri erit gradus ptis gradus ascendētis . ps regiōis accipitur in die a luna in mercuriū & in nocte ecōuerso : & proiicitur ab ascendēte.

d Omus decima ps regiōis & regni : & qd opis faciat natus & accipitur in die ac nocte a saturno in lunā & piicitur ab ascendēte. ps regis atq; regni accipit in die a marte in lunā : in nocte ecōuerso : & piicitur ab ascen. & ē alia ps similis parti patrū . ps opis & regni fm Velliū accipitur in die ac nocte a sole in gradu mediū coeli : & piicitur ab ascē. ps signū ficās utrū sit cā regni aut nō accipitur i die ac nocte a sole in gra. mediū coeli & proiicitur a ioue. ps matris accipitur in die a uenere in lunam & in nocte econuerso & proiicitur ab ascendēte.

u Nndecima domus est ps amicorū & accipitur in die ac nocte a lunā in mercuriū : & piicitur ab ascen. Et dixit alendezgod accipitur in nocte ecōuerso . ps significans effectū amice & amicitie accipitur i die a ptē fortune in ptē fortunorū : & in nocte ecōuerso & cetera.

d Vodecima dom^o est ps inimicorū fm hermetē & accipit in die ac nocte a dño domus inimicorū usq; in gradu & minutū domus inimicorū : & piicitur ab ascē. Et fm quosdā antiquoz accipit in die & in nocte a saturno in martē & cetera & hæ sunt ptes .xii. domoz & cetera.

Hæ sūt alie ptes qbus utūtur magistri iudiciorū astrorū multū ex qbus ē ps quæ significat mēdatiū rumorū qñ ceciderit in signū tortuosum uel mobile : aut dñs domus fuerit tetrograd^o uel ipedit^o : aut aspexerint eū mali uel ei sint cōiūcti & significat ueritatē rumorū eorū si ceciderit cū fortunis aut in domibus seu terminis eaz uel aspexerint eū aut fuerit in signo directo : & accipit in die a mercurio

in uenerem in nocte ecouerſo & p̄iicitur & cetera. Et ſm albumalar i die a mercu-
 irio in lunā & in nocte ecouerſo & cetera. pars ratiois & p̄funditatis ſenſus acci-
 pitur in die a ſaturno in lunā & in nocte ecouerſo & cetera. Pars ſapientie & di-
 ſcipline accipitur in die ac nocte a ſaturno in iouē & p̄iicitur & cetera. pars guer-
 re & prelioz accipitur in die ac nocte a ſaturno in lunā : & proiicitur ab aſcen.
 pars pacis & cōcordie exercitiū accipitur in die ac nocte a luna in mercuriū &
 p̄iicitur ab aſcēdēte. ps aſpiciēdi in reuolutiōe anni accipitur in die a luna in
 uenerē & in nocte ecouerſo & proiicitur a ſole.

De partibus reuolutionum in cauſis regnorū.

e T quia auxiliāte deo intro duximus has ptes q̄ cōueniūt in reb⁹ p̄ti-
 cularibus proſequemur ptes q̄ cōueniūt in reuolutione annorū mū-
 di & cōiūctiōum ſignificatiū cās regni & ſtabilitatem ſeu durationē
 eius. Ex qb⁹ ps q̄ dī ps regni ſeu imperii q̄ exerceret in reuolutione
 mūdi : accipiturq; a marte in lunam & proiicit ab aſcēdēte coniunctionis quæ
 ſignificat mutationem regni. Sic quoq; alio modo accipitur .ſ. a gradu aſcēdē-
 tis coniunctionis in gradum coniunctionis & proiicitur a gradu aſcendentis
 reuolutionis. Item ſit alio modo accipitur a gradu mediū cœli reuolutionis uſq;
 ad ſolem & proiicitur a ioue .i. a gradu iouis .ps t̄pis regis i deſt q̄ diu dēt durare
 accipit hora electiōis regis a ſole in .xv. gradu ſigni leōis & p̄iicit a luna in .xv.
 gradu ſigni cācri & p̄iicit a ſole .Alia ps de tpe electiōis regis accipit hora ele-
 ctiōis regis in die a ioue in ſaturnū & in nocte ecouerſo & p̄iicit ab aſcēdēte re-
 uolutiōis āni i quo ſurrexerit rex q̄ ſi fuerit iupit in ſigno coi & fuerit reuolutio
 diurna : fueritq; iupiter ca dēs ab angulis tūc accipit a ſaturno in iouē : & addū-
 tur deſup .xxx. gra . & p̄iicit ab aſcēdēte. Si uero ſaturnus & iupit fuerit ſibi op-
 poſiti & fuerit abo cadētes ab aſcēdēte mediat q̄ exierit iter eos .i. accipiatur
 medietas graduū q̄ ſunt inter eos : & proiicitur ab aſcēdēte. Et ſi fuerit iupiter
 in exaltatione ſua : & fuerit reuolutio in nocte numeratur ab eo in ſaturnū &
 proiicitur ab aſcēdēte.

Ve ptes maxie ſūt ex qbus extrahit̄ t̄pus electiōis regis & ei⁹ duratiōis

d p̄ma eaz ē ut aſpicias horā electiōis regis q̄ puenit p̄fectus āni a cōiū-
 ctiōe triplicitatis q̄ ſignificauit ſectā ex nūero quo dat̄ oib⁹ .xxx. gradi-
 bus ānis & oib⁹ gradibus duobus cū dimidio mēſis unus : & cū ſciueris in quo
 gradu uel ſigno ſit hic ſua eū qa hic ē locus a quo eq̄bis p̄mā ptē : & cū uolueris
 aptare eū aptabis aſcēdēs reuolutiōis anni in quo ſurrexit ipſe electus : poſt hoc
 aſpice a planeta oriētali a ſole ex ſaturno & ioue in ipſo āno uſq; ad gradu eq̄tio-
 nis ptis p̄me q̄ ſuaſti & p̄iice ab aſcēdēte reuolutiōis āni & quo puenit nūerus
 ipſe ē locus p̄me ptis. Pars ſa ſic inuenit̄ accipe in cōiūctiōe in q̄ ſurrexerit rex
 uel cepit regnū ad quod ſignū ul' gradu puenit p̄fectio āni ex nūero quo datur
 oib⁹ .xxx. gradibus annus & .ii. gradibus cū dimidio mēſis uſq; ad diē quo
 ſurrexerit rex & ipſe erit locus equationis ſecūde partis : ſerua quoq; eum : poſt

hoc aspice a planeta occidentali a sole ex saturno & ioue usq; ad locū equatio-
nis partis secunde quā seruasti: & proiice eum ab ascendente reuolutiōis & quo
peruenierit erit locus partis secunde hęc sunt partes q̄ significant fortitudinem res-
gis & eius durationis.

Tem sunt alie partes quibus utuntur reuolutionibus annorū mūdi
& scitur per eas quid graue de rebus in foro: & qd̄ erit leue in pre-
cio: quidue preciosum seu uile: multū seu parū: hoc est ut aspicias ubi
cecidit pars idest in cuius planetę domo exaltatione termino uel
triplicitate: qui planeta si fuerit retrogradus uel combustus uel in malo loco ui-
lescit illa res & erit parui precii. si uero fuerit in loco fortitudinis aut in angulo
& maxime in medio cœli grauabitur illa res & erit magni precii: & si perue-
nerit dominus domo ad locū descēsiōis sue uilescit illa res & aspice aspectus for-
tunarū & planetarū malorū ad ea necnō & ad lunā & dñm eius: & uide quo
modo & q̄s aspiciat ipsam ptem si fortuna & luna aspexerint illā partē mul-
plicabit illa res: & si aspexerint eam mali detrimentū patetur. Pars dispositio-
nis anni a luna in mercuriū. Pars aquę a lunā in uenerē. Pars ordeī a lunā in iouē
Pars ciceris q̄ est quoddā genus leguminis a uenere in solē. Pars lentis a marte
in saturnū. Pars fabarū a saturno in martē. Pars almusi. i. milii a saturno in mar-
tem. Pars cepearum a saturno in martem. Pars tritici a sole in martem.
Pars nucū a mercurio in martē. Pars zucari a mercurio in uenerē. Pars da-
ctylorū a sole in uenerē. Pars mellis a luna in solē. Pars alroz. i. ris q̄ est gen^o far-
ris a ioue in saturnū. Pars oliuarū a mercurio in lunā. Pars uuarū a saturno in
uenerē. Pars bomicis a mercurio in uenerē. Pars alonicē. i. sisami quoddā ge-
nus seminis albi in similitudinē seminis lini: & utitur eo medicī fit autē ex eo un-
gētū ntile a mercurio in iouē uel a saturno in uenerē. Pars q̄ sūt albuēflex idest
mellones q̄ sūt magni & crocei a mercurio in saturnū. Pars ciborū acriū a satur-
no in martē. Pars ciborū dulciū a sole in uenerē. Pars ciborū saporis apii uel hu-
iusmodi herbarū saporē habētū a marte in saturnū. Pars ciborū amarorū a mer-
curio in saturnū. Pars medicaminū acriū a saturno in iouē. Pars medicaminū sal-
forū a marte in lunā. Pars medicaminū uenenatorū a gēzahar. i. a capite draco-
nis in saturnū: & proiciantur uniuersa hęc ab ascendēte reuolutiōis ani. Hęc
sūt uniuersa q̄ ceciderūt uobis ex ptibus: introduximus quoq; has partes nouiſ-
simas & si ē in eis narratio debilis: ne dimitteremus aliquid q̄ possēt esse intro-
ductoriū ad magisteriū iudiciorū astrorū quin proferamus illud.

Tabula amicitie & inimicitie signorum.

Amici	♃	♄	♅	♆	♇	♈	♉	♊	♋	♌	♍	♎	♏	♐	♑	♒	♓	Inimici
	♅	♆	♇	♈	♉	♊	♋	♌	♍	♎	♏	♐	♑	♒	♓	♄	♃	
	♇	♈	♉	♊	♋	♌	♍	♎	♏	♐	♑	♒	♓	♄	♃	♅	♆	

27

COMENTVM IOHANNIS DE SAXO
NIA SVPER TEXTV ALCHABICII.

Ir sapiens dominabitur astris. Dicit Ptolomeus in sapientis almagesti. Et potest declarari sic. Ille dominabitur astris q̄ effectus prouenientes ex ipsis astris potest impedire uel prohibere: sed hoc potest facere uir sapiens quare & cetera. Maior est manifesta: quia ille dominatur alteri qui potest sibi dicere fac hoc & facit: & dimitte hoc & dimittit. Minor probatur auctoritate Ptolomei in quata propositione centiloqui ubi dicit. Optimus astrologus multum malum prohibere potest quod secundum stellas uentura est cum eius naturam prescuerit. sic enim premuniet eum cui malum uenturum est ut cum uenerit possit illud pati. Et confirmatur auctoritate eiusdem in propositione octaua eiusdem ubi dicit. Anima sapiens ita adiuuabit opus stellarum quemadmodum semina tor fortitudines naturales. Sed aduertendum est de modo per quem sapiens potest impedire uel adiuuare opus stellarum. Certum est quod nos non possumus simpliciter impedire influentiam celestem sicut nec combustionem ignis: sed possumus disponere passum ad recipiendum alio uel alio modo influentiam celestem. Videmus enim quod idem calor solis glacies dissoluit & constringit lutum. Ponit huiusmodi de hoc familiare exemplum in commento preallegate propositionis. Optimus astrologus & cetera. Dices si prescuerim quod debeat alicui euenire egritudo calida & sicca de natura martis: poterimus ipsum ante aduentum illius influentie mutare ad oppositum. scilicet ad frigiditatem & humiditatem. & sic influentia quae deberet sibi facere egritudinem reducet ipsum ad temperamentum. Patet etiam cuiuslibet quod possumus impedire actionem ignis ne comburat aliquod combustibile determinatum scilicet remouendo ipsum ab igne uel proiciendo aquam super ipsum. Cum igitur scientie diuidantur secundum diuisionem regum de quibus sunt: & quilibet dicatur sapiens in scientia sua accipiendo large sapientiam pro scientia sicut accipit albumazar in multis locis sui introductorii. ut uideamus de quibus sapientibus sunt dicta uerba proposita: possumus distinguere inter sapientes & sapientes modo quodam uniuersali. De numero igitur sapientium quidam sunt sapientes ueraciter: quidam apparenter. Hanc distinctionem tangit Aristoteles in primo elenchorum ubi dicit. Quidam sunt pulchri propter decorem: quidam autem fingunt componentes se. Et isti scilicet apparenter sapientes sunt bipartiti. quoniam quidam eorum apparenter sapientes solum secundum estimationem uulgi sicut diuites huius mundi. & quidam apud pueros sicut sophiste. Primi sunt habentes diuitias huius mundi de quibus dicit Albumazar in introductorio suo magno ubi loquitur de sectis contradicentibus astronomiae. Et sunt illi de nona secta. Dicit ibi Albumazar. Digni

or apud uniuersitatem uulgi est cui fuerit plus substantia: sicq; sit quia dignitas
substantia apud ipsos e pl⁹ dignitate scientie. Et dicit q; cum fuerit homo ha
bens substantiam non impedit eum si fuerit imperitus in scientia astrorum &
medicinæ & ceterarum scientiarum probantes p̄batione falsissima quia pro
bant scientiam per substantiam. Et hæc probatio erroris e probatio falsissima
quia res p̄bantur per gen⁹ suum .i. per cõsimile le. i. sapietia p̄ sapientia. substan
tia p̄ subitãtia. & n̄ p̄bat p̄ n̄ cõsimile sibi: ergo n̄ p̄bat sapietia p̄ sibi. Alii ap
parêt sciètes ul' sapietes apud aliq̄lit̄ p̄uctos sicut sophiste. De qb⁹ dicit Ag. i
prio eléchoz. q̄buldã magis ope p̄ciũ e uideri & n̄ existere q̄ existere & n̄ ui
deri. & magister Alan⁹ de uila loquês de eis dicit Hui⁹ scolas usitãt paupes legi
ste. ueras lites agitãt: sũt agõiste. Hic p̄bat h̄ ip̄bat: huic cõcludit iste. Atq; duo
cõtũ cõclãmãt ore sophiste. Vere sciètes differũt fm̄ magis & min⁹ certũ ut di
cit Cõnietator. ii. methaphisice. Sciète mathẽaticæ sũt in prio gradu certitudi
nis. Naturales uero sequũt eas. Isti min⁹ certi. i. logici & naturales n̄ trãteretes
se ad alias sciétias n̄ h̄nt de p̄bia nisi uerba: de istis .n. dicit magister Alan⁹. Iste
sp̄ clãitat et argum̄tat: idũ Aristotelicas latebras rãtã. Sed si q̄ras q̄lit̄ aut qd̄ epu
lat m̄s studio uiuit sed uet̄er philosophat. Magis certi sũt mathẽatici. Et illi
sũt biptiti qm̄ qdã eoz studet in motib⁹ tãtũ & nō curãt de iudiciis ul' negãt
ea. Et isti sũt de qb⁹ dicit Albũazar in q̄rta & q̄nta sectã cõtradictiũ iudiciis se
eũdũ q; uidebit̄ postea. Secũdi autẽ student in motib⁹ & in iudiciis: de quib⁹
dicit Alan⁹ loquês de ipso Albumazar. Illic astra polos celũ septẽq; planetas
Consulit Albumazar terrisq; reportat eorum. Cõsiliũ armãs terras firmãsq;
raduca. Cõtra celestes iras superũq; furorẽ. De istis Ptolome⁹ dicit uerba p̄po
sita. Vir sapiēs dominabit̄ astris. In quib⁹ uerbis Ptolome⁹ tãgit tres p̄p̄rieta
tes uel cõditiones quas debet uerus philosoph⁹ habere & maxime astronom⁹
secũdũ quas tria genera hominum ab astronomia repellũt. Prima conditio e
stabilitas intentionis. Secũda e habilitas dispositõnis. Tertia e abdicatio terre
ne possessionis. Primã tãgit cũ dicit: uir. Secũdã cũ dicit: sapiēs Tertiã cũ dicit:
dominabit̄ astris. Quantũ ad primã cõditionẽ dicit Ptolome⁹ in prima p
positiõẽ cẽtiloquiũ: Sciẽtia stellaz ex te & ex illis e. Et haly in cõmẽto eiusdem
dicit. Qui res futuras scire desiderat duab⁹ uis oportet incedere. Vna ut accipi
at motũ stellaz & opa quaz sũt in reb⁹ secũdũ motũ earũ. Et aspiciat libros
quos antiq; scripserũt de lignificatione motuum ipsarum: & adiungat his quaz
eũq; p̄baut in tẽpore suo. Cũ ergo magn⁹ sit labor in aspiciendo mot⁹ stella
rũ nō potest astronom⁹ eẽ effœminat⁹ nec remissus. Et cũ multũ tẽp⁹ regratur
ad respiciendũ libros antiquorum non potest eẽ uagabund⁹. Oportet ergo
ut astronom⁹ sit firm⁹ & stabilis in meditãtõẽ. Et sic effœminati & remissi ab
astronomia sũt repulsi. Quantũ ad secundã conditionem dicit Ptolome⁹
in septima p̄positione cẽtiloquiũ. Nemo poterit dare certa iudicia secũdum

stellaz complexionem nisi homo qui uim animæ & cōplexionē naturalē bene cognouerit uult ergo q̄ homo naturaliter debet esse disposit⁹ ad istā sciētiā q̄ debet p̄ficere in ea. Hoc secūdū q̄ mihi uidef̄ habet ista sciētia pre omnib⁹ sciētiis. Vidi enim bonos clericos in logica & in naturali philosophia q̄ nullo mō poterat aliquid capere de astronomia: imo nec algorismū. Patet ergo q̄ naturaliter indispōsitū repulsi sūt ab astronomia, de qb⁹ Albumazar facit se cētā fm q̄ uidebitur statim. Quātū ad tertiā cōditōnē dicit haly in comēto p̄pōsitionis eētiloquii. Quia oportet nos sollicitos eē circa mūdāna: aufert̄ a nobis futurorū cognitio sed si a mūdānis oib⁹ separemur possem⁹ futura p̄cōgnoscere. sicut uidem⁹ heremitarū q̄ plures q̄ futura p̄dicūt. Et epilēticorū q̄ dā dū epilētia torquet̄ futura p̄dicūt: q̄a tūc corpeis sētib⁹ n̄ utūt̄ sed sola ui animæ. Patet ergo q̄ philosoph⁹ non debet esse diues teste philosopho septimo politice. Nō oportet philosophū esse dñm terre & maris sed sufficit ut habeat famulū ministrantem sibi olera. Et sic habētes diuitias hui⁹ mundi ab astronomia sunt repulsi. Quod aduertens Socrates aurum piccit in mari sicut narrat. Valeri⁹. Ista conditio non placet multis nec etiam mihi. Quantum ad istas conditiones consolatur nos Albumazar in introductorio & specialiter quātū ad ultimā: quia mutat eam ad oppositū. Dicit sic. Et fortassis nō sufficiunt aliqui ad sapientiam hui⁹ magisterii dum aspiciunt i q̄busdam reb⁹ puenire ex ueritate & comprehensione earum ad hoc ut possint errorem a se repellere pp̄ breuitatem exercitii eorū in cognitōne omnīū rerū quaz cognitio necesse est illis in illa eadem intentione: quātū ad primā conditionem. Et paucis interpositis dicit. Et homines subtiles & profunde sapientiæ forsitan nō sufficiunt multi eorum qui utuntur eis cōprehēdere eas: cūq̄ fuerit scia hui⁹ magisterii ceterorūq̄ magisteriorū quæ necessaria sunt in p̄sciētia rerū pre profunditate quā diximus a sensibus longinqui quātū ad secundā conditionē. Tunc cōsolatur nos & dicit. Non debet añullari quod ex ei⁹ sciētia pōt p̄tingi propter illud qd̄ non pōt p̄tingi. Et paucis interpositis dicit quia modicū sapiētiæ multi profectus. Et in hoc mutat tertiā conditionem ad oppositū. Et probat q̄ maior utilitas sit in astronomia q̄ in aliqua alia sciētia. Et si cōtingat i ea error tolerabilior ē & min⁹ nocet q̄ in ceteris sciētiis. Et dicit sic. Videm⁹ nāq̄ medicos errare in p̄sciētia infirmitatū & morborū dū p̄dicūt quæ accidunt infirmo ex grauitate morbi & ei⁹ leuitate & ex celeritate sanitatis & ei⁹ tarditate: ei⁹ quoq̄ sanitate ul̄ morte: sed illd̄ modicū erroris medicorū n̄ ipedit eos ab appetitu sui magisterii & ab eius dispositōe & exercitō: nec generat̄ rephēsiō ul̄ dubiū hoīum erga eos q̄ uiderūt ex modico erroris i suo magisterio q̄rere utilitatē & p̄fectū p̄ eorū curationē & aq̄lescere eorū medicaminib⁹. Sifr̄ & dispositores nauū n̄ dimittūt magisteriū suū: nec dimittūt hoies cursū maris pp̄ modicū erroris nautarū. Sifr̄ ceterarū sapientiæ & magisteriorū auctores uix possūt

eua dere accidētia erroris seu aduentū alicui⁹ impedimēti qđ euenit eis sed ppter hoc nō annullat eorū magisteriū. Et horum omnium quā diximus error impedimenti plus est qđ error astrologorum: quia medic⁹ cū errauerit in presciētia infirmitatum aut curatione aut in medicaminibus fortassis erit hoc causa perditionis animarum. Et cum errauerint naute fortassis erit hoc causa perditionis nauium & earum naufragium & eorum qui in eis sunt interitus. Et si errauerint pastores & conceptiōis animalium auctores erit hoc fortassis prouocatio perditionis eiusedē generis animalium. At uero si astrologi errauerint hoc magis ascribitur ignorantie astrologi in psciētia rei. omittit enim inquisitor precauere horribilia anteq̄ ueniant & propter hoc fortassis erit illi dī missio cautele prouocatio eorumdē horribiliū adueniētiū & fortassis erit in eis perditio & fortassis non. In ceteris autem magisteriis non est ita quia maxima pars erroris eorum auctorum est perditio & impedimentum absq; dubio. et ī hoc quoq; qđ dixim⁹ dignitas & dignitatib⁹ scientiā astrorum: si ergo ē magisteriū astroge digni⁹ ac nobilius ceteris magisteriis: & semita eius magisterii in errore in quibusdam horis est infra semitam ceterorum magisteriorum & eorum errore sanior & minus impedimenti eorum ueritas est maioris proficui: quare equum est quantum decet oēs homines intellectuales & sapientes recipere astrologos & uti eis & acquiescere ueritati eorum in his quā dicūt. Hęc autē sciētia maxime illa pars quā est de iuditiis multos habet emulos et aduersarios. Quod aduertens Ptolomeus in quadripartito suo cōfirmat iudicia astrorum & albumazar in magno introductorio suo: & cōueniūt ambo in modo confirmandi nisi qđ albumazar plura ponit qđ Ptolome⁹ & plurib⁹ utitur rationibus. Ambo in confirmādo iudicia incipiūt ab opere solis. Dicit enim Ptolome⁹ in tredecima propositiōne prime partis. Quoniam sol cū aere operatur in rebus omnibus existētib⁹ in terra. Et haly in cōmento exponēs uerba Ptolomei dicit Ptolome⁹ uult nobis ostendere qđ sphaera ignis & aeris quā mutantur p corpora celestia mutāt res oēs quā sunt in terris. Et haly in cōmēto secūde de ppositiōnis eiusedē dicit qđ radices huius scientiā sūt adeo manifeste qđ populares nihil scientes eis sciunt & intelligūt eas inspiciendo & experiendo ipsas. Et Ptolome⁹ in .ii. i. ppositione dicit qđ nescii populares sciūt res anteq̄ accidant. & qđ magis ē dicit ipse qđ aīalia muta sciūt res anteq̄ accidāt. Albumazar etiā cōfiruat sciētiā iuditioge p multas rationes quas nūc oēs narrare esset ualde longū. Specialitē at Albūazar disputat cōtra negātes iudicia astroge & diuidit ipse in .x. sectas. Et tangā breuiter de qualibet secta duo. aut tria uerba. Prima secta dicit qđ plāctis nō esset aliq̄ significatio sup res q̄ sūt in hoc mūdo qđ ē sub circulo lūe. Quib⁹ dicit albumazar qđ oēs philosophi cōcordati sūt qđ ois substantia q̄ mouet motu naturali efficit in essētis rege sibi cōiūctage p naturā conuersiones naturales: & hoc declarat in actiōe ignis. Sed corpa celestia mouent

motu naturali: ideo efficiunt in quatuor elementis sibi coniunctis per naturam
 conversiones naturales. Hac rationem innuit Albumazar in multis uerbis. Pos
 set etiam assumi contra illam sectam dictum Aristotelis primo metheriorum
 Necesse est mundum inferiorem contiguu esse latioribus superioribus ut tota ei
 uirtus inde gubernetur. Secunda secta est eorum qui dixerunt quod planetis essent
 significationes tantum super res uniuersales ut sunt quattuor elemēta: & sūt ge
 nera & species. Contra quos Albumazar ponit inter alia talem rationem. To
 tum non est totum nisi per partes suas: ergo si significant super totu scilicet su
 per speciem oportet quod significant super indiuidua que sunt partes specierum. Ter
 tia secta est quorūda disputantium qui dixerunt quomodo planetis non esset si
 gnificatio super possibile sed solu super necessariu & impossibile. Et dicit Albu
 mazar quod dissoluit rationes istosque philosophus & affirmauit possibile per mul
 tas rationes. Et inter alias ponit illam qua ponit Aristoteles in primo perier
 menias .i. quod non oportet consiliari uel auxiliari. Quarta secta e quo
 ruda que aspexerunt in scia totius que e sciera circuloze & esse eoz. Isti dixerunt
 quod planetis non esset significatio super res que fiut & eueniut in hoc mudo ex idi
 uiduis aialium & seminu ac metalloze. Et quod eoz significatio esset super corru
 ptionem uel mutacionem tempore tati. Et dicit Albumazar quod isti nequerunt ne
 gare hanc quantitatē .i. mutacionem tempore esse ex fortitudine opis planetaze
 quia hoc ex eoz ope inuenit & apparet & ei⁹ repulsio e dedec⁹. Et postea argu
 it contra eos ex cōcessis. Quinta secta e eoz que aspexerunt in scientia toti⁹ &
 annullauerunt scientia iudicioze ex pte expimentoze. Et dixerunt quod iudicia astro
 nomia non sūt uera quia res ptingunt p expimenta & minus que potest peipi ue
 ritas rei p expimēta e du inuenit bis in uno esse. Et hoc e impossibile in pla
 netis: quia planeta cu fuerit in aliquo loco ex signis & fuerint ceteri planeta aspi
 cientes ipsum uel cōiuncti ei non reuertuntur ad ipsum esse ex signis nisi post multa
 milia annoze & non peruenit uita inuius hominis ad tantam quantitatē annoze quo
 mo ergo e possibile homini ut inueniat planetas bis super unu esse quaten⁹ pro
 bet ex reditione eoz ad loca eoz quod significet. Quibus dicit Albumazar quod ati
 qui nouerunt planetaze naturas & eoz significationes ex multis reb⁹ & diuer
 sis quaz qda sūt pticulares apparatus: qda uero uniuersales. Particulares appa
 rentes sunt que admodu inuenit ex opatione solis in calefactioe & lune: in hu
 miditate & putredine: & ex operibus planetaze in corruptione & mutacione ac
 ris in oi die ac nocte. Vniuersales uero que admodu inuenit ex eoz significa
 tione in reuolutoe annoze mudi & natiuitatu. Et breui uirt⁹ uerboze e quod ho in mo
 dico tēpe pot experiri illa que cōiter occurrunt: sed quatū ad alia que raro fiut: sicut
 sūt cōiunctiones magne debēt nobis sufficere dicta pdecessoz nostroz. Sexta
 secta e quorūda arithmeticoze que pigritabat aspicere numere stellas et equato
 ne ipsaz ex libro in quo e scia toti⁹ certissime. i. almagesti que Ptolome⁹ edi

netaꝝ In hoc mudo fortitudo. Cōtra quos Albumazar allegat dictū Hipoc-
 cratis dices. Et iā dixit Ypocras in libro aeris dū mēsiōnē faceret de diuersi-
 tate aeris & elemētōꝝ seu naturāꝝ q̄ res quas dixim⁹ de diuersitate aeris sūt
 ī sciētia astroꝝ. Et q̄ sciētia astroꝝ nō ē modica pars sciētiæ medicinæ. No-
 na secta ē uniuersitatis uulgi. Et isti diuidunt̄ in duas sectas: quāꝝ una ē eozꝝ
 q̄ nesciūt dignitatē iudiciōꝝ ceterarūq; sciētiāꝝ neq; dignitatē p̄scientie rezꝝ
 digniorq; hominibus apud eos ē cui fuerit plus substātiæ. De istis fuit pri⁹ di-
 ctū. Contra quos dicit Albumazar q̄ substātia & fortuna aptatur̄ sa piēti &
 insipiēti forti quoq; & debili: & homo nō ē laudabilis sup̄ hoc qd̄ aptat̄ ei
 ex hoc q̄a hoc nō ē aptatū ei p̄ sciētiā suā neq; p̄ insipiētiā: neq; p̄ fortitudinē
 seu debilitatē suā sed laudatur sup̄ sapiētia & cognitiōe: quia dignitas homi-
 nis sup̄ cetera animalia non fit nisi per sapiētiā & cognitiōē & per cogni-
 tiōē rezꝝ quæ fuerūt & q̄ future sūt. Et quibusdā interpositis dicit q̄ digni-
 us rezꝝ in homine ē futuroꝝ scientia. Decima secta ē et̄ uniuersitatis uulgi. Et
 isti repulerūt sciētiā huius magisterii propter hoc q̄ uiderūt de multitudine er-
 roris eozꝝ q̄ se iactāt de ea. eo q̄ uulgus recipit res per cognitiōē apparētie.
 Cūq; uidisset̄ multitudinē erroris eozꝝ q̄ se iactāt de hac sciētia in his q̄ inter-
 rogatur̄ ex sciētia iudiciōꝝ astroꝝ mēdacē eā putantes repulerūt & referunt
 magistros huius sciētiæ ad insipiētiā & dixerūt q̄ ē sciētia cassa. Dicit Albū-
 zar q̄ isti nō sūt culpādi in cōtradictione magisteriorum huius sciētiæ q̄ plu-
 rimi eozꝝ qui se iactāt de ea sunt homines insipientes & impiti atq; caduci. Et
 q̄busdā interpositis dicit q̄ isti exercēt sub nomine huius magisterii uarias se-
 ductiones quibus seducūt homines debiles uult dicere q̄ qdā opantur geom-
 ticā uel p̄ sortilegia sub nomine huius scientiæ. Isti non querūt nisi lucrum. Et
 dicit cū isti interrogantur de aliqua re tēdūt in respōsiōē ad rē qua gratula-
 tur q̄rēs & sibi cōgruit uolētes eū letificare causa cupiditatis sue. Hac sufficiāt
 de decē sectis quas ponit Albumazar. Et posset addi undecima secta. Et sūt il-
 li q̄ dicūt q̄ ista scientia fit cōtra fidē. Quibus dico q̄ ipsi nō legerūt libros
 sapientiū antiquozꝝ: quos si legisset̄ scirent q̄ h̄ scientia nō ē cōtra fidē imo p̄
 fide. Ponūt enī doctores huius scientiæ mūdū creatū quod ē primū fundamē-
 tū fidei. Dicit enī Haly Abēragel in prima pte sui libri in capitulo de natura
 Iouis: q̄ tēpore quo deus incepit creare mūdū posuit Iouē ī ascēdēte. Et Al-
 būazar ī introductorio suo dicit. Et dicam⁹ primū q̄ mot⁹ circuli sit a uirtute
 priēcæ. Et q̄busdā iterpositis dicit. Ecce q̄liē p̄traximus creatorē ex rebus ap-
 parētibus & notis q̄ p̄tingūt̄ sēlibus q̄ sit sēptimus habēs uirtutē absq; effētia
 finis immobilis & incorruptibilis altissim⁹ sit nomē eius benedictū & exaltatū
 exaltatione maxima. De diuisiōe astronomiæ expedito me breuiter & pono
 diuisionem quam ponit Albumazar in introductorio suo magno. Due sūt
 species astronomiæ quarum una ē sciētia totius. s. de circulis & motibus eozꝝ

Secunda ē ars iudicioꝝ astronomiæ. Hæc diuisionē pōit et Ptolome⁹ in pncipio q̄dripartiti sui. Et Haly in cōmēto idē. Prima species ē tradita pfecte et cōplete quātum ad principia & conclusiones a Ptolomeo in almagesti. Vel posset prima species subdiuidi. Sciētia de motibus est duplex: quādam est instrumentalis quādam tabularis. Illa instrumentalis est duplex: quoniam quādam sunt instrumenta ad obseruandum siue inuestigandum motus: sicut sunt regule Ptolomei armille & cōsimilia. Alia sūt instrumenta p opatiōib⁹ quottidianis exercēdis sicut astrolabiū sphaera solida & cōsimilia. Secūda spēs. s. ars iudicioꝝ astrologie habet q̄tuor ptes pncipales. Quare pria ē de itrogatōib⁹. Secūda & natiuitatib⁹. Tertia de reuolutōib⁹ ānoꝝ: & h ē duplex. s. de reuolutōib⁹ ānoꝝ rū mūdi: et de reuolutōibus ānoꝝ natiuitatū. Quarta de electōibus. De istis q̄tuor ptribus Haly Abēragel fecit unū libꝝ: cōpletū. Ptolome⁹ aut in q̄dripartito omisit duas ptes. s. de interrogatōibus & horarū electōib⁹. sed Haly q̄ cōmētauit ipm: excusat ipsū dicēs: q̄ satis possūt haberi iste due ptes ex his q̄ Ptolomeus dicit ibidē pter istas sūt q̄dā alie ptes iudicioꝝ. s. de cōiunctōib⁹ magnis: de imaginibus: de sigillis: de q̄bus pagē uel nihil habemus. Aduertētes aut plurimi antiquoꝝ & et modernoz q̄ iste ptes essēt difficiles ad intelligēdū debētibus prio adiscere illā sciētia fecerūt libros introductorios in q̄bus posuerūt principia & exposuerūt terminos q̄bus utūt magistri iudicioꝝ. Inter aut alios introductorios liber Alchibicii ē magis approbatus apud modernos. Iō dimissis alijs de ipso ad plēs intēdimus. His uisus ad litterā descendamus.

OSTVLATA A DOMINO. In principio istius libri septē possūt q̄ri. Primo q̄ sit intētio libri. Secūdo q̄ sit utilitas. Tertio q̄ sit titulus libri. Quarto cui pti philosophiæ supponat. Quinto q̄n debet legi. Sexto de subiecto libri. Septimo de diuisiōe libri. Intētio libri ē patefacere sciētia uniuscuiusq̄ rei cui⁹ sciētia necessaria ē incipiēti adiscere sciētia iudicioꝝ astroꝝ. Utilitas eius patet q̄n ois q̄ uult sciētia iudicioꝝ incipere doctrina huius libri sufficiēs erit ei: quā si bñ intellexerit poterit oēs libros iudicioꝝ p se intelligere. Titulus huius libri talis ē. Incipiunt ylagoge alchibicii ad sciētia iudicioꝝ astroꝝ. Et debet legi añ oēm libꝝ iudicioꝝ astroꝝ. De qua pte sit patet ex pcedētibus. Est enim de pte sciētie iudicioꝝ astroꝝ. Subiectū eius ē illud quod est subiectū in tota astronomia iudiciali. s. corp⁹ celeste in quātū p motū & lumē causat generationē & corruptionē in rebus existentibus sub orbe lune. Diuisiō libri patebit in pcessū. Diuidit aut iste liber prima diuisiōe in duas partes scilicet in ptem prohemiale: & executiuā. Pars executiua incipit ibi. In nomine domini zodiac⁹ & cetera. Pars executiua diuiditur in quinꝝ partes secundum q̄ diuidit auctor in littera quas uo-

cat quinque differentias scilicet quod patebit statim. Pars prohemialis potest diuidi in quattuor partes quoniam in prima inuocat diuinum auxiliū pro completionē operis sui & cum hoc captat beniuolentiā regis sui ad cuius instatiā forte hūc librū cōposuit. In secūda parte ostēdit causam sui libri siue motus quod mouit eū ad faciendū hūc librū. In tertia parte excusat se de rationibus. In quarta parte ponit diuisionē sui libri. Secūda pars incipit ibi eum uidiſsem. Tertia incipit ibi non introduxi. Quarta pars incipit ibi. Et diuisi eū in quinque differentias. Primo breuiter sicut homo fidelis petit a deo prolixitatē uite ut possit opus suū cōplere. Et petit durabilitatē honoris gladii regis & custodiā operū suorum & ampliatiōē sui imperii.

CVM VIDISSEM. In ista parte ponit causam quod mouit ipsum ad faciendū hūc librū & dicit quod cum uidiſset multos antiquorum fecisse libros introductorios ad scientiam iudiciorum astrologorum & quosdā ex eis non posuisse omnia necessaria ad introductionē & quosdā nimis prolixē tradidisse ea quod tradiderūt & inter cōfusa dicta eorum peruisse. id est obscurata esse illa quod necessaria sunt ad introductionē. Et etiam quosdā non processisse in dictis eorum ordine discipline proponēdo illa quod debet proponi & postponendo illa quod debet postponi: sed fecisse cōtrariū. Incepit edere hūc librū & collegit in eo ex dictis antiquorum ea quod erant necessaria ad introductionem & in utilia omisit.

ET NON INTRODVXI. Hic excusat se de rationibus & dicit quod non posuit in hoc libro rationes quod essent necessarie ad defendendū quod dixit: quia iste posuit in libro Ptolomei scilicet in quod dripartito. Ibi enim Ptolomeus cōfirmat iudicia per multas rationes. Et dicit etiam se fecisse unum librum de cōfirmatione iudiciorum ubi posuit rationes ad hoc sufficientes.

ET DIUISI EVM. Hic ponit diuisionē libri sui. Et dicit quod diuisit eū in quinque differentias ut patet legendo litterā.

IN NOMINE DOMINI. ZODIACVS. Finito prohemio incipit tractatus. Et potest diuidi in quinque partes quod sunt quinque differentiarum scilicet quod auctor diuidit in littera. Prima differentia est de esse circuli signorum essentiali & accidentalī. Secūda ē de naturis septem planetarum. Tertia quid accidit septem planetis. Quarta de expositione terminorum siue nominum quibus utuntur magistri iudiciorum. Quinta de projectione partium. Secūda differentia incipit ibi: & quod auxiliāte deo. Tertia ibi. Nam esset planetarum. Quarta ibi initium horum. Quinta ibi: & cum notauerim. Prima pars diuiditur in duas quoniam in prima parte expedit se de esse circuli signorum essentiali. Secundo de esse accidentalī. Secūda ibi. Nam circulus figurat in omni hora. Prima pars potest diuidi in quattuor partes. In prima determinat de diuisione circuli signorum & his quod cōsequuntur ipsam diuisionē. In secūda parte determinat de dignitatibus planetarum insignis. In tertia de figuris signorum. In quarta quid habet signa ex membris hominis & quod habent ex regionibus & planetis. Secūda pars

incipit ibi hñt quoq; planeta. Tertia ibi sequit̃ has figure signoz. Quarta ibi
& unūquodq;. P̃ria ps p̃t diuidi in qnq;. In p̃ria pte ponit diuisionē circuli
signoz. In secūda pte cōpat ista adinuicē. In tertia cōpat ea ad q̃ttuor t̃pa an
ni: & ad q̃ttuor etates: & ad q̃ttuor humores. In q̃rta ponit ordinē planetarū
& exponit quō accipit̃ in .cū dī planeta ē in signo. In q̃nta addit quoddā de
capite & cauda dracōis. Secūda incipit̃ ibi: & sex ex his signis sūt septētriōalia
Tertia ibi: & uocat̃ illa q̃rta. Quarta ibi. oibus aut̃ planetis. Quinta ibi signi
ficat̃ ēt p̃ caput & caudā. P̃rio dicit q̃ circulus signoz diuidit̃ in duodecim
ptes eq̃les q̃ uocat̃ signa & noiantur noib⁹ duodecim imaginū q̃ sūt i ipso circu
lo signoz: q̃ sūt aeries taurus gemini & ceta. Et quodlibet signū diuidit̃ in tri/
ginta partes equales quæ uocātur gradus. Et quilibet gradus diuidit̃ in sexagin
ta & uocantur minuta. Et q̃ libet minutū in sexaginta & uocant̃ secūda: & q̃
libet secūdam in sexaginta & uocantur tertia. & quodlibet tertium in sex
aginta & uocātur quarta. & sic usq; in infinitū. Circū istā ptem p̃nt moueri duo
dubia. Primū ē de numero signorū. Sc̃dm de ordine. De nūero signoz dispu
tat Albumazar dicēs. Quidā ex his q̃ diuersa a nobis sensere cōtradixerūt di/
ctis antiquoz in numero signoz. Et dixerūt cur putastis q̃ signa sūt duodecim
nec plus nec min⁹. Quib⁹ respōdet Albumazar dicēs: q̃ Aracis philosophus
patefecit. xlviij. imagines q̃ sūt in circulo idest in. viij. sphara & eaz̃ noia: & au
ctorizauerūt eius sniam oēs sapientes antiq̃ & cōcordauerūt cū eo sup hoc. Et
duodecim ex his imaginibus sunt in circulo signoz. Hac de eā dixerūt q̃ sunt
duodecim. Aliā cām assignat Albumazar dicens q̃ philosophi inuenerūt q̃d
oēs res q̃ fiūt & destruit̃ in hoc mūdo sūt cōposite ex elem̃tis & oi indiuiduo
q̃ efficit̃ ex q̃ttuor elem̃tis sūt tria cē. s. initiū mediū & finis. Quattuor igit̃ ele
mēta multiplicata p̃ tria faciūt duodecim: igit̃ signa sunt duodecim. Tertia cā
ē q̃ ap̃ motū solis fit generatio & corruptio in reb⁹ inferiorib⁹ & ei⁹ op⁹ plus
appet̃ in hoc mūdo q̃ opus alioz planetarū. Et ipse rotatur in his duodecim
imaginibus & sūt ei locus. Et sm̃ decursum eius in his duodecim imaginib⁹ ua
riāt̃ur tempora anni. I deo philosophi posuerūt duodecim imagines digniores
significatiōe. & attribuerūt eis significatiōē uniuersalē. Ceteris uero triginta
sex imaginib⁹ attribuerūt significatiōē pp̃riā. Secūda dubitatio ē de ordie &
de p̃ncipio. aliq̃s. n. possēt dicere q̃re inceperūt ab ariete cū circul⁹ n̄ habeat p̃
eipiū neq; finē. Ad hoc dic̃ Ptolome⁹ i. clvi. p̃positiōe p̃me ptis q̃ driptiti: q̃ iō
ē p̃ncipiū ab ariete q̃a ē signū masculinū: & agēs ē digni⁹ passō & eq̃noctia
lis trāsit p̃ ipsū: & abinde .i. ab eq̃noctiali incipit maior mutatio toti⁹ firmamēti.
Sed aliq̃s diceret p̃ istā rōem ur̃ q̃ initiū debeat eē a libra: q̃a ē signū masculinū
& eq̃noctialis trāsit p̃ ipsū & maior mot⁹ firmamēti ē ibi. q̃re ergo inceperūt ab
ariete poti⁹ q̃ a libra. P̃t̃ solui p̃ dictū Ptolomei i. cxl. p̃positiōe p̃me ptis ubi
dicit̃ q̃ p̃ncipiū in firmamēto ē ille loc⁹ i quo cōplexio t̃gris ē hūidiōr sicut p̃ma

etiam in alijs q̄ expletio ut haidior. **P**ro. fere aut̄ dici q̄ ab arietē incipit gene-
 ratio in libra uero corruptio. De ordine diceret aliquis quare posuerunt
 taurum post arietem & deinde gemini: postea cancrum. Dicit Albumazar q̄
 quattuor sunt qualitates simplices elementorum scilicet caliditas siccitas humi-
 ditas & frigiditas. Et due ex istis sunt sicut agentia scilicet caliditas & frigiditas
 & alie due sunt sicut patientia scilicet siccitas & humiditas. Agentia autem sūt
 digniora patientibus: ideo inceperunt ab agentibus. Et agentium unum est
 principium generationis scilicet caliditas: & aliud principium corruptionis sci-
 licet frigiditas. Res autem prius generatur q̄ corrumpitur: ideo posuerūt arietē
 in principio quod est signū calidum & siccum de natura ignis qui est primo
 calidus. Et posuerunt cancrū in fine quod est signum frigidum & humidū de
 natura aquæ q̄ est primo frigida. Et posuerunt taurum post arietem: quod est si-
 gnū frigidum & siccum de natura terre quæ est primo sicca: quia siccitas terre
 conueniens est calori ignis. Et posuerunt signum geminorum ante cancrum quia
 est signum calidum & humidum de natura aeris qui est primo humidus: & hu-
 miditas aeris est conueniens humiditati aquæ. Ad euidentiā predictorū
 est intelligēdum q̄ in octaua sphaera sūt quadraginta octo imagines: in quibus
 est concordia apud omnes antiquos sicut dicebatur. & sūt in eis. Mxxii. stelle
 quæ dicuntur stelle fixe & mouentur omnes uno motu scilicet ad motū octauæ
 sphaeræ in centum annis fere uno gradu. Et antiqui posuerunt eas in sex ordini-
 bus ita quod illas quæ sunt maiores posuerunt in primo ordine & sunt quindecim.
 Et quæ sunt infra has posuerunt in secundo ordine: & sunt .xlv. Et quæ sunt
 infra has posuerūt in tertio ordine & sunt ccviii. Et quæ sunt infra has posuerūt
 in quarto ordine: & sunt .cccxxiii. Et quæ sunt infra has posuerūt in quinto
 ordine: & sunt .ccxvii. Ex his .xlviij. imaginibus. xii. sūt in uia solis sicut di-
 ctum ē: & sūt in eis ex stellis. cccxvi. Nomina earū imaginū sunt aries taurus
 & cetera. Et remanēt. xxxvi. imagines q̄rū. xxi. declinat a uia solis ad septentrionē
 & .xv. ad meridiē. Quæ declinat ad septentrionē habet ex stellis supradictis. ccc
 lx. Et nomina imaginū sunt hæc. Prima est uersa minor. Secūda est uersa maior. Ter-
 tia draco. Quarta dñs flāme uel succensus. Quinta canis latrās uel ululās. Sex-
 ta corona septentrionalis. Septima incuruat^{ul} uel genus flexus. Octaua uul^{ul} cadēs.
 Nona gallina. Decima sedēs sup sedē. Undecima deferens caput algol .i. dia-
 boli. Duodecima tenēs habenas. xiii. serpētarius. xiiii. serpēs. xv. amifator. xvi.
 aquila uolās. Alius liber hēt uul^{ul} uolās. xvii. delphinus. xviii. equ^{ul} prim^{ul}. ali^{ul} li-
 ber hēt capud eq. xviii. equ^{ul} secūdu. Ali^{ul} liber habet equ^{ul} alatus. xx. mulier q̄
 nō nouit uirū. xxi. est triagulus. Quæ uero declinant ad meridiē habent ex stel-
 lis supradictis. cccxvi. quarū imaginū nomina sunt hæc. Prima earum est ma-
 rinus leo quē qdā uersum appellant. ii. algebar. i. canis ualidus. iiii. flumen. iiii.
 lepus. v. canis maior. vi. canis minor. vii. archa noe. viii. serpens. viiii. uas. x.

coruus.xi.deferens leonē & ipſius mediētās eſt humane figure & altera equi-
xū.leopardus .xiii.thuribulū,xiiii.corona meridionalis.xv .pifcis meridianus .
ET SEX EX HIS SIGNIS .In iſta pte cōpat auctor ſigna adinuicē . Et pōt
diuidi in tres ptes.Primo cōpat ea q̄tū ad ptes mūdi:uel quātū ad declinatiōes
Secūdo q̄tū ad aſcenſiones.Tertio quātū ad qualitates .Prima in principio.Se-
cūda ibi & ſex ex illis dicūtur directe aſcendētia.Tertia ibi :& uocat mediētās
Primo dicit q̄ ſex ex predictis.xii.signis ſunt ſeptētriōalia:q̄a declinant a linea
equinoctiali uerſus polū ſeptentrionalē.ſ. a principio arietis uſq; ad finē uirgī-
nis & alia ſex.ſ.a principio libræ uſq; ad finē piſciū ſunt meridionalia:quia de-
clinant ab equinoctiali linea uerſus polū meridionalē.luxta quā partē eſt intel-
ligendū q̄ equinoctialis eſt circul⁹ quē deſcribit ſol raptu firmamenti .ſ.per mo-
tū diurnū q̄n eſt in primo puncto arietis & eundem deſcribit in primo puncto
libræ ideo uocat a Ptolomeo equator diei & noctis:quia tunc t̄pis dies & nox
ſunt eiufdē longitudinis p̄ uniuerſum mūdū ubi ſol oritur & occidit.Hoc ideo
dico q̄a duo ſunt loca in mundo ſuper q̄ ſol nō orit̄ nec occidit q̄n a principio
arietis uel libræ quoꝝ unus eſt ſub polo artico & alter ſub polo antartico.Hic
poſſet moueri illa q̄ſtio .Vtrū ſub equinoctiali ſit habitatio.Videſ q̄ non.Nā
ubi eſt p̄petua caliditas ibi nō eſt habitatio:ſed ſub equinoctiali eſt perpetua ca-
liditas.ſol enim ſemper decurrit ſuper illā partem & modicum declinat ab illa.
Item auctor ſphære dicit q̄ quinque ſunt zōne in celo quarū una ē torrida zona
& illa ſecūdū eū ē ſub eqnoctiali & ex utraq; pte uſq; ad tropicos & due ſub po-
lis & due medie.Ibi uiſt quod tres earū ſunt inhabitabiles ſcilicet torrida zo-
na p̄pter nimiū calorē:& due exiſtentes ſub polis p̄pter nimiū frig⁹ & alie due
ſm eū ſunt habitabiles quia temperate.Breuiſter ego credo cū Auicenna q̄ ſub
equinoctiali ſit habitatio & optima habitatio .Et breuiſter pono unā rationem
quæ mouit me.Ibi eſt optima habitatio ubi eſt maxima temperies:ſed ſub equi-
noctiali eſt maxima temperies :ergo & ceſa.Maior eſt nota.Minorem declaro
ſub equinoctiali enim dies & nox ſunt equales ſicut dictū eſt & tantū pōt infri-
gidari aer in nocte ſicut caeſcit in die .Item declinatio ſolis maxime uariatur ibi
Mutatur enim declinatio in uno die per .xxiiii.minuta ideo forte uix poteſt ac-
cidere quod ſol tranſeat directe ſupra capita eorū quia hoc nō accidit niſi ſol in-
traret principium arietis uel libræ recte in meridie .Item ſol nūq; manet in eadē
altitudine ſuper ipſos :ſed ſtatim in inſtanti ſi eſſet motus in inſtanti uariaſ al-
titudo .Ita enim uelociter ſicut primum mobile mouetur accedit ad meridiem
& recedit a meridie . Et ubi debet fieri magna calefactio oportet quod ra-
dii inſignantur per aliquod tempus :ſicut uidemus in ſpeculo ardenti ſi moue-
retur ſpeculum non incenderet feſtucas uel aliam rem quæ opponeretur . Item
planetæ frigidi refrenant ibi caliditatem calidorum : quia omnes ſemper
ſunt ibi propinqui quāuis quidam dicant q̄ planetæ nō cauſant frigiditatē ſed

eorum frigiditas est calor minor. In ueritate hoc non credo salua gratia illorum. Vidi enim quod eadem causa frigoris nō facit tantum frigus in partibus multū septentrionalibus quātū facit in minus septentrionalibus. Posset etiam probari ratione. Si esset ita quod nullus planeta influeret frigiditatem sed causeret caliditatem sequeretur quod presentia saturni in aestate æstas fieret calidior quia tale additū tali facit ipsum magis tale: sed hoc nō uidemus quare & cetera. Et si diceret aliquis quod minor caliditas sua temperat maiorem caliditatem solis: sicut aqua tepida calidam. Hoc nō ualet: quia ibi fit mixtio materialis. in influentiis autem celestibus fit mixtio uirtualis. Et est imaginandū in influentiis de maiori calore & minori sicut de duobus ignibus calefacientibus unā ollam quorū unus esset fortior alio. Certū est quod minor ignis non infrigidabit ollam nec impediet fortior rem ignem in calefactione sua. Rationes in oppositū sunt solute: quia prima dicit quod est ibi perpetua caliditas. Dico quod non est ibi perpetua caliditas quare impeditur habitatione. Auctorem sphere nego in proposito quātū ad hoc.

ET SEX EX ILLIS DICUNTUR DIRECTE ASCENDENTIA

Hæc pars posset diuidi sed nō ē uis. Dicit breuiter quod .vi. signa ex signis predictis ascēdūt recte. & .vi. oblique. Recte ascēdūt a principio cancri usque ad finē sagittarii. Alia .vi. ascēdūt oblique. Ista habent ex tractatu de sphaera iō nō est hic standū. Postea dicit quod tortuose seu oblique ascēdētia obediūt recte ascēdētibus. Iuxta quod notandū quod si duo nascantur in quibusdā temporibus in quibus oēs alie significationes sunt pares quātū ad radicē superiorē & etiam inferiorē: sed unus eorum nascat sub signo directe ascēdēte & alter sub signo obliquo uel tortuose ascēdēte ille qui natus fuerit sub obliquo obediet alteri qui natus fuerit sub signo directo dū illa signa sunt eiusdem longitudinis a principio cancri. Verbi gratia: ille qui natus fuerit sub geminis obediet ei qui natus fuerit sub cancro: & ille qui sub tauro ei qui sub leone. & ille qui sub ariete ei qui sub uirgine: & sic de aliis. Postea dicit quod quilibet duo signa quæ sunt eiusdem longitudinis a principio arietis dicuntur concordantia: sicut pisces & aries aquarius & taurus capricornus & gemini & sic de aliis. Et potest applicari sicut prius. Et hoc ē iō quia ascēsiōes illorum signorum sunt equales. Et hoc est quod dicit auctor tractatus de sphaera: qualibet duo signa equaliter distantia ab alterutro punctorum equinoctialium adequantur in suis ascensionibus. Postea dicit quod medietas circuli quæ est a principio leonis usque in finem capricorni uocatur medietas maxima propter ascensionē. Et est medietas solis: quia leo est domus solis & ascensionē incipiūt ibi notabiliter augmentari. Et sol hēt in tota illa medietate dignitatē sic planete in terminis suis. Et alia medietas est lune scilicet a principio aquarii usque ad finē cancri: & illa uocatur medietas minima eo quod ascensionē notabiliter incipiūt ibi minorari. Et luna habet ibi dignitatē quam sol habet in maxima.

ET VOCATUR MEDIETAS. Hic comparat signa ad inuicē quantum ad

qualitates in generali. Et breuiter dicitur quod medietas quae est a principio arietis usque ad finem uirginis est medietas calida quia facit nobis aestatem. Et alia medietas est frigida quia facit nobis hyemem. **ET VOCATUR ILLA QUARTA PARS.** Hic comparat ista. xii. signa ad. iiii. tempora anni & ad. iiii. etates & ad. iiii. humores siue complexiones. Et dicitur quod quarta pars quae est a principio arietis usque ad principium canceri est calida & humida sicut uer & sicut etas puerilis & sicut complexio sanguinea. Et alia quarta pars quae est a principio canceri usque ad principium librae est calida & sicca sicut aestas & sicut secunda etas & sicut complexio colerica. Et alia quarta pars quae est a principio librae usque ad principium capricorni est frigida & sicca sicut autumnus & sicut tertia etas quae est principium diminutionis & sicut complexio melancholica. Et quarta pars quae est a principio capricorni usque ad finem piscium est frigida & humida sicut hyems & sicut etas ultima & complexio flegmatica.

OMNIBUS AUTEM PLANETIS. Hic ponit ordinem. vii. planetarum & quomodo accipiuntur in quantum dicitur planeta est in signo & patet in linea. Sed nota hic triplicem acceptionem signi sicut ponit auctor sphaerae & quia ibi inuenies non pono habent.

ABENT AUTEM PLANETE. Prius determinauit auctor de diuisione circuli signorum & de quibusdam quae consequuntur ipsam diuisionem. Hic uult determinare de dignitatibus planetarum in signis. Et diuidit in duas. Quoniam primo determinat de dignitatibus essentialibus. Secundo de accidentalibus. ii. pars est ibi: ex potestatibus quoque planetarum accidentalibus in fine huius differentie. Prima pars diuidit in duas: quoniam in prima facit quod dictum est. scilicet determinat de dignitatibus planetarum in signis. In. ii. parte determinat de fortitudinibus quas habent in ipsis dignitatibus. ii. ibi: & quia iam auxiliante deo. Prima pars diuidit in quinque partes secundum quinque dignitates: quoniam primo determinat de dignitate planetarum quae uocatur domus. Secundo de dignitate quae uocatur exaltatio. Tertio de dignitate quae uocatur triplicitas. Quarto de dignitate quae uocatur terminus. Quinto de dignitate quae uocatur facies. ii. ibi: habent quoque in unoquoque signo. v. ibi: facies autem signorum. Prima pars potest diuidi in duas partes quoniam in prima parte ostendit quae sunt domus planetarum. In. ii. parte quia quilibet eorum propter solem & lunam habet duas domus: quarum una est ei magis principalis & illa uocatur gaudium: ideo ostendit quae sunt ille domus in quibus gaudet. ii. ibi: signa autem in quibus. Prima diuidit in duas. Primo ponit determinandum de dignitatibus planetarum & ponit diuisionem in littera. Secundo prosequitur ibi: domus habent sunt. Dicitur quod planetae habent in signis predictis quasdam dignitates seu potestates per naturam & quasdam per accidens. Quae sunt per naturam sunt domus exaltatio triplicitas terminus & facies. De his autem dignitatibus quas habent per accidens uult postea dicere.

DOMVS HE SVNT. Dicitur quod aries & corpius sit domus martis taurus & libra domus ueneris gemini & uirgo domus mercurii: cancer domus lunae leo domus solis sa

gittari⁹ & pisces dom⁹ iouis: capricorn⁹ & aqri⁹ dom⁹ saturni. Postea dicit q. vii.
 signū a domo cuiuslibet dicit^r eius detrimentū. uerbi grā: sicut leo est domus so-
 lis: sic aqrius qd ē signū oppositū leoni est detrimentū solis: & eodē mō intelligas
 de aliis. Deinde dicit q. duo signa q̄ sūt domus un⁹ planetae dicit^r cōcordātia in
 cingulo. i. in circulo signorū lūe zodiaco q̄ ē latus in medio & in ligatura stri-
 ctus. i. iuxta polos. Ad q̄ intelligēdū oportet imaginari circulos trāsētes p prin-
 cipia signorū & p polos zodiaci: & totū spacīū cōphēsi in quoslibet duos cir-
 culos ē unū signū sicut exēplificatū fuit in lectiōe pcedēte. Ista cōcordātia ut mī-
 hi pax facere ad hoc q. duo signa debeāt eē dom⁹ unius planetae qa q̄libet duo
 signa illo mō cōcordāt. Iō pōt alit^r expōi siue glosari uerbū auctoris q. q̄libet
 duo signa q̄ sūt domus un⁹ planetae dicit^r cōcordātia in zodiaco q̄tū ad distā-
 tiā a domib⁹ luminariū: & illo mō ē uege: uerbi grā gemini & uirgo sūt domus
 mercurii & eq̄lit^r distāt a leone & a cācro q̄ sūt dom⁹ lūinariū: & taurus & libra
 q̄ sūt dom⁹ ueneris eq̄lit^r distāt a leōe & cācro. Et hāc cōcordātia inuenies in oī-
 b⁹ Ptolome⁹ assignat cām q̄re leo ē dōus solis & cācer dom⁹ lūe & silr d^r aliis in
 lxxiii. ppositiōe & .cvi. ppositiōib⁹ sequētib⁹ p me ptis de domib⁹ luminariū so-
 lis & lūe dicit duo signa septētriōalia q̄ sūt ppingora zēith capitū n̄roze q̄ alia
 & hac rōne faciūt calorē q̄ sūt cācer & leo posuerūt abo d^r dōibus duoz lūina-
 riū magnis nobilibus. Leonē qa masculus domū solis & cācrū qa fēcia domum
 lune. Haly dicit in comēto exponens uerba p̄dicta q. duo signa maxie septen-
 trionalia sūt cancer & gemini: sed gemini est signū calidū & humidū iō nō cō-
 cordat cū aliquo eoz. In hoc q. hūēctat nō cōcordat cū sole q. calefacit & de-
 siccāt: nec cū lūa qa fēminea ē & nocturna. signū aut^r geminoz ē masculinū &
 diurnū. Sed leo cōcordat cū sole: qa ē signū calidū & siccū iō cōuenit: ut leo sit
 dom⁹ solis & qa luna sequitur sole iō conuenit ut domus lune sit circa domum
 solis. Tūc diceret aliqs q̄re ergo uirgo nō ē dom⁹ lune cū sit circa leonē q. ē do-
 mus solis. Dicit haly q. signū uirginis nō cōuenit lune: qa uirgo ē signū siccū:
 luna uero humida. Et ppter hoc posuerūt cancrū q. est humid⁹ domū lune. de
 domib⁹ aliorū planetarū assignat duas cās: q̄rū una accipit ab ordine planeta-
 rū & signorū. Alia ab aspectib⁹. Breui ut cōcludā intētiōē suā paucis uerbis
 uult dicere q. capricorn⁹ & aqrius sūt dom⁹ saturni qa hāc duo signa maxie
 distāt a domib⁹ luminariū & saturnus est superior oīum planetae. Et sagittari-
 us & pisces sūt domus Iouis: quia hāc duo signa sūt iuxta dom⁹ saturni: si-
 cut Iupiter est sub saturno. Scorpio & aries sūt domus martis: quia sūt iuxta
 domos Iouis sicut mars sub Ioue. Libra & taurus sūt domus ueneris prop-
 ter eandem causam. Et uirgo & gemini domus mercurii. Et si inceperit ordi-
 nem ab inferiori inuenies idem: uerbi gratia: uirgo & gemini sūt iuxta do-
 mos luminarium & sūt domus mercurii: quia mercurium sequit^r post lunam
 i ordine: & sic de aliis. Alia causa q̄ assignat accipit^r ab aspectib⁹ & uult dicere

q̄ saturnus est maior in fortuna: ideo domus sue debent distare a domibus lu-
minarū aspectu opposito qui est aspectus perfecte inimicitie. Isto autem mo-
do distant capricornus & aquarius. Capricornus enim est in opposito do-
mus lune. s. cancri: & aquarius in opposito domus solis. s. leonis & Iupiter est
fortuna maior. ideo domus sue debent distare a domibus luminariū aspectu tri-
no. i. aspectu perfecte amicitie. hoc modo distant sagittarius & pisces: sagittari-
us enim aspiciat leonem aspectu trino: & pisces cancrum. Et mars est in fortuna mi-
nor: ideo domus sue debent distare a domibus luminariū aspectu quarto qui
est aspectus medie inimicitie. Hoc modo distant scorpius & aries. scorpius enim
aspiciat leonem aspectu quarto & aries cancrū. Venus est fortuna minor ideo do-
mus sue debent distare a domibus luminariū aspectu sextili qui est aspectus ami-
citie medie. Hoc modo distant libra & taurus. Libra enim aspiciat leonem
aspectu sextili: & taurus cancrum. Et relinquuntur mercurio duo signa rema-
nentia, scilicet uirgo & gemini quæ sunt iuxta domos luminarium: quia mercuri-
us nuncq̄ potest elongari a sole ultra unū signū: immo non potest elōgari a so-
le s̄m equationes tabularū alfonicū ultra .xxviii. gradus & .vii. minuta.

SIGNA AUTEM IN Q̄ VIBVS. Cū qlibet quinque planetarū habeat du-
as domos ostendit quæ sit domus principalis cuiuslibet eorum. Dicit q̄ saturnus
gaudet in aquario. Iupiter in sagittario mars in scorpione. uenus in tauro. mer-
curius in uirgine.

HE SVNT EXALTATIONES. Dicit q̄ sol exaltatur in .xviii. gradu arie-
tis & cetera. Littera plana est. Ptolomeus assignat causam exaltationū planetarum
in .clxxxviii. propositione prime partis quadrupeti & in .vi. sequētib⁹. Vult
dicere q̄ ideo aries est exaltatio solis: quia dum sol intrat arietem dies incipiūt
augmentari supra noctes & calor eius incipit ibi aq̄ parere magis & libra est casus
eius quia ibi incipiūt noctes augmētari supra dies & calor incipit ibi diminui. Et
quia saturnus est oppositus soli: quia ubi crescit calor minuit frigus & cōtrario. ideo
libra est exaltatio saturni. aries uero casus. Et cum luna cōiungitur soli in ariete
incipit lumen eius primo apparere in tauro: ideo taurus est exaltatio lune & scor-
pio casus suus: quia est signū oppositum. Et quia Iupiter facit uentos septentrio-
nales & cancer est signū septentrionale. ideo cancer est exaltatio Iouis & si-
gnū oppositū. s. capricornus est eius casus & quia mars est ardens p̄ naturā & p̄-
prie cū fuerit in capricorno multo magis comburit: quia inclinatur ad partem
meridiei: ideo capricornus est exaltatio sua & est signum oppositū exaltationi
Iouis: & cancer est eius calor. Et quia uenus naturaliter humectat & maxime cum
est in piscibus: ideo piscis est exaltatio ueneris, & signū oppositū scilicet uirgo calor
eius. Et quia mercurius desiccatur per se & in hoc est cōtrarius ueneri: ideo uirgo exal-
tatio sua quod est si gnum oppositum exaltationi ueneris: & piscis est calor eius.
Albumazar assignat fere easdem causas licet aliis utatur uerbis: & accipit eas

a Ptolomeo: ideo sufficiat ista de causis domoz & exaltationū.

RIPLICITATES VERO. Pri⁹ determinauit auctor de domibus & exaltationibus planetaz. Hic determinat de triplicitatibus. Et quia aspectus cōcomitatur triplicitates ideo determinat ex consequenti de aspectibus signoz. Et secundum hoc h̄ pars potest diuidi in duas ptes. In prima determinat de triplicitatibus. In secunda de aspectibus ibi secūda: dicuntur & signa se aspicere. Prima pars potest diuidi in duas. In p̄ma facit quod dictū ē. In secūda ostēdit q̄ sūt signa mobilia q̄ fixa & q̄ cōia lecūda ibi: quattuor quoq; ex his signis. Prima pars diuidit̄ i. iiii. partes lecūda iiii. triplicitates secūda ibi: triplicitas tertia ibi: triplicitas quarta ibi: quartā uero triplicitatē. Prima in duas. In prima determinat de ipsis triplicitatibus i generali. In secunda in speciali. Prima in principio secūda ibi: aries leo & sagittarius. Dicit primo q̄ omnia tria signa q̄ sūt eiusdē nature faciūt unā triplicitatē. Postea dicit q̄ aries leo & sagittarius faciūt primā triplicitatē: quia illa tria signa sūt eiusdē nature scilicet ignea: masculina: diurna: colerica: calida & sicca sapore amara: & h̄ tria signa sūt orientalia. Et ista triplicitas sicut qlibet aliāz habet tres dominos qui uocantur domini triplicitatis. Primus dominus huius triplicitatis in natiuitatibus uel questionibus uel quibuscūq; aliis rebus q̄ fiunt in die est sol. secūdus ē iupiter. tertius est saturnus. In rebus q̄ fiūt in nocte primus dominus hui⁹ triplicitatis ē iupiter. secūdus sol. tertius saturnus. Notandū ē hic quod dicit Albumazar in introductorio suo q̄ primū signū istius triplicitatis scilicet aries facit calorē tēperatū secūdū. s. leo facit calorē ledentē. tertiu. s. sagittarius facit calorē corrūpentē. Quando aliquod istoz signorum ceciderit in ascēdente cōiunctionis uel oppositiōnis solis & lune in tēpore hye mali temperatur frigus. In tempore estiuāli sit calor excessiuus maxime si dominus illius signi fuerit presens in illo signo uel in aliquo anguloz aspiciēs ipsūm ascēdēs. Postea dicit q̄ taurus uirgo & capricorn⁹ faciūt secūda triplicitatem quia sunt eiusdē nature quia omnia tria sūt foemina nocturna terrea frigida & sicca melācolica sapore acria meridiana. Huius triplicitatis domini sunt in die: prim⁹ uenus: deinde luna: deinde mars. Et i nocte luna primus. deinde uenus: deinde mars. Dicit Albumazar q̄ primū signū huius triplicitatis facit frigiditatē tēperatā cōfortantē animalia & segetes. Secūdū facit frigiditatē ledentē. Tertiu corrūpētē. Quando aliquod istoz signoz cadit in ascēdente cōiunctionis uel oppositiōnis solis & lune in hyeme & maxime capricornus sit frigus: maximū maxime si Saturnus fuerit in ipsa triplicitate. Deinde dicit q̄ tertiam triplicitatē faciūt gemini libra & aquarius: quia sūt eiusdē nature. sūt enī masculina diurna sanguinea calida & hūida aerea occidētia sapore dulcia. Ei⁹ domin⁹ in die primus ē Saturnus secūdus Mercurius tertius iupiter. In nocte primus est Mercurius secundus Saturn⁹ tertius iupiter. Et Albumazar dicit q̄

primū signū huius triplicitatis facit uentos tēperatos cōfortantes & dulces. Se-
 cūdū facit uentos nocitiuos. Tertiū facit uentos dissipātes animalia & segetes.
 Quando aliquod istoz ē ascēdēs in hora cōiūctionis solis & lune movent
 uenti in illa lunatione. & similiter intelligas de oppositione. Postea dicit q̄ q̄r
 tā triplicitatē faciūt cancer scorpio & piscis: quia omnia tria sūt fœminina no-
 cturna septētionalia aquatica frigida & humida sapore salsa. Cuius domini
 sūt in die: primus uen⁹. Secūdus mars. Terti⁹ luna. In nocte prim⁹ ē mars. Se-
 cūdus uenus. Terti⁹ luna. Dicit Albumazar q̄ primū signū huius triplicitatis
 facit humiditatē tēperatā. Secūdū habundatē. Tertiū destruentē. Quando ali-
 quod signoz istoz fuerit in ascēdēte cōiūctionis uel oppositionis solis & lu-
 ne p̄sumēdū ē de pluuia illo mēse. Ab ista enim triplicitate & a uenere & a luna
 maxie incipiūt pluuię. Dicit Abrahā auēnezre q̄ si in cōiūctione uel opposi-
 tione q̄ precedit introitū solis in arietē. siue fuerit cōiūctio siue oppositio fue-
 rit aliquod istoz signoz ascēdēs: & cū hoc luminaria fuerint in angulis id ē
 in ascēdēte uel medio celi uel in occidēte aut in angulo medie noctis erit nimia
 pluuiā in illo anno. Sed si luminaria fuerint in casu ab angulis nō descēdet plu-
 uia in illo mēse & in maiori parte illi⁹ āni. Et ego expert⁹ sū pluries q̄ quando
 ascēdēs cōiūctionis ē signū aquaticū & luna ante oppositionē intrat ill⁹ si-
 gnū in eodē die quādo luna intrat gradū q̄ fuit in ascendente incipit pluuiā &
 durat ad min⁹ tantū quātū luna morat⁹ in illo signo. Et suo modo intelligas de
 uētosis signis & frigidis. Hoc inueni p̄ experiētiā: sed postea hoc inueni in li-
 bro Abrahā auēnezre: & multū gauisus sui quia magis sui cert⁹ de ueritate. sed
 Abrahā dicit q̄ hoc maxime ē ueg⁹ si signū ascēdēs fuerit aliq̄s anguloz figure
 illius terre. Hoc intelligo de figura reuolutōis illi⁹ āni in terra illa. Illa enim di-
 uersificat⁹ fm diuersas regiōes. Et si n̄ fuerit aliq̄s āngulorū figure illi⁹ terre erūt ni-
 bes sine pluuiā. Cāe triplicitatū fere sūt eedē cū causis domoz: ideo p̄trāleo.

Q. VATVOR Q. VOQ. VEEX HIS SIGNIS. Hic ostēdit q̄ sunt si-
 gna mobilia & q̄ fixa & q̄ media siue cōia. Et assignat causas & ponit exēpla
 littera ē plana. Notādū ē hic q̄ Ptolome⁹ dicit in. xxii. p̄positione cētilo-
 quii. Noua uestimēta facere uel exercere luna in leone existente timēdū ē. Et di-
 cit Haly in cōmēto eiusdē p̄positiōis q̄ oīa signa fixa in hoc sunt prohibita et
 maxime leo quia cum hoc q̄ est fixum est signū magne uictorie: & significat
 uictoriā omnīū rez q̄ exercēt & malū dominiū in eis. Et dicit q̄ p̄ facere intē-
 dit Ptolome⁹ scindere & suere. Per exercere intēdit induere & uti ex hoc pos-
 sum⁹ accipere regulā q̄ oēs res q̄s uolum⁹ habere fixas debem⁹ icipere luna exi-
 stente in signo fixo: sicut edificare domos & cetera. Et res quas uolum⁹ cito mu-
 tare debem⁹ incipere luna existēte in signo mobili sicut inter & cetera.

ICVNTVR AVTEM SIGNA SE ASPICERE. Pri⁹ auctor
 d̄ dēminauit de dignitate plāctaz q̄ uocat⁹ triplicitas. Et q̄a triplici-

tas accipit a trino aspectu iō i hac pte icidētalīē deīmiat de aspectib⁹ & pōt diuī
 di i duas ptes: qm̄ i priā pte deīmiat de aspectib⁹. In fa pte de p̄iectōib⁹ radioꝝ
 Secūda ibi: cū uero fuerit plāeta i aliquo signo. Priā ps pōt diuīdi i.iiii. ptes fm̄
 iiii. aspect⁹. In priā deīminat de aspectu sextili. In fa pte de aspectu q̄rto. In ter
 tia de trino. In quarta de opposito. Secūda ibi: & asp̄icit quartū ante se. Tertia
 ibi: asp̄icit etiā q̄ntū añ se. Quarta ibi: asp̄icit etiā septimū. Dicit primo signa di
 cūtur se asp̄icere hoc modo. Oē signū asp̄icit tertiū post se & tertiū ante se sicut
 aries asp̄icit signū geminoꝝ q̄d ē tertiū ante se & signū aquarii quod est tertiū
 pōt se. Et hic aspect⁹ dicit⁹ sextilis eo q̄ tenet sextā ptē circuli. f. lx. grad⁹ q̄ ē quā
 titas duoz signoz: & uocat⁹ hic aspectu s: aspectus amicitie medie & pōt eē rō
 quia q̄libet duo signa isto mō distātia cōueniūt in una qualitate & cū hoc in se
 xu: uerbi gratia aries & gemini cōueniūt in caliditate & in masculinitate. & si /
 militer aries & aquari⁹ taur⁹ & cancer cōueniūt in frigiditate & foemineitate:
 & similiter taur⁹ & pisces & sic intelligas de oib⁹. Postea dicit q̄ quodlibet si
 gnū asp̄icit quartū ante se & quartū post se & iste aspect⁹ dicit⁹ tetrago n⁹ siue
 quart⁹: quia tenet quartā ptē circuli. f. lxxx. gradus q̄ ē quātitas triū signorum
 Et uocatur hic aspect⁹: aspect⁹ inimicitie medie: quia q̄libet duo signa hoc mo
 do distātia repugnāt aliquādo in una qualitate: aliqñ in ambab⁹. discordant
 ēt in sexu: qa si unū eoz ē masculinū alteꝝ erit foemininū Et hęc ē causa qua
 re in morbis acutis ut plurimū fit crisis cū luna uenerit ad quartū aspectū loci i
 quo fuit in principio morbi, maxime si fuerit repugnātia in ambab⁹ qualitati
 bus: & cōiter tūc fit crisis salubris uerbi gratia si luna fuerit in principio agritu
 dinis in aliquo signoꝝ triplicitatis ignec maxie i ariete cū uenerit ad quartū si
 gnū q̄d repugnāt in ābab⁹ qualitab⁹ & in sexu cōiter fit crisis ad salutem si
 cut si fuerit in ariete quart⁹ aspect⁹ erit in cācro. si in leone quart⁹ aspect⁹ erit i
 scorpione. si fuerit in sagittario quart⁹ aspect⁹ erit in piscib⁹. In aliis aut signis
 n̄ ē repugnātia nisi i una q̄litate & i sexu. uerbi grā taur⁹ et leo: taur⁹ ē signū frigi
 dū & siccū foemininū. leo calidū & siccū masculinū. Et hęc repugnātia inēies i
 aliis suo mō. Et pp hoc crises i istis signis aliqñ fiūt ad salutē & aliqñ ad mortē
 fm̄ fortūaz ul' ifortūaz aspectū ad lunā. Deīde dicit q̄ q̄libet signū asp̄icit
 q̄ntū añ se & q̄ntū p⁹ se: & h aspect⁹ dī trin⁹ eo q̄ tenet etiā ptē circuli. f. cxx
 grad⁹. Et uocat⁹ h aspect⁹ amicitie p̄fecte: qa q̄libet tria signa hoc mō distātia
 faciūt unā triplicitatē & cōueniūt i naturis sicut fuit dictū i. e. imediate p̄cedēti
 Postea dicit: asp̄icit ēt q̄libet signū septimū a se. i. signū oppositū: et iste ē aspe
 ct⁹ p̄fecte iimicitie rōe oppositōis. Et ois plāeta q̄ fuerit i aliquo gradu alicui⁹
 signi asp̄icit plāetā existētē i alio signo i cōsimili gradu eodē aspectu quo aspi
 ciunt se illa duo signa. Et auctor loquitur de gradibus zodiaci sed secundum
 doctrinam Ptolomei accipiuntur aspectus in equinoctiali: ideo potest littera:
 sic glosari. Et hoc intelligendum de gradibus equinoctialis; uerbi gratia: iiii

fuerit aliquis planeta in ariete & alter in geminis & subtracte fuerint ascēsiōes circuli directi illius qui est in ariete ab ascēsiōibus circuli directi illius q̄ fuerit in geminis si remanserint. lx. gradus aspiciūt se aspectu sextili. Hoc modo intel- lige de aliis aspectibus.

CVM VERO FVERIT PLANETA. In hac parte auctor tangit proie- ctiones radioꝝ & expedit se breuiter dicēs. Si fuerit aliquis planeta in aliquo signo proicit radios suos in consimili gradu signi q̄ aspiciūt ipsum aliquo aspe- ctu. uerbi gratia: sit aliquis planeta in primo gradu arietis & in secundo mi- nuto proicit radios suos sextiles ad primū gradū geminoꝝ in secūdo minuto eiusdē. Auctor nimis breuiloquus fuit in hoc capitulo ideo oportet aliquantu- lū smorari circa explanationē aspectuū & projectionē radioꝝ. Intelligēdum ē primo q̄ aspectus cōsiderantur tribus modis. Vno modo secūdū gradus eā- les & secūdū hunc modū auctor in littera locutus ē de aspectib⁹ & proiectiōi- bus radioꝝ. Et uocant⁹ gradus equales gradus zodiaci nō cōsiderando ascen- siones. Secūdo modo cōsiderātur aspectus secūdū gradus equinoctialis in cir- culo directo: & h̄ modo Ptolomeus iubet accipere aspectus in sexta propositō- ne cētiloquii: ubi loquitur de causis dieꝝ creticoꝝ & hoc modo accipit cōiter aspectus in interrogatōibus & in resolutionib⁹ ānoꝝ mūdi: & in multis aliis Tertio modo cōsiderātur aspectus & proiectiōes radioꝝ secūdū modū directio- nū & hoc modo accipiuntur in natiuitatib⁹. Intelligēdū ē iuxta capitulum de aspectibus q̄ aspect⁹ accipiuntur tribus modis: & tot modis ēt accipiuntur projectiones radioꝝ. Vno modo accipiuntur aspect⁹ et proiectiones radiorū secūdū gradus circuli signoꝝ ita q̄ cōputant⁹ gradus zodiaci q̄ sūt inter unum planetā & aliū. & iste ē modus quē ponit auctor in littera. Et hūc modū tenet Abrahā auenezre. Et dicit q̄ quasi infinites ē expertus q̄ aspect⁹ debēt accipi in zodiaco & nō in equinoctiali & hic modus ē facilis ualde. Et exemplifica- tū fuit sufficienter de hoc in sententiādo litterā. Secūdo modo accipiuntur aspe- ctus in equinoctiali secūdū ascēsiōes circuli directi secūdū quē modum iubet Ptolome⁹ accipere sicut dictū fuit super litterā. Cū igit⁹ secūdum hūc modū uo- lueris equare aspect⁹ quere ascensiones planetæ in circulo directo q̄ incipiunt a capricorno & serua eas. Deinde eodē modo quere ascensiones gradus alterius planetæ in eodē circulo directo & serua eas. Deinde subtrahē ascēsiōes illius qui propinquior fuerit capricorno secūdū ordinē signorum ab ascēsiōib⁹ il- lius qui longi⁹ fuerit: & si remāserint. lx. gradus aspiciūt se aspectu sextili. Si re- māserint. lxxx. gradus aspiciūt se aspectu quarto. Et si. cxx. gradus remāserint aspiciūt se aspectu trino. Pro aspectu autem opposito non oportet querere ascensiones quia quando duo planetæ opponuntur in zodiaco: opponuntur & in equinoctiali. Iste modus facilis est: ideo nō oportet hic multū stare. Terti- us autē modus aspectuū & proiectionis radioꝝ est multū difficilis maxie nō ex-

ercitatatis in calculationib⁹. Intelligēdū ē primo circa hūc modū q̄ p̄iectio ra-
 diogz accipit̄ secūdu ascēsiōes circuli directi quādo planeta cuius radios uolu-
 mus p̄icere ē in medio cœli uel in angulo terre. Et quādo ē in gradu orientis
 uel in gradu occidētis accipit̄ secūdu ascēsiōes regionis siue horizōtis obliq̄
 secūdu tabulas factas ad illā regionē. Si aut̄ nō fuerit planeta in aliquo quattu-
 or horz locogz, sed in locis intermediis tūc accipiunt̄ mixtim. Cū igit̄ uolue-
 ris p̄icere radios alicui⁹ planetæ cōsidera si planeta ille cui⁹ radios uis p̄i-
 cere sit in medio cœli uel i angulo terre & tūc quere ascēsiōes illi⁹ gradus in cir-
 culo directo sup̄ quas addas. lx. gradus si uolueris radiationē sextilē sinistra. s.
 illā quæ procedit̄ secūdu ordinē signogz a loco planetæ. Et gradus post addi-
 tionē proueniētes reduc ad gradus equales in circulo directo secūdu doctrinā
 canonū primi mobilis & gradus zodiaci q̄ p̄uenerit in illo sūt radu sextiles et
 sicut dixi. lx. gradib⁹ pro radiatiōe sextili ita intelligas de. lxxx. p̄ radiatione
 q̄rta & de. cxx. p̄ radiatiōe trina. Si aut̄ uolueris radiationē dextra. s. illā q̄ pro-
 cedit a loca planetæ uersus occidētē subtrahe ab ascēsiōibus gradus planetæ
 lx. gradus pro radiatione sextili uel. lxxx. p̄ radiatiōe q̄rta uel. cxx. p̄ radiatio-
 ne trina. Et numez q̄ remanet reduc ad gradus equales sicut pri⁹ et gradus zo-
 diaci q̄ exiuerit in illo sūt radū. Exēplū in radiatione sinistra pono q̄ Saturn⁹
 sit in angulo medii celi i fine sexti gradus uirginis a cēsiōes illi⁹ gradus in cir-
 culo recto sūt. cccxxvii. gradus. xxxviii. minuta uolo habere radiationē sex-
 tilē addā ergo. lx. gradus & proueniēt. ccccvii. gradus. xxxviii. minuta quos
 reducā ad gradus equales in circulo directo: & exeūt. x. gradus. xiiii. minuta. x
 iiii. secūda scorpionis ibi sūt radu sextiles saturni sinistri in hoc casu. Exēplū
 in radiatione sextili dextra. subtrahā ab ascēsiōibus predictis. lx. gradus &
 remanēt. clxxxvii. gradus & xxxviii. minuta. reducā ad gradus equales in cir-
 culo directo: & exeūt. vii. gradus. viiii. minuta & xv. secūda cæcri. ibi ergo in p̄-
 posito sūt radū sextiles dextri saturni. Si uero planeta cuius radios uis p̄icere
 sit in gradu oriētis quere ascēsiōes gradus planetæ p̄ tabulā ascēsiōnū cir-
 culi obliq̄ de. eruiētē tue regionis. Et si uolueris radiationē sinistra adde super
 ascēsiōes gradus planetæ. lx. gradus pro radiatione sextili uel. lxxx. pro quar-
 ta radiatione uel. cxx. pro trina radiatione. Exēplū in radiatiōe sextili sinistra:
 pono q̄ iupiter sit in gradu oriētis in fine. x. gradus sagittari ascēsiōes illius
 gradus i horizōte obliquo sūt. ccclxxv. grad⁹ & xxvii. minuta & uolo habere
 radiationē sextilē sinistra. addā sup̄ ipsos. lx. gradus & proueniēt. cccxxv.
 gradus & minuta. xxvii. quos reducā ad gradus equales in circulo obliquo &
 exeūt. xii. gradus. xxxiiii. minuta. xxi. secūda aquarii ibi ergo sūt radū sextiles
 Iouis exēplū i radiatiōe sextili dextra subtrahā ab ascēsiōibus gradus Iouis. lx
 gradus & manēt cccv. gradus. xxvii. minuta reducā ad gradus equales & exeūt
 xxv. gradus. liiii. minuta. l. secūda libræ ibi sūt radu sextiles Iouis. Si uero plane-

ra fuerit in gradu occidentis opaberis cū gradu opposito. scilicet accipies ascēssiones
 nadir gradus planetæ in horizōte obliquo & facies penitus eodē mō quo di-
 ctum ē. Sed postq̄m reduxeris ad gradus equales loc⁹ radioḡ ē loc⁹ oppositus
 illius loci quē inuenis. Et ut clarius pateat ponā in hoc exēplū. Pono q̄ lupi⁹
 sit ī gradu occidentis in fine. x. gradus sagittarii: querā ascēssiones. x. gradus gemi-
 nox̄ & inuenio .xxxxi. gradus. viiii. minuta addā. x. grad⁹ p̄ radiatōe sextili &
 pueniūt. ci. gradus. viiii. minuta. reducā ad gradus equales ī horizōte obliquo
 & exiūt. ii. gradus. xxx. minuta: xxxv. secūda leonis. sūt ergo radii ī oppositō
 istius. scilicet ii. gradu. xxx minuta. xxxv. secūda aquarii. Si autē planeta cuius radi-
 os uis proicere nō fuerit in aliquo locoḡ dictoḡ tunc oportet accipere radia-
 tionē mixto modo secūdū proportionē distantie gradus planetæ inter unum
 angulū & aliū. Modus autē ē iste si planeta cuius radios uis proicere fuerit iter
 mediū celi & gradū ascēdētē: accipe primo ascēssiones gradus mediū celi q̄s
 subtrahe ab ascēssionib⁹ gradus planetæ in circulo directo & quod remanet ē
 distātia a medio celi quā serua. Deinde super ascēssiones grad⁹ planetæ in circu-
 lo directo. lx. gradus adde pro radiatōe sextili uel. lxxxx. p̄ raditione. iiii. uel. c.
 xx. p̄ trina: & quod puenit reduc ad gradus equales in circulo directo et q̄
 prouenerit serua. & uocet radiatio circuli directi. Deinde q̄re ascēssiones grad⁹
 planetæ in horizonte obliquo p̄ tabulā regionis tue sup̄ quas adde similiter. lx
 gradus pro radiatōe sextili uel. lxxxx. pro. iiii. uel. cxx. p̄ trina & q̄ puenit
 reduc ad gradus equales p̄ tabulas tue regionis & q̄ exiuerit serua. & uocetur
 radiatio regionis. Deinde uide differētiā inter radiationē circuli directi & ra-
 diationē regionis: quā differētiā multiplica p̄ distātiā grad⁹ planetæ a medio
 celi & productū diuide per medietatē arc⁹ diurni gradus planetæ. & prouenit
 et pars p̄portionalis quā adde sup̄ radiationē circuli directi. si radiatio circuli
 directi fuerit minor radiatōe regionis & subtrahe ab ipsa si fuerit maior. &
 q̄ prouenerit erit loc⁹ radioḡ. Medietatē autē arcus diurni gradus planetæ in-
 uenies subtrahēdo ascēssiones grad⁹ planetæ in circulo obliquo ab ascēssionib⁹
 eius nadir & mediādo illud. Possēt et alio mō inueniri ps p̄portionalis dif-
 ferentie duoḡ radiationū. scilicet q̄ acciperet sexta ps differētie & multiplicaretur
 p̄ horas distātie planetæ a medio celi. Sed hic modus ē magis tediōsus q̄ pri-
 mus: quia oportet secundum hunc modum diuidere distātiā gradus pla-
 netæ a meridie per partes horarum gradus planetæ ad hoc q̄ inueniantur ho-
 re distātie a meridie. Consulo primum modum. Exemplum hoc pono
 q̄ gradus mediū celi sit. xx. gradus leonis completus & saturnus sit in sexto
 gradu uirginis cōpleto. Querā distātiā saturni a medio celi p̄ ascēssiones cir-
 culi directi. Et inuenio in distātia. xv. gradus. xxii. minuta. seruabo itaq̄ eam
 Deinde subtrahā ascēssiones gradus Saturni in circulo obliquo ab ascēssionibus
 gradus oppositi. Et remanēt. xxi. gradus. xx. minuta q̄ ē tot⁹ arcus diurn⁹ Sa

turni quē diuidā p mediū. & ueniūt. c. gradus. xxxv. minuta q ē medietas ar/
 cus diurni Saturni: seruabo ita q eū. Deinde querā ascēsiōes gradus : saturni in
 circulo directo & inuenio. cccxxxvii. gradus. xxxviii. minuta quib⁹ addā. lx.
 gradus quia uolo radiationē sextilē sinistra. & proueniēt. xxxvii. gradus. xxxv
 viii. minuta quos reducā ad gradus eq̄les in circulo directo & iuenio. x. gradus
 xiiii. miuta. xiiii. ii. scorpionis. et h ē radiatō circuli directi. Deide q̄rā ascēsiōes gra
 dus saturni in circulo obliquo in regione cui⁹ latitudo ē. xxxviii. gradus. Et
 inuenio. cccxxxvii. gradus. xi. minuta quibus addam. lx. gradus & proueniunt
 xxvii. gradus. xi. minuta quos reducā ad gradus equales in circulo obliquo &
 inuenio. xviii. grad⁹. lii. minuta. xiiii. secunda libre. Video q̄ radiatio circuli
 directi est maior quam radiatio regionis subtraham minorem de maiori &
 inuenio in differentia. xx. gradus. xxii. minuta quā reducā ad idē genus & pro
 ueniūt. M. ccxxii. reducā ēt distātiā saturni a medio coeli ad idē genus distatia
 fuit. xv. gradus. xxii. minuta reducā ad idem gen⁹. s. lxxxxii. minuta multiplica
 bo differentiā p distātiā & pueniēte. II. 668 4. secunda. Deinde reducā medie
 tatem arcus diurni saturni ad idē gn⁹. Medietas arcus diurni fuit. c. gradus. xx
 xx. minuta reducā ad idem gen⁹. Mxxx. pueniūt minuta p qua diuidā nu
 meq; q prouenit ex multiplicatōe. Et exiūt tres grad⁹. vi. minuta. xxxii. ii. quos
 subtrahā a radiatōe circuli directi: quā illa fuit maior & remanet septem grad⁹
 vii. m iuta. secūda scorpionis. ibi sūt radii saturni sextiles sinistri in casu ppo
 sito. Si aut uolueris radiationē dextrā ubi precepti addere. lx. gradus subtra
 he. lx. & operaberis sicut pri⁹. Si uero gradus planetæ cui⁹ radios uis proiice/
 re fuerit inter gradū ascēdētē & angulū terre uide lōgitudinē ei⁹ a gradu ascē/
 dētē quā scies hoc modo. Subtrahē ascēsiōes gradus ascēdētis in circulo obli/
 quo ab ascēsiōib⁹ grad⁹ planetæ in eodē circulo obliquo. Et h si uolueris radia
 tionē sinistra. & qd remāserit erit distātia planetæ a gradu ascēdētē serua eam
 Deinde quere medietatē arc⁹ nocturni grad⁹ planetæ quē scies hoc mō subtra
 he ascēsiōes nadir grad⁹ planetæ ab ascēsiōib⁹ grad⁹ planetæ & remanebit
 tot⁹ arc⁹ nocturnus quē media & serua medietatē. His itaq; seruatis quere ascē
 siones gradus planetæ in circulo obliquo p tabulā factā ad latitudinem tue
 regionis quibus adde. lx. pro radiatione sextili & cetera. & quod prouenit red
 uc ad gradus equales in circulo obliquo & uocetur radiatio circuli obliqui
 Deinde quere ascēsiōes gradus planetæ in circulo directo quibus adde. lx. gra
 dus pro radiatione sextili & cetera. & q̄ prouenerit reduc ad gradus eq̄les in cir
 culo directo & qd prouenerit serua: & uocetur radiatio circuli directi. Deinde
 uide differentiam inter radiationem regionis & circuli directi subtrahēdo
 minorem a maiori. quā differentiam multiplica p distātiā planetæ a gradu ascē
 dētē. Et pductum diuide per medietatē arcus nocturni gradus planetæ & exi
 bit ps pportional quā adde cū radiatōe regiōis si fuerit minor radiatōe circuli

directi uel subtrahere a radiatione regionis si illa fuerit maior radiatione circuli directi. Et quod post additionem uel subtractionem puenit locus erit radiog. Exe plu in hoc pono q gradus ascēdēs sit .xviii. scorpionis & iupiter sit in .x. sagittarii q̄ra ascēfiones gradus ascēdētis in orizonte .xxxviii. gradū & inuenio. ccxxxv. gradus. lv. minuta. Deinde querā ascēfiones gradus iouis in eodē horizonte obliquo: & inuenio. cclxx. gradus & .xxvii. minuta subtrahā ascensiones gradus ascēdētis ab ascēfionib⁹ gradus iouis & remanēt. xxviii. gradus. xxxiii. minuta q̄ ē distātia iouis ab ascēdēte. Deinde subtraxi ascēfiones grad⁹ oppositi iouis ab ascēfionib⁹ gradus iouis & residuū mediaui: & inueni. cxvii. gradus. viii. minuta quæ ē medietas arc⁹ nocturni gradus iouis. Deinde addidi ascensionibus iouis. lx. gradus & puenērūt .cccxxxv. gradus. xxvii. minuta quos reduxi ad gradus equales in circulo obliquo et inueni. xii. gradus. xxxv. minuta aquarii. Et h̄ ē radiatio regionis: seruauī itaq; eā. Deinde q̄siuī ascēfiones gradus iouis in circulo directo: & inueni. cccxxxviii. gradus. xxi. minuta quibus addidi. lx. gradus & . puenērūt. cccxxxviii. gradus. xxi. minuta subtraxi unā reuolutionē. s. xxxviii. grad⁹ & remāserūt. xxxviii. gradus. xxi. minuta quos reduxi ad gradus equales in circulo directo & inueni. l. gradus. lvii. minuta aquarii & hæc ē radiatio circuli directi. Deinde subtraxi minore radiationē de maiori & inueni in differentia sex gradus .xxxviii. minuta quam differentiam multiplicauī per distātiā iouis ab ascēdēte & diuisi p medietatem arc⁹ nocturni & inueni in pte pportionali. i. gradū. xxxii. minuta. xxxvii. secūda quā subtraxi a radiatione regionis: quia illa fuit maior. Et remāserūt post subtractionē xi. gradus duo minuta .xiii. secūda aquarii & ibi ē loc⁹ radiog; iouis. Si aut uelles proicere radios uersus dextrū tūc deberes uidere distātiā gradus planetæ ab angulo terre per ascēfiones circuli directi quā inuenies subtrahēdo ascēfiones gradus planetæ in circulo directo ab ascēfionib⁹ anguli terre in circulo directo. Et tūc partē pportionalē duarū radiationū deberes addere radiationi circuli directi si illa esset minor radiatione regionis uel subtrahere si esset maior in nullo alio differt op⁹ nisi q̄ ubi precepi addere ascēfionib⁹. lx. gradus & cetera debes subtrahere. lx. & cetera. Si autem gradus planetæ cuius radios uis proicere fuerit inter gradū occidentis & gradū. x. dom⁹ operaberis cū gradu opposito planetæ recte p eadem uiam sicut iam dixi inter ascendens & angulum terre quando enim grad⁹ planetæ est inter gradum occidentis & medium cœli eius opposit⁹ gradus est inter ascendens & angulū terre. Et tantū distat gradus opposit⁹ planetæ ab ascendente quantum gradus planetæ a gradu occidentis: iō eadem ē operatio nec pl⁹ nec minus. Sed postq̄ cōpleueris operationem loc⁹ radiorū ē locus opposit⁹ illi⁹ loci quē inuenisti sicut tibi exēplificaui q̄n plāta ē i gradu occidentis. Si at cōtigit sicut sepe cōtigit q̄ grad⁹ planetæ sit an̄ angulū et loc⁹ ubi cadūt radiū sui sit ultra angulū sicut uerbi grā loc⁹ planetæ sit inter me

dium coeli & ascendens & radii cadant ultra ascendens . s . inter ascendens & angulū terre . Iste casus quasi frequenter cōtingit in radiatione trina & multoties in quarta : & aliquando in sextili . Mod⁹ est iste si locus planetæ cuius radios uis proicere sit inter medium coeli & ascendens & radii sui debeant cadere ultra ascendens : uide distātiā planetæ a medio coeli per modū prius dictū & uide medietatē arcus diurni gradus planetæ per modū prius dictū & serua utrūq; . s . distātiā & medietatem arcus diurni : Deinde queras ascēsiōnes gradus planetæ in circulo directo q̄re etiā ascēsiōnes grad⁹ ascendentis in eodē circulo directo Deinde subtrahe ascēsiōnes grad⁹ planetæ ab ascēsiōnib⁹ gradus ascendentis . Et quod remanserit serua & uocet pars radiationis circuli directi . Deinde quere ascēsiōnes grad⁹ planetæ in circulo obliquo . & quere ascēsiōnes gradus ascendentis in circulo obliquo . & subtrahe ascēsiōnes planetæ ab ascēsiōnibus grad⁹ ascendentis : & quod remanserit serua & uocet ps radiationis regionis . Deinde subtrahe partē radiatiōis minorem a maiori & remanet differentia q̄ multiplicā p distātiā planetæ a medio coeli & pductū diuide p medietatē arcus diurni grad⁹ planetæ & pueniet ps pportionalis q̄ adde pti radiatiōis circuli directi si fuerit minor pte radiatiōis regionis . uel subtrahe si fuerit maior : & q̄ puenit erit ps radiatiōis eq̄ta : q̄ ps si fuerit minor . lx . gradib⁹ radii sextiles cadunt ultra angulū ascendentis si fuerit maior cadunt ante angulū . Et si hæc pars fuerit minor . lxxxx . gradibus radii quarti cadunt ultra angulū . si maior cadunt ante angulū . Et si hæc pars fuerit minor . cxx . gradib⁹ sicut est quasi frequēter cadunt radii trini ultra angulum si fuerit maior . cxx . cadunt ante angulum . Si igitur cadant radii ultra angulū subtrahe partē radiationis equatā a . lx . gradibus pro radiatiōe sextili uel a . lxxxx . pro radiatiōe quarta uel a . cxx . pro radiatiōe trina & quod remanserit adde super ascēsiōnes gradus ascendentis in circulo obliquo & quod prouenerit reduc ad gradus equales in circulo obliquo & gradus signi qui exierit erit locus radiorum . Si sciueris istam operationē scies dirigere planetam existētē in una quadra ad locum existētē in alia quadra . Hūc modū nō uidi expositū nec positū in aliquo libro . Vt plani⁹ pateat qd̄ dixi ponam in hoc exemplū . Pono q̄ gradus medii coeli sit . x . gradus cancri & saturnus sit in quarto gradu uirginis & gradus ascendens in horizonte obliquo in regione cuius latitudo est . xlviij . gradus sit . vii . gra . lviii . minuta libræ . Questui ascēsiōnes gradus medii coeli in circulo directo & inueni . clxxxx . gra . liii . minuta . Deinde q̄sui ascēsiōnes gradus saturni in circulo recto & inueni . ccxlv grad⁹ . lv . minuta . Subtraxi ascēsiōnes medii coeli ab ascēsiōnibus gradus saturni & remanserunt . lv . gradus . ii . minuta : quæ est distātia saturni a medio coeli . Deinde subtraxi ascēsiōnes gradus saturni in circulo obliquo ab ascēsiōnibus gradus oppositi in eodē circulo obliquo & remāserunt . cciii . gradus . iii . minuta & hic fuit arcus diurnus gradus saturni quem mediaui & inueni . ci . gradus

xxxi. minuta .xxx. ii. quæ ē medietas arcus diurni gradus saturni . Subtraxi ascen-
 siones gradus saturni in circulo directo quæ fuerūt .ccxl. gradus .lv. minuta ab
 ascensionibus gradus ascendentes in eodē circulo directo quæ fuerunt .cclxxvii.
 gradus .xviii. minuta & remanserunt .xxxii gradus .xxiiii. minuta quæ fuit pars
 radiationis circuli directi . Deinde subtraxi ascensiones gradus saturni in circu-
 lo obliquo quæ fuerūt .cxl. gra .cclxxvii. ab ascēsiōib⁹ grad⁹ ascēdētis in eodē
 circulo obliquo q̄ fuerūt . clxxx . gra .liii. minuta . & remanserunt .xlvi. gradus .
 xxvi. minuta quæ fuerūt pars radiationis regionis siue circuli obliqui : uidi q̄
 pars radiationis circuli obliqui fuit maior parte radiationis circuli directi . Sub-
 traxi ergo minorem de maiori & remāserunt .xv. gradus .ii. minuta quæ fuit dif-
 ferentia duarū partiū quā multiplicauī per distātiā a saturni medio ecclī & diuī-
 si per medietatē arcus diurni gradus saturni & exiuerūt .viii. gradus .viii. minu-
 ta .lviii. z. & hæc fuit pars proportionalis differentie quā addidi supra partem
 radiationis circuli directi & prouenerunt .xxxviii. grad⁹ .xxxii. minuta .lviii. z
 Isti sunt gradus ascensionū qui fuerunt in figura a saturno usq; ad gradū ascen-
 dentem & quia fuerūt pauciores q̄ .lx. scilicet q̄ radii sextiles saturni in hac figura
 ceciderūt ultra gradū ascēdētē . Subtraxi ergo hos gradus a .lx. pro radiatione
 sextili & remāserūt .xx. gradus .xxvii. minuta .i. fm. quos addidi super ascēsiō-
 nes grad⁹ ascēdētis in circulo obliquo qui fuerunt .clxxx. grad⁹ .liii. minuta &
 puenerūt .ccxi. gradus .xx. minuta quos reduxi ad grad⁹ equales in circulo obli-
 quo & inueni .xxii. grad⁹ .liiii. minuta .lii. z. libraz ibi fuerūt radii sextiles saturni
 in proposito exemplo fm hunc modū debet fieri in aliis angulis . Et hæc de
 radiationibus sufficiant .

ABENTETIAM Q. VINO. VE PLANETE IN VNO

h **Q. VOQ. VE SIGNO TERM. INOS.** Prius auctor deter-
 minauit de tribus dignitatibus essentialibus planetarū . In ista parte
 auctor determinat de quarta dignitate essentiali quā habent plane-
 tæ in signis & diuidit in duas ptes qm̄ in prima pte ponit terminos planetarū
 In secūda pte soluit quādā cōtrauersiā q̄ est inter aliquos de triplicitatib⁹ & ter-
 minis . Secūda ps incipit ibi . Quidā preponūt . Prima ps diuidi potest in duas
 ptes ita q̄ primo incipit tractare de terminis planetarū litteraliter . Secūdo ponit
 tabulā de ipsis terminis . Secūda incipit ibi & ppter diuersitatē eorū dē . Dicit
 primo q̄ qnq; planetæ . s. Saturn⁹ Iupiter Mars Ven⁹ & Mercurius habent
 terminos dispositos per diuersos grad⁹ . Et primus termin⁹ ē Iouis a principio
 arietis usq; ad finē sexti grad⁹ eiusdē . Et a principio septimi grad⁹ eiusdē arietis
 usq; ad finē .xii. est termin⁹ ueneris . Et a principio .xiii. grad⁹ usq; ad finē .xx. est
 termin⁹ Mercurii . Et a principio .xxi. usq; ad finē .xxv. est termin⁹ Martis . Et a
 principio .xxvi. usq; ad finē arietis est terminus saturni . Postea dicit & quia isti
 gradus sunt diuersi ita q̄ non uadunt equaliter nec secūdam ordinem planeta

in m graue eet eos tenere in memoria: iō posuit eos in tabula sm q̄ ur̄ i littera.
Q. VIDAM PREPONVNT TRIPLICITATES TERMINIS.
 Hic soluit q̄dā cōtrauersiā q̄ est in sapiētēs de triplicitatib⁹ & termis. Et dicit
 q̄dam preferūt triplicitates terminis & q̄dā p̄ferūt terminos triplicitatib⁹. Sol
 uit istā controuerisiā & dicit q̄ dñi triplicitatū sūt fortiores quātū ad nutritionē
 puerorū: q̄a in natiuitatib⁹ significant nutritionē & ab eis accipit significatio
 utrū puer sit uitalis aut nō: dñi aut terminoz sunt fortiores in directione: quia
 dū dirigit grad⁹ ascendēs alicui⁹ natiuitatis dirigit ad terminos fortunarū & in
 fortunaz. & dñs termini illi⁹ uocat diuisor uel dispositor q̄diu durat directio
 in illo termino: & si fuerit ibi aliqs planeta ul̄ radiū ei⁹ erit p̄iceps. De hoc diffu
 sus dicit in sequētib⁹ dño cōcedēte. Notādum est hic de terminis q̄ discordia
 fuit inter sapiētēs antiquos de terminis. Et fuerūt tres opinionēs famosē de ter
 minis quaz una fuit indorū alia egyptiorū. tertia caldeoz Ptolome⁹ in. ccxviii.
 p̄positiōe prime ptis q̄ dripartiti magis approbat terminos egyptiorū & dicit se
 fuenisse unū librū de termis antiquū q̄ p̄ uetustate erat p̄ maiori pte fractus. Et
 ille cōcordabat cū terminis egyptiorū. & in illo libro sūma graduū terminorū
 cuiuslibet planetæ era tant⁹ quāt⁹ numer⁹ annorū suorū maiorū quos dant in
 natiuitatib⁹. Verbi gr̄a: āni maiores saturni sunt. lviij. āni Iouis. lxxviii. Martis
 lxxvi. Veneris. lxxii. Mercurii. lxxvi. & oēs isti collecti faciūt. cccxl. Si uolueris
 hoc experiri cōputa grad⁹ oim terminoz alicui⁹ planetæ: uerbi gr̄a Iouis: & in
 uenies numerum annorum suorum scilicet lxxviii. & sic de aliis Haly in com
 mento. ccvi. propositionis prime partis quadripartiti dicit. Illi de egypto fue
 runt sapientes magici qui fuerunt ab antiquo tempore. nam isti fuerunt studii
 & exercicii magni in scientiis & sapientiis omnibus de q̄bus hō se inuare p̄t. Et
 scim⁹ hoc p̄ chronicas sapiētū antiquoz fm q̄ loquebant de ipsis & p̄ ea q̄ de
 suis opib⁹ remaserūt a multis milib⁹ annoz usq̄ ad hodiernā diē. Tñ ego dico
 illud q̄ ego uidi de una expientia q̄ inueni in loco q̄ dicit⁹ est oculus solis: q̄a in
 modico tpe miracula magna uidi. hæc sūt uerba Haly. de experiētia aut tacet.
 In cētiloquio in cōmēto illi⁹ p̄positiōis uult⁹ hui⁹ seculi dicit unā expiētā de si
 gillo scorpiōis factā i lapide fm q̄ p̄t ibi uideri & q̄ uoluerit uidere ibidē uideat.

FIACIES AVTEM SIGNORVM. Hic determinat de q̄nta di
 gnitate & ul̄tia essentiali q̄ hñt planetæ in signis q̄ uocat facies. Et
 pōt diuidi in tres ptes: qm̄ in p̄ma pte ponit diuisiōem & ordina
 tionē facierū. In secūda pte docet inuenire facies p̄ numeros. In ter
 tia pte ponit de eis tabulā. s̄a ps incipit. Cū habueris grad⁹ in aliquo signo: Ter
 tia ē i fine ubi pōit tabulā. Dicit q̄ q̄libet signū diuidit i tres ptes eq̄les q̄ uocat
 tres facies & q̄libet facies ē ex. x. gradib⁹. Et icipiūt iste facies a p̄ncipio arietis &
 p̄cedūt fm ordinē signoz & planetaz ita q̄ p̄ma facies ē martis. s̄. p̄mi. x. gra
 dus secūda facies arietis. s̄. x. gradus sequētes sunt solis qui succedit marti in or

dine sphaerarū .iii. est ueneris quæ succedit soli & p̄ prima facies tauri est mercuri
 quæ succedit ueneri. Secunda lune quæ succedit mercurio. Tertia saturni. Et pri
 ma geminorū Iouis. & sic secūdu hunc ordinē usq; ad finē signorum. Postea
 docet inuenire per numeros cuius planetæ sit aliqua facies. Et dicit cū habueris
 gradū alicuius signi & uolueris scire cuius planetæ facies sit in illo gradu com
 puta numerum signorū a principio arietis usq; ad principiū signi propositi &
 multiplica illū numerū per tres: & cū numero producto adde facies completas
 signi propositi: uerbi gratia si transuerint .x. gradus completi adde unitatem.
 Si .xx. completi adde duo. Deinde a toto numero subtrahe .vii. quotiēs poteris
 & quod remanserit computa a marte fm ordinem planetarū. & ubi numerus
 finitus fuerit sequens planeta est dominus faciei quesite: uerbi gratia pono qđ
 habeam: xv. gradus leonis uolo scire cuius facies sit. xv. gradus leonis scio qđ a
 principio arietis sunt quarta signa completa multiplicabo ergo .iiii. per .iiii.
 & erunt .xii. Et scio qđ de leone trasiuit una facies completa: iō addi unum &
 erūt .xiii. facies complete a principio arietis subtrahā inde septē & remanent .vi.
 dabo. primam unitatem marti: secundam soli. tertiam ueneri. quartam mercu
 rio. quintā lune. sextā saturno. Erit ergo facies sequens quæ nō fuit completa
 Iouis. Postea ponit tabulam cuius opus facile est. Queres enim nomen illius
 signi cuius dominū faciei queris & inuenies in directo quis sit dominus prime
 faciei & quis secunde & quis tertie.

T Q U I A A V X I L I A N T E D E O. Postq̄ auctor determina
 uit de dignitatibus planetarū in signis. In ista pte determinat de for
 titudinibus quas habent in istis dignitatibus. Et pōt diuidi in duas
 ptes: qm̄ in prima pte ostendit quot fortitudines habeat planeta in
 quolibet dignitate. In .ii. pte cōparat istas dignitates ad res sensibiles. ii. est ibi: un
 de qđā de hac re. Prima ps pōt diuidi in duas: qm̄ primo cōtinuat se ad dicen
 da. ii. psequit̄ ibi. mā dñs domus. Dicit quia adiuuante deo cōpleuit de dignitati
 bus planetarū in signis. modo uult ostēdere quot fortitudines habeat quilibet
 in ipsis dignitatibus. Postea dicit qđ dñs dom⁹ hēt quinq; fortitudines. domi
 nus exaltationis hēt quattuor dominus triplicitatis hēt tres dñs termini duas
 dñs faciei unā. Postea replicat illā controuersiam de terminis. Et ponit cōpera
 tionē in dignitatib⁹ planetarū dicens qđ qđā de dignitatibus planetarū fecerūt
 talē cōparationē qđ planeta existens in sua domo est similis uiro existenti in do
 mo atq; dñatione sua. Et planeta in exaltatione sua ē similis uiro in regno atq;
 gloria sua & patet in littera. Ex ista littera pōt notari si aliqs planeta patiat ma
 gnū infortunū in domo uel exaltatiōe sua hoc ē multū detestabile. sicut multū
 esset detestabile si rex uinceret in pprio regno suo & in fortiori loco regni sui.
 Idē qđ luaria eclypsan̄ in propriis domibus uel exaltationibus suis hoc est
 malum signum.

EQ. VVNTVR HAS FIGVRE SIGNORVM. Prius au-

f
 stor determinauit de dignitatib⁹ planetarū in signis & de fortitudi-
 nibus quas habent in istis dignitatibus. In ista parte determinat de
 figuris siue formis ipsorū signorum hoc est ostendit nobis quæ si-
 gna habent formas humanas : & quæ habent formas aliorū animalium & ma-
 net indiuisa. Dicit quod quædam signa dicuntur rationalia . f. illa quorum ima-
 gines sunt figurate ad imagines hominum & illa sunt gemini uirgo aquarius li-
 bra & medietas prima sagittarii . & ista dicuntur habentia pulchras uoces . Et
 uirtus eorum est maior cū fuerint in oriente. Et quædam ex signis dicuntur ha-
 bentia alas. f. gemini uirgo & piscis. Quædam ex eis dicuntur quadrupedia . f.
 sagittarius leo aries taurus & capricornus. Et eorum quædam sunt domestica.
 f. illa quæ sunt figurata secundū figuras animalium domesticorum. Et hæc sunt
 aries taurus & capricornus. Et eorum uirtus magis apparet cum fuerint in me-
 ridie. Virtus autem uirginis capricorni & aquarii magis apparet cum fuerint
 in septentrione. Et quædam ex signis uidentur uitiosa & turpia & tortuosa . f.
 aries taurus cancer scorpis & piscis . & uirtus eorum magis apparet in occidē-
 te. Quædam uero sunt sterilia . f. gemini leo uirgo. Et qdam dicuntur habentia
 paucos filios . f. aries taurus libra sagittarius capricornus & aquarius . Et qdam
 ex his signis sunt multum luxuriosa. f. aries & taurus leo & capricornus. Et quæ-
 dā dicuntur multum filiorum scilicet cancer scorpis & piscis . Et quædam ex
 his signis dicuntur habentia dimidiā uocem: illa scilicet q habent uocem aia-
 lium balantium rugientium & mugientium : ut aries taurus leo capricornus &
 ultima pars sagittarii. Quædam ex signis dicuntur carentia omnino uoce. f. illa
 q figurantur secundū imagines animalū carentiū uoce: ut cancer scorpis & pi-
 scis. Haly abenragel breuiter expedit se de formis signorum dicens . Signorum
 alia sunt in forma hominū. Alia in forma bestiarum . Alia in forma bestingloræ
 Alia in forma reptiliū. Quæ sunt in forma humana sunt gemini libra aquari⁹
 uirgo. In forma bestiarum aries taurus capricornus & sagittarius. In forma be-
 stinglorū idest animalium rapatum leo . In forma reptilium cancer & scor-
 pio & piscis.

T VNUMQ. VODQ. VE SIGNORVM HABET PRO

e
 PRIAM SIGNIFICATIONEM. Prius auctor determinauit
 de figuris signorum . In ista parte ostendit nobis quid habēt signa
 ex membris hominū & ex regionibus & ex planetis. Et potest diui-
 di in duas partes: quoniam in prima parte facit quod dictum est. In secunda de-
 terminat de doloribus planetarum in signis. Secunda incipit ibi. Et siquidē pla-
 netæ significauerint dolorem: Prima potest diuidi in .xii. partes secundū q .xii.
 sunt signa. Clarū est quod dicit in littera excepto q nomina regionū nō sunt
 nobis nota. Notādū est hic quod Ptolomeus diuidit totā terram habitabilem

in quattuor partes. Et secundū diuisionem Ptolomei imaginari potest una linea transiens ab oriente in occidentem per mediū habitationis ita quod ista linea diuidat partem meridionalem a septentrionali. Et dicit haly q̄ ista linea distat ab equinoctiali per .xxxvi. gradus. & secundū hanc diuisionem distat ab ultima habitatione in septentrione per .xxx. gradus uel circa ita quod tota latitudo contineat .lxvi. grad⁹. Et tanta est distantia equinoctialis usq; ad circulū: immo est .lxvi. gradus. xxvi. minuta: & .xxx. z. Ideo dicit haly uel circa. Et dicit quod in fine istius linee uersus occidentem est passagiū herculis. & hoc est unde transitur in hispaniam & est mare ibi strictū quod existens in uno littore potest uideri existētē in alio. Et si ibi tres insule q̄rū unā uidēt trāsēntes in hispaniam per terram occidentis. Et stat in ea xdolū tenens in manu clauēs ad demonstrandū q̄ ultra locum illū nō sit habitatio. Et in qualibet duarum aliarum insularum stat ydolū secundū eūdē modū. Et in parte orientali in fine linee p̄dicte stant ydola eodem modo tenentia clauēs & demonstrantia quod nō sit ultra illum locum habitatio uersus orientē. Dicit Haly q̄ Hercules posuit ista ydola in signū q̄ ipse acquisierat totū mundū. Longitudo linee p̄dicte sc̄dm q̄ dicit Haly est. clxxx. graduū. His uisibilibus sc̄dm sententiā Ptolomei imagineſt ista linea diuidi p̄ mediu ita quod remaneant .lxxx. gradus uersus orientē: & alii .lxxx. uersus occidentē. Et imagineſt transire una linea per polos mundi per mediū diuisionis linee supradicte ita uidelicet q̄ transeat per mediū terre habitabilis sc̄dm latitudinem Prima autē linea dicebatur transire p̄ mediū terre habitabilis sc̄dm longitudinē. Patet itaq; q̄ due linee supradicte quæ diuidūt totā terrā habitabilem in quattuor partes cōiunguntur in loco intersectionis linearum qui est punctus in medio terre habitabilis. Hac diuisione intellecta facile est uideri iniam. Ptolomei in p̄titione signorū & terrarū. Dicit itaq; Ptolome⁹ q̄ hæc tria signa aries leo & sagittarius quæ faciūt primā triplicitatē pertinet ad quartā partem terre habitabilis q̄ est inter septentrionē & occidentem. & illā quartā gubernat Iupiter eo q̄ est septentrionalis & mars habet participationem cū eo: quia pertinet ad partem occidentalē. Et tria signa triplicitatis secundæ. sc̄d. taurus uirgo capricornus pertinent ad partem quæ est inter meridiem & orientem & gubernat ipsam uenus: quia est meridionalis. & habet participationē cū ea saturnus qm̄ ad partem orientalē pertinet. Et tria signa triplicitatis terciæ. sc̄d. gemini libra & aquari⁹ pertinent ad partē quæ est inter orientem & septentrionē & gubernat ipsam saturnus eo q̄ pertinet ad orientem & habet participationem cū eo Iupiter eo q̄ pertinet ad septentrionē. Et tria signa triplicitatis quartæ. sc̄d. cancer sc̄pio & piscis pertinent ad partem q̄ est inter meridiem & occidentem. & gubernat ipsam mars: quia pertinet ad occidentem. & habet participationē cū eo uenus. Ex predictis poterit quilibet coniecturare ad quod signū pertineat quilibet terra. Sciet enim per longitudinē & latitudinē regionis de qua q̄rta sit. Verbi gratia: ois terra cui⁹ latitudo est maior. xxx

vi. gradib⁹. & longitudo eius ab occidente minus. lxxx gradibus fuerit est de
 quarta septentrionali occidentali & sic de aliis suo modo. Cognita igitur quarta in
 qua est terra tua scis quod unū signū ex tribus signis triplicitatis illius quarte re-
 spicit illā terram & poteris scire quod ex illis tribus respiciat eam p̄ mores & cō-
 suetudines hoīum habitātū in ea. Verbi gratia: scis q̄ terra xpianorū est in par-
 te septentrionali occidentali scio quod aries leo & sagittarius dominantur su-
 p̄ ipsā. Et si ueli scire supra q̄ partē ei⁹ dñant⁹ q̄libet istorū signorū respicio ad
 mores & cōditiōes hominū cū qbus signis magis cōcordant. Constat autem
 q̄ romani sunt famosiores & nobiliores istius quarte & ideo cōuenit ut attri-
 buatur eis signū nobilius inter hęc tria. & hoc est leo domus solis constat etiā
 q̄ almani sunt homines iracūdi & furiosi de natura martis: ideo conuenit ut at-
 tribuat⁹ eis aries domus martis. Constat etiā q̄ hispani sunt boni milites exer-
 citii magni in armis: ideo cōuenit ut attribuat⁹ eis sagittarius quod est signū mili-
 tiarū & bellorum. Et hanc partitionē ponit Ptolomeus in littera in secunda p̄-
 te quadripartiti. Dicit enim sic & prouincie cū arietē concordātes sunt terra bri-
 tānie & terra de salacia. Credo q̄ deberet dici de scclauia & germania. Et q̄ con-
 cordāt cū leōe sūt Italia: gallia: apulia & ecclia. Et Haly dicit ibi q̄ hi sunt ter-
 mini rome. Et q̄ cōcordāt cū sagittario sunt terre de turcia calciata & hispania
 De p̄titiōe aliorū signorū cū aliis terris pagē curo. Quia nec noīa earū nec cōdi-
 tiōes hominū sūt mihi nota nec faceret mihi aliquā utilitatē hoc scire. Si qs autē
 cognoscat eas & uoluerit in eis morari applicet s̄m modū dictū in tribus signis
 p̄dictis. Dicit abrahā auenezre q̄ primū clyma est capricorni & aquarii & gu-
 bernator eius est saturnus. Secūdū clyma ē sagittarii & piscis & gubernator ei⁹
 ē iupiter. Tertiū clyma est scorpīi & arietis & gubernator eius ē mars. Quartū
 ē leōis & gubernator eius ē sol. Quintū clima ē tauri & libræ & eius guberna-
 torē uenus. Sextū ē geminorū & uirginis & eius gubernator mercurius. Septi-
 mū ē caneri & gubernat illud luna. Abrahā auenezre ponit cōditiōes nascen-
 tiū sub quolibet signo & ē sententia sua ista. Qui natus fuerit sub prima facie
 arietis erit ruffus & sim⁹: uēter eius erit pu⁹ & strict⁹ carne extenuat⁹: habebitq̄
 supra pedē sinistrū signū & in cubito man⁹ sinistre: & amici ei⁹ erūt plures &
 ipse odiet malū. q̄ uero natus fuerit sub secūda facie inerit nigredo pulchritudi-
 ni faciei cōiūcta corp⁹ eius tēpatū p̄ceps in irā aīo occultās uolūtātē malā: estq̄
 alti cordis: inimici eius plures erūt. Qui natus fuerit sub tertia facie eius erit rus-
 sus color ei⁹ & erocē⁹ ē erit solitari⁹: Qui nat⁹ fuerit s̄ p̄ma facie tauri erit bre-
 uis stature: sui oculi magni: labia spissa & habebit signū i collo. & ē corde festi-
 nus: amici ei⁹ plures: & manerib⁹ delitiarū delectabit ipse. Nat⁹ autē s̄ facie ei⁹
 scclā: habebit facie rotūda: uētrē latū oculos pulchros & ei⁹ aīa uolūtaria resq̄
 cito pp̄edet: & circa spatulas pilosus existet. & habebit signū i lūbis. Et q̄ nat⁹ fu-
 erit s̄ t̄tia facie pulchri coloris existet pulchreq̄ faciei & habebit signū i oculo

sinistro:uirq; laboriosus erit nec in mulieribus fortunat⁹ existet. Qui autem natus fuerit sub fine huius signi erit carens testiculis naturaliter & sine uel hermo froditus. Qui natus fuerit sub prima facie geminorū erit pulchri corporis & decentis & oculorū & pilorum habebit signū in capite uel in oculis. Visus ei⁹ acutus minime est iracundus eritq; laborator & cū mulieribus minime fortunatus existet. Et qui natus fuerit sub secunda facie erit breuis stature & niger & super eius cubitum signū nigredinis: eiusq; uerba pulchra & dulcia. Nat⁹ sub tertia facie nimium habebit oculos paruos: eritq; uir suspicator & leuis: & loquet uerba irrationabilia: erit mendax. Qui natus fuerit sub prima facie cancri erit corpore & pilis decens: supercilia eius erunt stricta naresq; longe & spatule late. & habebit signū in cubito dextro aut eius brachio: & anima eius bona amici ei⁹ plures eritq; sciens & ingeniosus. Qui natus fuerit sub secunda facie: erit color ei⁹ rubeus breuisq; stature: carens barba & habebit signum in oculis. Qui sub tertia facie natus fuerit erit crassus breuisq; stature & habebit multitudinē pilorū in supciliis. Qui natus fuerit sub prima facie leonis erit pulcher corpore: & facie & color uultus eius erit rubeus albo commixtus: oculi eius cōmixti: pectus re-ctum: & crura sua patientur morbū in parte superiori: & erit cognitus inter gentes & simplex imixtusq; cōsortio regū. Qui nat⁹ fuerit sub secunda facie erit pulcher: pectus eius erit latum: testiculi & crura gracilia eritq; honoratus inrer familiam eius ac alti cordis. Natus autem sub tertia facie erit aliquantulū breuis stature eritq; color eius albus roseo permixtus eius uox uehemens amans mulieres: & habebit plenitudinem amicorum & morbos plures sustinebit. Qui natus fuerit sub prima facie uirginis erit decentis stature erit corpus ei⁹ erectum & pulchrum & erit sciens & acutus: eius capilli crispi: & erit diligens iusticiam eius uox uehemens: sterilis existet: anima eius bona: facies pulchra: eritq; scriba & bene doctus. Qui autem natus fuerit sub secunda facie erit pulchre apparentie: oculi eius parui: nasus eius pulcher: eritq; disciplinabilis & simplex preuoluntari⁹ corde diliget laudari. Nat⁹ sub tertia facie erit pulcher aspectu pceptibilis discipline: uer⁹ sēsus ac simplex & sapiēs. Qui nat⁹ fuerit sub prima facie: libere erit pulcher facie i ei⁹ capite uulnera inerūt: eritq; laborator & simplex ac disciplinabilis. Nat⁹ sub secunda facie erit pulchri uultus & inerit ei impedimentū in oculis estq; corde preuoluntari⁹. Nat⁹ sub tertia facie erit pulcher & erit cognitus & honoratus inter gentes ipsi⁹. Et qui fuerit natus sub fine signi huius erit nullius sex⁹ aut utriusq;. Qui fuerit nat⁹ sub prima facie scorpionis parū pulcher existet: & habebit signum in capite: & pectus eius erit latū. Et habebit signum in pede sinistro uel in manu dextra estq; homo castigationis bonaq; discretioe plenus ac in loquela festinus. Natus sub secunda facie caput ei⁹ erit magnum: existetq; modice pulcre figure. & habebit signum in genu & dorso: & erit homo discipline uerba sua multiplicans. Qui nat⁹ fuerit sub tertia facie erit breuis

stature oculi ei⁹ cōtorti appetēs comedere amās mulieres. Qui aut natus fuerit sub fine huius signi aut erit nulli⁹ aut utriusq; sexus. Qui natus fuerit sub prima facie sagittarii erit pulchre speciei: decorus aspectu recte stature: diligēs bonum regib⁹ ac magnatibus se cōmiscēs. Nat⁹ sub secūda facie corpus habebit cōdecēs facies tamē ei⁹ crocea supcilia cōpressa & habebit signum in pectore. Natus sub tertia facie erit longus: pulcher facie: oculi eius ut inurilegi: peccā⁹ latū: & habebit signū in sinistro crure. Qui sub prima facie capricorni nat⁹ fuerit erit corpus suū condecēs: pectus latū: & habebit signū nigrū in cubito erit astutus disciplinabilis simplex & preuoluntarius. Nat⁹ sub secūda erit pulcher habebit nares lōgas: oculi ei⁹ pulchri uoluntas eius mala & iracundus: ē hō scientie. Nat⁹ sub tertia facie erit pulcher corpore: eius tamen facies citrina et in eius brachio sinistro erit nota uel in ipsius gena: festinus in iram: despiciens malū uel pugnās pro malo: diligēs mulieres: homo discipline diligēsq; sodales. Qui autem natus fuerit in fine huius signi erit fili⁹ adulterin⁹ & omnino huic inest signo minime in mulierum natiuitatibus ualere. Qui autem natus fuerit sub prima facie aquarii erit corpore & facie formosus: & habebit in pectore aut pede sinistro signū: eritq; homo disciplinabilis & sodales diligens. Natus sub secūda facie erit longus: facies eius erit rubea: & signū habebit in dorso & sub eius cubito eritq; omnibus diebus suis in dolore: Nat⁹ sub tertia facie corpore pulcher: statura breuis: facie roseus: & habebit signū sub cubitis: & erit mulierū amator. Et qui sub fine huius signi natus fuerit diuersificatus erit in eius figura atq; in omnibus suis operibus. Qui autem sub prima facie piscium originem traxerit: corpus eius erit album: & facies similiter: pectus ei⁹ latum: barba pulchra: frons preclara: oculi eius magis nigri q̄ albi. Et forte aliquod membrum sibi deficiet diliget dormire: eritq; gulosus & ebriosus: & habebit signū sub cubito uel in pede. Natus uero sub secūda facie erit breuis stature: decorus aspectu: barba nigra pilosus: & erit ambulans in durtia cum filiis hominū. Natus sub tertia facie piscium erit aspectu preclar⁹: oculi eius pulchri eritq; morbosus.

T S I Q. VIDEM PLANETE. Prius auctor ostendit qualiter signa respiciunt membra humani corporis. In ista parte ostendit nobis qualiter planetæ respiciūt membra corporis humani in ipsis signis. Et potest h pars diuidi in .xii. partes secūdum .xii. signa ubi partes incipiunt patet. Prima pars diuidi potest in duas quoniam primo proponit. Secundo prosequitur ibi: in ariete Dicit primo q̄ si aliquis planeta significauerit aliquam infirmitatem siue debilitatem in corpore humano habebit i quolibet signo membrum proprium in quo erit illa infirmitas. Et quia ita est conuenit tractare de doloribus planetarū in signis. Et incipit ab ariete procedendo secundum successionem signorum & planetarum. **Q**uod dicit au-

Et or planum est in littera. Ad euidenciam unius partis pono unum exemplū. Pono q̄ in aliqua natiuitate saturnus significauerit nato debilitatem alicuius membri & sit saturnus in ariete. Dico q̄ illa debilitas uel infirmitas erit in pe-
 ctore. Et si saturn⁹ sit in tauro erit illa infirmitas in uentre & sic intelligas de ce-
 teris signis. Pono etiam q̄ mars in natiuitate intelligas de reuolutione anno-
 rum natiuitatis significauerit uulnerationem & sit mars in ariete erit uuln⁹ in
 capite. Si in tauro erit uuln⁹ in collo: & sic de ceteris signis & planetis intelli-
 gas Ptolomeus uult q̄ membra in quibus cadunt morbi & cera. impedimen-
 ta accipiuntur a figura cœli in hora natiuitatis uel reuolutionis. Dicit enim in
 lxxiiii. propositione centiloquii cum fuerit mars in ascendente alicuius nati-
 uuitatis erit circatrix in facie uel capite nati. Dicit enim Haly q̄ caput ē ascēdē-
 tis & fm hoc collū ē secūde dom⁹. brachia tertie dom⁹ & sic fm ordinem do-
 moꝝ secūdū q̄ dictū fuit de signis. De hac materia diffus⁹ loq̄ domino cō-
 cedēte in .c. sexte domus.

VNT Q. VOQ. VE IN VNO Q. VOQ. VE SIGNO

In ista parte auctor determinat de quibusdam specialib⁹ proprie-
 tatibus planetarum quæ sunt in diuersis gradibus circuli signorum
 & sunt sex. sunt enim ibi quidam gradus masculini & quidam foe-
 minini. Et sunt ibi quidam gradus lucidi & quidam tenebrosi. Etiam sūt ibi
 quidam gradus qui dicuntur putei. Et sunt ibi quidam gradus qui dicuntur aze-
 mena. Et sunt ibi quidam gradus qui dicuntur augmentantes fortunā. Et sunt
 ibi quidam grad⁹ qui dicuntur consortes. Et secundum hoc ista pars potest di-
 uidi in sex partes: quoniam in prima parte enumerat gradus masculinos & foe-
 mininos. In secunda parte enumerat gradus lucidos & tenebrosos & fumo-
 sos. In tertia parte enumerat gradus qui dicuntur putei. In quarta parte enūme-
 rat gradus qui dicuntur azemena. In quinta parte enumerat gradus qui dicū-
 tur augmentantes fortunam & grad⁹ sublimitatis. In sexta parte enumera-
 tur gradus qui dicuntur consortes. Prima pars incipit in principio secunda inci-
 pit ibi & in unoquoq; horum signorum tertia incipit ibi: & in signis sunt gra-
 dus quarta ibi: & sunt in signis quidam grad⁹ quinta ibi: & in circulo sexta ibi
 & omnes duo gradus. Prima pars potest diuidi in duas partes: quoniam in
 prima parte incipit enumerare gradus masculinos & foemininos litteraliter in
 secunda parte ponit tabulam de eis. Quod dicit patet in littera. Postea dicit
 q̄ sūt qdā grad⁹ q̄ dicūt lucidi & qdā tenebrosi & qdā fumosi & qdā q̄ uocā-
 tur uacui & incipit priō eos enūerare & deīde pōit de eis tabulā & patet p̄
 ea dicit q̄ sūt in circulo quidā gradus qui dicūt putei. & enūerat illos oēs in
 littera & quidam libri habent tabulam de eis factam. Deinde dicit q̄ in signis
 sunt quidam gradus qui dicuntur azemena. Et dicit q̄ azemena est quedam de

uilitatio corpora'is ut est cecitas uel surditas uel aliquid talium uel amisso mē-
 bri. Iuxta quod notandum q̄ dicit Haly Abenragel in primo capitulo do-
 mus sexte libri sui de natiuitatib⁹. Quando pars azemena fuerit in partitione
 ascendentis & luna iuncta cum ea uel domin⁹ ascendentis significat q̄ aze-
 mena erit in illo membro nati quod cadit in partitione illi⁹ signi. Notan-
 dum est etiam q̄ si sol in natiuitate alicui⁹ fuerit in gradu azemena erit debilita-
 tio in oculo dextro si luna erit in sinistro. Postea dicit q̄ sunt quidam grad⁹
 in círculo qui dicuntur augmentantes fortunam & enumerat eos in littera. Iux-
 ta quam partem notandum est quod Haly dicit in cōmento. 22⁹. propositio-
 nis prime partis quadripartiti scire te conuenit q̄ gradus augmentantes fortunam
 sunt grad⁹ exaltationis solis & planetarum fortunarum. sicut. xviii. arie-
 tis. iii. tauri. xv. cancri. xxvii. piscium. Similiter sunt illi in quib⁹ adiunguntur ter-
 mini fortunarum: sicut. xiii. sagittarii & xiii. piscium. & sunt etiam grad⁹ ter-
 minorum fortunarum. Et grad⁹ in quib⁹ sunt stelle fixe de natura fortunaz
 Et econtrario in quib⁹ sunt stelle de natura infortunarum. Et postea dicit q̄
 omnes .xx. gradus qui sunt eiusdem longitudinis a capitibus signorum mobi-
 lium sunt eiusdem fortitudinis. Et dicuntur consortes sicut. xx. gradus capri-
 corni. & .x. gradus sagittarii. l. sti. n. duo grad⁹ eqliiter distāt a capite capricorni
 & .xx. libre. & .x. uirginis eqliē distāt a capite libre. Et. xx. cācri & .x. gēinoꝝ eqli-
 liter distāt a principio cancri. & .xx. gradus arietis. & .x. piscium equaliter di-
 stāt a principio arietis. Ptolomeus dicit. ccxxviii. propositione prime partis
 Astrologi ceteri multum locuti fuerunt de gradibus & diuiserunt eos in grad⁹
 lucentes lubricos & fumosos. Et sunt ex eis azemana: & sunt ex eis putei. Et lo-
 cuti fuerunt de aliis multis sicut inuenies per multos libros astronomie. Et si
 hoc inuenerunt experientia bonum est q̄ operis per hoc. Et forsitan si eis acci-
 dit q̄ aliquis planeta uel stella fuit in gradu uel ei⁹ radi⁹ & fecerit fortunam
 crediderunt q̄ grad⁹ hoc fecerit. Et si quidem ita est conuenit ut te mutēs de
 uno gradu in alium. Et hic finem imponam⁹ nostre rationi. Videtur per istam
 litteram q̄ Ptolome⁹ non multum approbat grad⁹ augmentantes fortunā
 & cetera. Dicit enim si ita est conuenit ut te mutēs de uno gradu in alium. grad⁹
 enim dicuntur lucidi uel tenebrosi propter stellas fixas ibi existētes. Et uult Ha-
 ly secundum q̄ preallegatum fuit q̄ grad⁹ dicuntur augmentantes fortunam
 in quibus sunt stelle de natura fortunarum. Constat autem q̄ stelle fixe mu-
 tant loca sua respectu zodiaci none sparæ. Ex illa littera Ptolomei po-
 test trahi q̄ iudicia debent fieri secundum nonam sparæ & non secundum
 octauam. Ex quo enim uult q̄ istos gradus oportet mutare: consequens est q̄
 gradus secūdu quos debēt fieri iudicia non mutantur. Albúazar i introductorio
 suo pōit istos grad⁹. s. masculios f̄fœminios lucidos & tenebrosos & cetera. Et

dicit ibi si planeta in natiuitate uel interrogatione masculi fuerit in gradu masculino uel in natiuitate foemine uel interrogatōe in gradu foeminino erit cuius significatio fortior. De gradibus lucidis tenebrosis & fumosis dicit si ceciderit planeta in gradu lucido erit eius significatio fortior in significatiōe honorum & significat pulchritudinem. Et si ceciderit in gradu tenebroso significat duritiam & tarditatem & horribilem rem & tenebrosam & malam. Et cum ceciderit in gradu fusco uel umbroso uel fumoso uel in gradu uacuo significat modicum horribile. Et si ceciderit planeta in gradu putei abibit eius pulchritudo & aspectus & debilitatur in significatione sua. Fortune namq; cum ceciderint in eos debilitatur in significatione earum. Mali uero cum ceciderit in eos debilitatur significatio eorum. Et fortassis significabit fortunam accidentalem propter debilitatem eorum super malum. De gradibus augmentantibus fortunam dicit antiqui putauerunt q; in circulo erunt gradus augentes fortunam & dixerunt q; planeta cum non fuerit in locis significantib; fortunam nati & fuerit luna uel pars fortune in his gradibus aut fuerint ipsi gradus ascendentes augēt fortunam nati. Et si planeta significauerint sibi casum. Isti gradus mouent eum in sublimitationem per aliquam quantitatem quodā motu. De gradibus sublimitatis dicit. Quidam dixerunt q; cum ascendens fuerit aliquis istorum graduum aut fuerit sol in natiuitate diurna: aut luna in nocturna in quibusdam eorum & fuerit in loco optimo in figura. Et cum hoc significauerint planetae radices natiuitatis fortunam perducet natum ad sublimitatem & sedem nobilitatis & dominabitur terris & ciuitatibus & possidebit diuitias multas.

T Q² VIA AVXILIANTE DEO. Pri⁹ auctor determinauit de esse circuli signorum essentiali. Hic determinat de esse accidentali ipsi⁹. Et diuiditur in duas partes: quoniam primo continuat diuisa dicendis. Secundo prosequitur ibi: nam circulus signorum. Et illa diuiditur in duas partes: quoniam primo determinat de diuisione accidentali circuli signorum. Secundo determinat de proprietatib; & significationibus consequentib; ipsam diuisionem & incipit ibi: quarta autem pars quae ē ab ascendente. Et illa diuiditur in duas partes quoniam primo ponit proprietates & significationes quartarum. Secundo ponit significationes singularū domorum & illa incipit ibi: & una queq; domorum. Primo dicit postq; compleuit esse essentialē circuli signorum nunc uult tractare de esse accidentali ipsius. Postea dicit q; circulo figuratur qualibet hora tali figura quae diuiditur in quattuor partes, quas diuidit circulo⁹ horizontis & circulus meridian⁹. Et quae libet istarum quartarum diuiditur in tres partes equales secundum ascensionē signi ascendentis in circulo directo. Et hoc modo diuiditur tot⁹ circulo⁹ in .xii partes quae uocantur turres uel dom⁹: cuius expositio ē in canonib; tabulae.

Intelligendi sunt duo circuli magni transeuntes per polos mundi quorum unus est circulus meridianus: & alter circulus transiens per punctum zodiaci qui est in contactu horizontis orientalis & per punctum oppositum scilicet qui est in contactu horizontis occidentalis intersecans circulum meridianum super polos mundi. Isti duo circuli diuidunt totum coelum in quattuor partes quarum quaedamque inter se sunt aequales quandoque inaequales: ut plurimum tamen sunt inaequales. Si enim principium arietis uel principium librae fuerit in ascendente. Iste quartus sunt aequales in omnibus autem aliis dispositionibus sunt inaequales. Postea intelligatur portio circuli equinoctialis intercepta inter circulum meridianum & circulum transeuntem per initium ascendens diuidi in tres partes aequales. Similiter alia portio circuli equinoctialis quae est ab ascendente usque ad inferiorem partem circuli meridiani scilicet ad angulum terre intelligatur diuidi in tres partes aequales. Deinde imaginetur circuli magni transeuntes per diuisiones praedictas et per polos mundi. tunc portio zodiaci intercepta inter quoslibet duos circulos proximos est una domus. Hac est positio Ptolomei & ista tenetur communiter. Est etiam alia imaginatio de domibus quam tenet abraham auenezre. Et imaginatur transire circulos per diuisiones equinoctialis et per intersectionem circuli meridiani & horizontis in parte septentrionis. Ista uia communiter non tenetur ideo non curio eam multum explanare. Inuenire autem principia. xii. domorum per astrolabium non est difficile: imo leue. cuius doctrinam hic interponere esse longum & superfluum cum in canonibus astrolabii fuerit posita sufficienter: Qui autem uoluerit domos equare per tabulas in canonibus tabularum primi mobilis & doctrinam completam inueniat. Deinde dicit auctor principium huius diuisionis est ascendens cuius initium est in puncto hemispherii ex parte orientis. Deinde sequitur secunda domus deinde tertia & sic usque ad quodecimam.

QUARTA AUTEM PARS. Hic auctor ponit proprietates & significationes circuli signorum consequentes diuisionem eius accidentalem. Et dicit quod quarta pars circuli quae est ab ascendente usque ad medium caeli scilicet. xii. domus. xi. & x. dicitur quarta orientalis masculina adueniens. Et significat initium uiae & uocatur puerilis sanguinea. Et alia quarta est a medio caeli usque ad gradum occidentis scilicet. viii. viii. & vii. domus dicitur meridiana foemina recedens a nobis et significat mediam aetatem quae uocatur perfectio iuuentutis. & uocatur estiuales & colerica. Tertia quarta quae est a gradu occidentis usque ad angulum terre scilicet. vi. v. & iiii. domus est occidentalis masculina accedens ad nos & significat finem uiae & uocatur autumnalis melancholica & est mediocri aetatis quarta pars quae est ab angulo terre usque ad ascendens scilicet tertia secunda & prima domus est septentrionalis foemina recedens a nobis & significat quod accidit homini post mortem eius quantum ad memoriam hominum scilicet utrum

dicatur de ipso bonum uel malum. Et hæc pars uocatur lenilis flegmatica de-
fectiua & hyemalis. Et est recte comparatio quã auctor ponit hic sicut illa quã
posuit in diuisione essentiali circuli. excepto quod addit hic quod significant ini-
tium & medium & finem uite & quid accidat homini post mortem ei⁹. Po-
stea dicit quod tota illa medietas quæ est a medio coeli eundo per ascendens usq[ue]
ad quartam domum uocatur medietas ascendens. Et alia medietas quæ est a
quarta domo eundo per gradum occidentis usq[ue] ad medium coeli uocat[ur] ascē-
dens. Et tota medietas quæ est super terram uocatur dextra. & illa quæ est sub
terra uocatur sinistra. Deinde dicit quod prima dom⁹ & .iiii. & .vii. & .xi. uocant^{ur}
anguli. Et .ii. .v. .viii. & .xi. uocantur succedentes angulis. .iii. autem. .vi. .viii. & .xii.
uocantur cadentes ab angulis. Deinde addit quoddam notabile & dicit cum
planeta fuerit in angulo uel in succedente dicitur proficere & si fuerit in cadē-
tibus dicitur deficere.

T VNA, Q VEQ. VE ISTARVM DOMORVM. Hic
auctor ponit significationes proprias cuiuslibet .xii. domorum. Et
tota ista pars potest diuidi in quattuor: quoniã in prima parte po-
nit significationes .xii. domorum quantum ad esse hominum. In se-
cunda parte ponit significationes domorum quantum ad colores. In tertia
parte ponit quasdam regulas quæ possunt dici amphorismi. In quarta parte
docet eligere significatores. Prima incipit in principio. Secunda incipit ibi: si-
gnificant & .xii. dom⁹ colores. Tertia ibi: & dicitur in significatione domoꝝ
Quarta ibi: & cum uolueris scire planetam dominatorem rei. Prima pars po-
test diuidi in duodecim partes secundum quod ponit significationes .xii. domoꝝ
& ubi incipiunt patebit. Primo dicit quod unaqueq[ue] dom⁹ significat aliquid de
esse hominũ. Nam prima dom⁹ quæ incipit ab horizonte orientali quæ uoca-
tur⁹ ascendens significat corpora hominũ & uitã: initia omniũ opoꝝ in inter-
rogationib⁹ & locutionib⁹ & rãorib⁹ & ceteris talib⁹. Et significat cogitatio-
nem querentis scilicet quod querens habet in animo & significat principium
uite. Et domin⁹ tripli itatis prime dom⁹ primus significat uitã & naturã nati
seu interrogãtis & ei⁹ delectatões atq[ue] uolūtates quid diligat uel quid odio ha-
beat & quid boni uel mali accidat ei in initio uite. Et secundus dñs triplicitatis
hui⁹ dom⁹ significat uirã & corp⁹ & uirtutē siue fortitudinē nati & mediũ uite
Tertius dñs triplicitatis significat idē quod socii & significat p se finē uite. Ex ista
littera pōt colligi quod si prim⁹ dominus triplicitatis huius domus fuerit fortior
aliis duobus erit prius uite melior: & sic de aliis duobus intelligas. Circa istã
domũ quãdã sūt notãda. Notãdũ ē prius de intētiōe quæretis quod dicit Ptolome⁹ in
lxxxiii. ppositiōe cẽtilogi. Locus fortioris significatoris i ascēdēte ē id quod ē
in aĩo interrogãtis. Ideoq[ue] cū uolueris scire intētiōnē quæretis uide quos planetas

habeat plures fortitudines in ascendēte in illa hora quādo uenit ad te animo i
 terrogandi: & uide in qua domo ex. xii. domibus sit ille planeta & dicas secū/
 dū significatōes illius domus in qua fuerit. Verbi gratia. Pono q̄ ascendēs sit
 leo & sol habeat plures fortitudines in gradu ascendente. & pono q̄ sol sit in
 ii. domo dico q̄ intētio sua ē petere de substātia sua uel de lucro uel de aliquo
 confimili. Et si sol fuisset in tertia domo dixissem q̄ uellet petere aliquid de eē
 fratris uel fratrū & sic de aliis domibus suo modo & si ueniens ad te teneat
 rit aliquā rē in manu sua uel alio modo eam occultauerit. & si uolueris scire
 substantiam & naturā illius rei aspice planetā fortiorē in ascēdēte si aspexerit
 ascēdēs erit illa res de substātia signi ascēdētis. Si nō aspexerit ascēdēs erit de
 substantia signi in quo est planeta. Si fuerit signū terreū: erit de natura terre uel
 aliq̄ res quæ nascit̄ de terra. Si fuerit signū aquaticū: erit aliqua res de natura aq̄
 uel q̄ nascit̄ aq̄. Si fuerit aerēū: erit aliq̄ res de natura aeris. Si fuerit signū ignēū
 erit aliq̄ res q̄ opat̄ p̄ ignē. Et si uolueris scire colorē rei aspice dominū hore &
 s̄m colorē illi⁹ iudica. De coloribus planetarū diceſt postea ubi loquet̄ de na
 turis planetarum domino concedente. Et si uolueris scire utrū res sit noua uel
 antiqua aspice lunā: si fuerit super terrā erit noua. si fuerit sub terra erit antiq̄.
 Et si uolueris scire utrū sit longa uel breuis: aspice dominū termini gradus an
 guli terre q̄ si fuerit in auge sui circuli erit res longa. Si fuerit in opposito au
 gis erit breuis. Si in longitudinib⁹ mediis mediocris inter longū & breue. Hæc
 ē sētētia Ptolomei in. lxxx. propositione centiloquii. Cū aspexerit significa
 tor ascendens & cæta. Dicit Haly Abérageſt si aliq̄s q̄sierit a te de uita sua utrū
 sit longa uel breuis: aspice dñm ascēdētis & lunā. Si fuerint salui ab infortu
 nis significant longā uitā. Et si fuerint cōbusti uel infortunati significant puā ut
 tā. Notādū ē circa nutritionē. s. utrū puer sit uital⁹ uel nō. Dicit Haly Abenra
 gel qñ domini triplicitatis luminaris tēporis uult dicere domini triplicitatis si
 gni in quo ē sol⁹ si fuerit natiuitas diurna uel signi lune in natiuitate nocturna
 fuerint in ascendente uel in. x. domo uel. xi. uel. v. est significatio bone ac le
 uis nutritionis. Et si fuerint in septima significant malā nutritionē & anxiā atq̄
 laboriosā. Quando grad⁹ ascēdēs & luminare t̄pis dānati fuerint: significat
 q̄ non nutrietur nisi domini triplicitatis fuerint salui & firmi in āgulis. Quā
 do luna fuerit infortunata in ascēdēte: nutritionē nō significat. Quādo luna
 fuerit in. iiii. domo iūcta corporaliter cū infortuna aut de quarta uel opposi
 tiōe aspicit infortunam significat q̄ nō nutrietur & mater ei⁹ ē in piculo aut
 forsitan morietur. Dicit abraham auenezre. Si dominus ascēdētis fuerit com
 bustus natus non uiuet spacium. viii. dierum. Portata fuit mihi natiuitas unī
 us pueri cuius ascendens erat uirgo & mercurius fuit in piscibus detrimento
 suo retrogradus & combustus & ego credidi huic dicto & dixi q̄ puer non

uiueret per octo dies & mortu⁹ fuit in sexta die. Dicit Haly Abérage^l coniuⁿ
 ctio planetarum humanitatem nō significat: Vult dicere coniunctio plurium
 planetarum in ascendente nō significat nutritionem. Et ponit ibi unum exem
 plum notabile. Dicit uocauit me rex nostre ciuitatis & una ex mulieribus pepe
 rat filium & fuit ascendens libra .viii. grad⁹ termin⁹ mercurii. & fuerunt in co
 Iupiter uenus mars & mercuri⁹ & conuenit ibi una societas astrologorum &
 quilibet eorum suam opinionem dixit: et ego tacui. Rex dixit mihi quid habes
 q̄ nō loqueris: Cui respondi: date mihi terminum trium dierum: quia si fili⁹ ue
 ster transferit tertium diem erit de ipso miraculum magnū. Et quando nat⁹ cō
 pletas habuit. xxiii. horas posuit se ad loquendū & locut⁹ fuit & fecit signum
 cū manu & rex multū expauescebat inde. Et dixit possibile esse q̄ diceret ali
 quā prophetiam uel aliquod miraculum. Et res iuit ad natū & nos cū eo ad au
 diendum quid diceret. Et infans dixit: ego sū nat⁹ infortunat⁹ & nat⁹ sū ad
 iudicandum amissionē regni & destructionem gentis almanam. Hinc statim
 cecidit nat⁹ & mortu⁹ est. De his qui moriuntur anteq̄ recipiunt cibum di
 cit Ptolome⁹ in quadripartito generaliter dico q̄ q̄n aliq̄d luminare fuerit in
 aliquo angulorum & fuerit similiter aliqua infortuna participationem habēs
 cum eo in longitudine quā sit cum eo gradu per gradum uel ipsum aspiciēs in
 figura duorum laterum equalium. Nec habuerit cum eo fortuna participa
 tionem de figura. Et dispositor luminarium loci inuent⁹ fuerit in locis plane
 tarum infortunarum nat⁹ ille non recipiet cibum & morietur hora qua nascet⁹
 Dicit abrahā cū fuerit cauda draconis in ascendente natiuitatis nat⁹ ille erit ce
 cus & secundum distātiā ei⁹ a gradu ascendētis erūt āni. Verbi gratia: si fuerit
 in .x. gradu ab ascendēte cecabitur in .x. āno. Electiones hui⁹ dom⁹ sūt inceptō
 nes regē sicut incipere edificare uel aliquid consimile. Dicit hysspalensis in ele
 ctionib⁹ prime dom⁹. Si sciueris natiuitatem alicui⁹ caueas in electione sua ne
 ponas signum in ascendente in quo fuit infortuna in sua natiuitate. Si autem
 ignoraueris natiuitatem elige secundū naturam rei pro q̄ fit electio uerbi gra
 tia si fit electio pro incipiendo scribere aliquē librum fortificet mercuri⁹. Si p
 eundo ad bellū fortificet mars. Si pro edificando ponatur signum fixū in ascē
 dente. Dicit idē hysspalēsis uolēs horam sanguinis ininuendi eligere fac ut sit lu
 na in trino uel sextili aspectu martis. & caue ne sit coniuncta cum eo corpor
 raliter uel in quarto uel in opposito eius. Et fac ut sit luna in signo humo
 ris minuēdi.

ECVNDA DOMVS. Hic auctor ponit significatiōes secunde
 dom⁹. Et dicit q̄ secūda domus significat substātiā & uictū & auxi
 liatores & ministros & significat finē iuuetutis & Anduzgā dixit
 uide q̄s ex trib⁹ dñis triplicitatis dom⁹ (be sit fortior i se. i. i. loco in

quo ē in figura & hñt facies significatorē substātie. Qui si fuerit in decia domo
 habebit substantiā a rege. Et si fuerit in domo fiducie idest in undecima erit me
 lius. Alia littera habet si fuerit in domo fidei erit magis. Credo quod prima lit
 tera sit uera. Domus enim fiducie est domus substantie regis. Et primus domi
 nus triplicitatis dat substantiā in principio uite: qui si fuerit fortunatus erit na
 tus diues in principio uite secundus dat substantiam in medio uite: qui si fuerit
 fortunatus erit natus diues in medio uite tertius dat substantiam in fine uite
 qui si fuerit fortunatus natus erit diues in fine uite. Et similiter intellige de in
 fortunatis eorum idest si aliquis eorum fuerit infortunatus amittet natus substan
 tiam in illa parte uite quæ ei attribuit. Dicit hyspalensis in canonibus huius do
 mus considera utrum dominus secunde domus sit in ascendēte uel dat uim suā
 domino ascendenti & non sit in domo lapsa si sic habebit lucrum sine labore
 Et si econtra fuerit sit econuerso. Et si lupi: er fuerit in natali angularis uel sit in
 suo honore uel habeat uim in ascēdēte uel consideret partē fortune: uel sit domi
 nus domus solis in natali diei: uel dominus domus lune in natali noctis: uel sit
 dominus hore non deerit nato census in uita sua: quia hic idest Iupiter est
 dominus substantie. Si uero dominus ascendenti aspiciat dominum substan
 tie uel suam domum uel partem fortune aspectu inimicitie destruet substantiam
 manu sua propria. Si dominus ascendenti fuerit in secunda domo in fortuna
 tus dabit proprio nelle substantiam suam. Si uero sit ibi planeta infortunatus
 qui non sit dominus ascendenti capietur ab ipso ui siue furto. Si capricornus
 sit ascendens nat⁹ erit cupidus & auarus: quia dominus ascendenti & domi
 nus secunde sunt idem scilicet saturn⁹. Dicit Ptolomeus in canonib⁹ hui⁹ dom⁹
 res pertinentes ad lucra substantiæ quomodo erit conuenit nobis perquirere a
 parte fortune solummodo quam scimus semper per id quod est inter solem &
 lunā & proicitur ab ascendente in nascentibus de die & in nascentibus de nocte
 Iuxta quod notandum est qđ pars fortune secundum Ptolomeum proicitur
 hoc modo subtrahatur uerus locus solis a uero loco lune & quod remanserit cō
 putatur a gradu ascendenti & ibi numerus finitur ibi est pars fortune hoc mo
 do iubet Ptolome⁹ semper facere siue fuerit indie siue in nocte. De hoc prolix⁹
 dicitur deo concedente in expositione quinte differentie ibi enim habet locum
 Postea dicit Ptolomeus iudicium hui⁹ est isti⁹ maneriei. Volo dicere accipe pla
 netas gubernatores signi. Dicit ibi Haly quod regula per quam scimus nati di
 uitias est accipere planetas gubernantes locum partis fortune & prepones illū
 qui habuerit ibi plures dignitates. Deinde dicit Ptolome⁹ & quando guberna
 tores partis fortune fortes & potentes fuerint erit nat⁹ magnarum diuitiarum
 maxime si duo luminaria testificabuntur ibi testimonio concordato id est aspe
 ctu trino uel sextili Ptolome⁹ scias quod saturnus significat quod diuitie nati

erunt ex parte mulierum aut pro labore terre aut per maria . Et Iupiter significat quod diuitie erunt pro senescalia uel pro donis bonorum & religiosorum Et mars significat quod diuitie erunt producendo milites aut gubernando homines armorum . Et uenus significat quod diuitie erunt pro donis amicorum & mulierum . Et mercurius significat quod diuitie erunt pro scientiis & mercimoniis . Dicit Haly abenragel debemus in hoc primito inspicere ad stellas fixas quae sunt prime in secunda magnitudinis . Et si aliquam earum inuenerimus in gradu ascendente uel in gradu decime domus aut in gradu septime aut in gradu quarte aut in gradu solis si natiuitas fuerit diurna uel in gradu lune si natiuitas fuerit nocturna . Et melior horum locorum omnis est gratia . ascendet deinde gratia . x . domo de inde gradus septime deinde quarte . Et si de predictis stellis fuerint in duobus locis uel in tribus aut pluribus si natus fuerit cum hoc de progenie regis erit rex altus . Et si de progenie regali non fuerit habebit potentiam & mandatum simile potentie & mandato regis & perueniet ad magnam nobilitatem & altum dominium & precipiet ciuitatibus uillis & genti . Et scias quod stelle fixe scilicet primi honoris eleuant hominem ad altum gradum & magnum dignitatem & permutant de infimo ad supremum hoc idem dicit Ptolomeus in .xxviii . propositione centiloquii stelle fixe dant dona modum excedentia sed multotiens finiunt in male . Dicit Haly in commento eiusdem propositionis cum he stelle sole presuerint idest sine testimonio fortunae planetarum erit mors illorum mors pessima . Dicit Haly abenragel quando pars fortunae fuerit cadens & in malo loco uel fuerit sub radiis solis aut in radiis infortunae & dominus eius in loco peregrino idest in loco in quo nullam habet dignitatem & dominus secunde domus non asperit ascendens : natus erit laboriosus & pauper & angusta & misera uita uiuet . Non est bonus sol neque mars neque saturnus in secunda domo in aliqua natiuitate : nec inde natus bonum habet : quoniam sol destruet planetas & aufert eis lumen : & mars est significator impedimentorum laborum & defectus substantie . Saturnus significat paupertatem & indigentiam & peius hoc toto est si dominus domus substantie fuerit combustus datione partis fortunae . Dicit abraham auenezre si uolueris scire quis nascentium fuerit pauper uel diues aspice dominum secunde domus qui si fuerit fortunatus erit diues : si combustus uel retrogradus uel in casu suo erit pauper sicut dictum est in natiuitatibus ita intellige de questionibus de electionibus quae sunt in hac domo dicit hyspalensis si uolueris emere aliquam rem causa lucrandi aspice ut sit luna in aspectu trino uel sextili soli & caueas ne sit sub luce solis : & melius est ut dominus ascendens det uim planetae existenti in decima uel undecima domo ita quod recipiens non sit retrogradus . Si Iupiter sit in ascendente quarte decima uel undecima uel secunda domo bonum est . Aspice etiam ut

fit ps fortune in bono loco & melius est ut dominus partis eam aspiciat ael luna uel sol.

ERTIA DOMVS. Hic ponit significaciones tertie domus & dicit quod tertia dom⁹ significat fratres & sorores propinquos & cognatos & dilectos: & significat fidem ac religionem mandata & legationes mutationes & itinera breuia . Et significat esse uite ante

mortem. Et dicit Anduzgaz dominus triplicitatis huius tertie domus primus significat fratres maiores. Secundus mediocres. Tertius minores: & eorum status & dignitas iudicatur secundum status istorum dominorum. Dicit Haly abenragel quando sol fuerit dominus tertie domus ab ascendente & combusserit dominum secunde domus aut partem substantie significat quod natus perdet substantiam occasione fratrum & soluet pro ei⁹ impositiones amissiones & damna multa. Quando dominus tertie domus & pars fratrum uel lupiter fuerint insignis communibus uel signis multorum filiorum & fortune aspexerint eos aspectu amicitie & cum receptione: significat quod natus ille primogenitus est a fratribus suis: & quod habebit fratres potentes & bonos. Si dominus domus fratrum fuerit combustus aut pars fratrum fuerit comb. ista uel si si fuerit in domo fratrum aut in opposito Iouis: he sunt significaciones paucorum fratrum & quod destruentur & expergentur.

Quando dominus domus fratrum infortunatus fuerit super terram: significat quod damnum & occasio perueniet in fratribus qui fuerunt ante eum. Et si habuerit istud infortunium eo existente sub terra malum: & damnum istud perueniet ad fratres qui erunt post eum. Et hoc modo dices in bono & fortuna quando fortunatus fuerit in locis bonis & fortibus. Si dominus domus fratrum fuerit in ascendente: significat natum esse primogenitum: uel erit solus sine hoc quod unquam fratres habebit ul' sorores. uel quando inter ascensum & medium coeli non fuerit aliquis planeta significat similiter quod natus est primogenitus. Et si aliqui fratres nascentur post eum perdentur: Et si forte aliquis ex eis remanserit: semper tamen erit maior & melior. Quando in aliqua reuolutione annorum nati fuerit dominus tertie domus in decima ab ascendente natiuitatis aliquis fratrum eius morietur in illo anno. Similiter si dominus tertie radice natiuitatis fuerit in decima domo reuolutionis: hoc est ideo quia decima domus ab ascendente est octaua a domo tertia. Si aliquis quesuerit a te de statu fratris sui aspice signum tertium ab ascendente quare est domus fratrum & dominum sue triplicitatis & dominum illius domus & quare ex fortunis uel infortunis aspicit ipsum & in quo loco est: quia si inueneris dñm tertie dom⁹ in sexta domo uel applicante dño sexte dom⁹: aut

dominum sexte in tertia dicas quod frater eius est infirmus. Et si ipsum inuen-
ris in quinta uel .xi. dicas quod frater ei⁹ non est in loco suo: quia iuit extra lo-
cum suum. Et si inueneris dominum tertie domus infortunatū aut in .xii. dicas
quod frater ei⁹ ē in anxietate aut in infirmitate. Et si inueneris dominum tertie cū
marte ambos coniunctos & combustionem intrātes sub radiis solis dicas quod
non euadet ab infirmitate. Et si ambo combusti fuerint iudica modis omnib⁹
mortem. Et hoc modo inspicias si interrogatus fueris in reb⁹ pertinentibus ad
alias domus ut de patre uel filio uel uxore & cetera. Dicit hypsalensis uolens inci-
pere proximum iter fac ut planeta fortuna aspiciat domū tertiam uel eius do-
minum ita quod non sit ibi mal⁹ uel ei⁹ quart⁹ aspectus uel opposit⁹. Si est luna
in tertia domo bonum est. Cancer leo & capricornus mali sunt pro breui itine-
re. Luna in ascendente uel in quarta domo in omni electione malum. Cauen-
dum est ne luna sit in uia cōbusta quæ ē a .xviii. gradu libræ usq; ad tertiū scor-
pionis. Cauendum est etiam ne sit luna prope caput uel caudam draconis infra
duodecim gradus.

QUARTA DOMVS. Hic ponit significationes quarte domus. Et
dicit quod quarta domus significat patres & hereditates & fines rerum
& significat thesauros & omnes res occultas & absconditas & si-
gnificat finē uite. Et dicit anduzzaz domin⁹ triplicitatis quarte do-
mus primus significat patres secundus significat ciuitates & terras terti⁹ signifi-
cat finem rerum & carceres. Dicit Haly abenragel. Aspice statum patris a do-
minis triplicitatis quarte domus. Si dominus triplicitatis quarte dom⁹ primus
fuerit in domo uel in exaltatione sua aut in suo haiz receptus a sole uel Ioue &
fuerit in alto loco medii coeli uel in quinta domo significat bonum statum pa-
tris nobilitatem altitudinem & diuitias posse & longam uitam & bonam for-
tunam & hoc si signū in quo fuit hic planeta fuerit masculinū: tamen si signū
ipsum fuerit foemininum significat matri ea quæ diximus & maxime si plane-
ta fuerit foemininus. Quid sit haiz exponet postea deo cōcedente. Et si secūdu
dñs triplicitatis quarte dñs fuerit fortunatus p̄ hēbit tres & populabit eas & la-
borabit in eis & hēbit ex hac pte bonā utilitatē aut lucrū. Et si fuerit hi planetæ
in eē diuerso seu contrario contrarium iudica. Et si dñs triplicitatis quarte dñs ter-
tius fuerit fortis & fortunatus ut prediximus: pater erit homo qui extrahet the-
sauros & uincas incidet & aptabit lapides preciosos. Et si fuerit in diuerso sta-
tu ab eo quod dixim⁹ erit incisor lapidum uel laborabit in materiis malis & se-
tētib⁹. Si sol in natiuitatib⁹ diurnis uel saturn⁹ in nocturnis. Et ps patris filii aspe-
xerint ascēdēs uel ei⁹ dñm de quō uel oppositiōe significat quod pater nati filium
abhorrebit & odiet eū & perurabit ut interficiat. Et si luna & ps matris aspe-
xerint ascēdēs uel ei⁹ dominum abhorribilitas illa & maliuolentia in filium crit a

matre. Dixit hermes quarta domus est fouca planetarum quoniam est in fundo circuli coeli & infirmitate: & est in trino aspectu. xii. domus quæ est domus tenebrarū laborum anxietatum & carcerū & est gaudiū infortune maioris & est in sextili aspectu sexte domus quæ est domus tenebrofa infirmitatis & damni & gaudiū infortune minoris. quoniam aliquis planeta fuerit in quarta domo & in suo casu est sicut homo in solitudine suffocatus donec exeat inde. Dicit Haly abenragel quando pars fortune fuerit infortunata in signo masculino iudica quod pater prius morietur quam mater. Si in signo fœminino mater prius morietur quam pater. Pars patris accipitur de die a sole in saturnū & de nocte econtra & proiicitur ab ascendente. Pars matris accipitur in die a uenere in lunam & de nocte econtrario proiicitur ab ascendente. Si dominus partis patris fuerit super terram & dominus partis matris sub terra iudica quod mater prius morietur quæ pater. Et si cōtrarium fuerit contrarium iudica. Dicit Haly abenragel dixit alhezen filius alhezib. Quadam die cum esset cum abolabem & fuit cum eo meraeso uenit ad me quidam senex & dedit mihi chartam unam in qua scripta erat unius natiuitatis figura & dixit mihi quod aspicerem in eadem figura & ego quesui ob eo cuius erat illa figura seu natiuitas. qui respondit quod erat cuiusdam filii sui & dum inspicerem & cogitarē in ea abolabem accepit eam de manu mea & aliquatū aspexit in ea & dixit. Primum quod in hac natiuitate uidemus est quod natus iste ortus est de adulterio quia nō est filius illius qui dicit quod filius eius est. Ego dixi unde habes hoc & respondit. senex iste dicit quod hæc natiuitas est filii sui & pater nati cuius est hæc natiuitas iam sunt quattuor anni quod decessit & obiit eodem anno quo natus ortus fuit. Et ego que fui unde habebat hoc & ipse dixit: ego aspexi ad gradū patris & inueni eū in opposito matris & nō erat inter eos plus uno gradu. Et inueni partem patris in xi. domo ab ascendente quæ est octaua & quarta & erat inter partem & saturnū unus gradus propter quod iudicauit quod pater huius nati anno quo natus fuit ortus decessit & hic senex dicit quod est filius eius unde natus adulterius est. & tunc senes dixit: ego nō sum pater huius nati sed est filius filii mei & filius meus. pater eius decessit eodem anno natiuitatis istius sicut hic homo bonus dixit.

VINTA DOMVS. Hic ponit auctor significationes quinte domus. Dicit quod hæc domus significat filios tam masculos quam fœmini nos. Et significat dilectiones & legatos siue nūcios & dona. Et quod futurum sit post mortem ex laude uel uituperatiōe. Et dixit anduz gaz quod dominus triplicitatis domus filiorum primus significat filios & uitam eorum secundus designat dilectiones tertius significat legatos siue nuncios. Dicit Ptolomeus in rationibus huius domus conuenit ut inspiciamus ad planetas existentes in loco zenith caputum nostrorum & ad locum qui sequitur illum

¶ e. locus fortune & ad locum participem cum illis in figura. Dicit ibi Haly in cōmento locus qui est zenith caputum nostrorum est. x. domus. & locus q sequitur est. xi. domus q̄ ē domus fortūe & regula q̄ sciens eē filiorū ē accepta a planetis existētib⁹ in his locis' aut existētib⁹ in locis p̄cipatib⁹ cū eisdē sic ē ascēdens & .vi. domus q̄a utraq; earū p̄cipat cū. x. & .xi. Et si nō inuenerimus in his locis planetā inspiciemus si quos inuenerimus in. iiii. domo uel. v. & accipiemus inde significationē. Dicit Ptolomeus & luna uenerem & Iouē iudicabim⁹ in dando filios. Solē martē & saturnū in auferendo & dabimus mercuriū p̄cipatorē cū quocūq; eorū qui secū participet in figura. Dicit Haly in cōmento Si fuerit in locis predictis aliq; ex planetis fortunis significat q̄ habebit filios. Si aliquis ex infortunis nullū habebit filium & si habuerit erunt debiles & pauci. Et si mercurius participatiōem habuerit cum fortunis erit fortuna: si cum in fortunis erit infortuna. Dicit Ptolomeus & est propositio. cxliiii. quarte partis res particulares filiorum poteris scire per considerationem q̄ bene inspexeris in quodlibet eorū ad planetam dantē filios ita quod eū ponas loco ascendētis & scies cetera particularia filiorum generaliter sicut per natiuitatē. Dicit Haly in cōmento. Quod autem uult Ptolomeus in hoc loco narrare est id quod accidit in natiuitate mea. Inspexi & inueni Iouē in decia domo & i. xxviii. gradu capricorni aspicientē se cū luna & saturno & significabat hoc q̄ haberem filios & quod morerentur: quia saturnus erat cū Ioue in. x. domo & quia Iupiter erat in signo foemino & luna filii significabat quod essent plures uno & q̄ essent plures foemine. Et q̄a Iupit̄ erat oriētalis: significabat q̄ haberē masculū & sic habui tres filios unū masculū & duas foeminas & omnes obierūt: erat aut grad⁹ ascēdēs natiuitatis masculi circa gradū saturni in mea natiuitate & p̄pter hoc mortuus est cito. Et erat grad⁹ ascēdēs unius foemine in piscibus in sextili Iouis in mea natiuitate & in trino lune mee natiuitatis: & erat sol ylech in signo capricorni. Et erat gradus ascendens alterius foemine in capricorno & hoc est mirabile: p̄pter quod sciri potest q̄ natiuitates semper inter se cōcordāt una cū alia. Dicit hyspalensis uolens horā generandi filium eligere masculū: sit Iupiter in quouis angulo uel sit soli orientalis sitq; dominus hore masculus & melius est ut signū ascendens sit masculinū & etiam eius dñs. & si luna sit fortunata a Ioue erit melius. Pro foemina accipe signa foeminina & planetas foemini nos & sit Iupiter occidentalis. Dicit Haly abenragel q̄n in quinta domo fuerit aliqua fortuna & dñs quinte domus liber ab infortuniis & aspexerit medium caeli natus multos habebit filios & uiuent ac ibunt ad bonū & si fuerit cōtrariū cōtrariū significat. Aspice in oibus natiuitatib⁹ si inueneris iūnaria ifortunata nō habentia ullū aspectū: fortūe natus habebit paucos filios. In sciendo tēpus in quo habent filii aspice ad planetā q̄ habuerit plures dignitates in domo filiorū si eū inueneris i p̄te oriētali hēbit filios i iuuetute sua si eū inueneris medio caeli

hēbit eos in medio etatis sue. Et si in septia hēbit eos i pncipio senectutis. Si i q̄rta hēbit eos circa finē uite sue. Silt qn̄ ann⁹ puenerit ad signū i quo fuerit Iupiter uel uenus in radice natiuitatis habebit filiū in illo anno. Dicit Haly abenragel si interrogatus fuerit p muliere si est pregnans aut nō aspice si dñm ascendētis & lunā ambos inueneris in domo filiorum aut si inueneris dominū domus filiorum in ascendēte liberum ab infortunis: dicas quod mulier illa sit pregnās. & si dominus ascendētis aut dominus domus filiorum dederit uim suā planeta existenti in angulo. Et similiter si dominus ascendētis receptus fuerit & recipiens ipsum receptus dicas quod est pregnans. Et si dominus ascendenti dederit uim suam planeta cadenti ab angulo: significat quod non est pregnans.

EXTA DOMVS. Hic ponit significaciones .vi. domus. Dicit sex
fta dom⁹ significat infirmitates & seruos & significat finē uite & qd futurū sit ante senectutē. Dixit anduzgaz q prim⁹ dñs triplicitatis hui⁹ dom⁹ significat infirmitates & cōualeſcentias siue deteriorationes infirmitatū .ii. significat uernaculos & seruos. Nota differētiā inter uernaculū & seruū uernaculus enim idē ē q̄ famulus & uocat serū cōductic⁹ serū ē q̄ ē cōditiois seruilis. Vnde dixit qdā uerificator. Est pb⁹ hic uerna cui nō est cara taberna. **iii.** dñs triplicitatis sexte domus significat qd boni uel mali eueniat sibi ex seruis & eorū utilitatē atq; opa. Et cū hoc est significator bestiāz & pecorē & oium quadrupediū quæ nō equitātur & significat multitudinē uel paucitatē & fortitudinē eorū & quātū manebūt in manu eius & qn̄ recedēt a suis manibus. significat etiam carceres & retentiones. Dicit Ptolomeus in .lx. propositiōe centiloquiū. Alboharan sane & certe sunt hore in quibus declarātur mutatiōes morborū ad bonū uel a d malū uelocitē fm̄ loca lune in angulis q̄drati cōclusi a .circulo directo. Alteratiōes uero q̄ precedūt has & idicāt s̄t loca lune in āngulis hnti b⁹. xvi. latera. Et hoc postq̄ p̄cesserit eē egritudis fm̄ eq̄litate & nō acciderit aliqd extrinsecus q̄ cōturber infirmū. cū igit inuenerimus hic fortunā tā de fixis q̄ de erraticis significabit alteratiōem p̄speram. Si uero in fortunā alterationē aduersam nisi fuerit egritudini ipsa infortūa cōtraria & in suo haiz. Luna uero i his angulis significat morbos acutos & sol p̄lixos. Et silt ois planeta fm̄ p̄pas cōsuetudines. Haly in cōmēto eiusdē dicit q̄ Ptolomeus docuit nos cām dierū determinabiliū & qd sint & qn̄ determinētur de bono uel de malo & alterationes fm̄ ordinē. Utilitas uero in hoc maior est medicis q̄ astrologis. & hoc iōga multi philosophi cōueniūt sup determinatiōes dicētis q̄ sūt alteratiōes & p̄lia inter naturam egri & morbi acuti in q̄rta die & septima die & .xiii. die & xii. & quæ augentur secūdum hoc accepta solo auditu & doctrina sine scientia & nō ratiōant in hoc nisi p̄ illud q̄ preteriit de experimētis suis. Sed Ptolomeus dixit cām eius & patefecit unde fiat. & causa fm̄ Ptolomeū est q̄a natura

deuicta est a morbo in initio eius & prohibet eam ne procedant ei⁹ opera secū
dum equalitatem nec repugnat illa morbo in hora qua uincitur: sed expectat ut
sit luna in contrario loco illi in quo fuit in principio morbi: quia tūc enim incita
tur ut repugnet illi sicut non agit prudens actor cum accusato insipiente cū uo/
luerit illi repugnare nisi cū ei⁹ uirtus debilitata fuerit & in illo loco in quo careat
auxiliatoribus. Et excitat illam scilicet naturam in quarto signo a signo in quo
incepit egritudo & luna existente in illo quia ab omni signo quartum contra/
rium est nature eius & similiter septimum: quia hæc loca. s. quartus aspectus &
oppositus significant inimicitias & contrarietates. Et tempus quod est inter ini/
tium morbi & introitū lune in gradu quadrati in quo fuit initio morbi p⁹ ascē/
siones signorum in circulo directo & projectiones radiorum sunt septem dies
& eodem modo quod est inter lunam in initio morbi & ipsam in oppositione
sunt. xiiii. dies: & quod est inter initiū morbi & quartum aspectum secundum
qui est contrarius initio morbi sunt uiginti unus dies. & secundum hunc mo/
dum procedit modus aliorum dierum. Et erunt hæc pūcta anguli quadrati quē
includit linea circuli directi: & illis punctis alia puncta sunt indicatiua: & est
ut perueniat luna ad punctum qui abscindit unumquēq; arcum cui subtenditur
latus de lateribus quadrati per medium. Et in his arcibus sunt latera figure hæ/
bentis octo angulos. Et omnia hæc puncta contraria sunt pūctis in quibus ince/
pit morb⁹ per naturā. Igit⁹ obseruet astrologus quid fuerit in his punctis tam de
stellis fixis quā de erraticis siue fuerint fortune siue infortune. Et si fortune fue/
rint iudicet quod significat uictoriam nature super colera. infortune uero signi/
ficant quod colere superabunt naturam nisi fuerit infortuna contraria morbo
& fortis in suo haiz. non enim fortunabit lunam cum fuerit in suo haiz. sed re/
mouebit morbum per hoc quod est illi contraria & per hoc quod infortuna est
cōtraria morbo ut si fuerit frigida & morbus calid⁹ & si fuerit calida & morb⁹
frigidus & cum his similib⁹ in specie diuersitatum. Et dicit qd⁹ esse solis in mor/
bis prolixis fit sicut esse lune in morbis acutis quorum mai⁹ tempus erit orbis lu/
ne & in prolixis orbis solis. Innuuit etiam nobis Ptolomeus subtile quid cum di/
ceret omnis stella secundum quod est illi de moribus. Docuit quippe nos quod
quicquid immoderatum est in nobis & fuerit in moribus quos in cōsuetudine
non habemus dicitur pro morbo. Et dixit iustum est hoc nisi accidat ali/
quid extrinsec⁹ quod disturbet ordinem determinationis. & locuti sunt de re q̄
destruit determinationem hi qui exposuerunt librum amphorismorum ypo/
cratis: & Haly stat in hoc qd⁹ causa quare .vii. dies. & .xiiii. & .ii. i. sunt dies crenici
ē: quia luna in septima die ut frequēter uenit ad quartū aspectum loci in quo fuit
in principio morbi & ut frequēter luna in .xiiii. die uenit ad locū oppositum
& in .xxi. die ut frequēter uenit ad secūdum quartum aspectum. Ideo dicit Ha

ly cum uoluerit astrologus iudicare de die critica debet obseruare tempus quo luna ueniet ad quartum aspectum loci in quo fuit in principio morbi & si tunc coniungatur cum planetis beniuolis: uel aspiciat ipsos aspectu laudabili: uel si coniungatur uel aspiciat stellas fixas quæ sunt de natura fortunarum significat quod crisis erit ad bonum. Et si coniungatur uel aspiciat infortunatas significat contrarium nisi infortune fuerint contrarie materie morbi & cum hoc fuerit in fortuna in suo haim: quia tunc potest significare bonum sed hoc est per accidens Verbi gratia: si egritudo sit flegmatica & luna aspiciat martem significat bonum. Et quando luna peruenerit ad bonum locum cui subtenditur lat^o octogoni in equatore erit dies iudicatiua. Lat^o octogani sunt, xxxv. gradus & est medietas aspect^o quarti. & licet non sit aspectus habet tamen maiorem conuenientiam cum aspectu quam alia loca & ideo quando luna in quarto aspectu debet coniungi fortunis cum in medietate illius loci peruenerit iam natura sentit iuuentum & incipit insurgere contra materiam morbi digerendo ipsam: & ideo tunc apparent signa digestionis in urina. & aliquando fit crisis in quarta die. scilicet quando luna inuenit ibi planetam fortunam & tunc signa digestionis debent precedere in tempore quo luna peruenerit ad locum cui subtenditur lat^o. xvi. angulorum & hæc est medietas octogani. Sufficiat hæc de causis dierum criticorum. Dicit Ptolomeus in. vii. propositione centiloquii cum fuerit luna in oppositione solis mixta stellis nebulosis significat morbos inseparabiles in oculis. Et similiter si fuerit occidentalis luna & in angulo & fuerint utriusque mali occidentales ascendentes post lunam & sol in angulo & utriusque mali ascendentes ante solem & illi oppositi scilicet unus alteri perdet natus utrumque oculum. Dicit Haly in commento eiusdem maius impedimentum in duobus luminariis est cum fuerint duo mali id est saturnus & mars ascendentes ante solem & post lunam & unus eorum in oppositione alteri. & sol significat oculum dextrum. luna uero sinistrum. Et in euitabile est quin natus amittet utrumque oculum cum fuerit significator in eius natiuitate hoc modo. Stelle uero nebulosæ sunt hæc achorayæ caput geminorum & loc^o in quo cadit aqua quam fundit aquarius gutte leonis & aliæ quæ non lucent. Dicit Haly Aberagel in rationibus huius domus primitus loqui uoluit in hoc capitulo in occasionibus & accidentibus quæ accidunt in spiritu & sunt infirmitates spiritus. Postmodum loquemur in his quæ accidunt in corpore & sunt infirmitates corporis. Postea dicit dico quod de morbiacis sunt illi qui non habent in natiuitatibus suis mercurium cum luna in aliquo aspectu nullo eorum aspiciente ascendens: & fortior in natiuitate sua si diurna fuerit quod sit saturnus & si nocturna mars: & quis eorum fuerit sit in angulis & hæc est natiuitas demonum. Quando sol damnatus fuerit ab infortunis uel a domino domus infirmitatis & fuerit super terram in natiuitate diurna uel luna in tali damnatione sub terra in natiuitate nocturna accidet natus

catio in oculo dextro. Et si hoc infortunium solis fuerit sub terra in natiuitate nocturna uel super terram lune in natiuitate diurna istud damnium & cecatio erit in oculo sinistro. Quando sol & luna fuerint ambo in sexta domo infortunati nat^o sine aliqua dubitatione cecabitur. Quando mercuri^o fuerit iunctus cum saturno uel in ei^o aspectu quarto uel opposito aut fuerit cadens ab angulo in loco uili & infortunato aut combustus fuerit uel retrogradus aut peregrin^o in signo muto nat^o ex quacunque harum significationum erit lingua danna^o natus uel mut^o. Quando mercurius fuerit domin^o sexte dom^o uel in oppositōne saturni nat^o surdus erit. Maior & fortior significatio mutitatis est quando domin^o ascendētis & domin^o ex altatōis sue & domin^o triplicitatis ei^o & mercuri^o & luna sint omnes in signis mutis. Quando sol fuerit infortunat^o uel danna^o nat^o sub terra significat damnationem stomachi. Et quando luna fuerit damnata sub terra significat damnationem pulmonis. Et si mars fuerit hoc modo significat damnationem epatis. Et si saturn^o hoc modo fuerit: significat damnationem splenis. Et si mercuri^o hoc modo fuerit: sellis damnationem significat. Dicit Ptolome^o in lxxxviii. propositione centiloquii detestabili^o in significatione egrotantis est ut sit significator interrogationis ingrediens sub radiis uel sit pars fortune infortunata. Dicit Haly Abēragel in questionib^o hui^o domus si queretur a te pro aliquo infirmo utrum sanabitur aut non: aspice lunā & solem & almutem ascendentis & si fuerint liberi ab infortunis & non habuerint aspectum cum domino dom^o mortis. dic q^o euadet ab illa infirmitate. Et si duo eorum fuerint sicut diximus similiter euadet. Et si luna & almutem ascendentis & maxime si ipsa fuerit domina temporis idest si questio fuerit nocturna habebūt aspectū cum domino dom^o mortis nō poterit liberari a morte. Et qualibet uice qua aliquis significatorum applicuerit infortune fortificabitur infirmitas quousq^o seperetur ab eo. Tempus mortis erit quando almutem ascendentis aut luna se coniunxerint cum domino dom^o mortis aut cum infortuna quæ ipsam infortunauit aut q^o applicet ad quartum uel oppositum aspectum eius.

SEPTIMA DOMVS. Hic ponit significaciones septime dom^o.

¶ Et dicit q^o septima dom^o significat mulieres & nuptias & cōditiones & oppositiōes. Anduzgā dixit q^o prim^o domin^o triplicitatis septe dom^o significat mulieres secūd^o significat cōtētiōes tert^o picipatiōes & cōmixtiōes. Dicit Ptolome^o i ratiōib^o hui^o domus cōuenit ut aspiciamus i cōiugio uiroge statū lune hora natiuitatis uiri ita q^o primo aspiciam^o ad lunā si fuerit in duabus quartis orientalibus erit cōiugiū uiri i sua pueritia aut copulabit^o cū puella postq^o dies intrauerit. Et si fuerit i duab^o qrtis occidentalibus cōiugiū erit tardū aut copulabit^o cū uetula. Et si luna fuerit sub radius & picipata fuerit cū saturno nūq^o copulabit^o. Et si applicuerit saturno copulabit^o.

cū muliere suboriosa & praua. Et si applicuerit Ioui erit mulier abstinentie bone & boni ornamenti. Et applicuerit marti, erit audax & superba. Et si applicuerit ueneri erit pulchra leta & bone receptois. Et si applicuerit mercurio: erit bona intelligēs & bonorum uerborum. Et cōuenit ut aspiciam⁹ coniugiū mulierum a statu solis hora sue natiuitatis ita q̄ si fuerit sol in duabus quartis orientalibus cōiugium mulieris habentis talem natiuitatem erit in sua pueritia uel copulabitur puero postq̄ in dies processerit. Et si fuerit in duabus quartis occidentalibus: copulabitur tarde aut uetulo postq̄ in dies processerit. Et si sol fuerit participatus cum saturno erit maritus bone legis amator laboris. Et si habuerit participationē cū Ioue erit abstinentie bone nobil' cordis. Si cum Marte erit fortis cordis sine ullo amore. Si cum uenere erit limpidus. Si cum mercurio erit profectuosus in suis factis & factor multarū regū. Dicit Haly Abenragel in questionibus huius domus. Si quis a te quesierit pro coniugio si erit uel non aspice ascendens & ei⁹ dominum & lunam & planetam a quo separatur & da hos pro significatoribus querentis septimam domum & eius dominum & planetam cui applicuerit luna pro significatoribus illius pro quo querit & si querens fuerit masculus coniunge solem cum significatorib⁹ suis & fac eum participem in significatione & si querēs fuerit mulier da sibi uenerē & fac eā participem in significatione postmodum aspicias cuiusmodi applicationem habeat dominus ascendens uel luna cum domino septime dom⁹ & cuiusmodi applicationem habeat planeta a quo seperatur luna cum planeta cui applicat uel uenus cum sole. Vnde si dominus ascendens uel luna applicuerit domino septime dom⁹ uel planeta a quo separatur luna planetæ cui applicat uel fuerit dominus ascēdētis uel luna in septia domo significat ob querēs habebit rē queritā tñ cū petitiōibus & precib⁹ multis. Et si applicatio fuerit de q̄rto uel oppositione significat q̄ res ista erit tñ cū tarditate & labore & pena. Sed si dominus septime domus applicuerit dño ascēdētis uel plāeta cui applicat lūa plāetæ a quo ipsa sepat' uel fuerit dominus septime i ascēdēte res illa leuiter fiet & cū magna uolūtate mulieris & sue ptis maxie si applicatio illa fuerit de tertio sextili. Et si nō inuenis aliquā applicationē inter significatores significat q̄ res nō erit. Si aliq̄s querat a te si nocte illa cōplebit uolūtate suā cū muliere uel nō aspice si inuenis in q̄stioe uenerē aspiciētē ascēdēs, dic q̄ q̄stio sua cōplebit' illa nocte. Et si questio fuerit si habuerit rem cum muliere illa nocte preterita uel non iudica hoc eodē mō nec pl⁹ nec minus. Si q̄rat a te p̄ aliq̄ muliere si ē uirgo uel nō aspice ascēdēs & dñm ei⁹ & lunā & si eos inuenis i signis fixis, dic q̄ ē uirgo salua ab oi labe limpida. Et si fuerit i signis cōmūib⁹ uel mobilib⁹, dic q̄ ē mulier & habet uel habuit maritū. Et si q̄stio fuerit p̄ puella q̄ dicit se uirginē dic q̄ ē corrupta, & q̄ habuit aliquis rem cum ea. Si queratur a te pro aliqua

muliere quot maritos habebit aspice a domino decime usq; ad gradum martis & quot planetas inueneris inter eos tot maritos habebit. Et si mars fuerit in septima domo aspicias a marte usq; ad Iouē hoc eodem modo & iudica secundū id & certificabis cū deo.

CTAVA DOMVS. Hic ponit significationes octauæ dom⁹. Et dicit q̄ octaua dom⁹ est dom⁹ mortis & timoris & significat hereditates mortuorum quas heredes debent possidere post mortem & significat finem annorum uite post senectutem. Dicit Anduzgā prim⁹ domin⁹ triplicitatis hui⁹ domus significat timorem secundus significat p̄cepta & res antiquas tertius significat hereditates mortuorum. Dicit Ptolomeus conuenit, ut inspicias ad statū grad⁹ interficientis quis planetarum sit ibi uel aspiciat ipsum: & secundum naturam illi⁹ erit iudicium de morte: ita q̄ si saturnus fuerit dominus mortis accidet propter infirmitates longas: propter p̄sim scilicet & reumata & propter defectum nature & cetera. talia. Et si Iupiter fuerit domin⁹ mortis erit mors propter apostemata gule & pulmonis & cetera huiusmodi. Et si fuerit mars erit mors propter febres continuas & acutas. Et si fuerit uen⁹ accidet mors propter infirmitatem stomachi & epatis & cordis & per fluxum sanguinis & apostemata cuncta per corp⁹ & fistulas. & si fuerit mercurius erit mors propter epilepsiam & propter stultitiam & amissionem sensus. Haly dicit in cōmento. xviii. propositionis quarte partis Ptolome⁹ diuisit nobis mortem in duas maneries: una est proueniens ex infirmitatibus. Alia est proueniens a re in qua nō habet phisic⁹ quid uidere sicut qui morit⁹ gladio: lancea: casu igne & morsu bestie & fere uel aque submersiōe & aliis multis occasionib⁹. Et quando planetæ gubernatores salui fuerint ab infortunis et in suis met dignitatib⁹ & potentes & quando super eos null⁹ planeta contrarius eleuatur tunc accidet mors propter infirmitates. Alia autem mors accidit quando planetæ fuerint infortunati uel debiles uel in dignitatib⁹ alienis eis cōtrariis aut planetæ contrarii eleuati fuerint super eos. Narrare autem omnes maneries quib⁹ contingit mors esset hic nimis longum & qui uoluerit hoc inueniet in quarta parte quadripartiti Ptolomei. Dicit Ptolomeus in. lxxiii. propositione centiloquii. Cum fuerit mars corporaliter iunct⁹ capiti algol & nō aspexerit luna ascendentem nec fuerit fortuna in. viii. domo & domin⁹ anauaba luminarium opposit⁹ fuerit marti uel in eius aspectu quarto nati caput trūcabitur. Quod si luminare fuerit in medio cœli suspendetur. Et si fuerint mali aspicientes a geminis & pisce abscedentur ei man⁹ & pedes. Dicit Haly in cōmento quando fortuna fuerit in domo octaua prohibet malam mortē auidui siquidem a quodam qui erat cum filio Haly ualde animoso in mari qui cū uellet ingredi mare nimis tumultuosum uentis undas agitanti⁹ ipsum increpasset dixit non timeo mihi uortem in mari. Iupiter enī fuit in natiuitate mea

in domo mortis & orientalis qui prohibet mihi malā mortē. & uidi inq̄ in le-
 ſto illū mori. Accidit etiā mihi ut quidā ſeruiens oſtenderet mihi natiuitatem
 filii domini ſui & inueni ſolem in medio cœli. & ipſe erat domin⁹ anauba &
 ylech & martē in quarto aſpectu eius & ſaturnū in angulo terre eius aſcendēs
 piſcis. unde exterritus diſtuli dare iudiciū dicens. oportet ut anteq̄ iudicem cō-
 pleantur dies nutritionis. Cum autem de puero ualde ſolicitarem circa inueſti-
 gationem motuū uel morū ſuorum nihil intellexi unde ſibi timerem truncatio-
 nem manuū & pedum & infurcationē cū eſſet manſuetus & uerecūduſ. cūq̄
 perueniſſet ad. xxx. annos ingreſſi ſunt quidā domū eius fugientes eo q̄ accu-
 ſati erant de dolo ſup̄ eum qui preerat urbi & deprehenſi fuerant in domo il-
 la & ipſe cum eis amiſit man⁹ & pedes & infurcat⁹ eſt. & ego uidi eū abſq̄ ma-
 nib⁹ & pedibus infurcatum. Dicit ptolome⁹ in. lix. propoſitiōe centiloqui cū
 interrogatus fueris de abſente nō iudices de eo mortē donec remoueas ebrie-
 tatem ab eo. nec uulneratū donec tollas ſanguinis minutionē. nec ſubſtātiā
 acquiſitā donec pecuniā ſibi cōmiſſā remoueas eſt enim in his oībus idē iu-
 diciū. Dicit haly in cōmento ibidē. qui tractat de iudiciis iudicat p̄ formas
 quæ ſunt prope ueritatē. ideo nō inuenitur in fortitudine iudiciorū p̄titiō in-
 ter ſopitū & mortuū. & inter uulneratū & minutū. nec inter illū cui cōmiſſā ē
 pecunia. & illū qui acquiſiuit illā. Audiui ſi quidē a patre meo cui deus parcat
 q̄ cum ipſe fuiſſet cū his qui ſe abſcōderunt a facie impatoris cū abraham filio
 almothedi q̄ quotidie uiſitabat eū occulte alhaſten filius abrahe aſtologus. q̄
 precepit ut afferret conchā enēā magnā aqua plenā in qua ponēs ſcabellū con-
 ſuluit ei ut deſuper ſederet in maiori parte diei. & hoc ideo precepit ut faceret
 errare aſtologos imperatores in eſſe abſconditorū. & cū imperator quereret
 ab aſtologis ſuis ubi ille eſſet. dixerunt q̄ eſſet in medio maris. Dicit haly abē
 ragel quando mars fuerit in octaua domo dānificās dominū octauæ dom⁹
 mors nati erit ex ferro. Et ſi ſaturn⁹ fuerit in octaua domo dānificās dominū
 octauæ domus mors nati erit propter carcerē & penas. Quādo luna fuerit in
 octaua domo cū cauda draconis ſignificat q̄ mors nati eſt propter ſecceſſum
 uel medicinā laxatiuā. Quando mercurius fuerit in octaua domo cū cauda ſi-
 gnificat q̄ mors nati erit propter mala opera aut propter toxicū aut facta ni-
 gromātiē. Quā grad⁹ occidētis & ei⁹ dñs ambo dānati fuerint nato ſignificāt
 malā mortē. Quā ſol fuerit dānatus in natiuitate diurna uel luna in nocturna
 ſignificāt illud idē. Quādo ſignificatores dānati fuerint ſup̄ terrā manifeſtam
 mortē ſignificāt & patentē. Et qñ dānati fuerint ſub terra mors erit abſcōdita
 & occulta. Quādo aliqua infortunage nō fuerit in octaua domo uel iūcta do-
 mino octauæ domus ſignificat fortem & malam mortē. Et ſi aliqua fortunage
 fuerit in octaua domo uel iūcta domino octauæ dom⁹ ſignificat bonā & pul-
 chram mortē. Et ſi iupiter uel uenus fuerit in hac domo fortis & liber a radiis

infortunarum natus erit fortunatus & laudatus & uiuet annis. lxxii. & for
te plus.

NONA DOMVS. Hic ponit significatiōes nonē domus. Dicit q̄
nona domus significat pegrinationes & lōga itinera & significat
ep̄las & legatos & rumores atq; somnia. Dixit Anduzgāz q̄ pri
mus domin⁹ triplicitatis huius dom⁹ significat peregrinationes &
omne quod ei accidit in peregrinationib⁹. secund⁹ significat fidē ac religionē.
terti⁹ significat sapientiā & somnia. Dicit haly abenragel in rationib⁹ hui⁹ do
mus aspice in itinerib⁹ nati primitus a dño triplicitatis domus itineris quoniā
qñ dominus triplicitatis domus itineris primus fuerit in bono statu & fortis
fortunatus & receptus significat q̄ natus ibit per itinera & mouebit se de uno
loco ad aliū & erit fortunatus in itineribus suis. Et si fuerit in diuerso statu ab
eo quod diximus habebit impedimēta & grauamina in itineribus & motib⁹
suis & erit uilspēsus in eis & extrahetur & expellet de terra & loco suo nec in
suis itinerib⁹ aliqua utilitatē uel lucrum habebit. Et si dominus triplicitatis do
mus itineris, secundus fuerit in bono statu fortunatus & receptus natus erit bo
ne legis religiosus & custos legis. Et si fuerit in diuerso statu erit male legis no
minabit⁹ malus & de malis operibus & incredulus. Et si dominus triplicitatis
tertius fuerit in bono statu natus erit ueridicorū somniōz & quicqd uidebit
in somniis ueridicū erit nec mētief. Dicit idē haly scias q̄ mercuri⁹ habet pos
se ac significatiōē propriā in causa legis & legalitatis sepatim ab aliis plane
tis. Et scias q̄ qñ fuerit in domo saturni uel in aspectu eius natus erit profun
darū cogitationū firmus in credulitate: laudat res alterius mūdi magis q̄ istius
& credit eas ac multū cogitat in illis & amat eas. & tenet q̄ res illi⁹ mūdi sint
meliores q̄ isti⁹. abhorret ludos ioculationes & solatia: humilis & patiens la
boris ac indigentie maxime si fortune cadētes fuerint nō aspicientes ascendēs.
Et si mercuri⁹ fuerit in domo iouis uel in ei⁹ aspectu nat⁹ erit boni nois bone le
gis & legalitatis & legis in q̄ fuerit obseruator. Et si fuerit in domo martis uel
in ei⁹ aspectu & fuerit idē aspect⁹ de quarto uel oppositiōe nat⁹ erit homicida
irascibilis malefactor male legis & uilpendet legē suam.

DECIMA DOMVS. Hic ponit significatiōes decime dom⁹. Di
cit q̄ decima domus est domus regni & sublimatiōis & exaltatio
nis, memorie & uocis in imperando & magisteriorum atq; matrū
Et significat dimidium annorum uite. Dicit anduzgāz domin⁹ tri
plicitatis decimæ. Primus significat opus nati & exaltationem suam & sedis
sublimationem. secund⁹ significat uocem imperii & audaciam in imparando.
tertius significat stabilitatem atq; durabilitatē ei⁹ id est quātum durabit in do
minatione sua. Dicit ptolomeus in. xv. propositione centiloquii. Ascendentia

inimicorum regni ab eiusdem ascendente cadentia sunt & ascendentia domi-
 nantiū in illo angulo eius. Ascendentia uero minitrantiū succedentia angulis
 Ciuitatum autem ascendentia in earum edificationibus iudicant omnia quæ
 in eis occidunt. Quæ uero ascendentia sunt in regum ordinationibus quarun-
 dam ciuitatum pronunciant omnia quæ sub eorum regno fient. & ascendens
 apparitionis alicuius sectæ in illis scilicet ciuitatibus demonstrat quicquid sub
 illa secta futurum est in ipsis ciuitatibus. Dicit ibi haly in cōmento qd signa ca-
 dentia sunt quorum nullus est angulus uel post angulum & sunt quattuor. scili-
 cet duodecimū tertiu sextū & nonum ab ascendēte. Et dicit qd notum est om-
 ni astrologo qd cum fuerit ascendens natiuitatis aut aliquis angulus eius ascen-
 dens aut aliquis angulorum inceptiois regni fueritq; natiuitas alicuius cui re-
 gnum cōgruat perficietur ei regnum in illo regno: eritq; ei in illo honor & nō
 in alio. Quippe reges antiqui omnium nascentium in regnis suis natiuitates
 obseruabant: & cuiuscunq; ascendens deprehendebant domum inimicorum
 regni uel sextum uel tertium uel nonum interficiebant ipsum puerum quia re-
 gnum ipsius esset contra regnum eorum. Et paucis interpositis dicit qd ascen-
 dens alicuius ciuitatis est signum cuius ascensione incipit quis collocare primū
 lapidem in illa. Ascendens sectæ est ascendens signum in tempore quo illa se-
 ctæ incipit preualere super aliam sectam & susceperunt eam immorantes: & il-
 lud significat quantum durabit & quicquid accidet in illa q̄diu durauerit. Di-
 cit haly abenragel quādo signum medii coeli fuerit ex signis igneis maxime si
 fuerit leo uel aries & sol in eo. & pars regis fuerit ibi in aspectu fortunarū na-
 tus sine ulla dubitatione rex erit.

NDECIMA DOMVS. Hic ponit significatiōes undecime do-

mus. Dicit qd undecima dom⁹ est domus fortunæ & fiduciæ atq;
 laudis & amicorum & ministrorum & auxiliorum: & signifi-
 cat postremam medietatem medie uite. Dixit Anduzgāz qd domi-
 nus triplicitatis domus fiduciæ primus significat fiduciam. Secundus signifi-
 cat amicos. Tertius significat utilitates seu profectus eorum. Dicit Ptolomeus
 in .xxxviii. propositiōe centiloquii: esse malum undecime domus & eius do-
 mini in intronisatione regum significat quid accidet in consiliatoribus suis &
 eius substantia de malo: & eodem modo erit malum esse secunde significans:
 qd modicum adipiscetur populus cum illo rege. Dicit haly in cōmento. Astro-
 logi conuenerūt sup hoc qd dom⁹ decima in omni ordinatione regū est loc⁹ eius
 & undecima auxiliorum eius & ei⁹ substātie & ascendēs est populi: & secūda
 substātie populi: & ideo impedit undecima cōsiliatores & secūda substātia ppli
 Dicit haly abenragel in rōnibus hui⁹ domus. Aspice ad dñm triplicitatis hui⁹
 dom⁹ primū. si inueneris eū receptū fortunatū & fortē iudica qd nat⁹ habebit
 amicos multos lucra utilitatē & bonū p. eis. Et si fuerit infortunat⁹ & dānat⁹

natus erit solitarius ab hominibus non habebit amicitiam cum aliquo & retrahet & elongabit se ab illis qui procurant amorem & societatem ipsius. Et si dominus triplicitatis ipsius domus secundus fuerit fortis fortunatus & receptus erit fortunatus honoratus & diues abundans in bono statu & bone uite. Et si fuerit ab hoc statu diuersus erit laboriosus & indigens ac paupertatis & miserie manifeste. Et si dominus triplicitatis ipsius domus tertius fuerit fortunatus fortis ac in bono statu natus habebit filios remansuros post eum in bono statu & diuitiis & fortuna sua. Et si fuerit infortunatus debilis & cadens ac in malo statu natus non habebit filium qui post eum remaneat nec heredem sue generationis. Et scias quod melior status quam esse possit in amicorum causa est ut dominus ascendens sit receptus a domino undecime domus eodem domino undecime domus existente fortuna & in bono statu, quonia quando sic fuerit habebit amorem & conuenientiam cum sociis & amicis.

VODECIMA DOMVS. Hic ponit significatiões. xii. domus.
d Et dicit quod xii. domus significat inimicos & labores tristitiam atque inuidias & susurraciones & ingenia atque bestias quæ equitantur & significat finem uitæ & quid continget mulieribus in impregnatione. Dicit Anduzgas quod primus dominus triplicitatis huius domus significat inimicos. secundus significat labores. tertius bestias magnas & imponit finem dictis dicens hoc est quod significat xii. domus. Dicit haly abenragel in iudiciis huius domus. Aspice primitus ad dominum triplicitatis huius domus primum & si inuenis eum fortunatum fortem & altum iudica quod inimici nati appodiabunt eo super eum & de se facient quicquid uoluerint. Et si fuerit cadens damnatus & combustus & peregrinus natus appodiabit se super inimicos suos & ipsi impediuntur & accidunt eis malum quod credebant facere nato. Et si dominus triplicitatis secundus huius domus fuerit fortunatus natus habebit modicas tristitias & anxietates. Et si fuerit in diuerso statu erit multarum impietatum & tristitiarum & accidunt ei labores & impedimenta & damna magna in eo quod habet & in corpore suo. Et si dominus triplicitatis huius domus tertius fuerit fortunatus natus erit dyalecticus & eloquentie bone & felix in rationibus & causis suis & contra quemlibet aduersantem sibi prosperabitur. Et si fuerit in diuerso statu erit debilis rationis ac loquere impeditur. non habebit ius de aduersariis & suis malefactoribus.

IGNIFICANT ET DVODECIM DOMVS COLORES.
f Hic ponit significatiões. xii. domorum quantum ad colores. Et dicit quod prima domus & vii. sunt albe secula & xii. uirides & iii. & xi. sunt croceæ. & iiii. & x. sunt rubee. v. & ix. sunt habentes colorem mellis. vi. & viii. sunt nigre. Postea dicit quod quilibet planetarum habet in aliqua istarum domorum quaedam potestate accidentalem quæ uocatur gaudium. Mercurius enim gaudet in

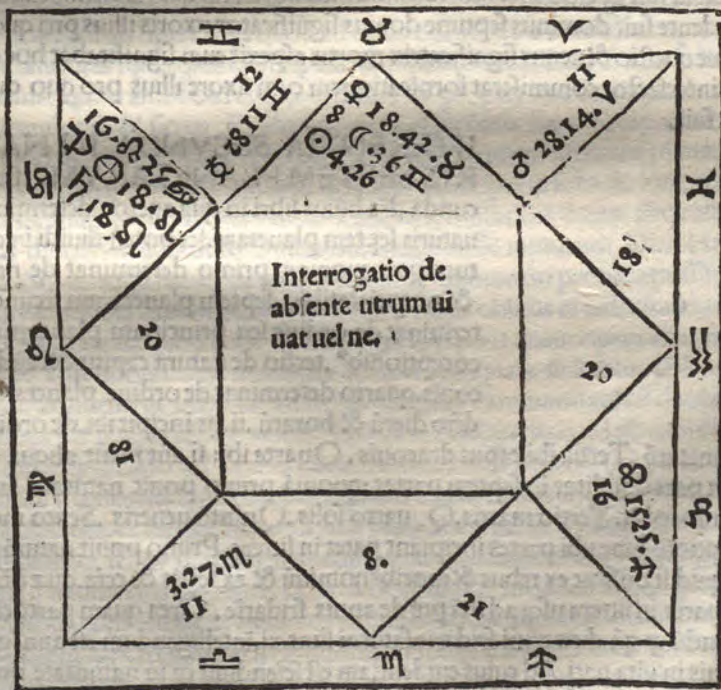
ascendente luna gaudet in .iii. domo uenus in .v. mars in .vi. sol. in .viii. iupiter in .xi. saturnus in .xii. Deinde dicit quod anguli significant fortitudinem & perfectionem. Cadetes uero ab angulis significant debilitatem & detrimentum excepto q. vii. domo & .iii. significant rem apertam & detectam cu fama: & hoc ideo quia sut gaudia luminarium sicut iam dicebatur quod sol. gaudet in .viii. & luna i. .iii. Et .xii. domus & .vi. significant occultatione & uilitatem rerum postea dicit quod anguli scilicet prima domus & .x. & .vii. & .iiii. & domini ipso rum angulorum significant magnitudinem honoris & fortune & elogatione a casu infortunio. Et presentia dominorum angulorum in cadentibus ab angulis significat infortuniu & dedecus & casum. Et .xi. domus quæ succedit decime & eius dñs significat fortunā mediam idest significant fortunam sed nō tantam quātam .x. Et .v. domus quæ succedit quarte significat fortunam mediā per donationes & causas filiorum. Et secunda domus & eius dominus significant fortunam mediam ex causa substantie ministrorū & auxiliatorum. Et .viii. domus & eius dominus significant fortunam mediam ex substantia quæ hereditat a mortuis & a rebus occultis. Postea ponit significaciones dñogꝝ angulorum eū fuerint presentes in ipsis āgulis. Et dicit q pntia domini ascendentis in ascendente significat eius fortunā p semetipsum & per propriā acquisitionem. Et si fuerit in .vii. significat acquisitionē per conuentiones & uxores. Et si fuerit in .x. significat acquisitionē & per magisteria. Et si fuerit in quarta significat acquisitionē per hereditates & ex causa patrū & per productionem aquarū & populationē terrarū & ex rebus antiquis & radicalibus alia littera habet eradicibus. Presentia uero dñi decime i .x. domo significat fortunā per regē & regnum magnū & per magisteria alta & si fuerit in septima significat regnum per uictoriam cōtentionē & per causas uxorū. Et si fuerit in quarta significat regnum per causas ministrorum regis & per cultus terrarum & per edificationes ciuitatum & diuisiones fluminum & per custodias ciuitatum & ex rebus antiquis. Et si fuerit in ascendente significat regnum per ingenia & propinquitatem regis ex rebꝝ uulgi. Presentia domini septime domus in septima domo significat fortunam per negociationes & per conuentiones & cōmendationes idest depositiōes & per mulieres & per satores. Et si fuerit in quarta significat fortunam per cōuentiones & negociationes & per causas patrū & hereditatū & cultus terre. Et si fuerit in ascendente significat fortunam per conuentiones & negociationes & p causas medicinæ & astronomie & p opa spiritualia atq; ingenia & cetera familia. Et si fuerit presens in decima significat fortunā p cōuentiones & negociaciōes & uxores & per causas regni. Presentia uero domini quarte domus in quarta domo significat fortunam ex fructu & per causas patrum atq; per res antiquas. Et si fuerit presens in ascendente significat fortunam ex cultu terre & fructu per p̄fūditatē cōsiliū & ingeniu & si fuerit p̄s in decima domo significat p̄fectū ex

cultu ire & fructu p eas regu & magisterioru. Et si fuerit pns in septia domo si
gnificat fortunã ex cultu terre & fructu & ex pte mulieru & p eas uxoru & sa
toru & p negociationes. Deinde dicit hæc q dixim⁹ significat domini angulog
qn fuerint presentes in ipfis angulis. Et sicut dictu est de angulis ita intelligas de
aliis domib⁹ suo modo scdm naturam scilicet cuiuslibet domus: & dicit quod
ideo introduxit dominos anguloru ut sint exemplar in aliis domibus.

TCVM VOLVERIS SCIRE PLANETAM DOMINA

TOREM. Hic auctor docet eligere significatore: & pot diuidi in
duas ptes: qm in prima parte facit q dictu est. In secunda pte ponit
exemplu ibi. Verbi gratia. Sententia auctoris est ista q in cognoscendo
significatore rei debemus aspicere ad duo primo debemus aspicere ad domu
in qua est natura illius rei cuius querim⁹ significatore. Secudo debem⁹ aspicere
ad planetã qui de sui natura significat illã rem. verbi gratia: si questio fiat pro
substantia debem⁹ aspicere ad secunda domu q est dom⁹ substantie & cu hoc de
bemus aspicere ad iouẽ q significat de propria natura substantia. Et si questio
fiat de muliere debemus aspicere ad septima domu quã est domus mulieru &
cu hoc debemus aspicere ad uenerẽ q de ppria natura est significatrix mulieru:
& sic de aliis secudu proprias naturas domoz & planetaru. Est tu intelligedu
q planetã que eligimus ex pte domus debemus tenere pro significatore princi
pali. Et planetam qui significat naturam rei debem⁹ facere participem in signi
ficatione. Est ergo sententia littere: cu uolueris scire planetã dominatorem siue
significatorem rei aspice quis planetarum habeat plures fortitudines in domo
rei quesite ex fortitudinibus dictis in .c. de fortitudinibus & dignitatib⁹ ipsoz.
Et ille q habundat in numero fortitudinu ille est dnator siue significator. Et e
intelligendu q in interrogationib⁹ ascendens siue prima domus semp attribui
tur querenti & planeta abundans in numero fortitudinum in domo illius rei
de qua fit questio est significator rei quesite. Auctor ponit exemplum in littera
Et dicit si interrogatus fueris de substãtia & uolueris scire quis planetaru sit do
minator siue significator eius & fuerit secunda domus quã est domus substan
tia. v. gradus arietis: quia aries est domus martis habet ibi mars quinqz fortitu
dines. Et est exaltatio solis & ideo sol habet quattuor fortitudines ratione illi⁹
Et est etiam solis triplicitas & ratione illius habet ibi tres fortitudines: & est ter
minus iouis & ratione illius habet ibi duas fortitudines & facies martis &
ratione illius habet ibi unam fortitudinem. Sol igit habet ibi .vii. fortitudines
& mars sex & iupiter duas patet ergo q sol habet ibi plures fortitudines &
talis planeta scilicet habens plures fortitudines uocatur almutam idest uincens
ergo sol in tali figura esset significator substantie & eodem modo faciendum
est de aliis.

**X POTESTATIBVS Q^uVOQ^{ue} PLANETARVM AC
 CIDENTALIBVS.** Ista ps cōtinuat sic. Pri^o auctor determinauit de
 dignitatib⁹ planetaꝝ essentialib⁹. Hic determinat de dignitatib⁹ ipsoꝝ ac
 cidentalib⁹: & expedit se breuissime dicēs q^o ē una dignitas accidentalis plāetage q^o
 uocat^r haiz & ē hęc ut planeta diurn⁹ sit in die sup⁹ terrā & in nocte sub terra.
 Et planeta nocturn⁹ sit in nocte sup⁹ terrā & in die sub terra. Et et si sit planeta
 masculin⁹ q^o sit in signo masculino & fœminin⁹ in signo fœminino tunc dicē
 planeta esse in suo haym. i. in sua similitudine: & erit tūc fortitudo sua sicut for
 titudo uiri in loco sui pfectus & lucri atq; fortune. Et sic cōpleta est expositio si
 me differentie alchabicii introductorū ad magisteriū iudicioꝝ astroꝝ. Quidā
 hō interrogauit de quodā absente utrū esset mortu⁹ uel uiuus & fuit ascēdens q^o
 sitionis .xx. gradus leonis & incidit talis figura

Aspexi in hac questione & dedi ascendens & eius dominum & lunam ablen-
 ti pro quo facta fuit questio. aspexi & inueni dominum ascendentis in me-
 dio:coeli: propter quod uidebatur prima faciet q̄ uiueret in prosperitate: sed q̄
 inueni saturnum in angulo orientis prope angulum infra duos gradus dubita-
 ni de uita illius specialiter: quia ibidem infortunauit partem fortune deinde as-
 pexi ad domum mortis & inueni uenerem fortiorem ibidē idest in domo mor-
 tis plura habere testimonia quia exaltationem & triplicitatem aspexi ad locum
 eius in figura & qualiter se haberet ad ascendens & ad dominum ascendētis &
 ad lunam & inueni eam aspicientem ascendēs apectu quarto & saturnum ibi-
 dem existentem eodem aspectu propter quod magis dubitauit de uita. Deinde
 aspexi ad lunam & inueni eam oppressam sub radiis solis hoc fuit unum signū
 mortis. Inueni etiam lunam seperatam a uenere euntem ad coniunctionē do-
 mini ascendentis & transtulit naturam domini domus mortis ad dominum
 ascendentis. Hoc fuit certius signum mortis. Ex his collegi quod homo ille pro
 quo facta fuit questio esset mortuus: inuentumq̄ est ita quia saturnus existens in
 ascendente fuit dominus septime domus significator uxoris illius pro quo fa-
 cta fuit questio & uenus significatrix mortis aspexit eum significabat hoc quod
 forte interfector commiserat fornicationem cum uxore illius pro quo questio
 facta fuit.

**DIFFERENTIA SECVNDA IN NATV-
 RIS SEPTEM PLANETARVM.** Ista ē. se-
 cunda dīa huius libri in qua auctor determinat de
 naturis septem planetaz. Et potest diuidi in quat-
 tuor ptes quoniam primo determinat de naturis
 & proprietatibus septem planetarum secundo de
 terminat de ordine seu principatu planetarum in
 cōceptionib⁹. tertio de natura capitis & caude dra-
 conis. quarto determinat de ordine planetarum in
 dño dierū & horarū .ii. ps incipit ibi. de ordine ue-

ro planetarū. Tertia ibi caput draconis. Quarta ibi: si aut fuerit aliqua dies.
 Prima pars diuiditur in septem partes: quoniā primo ponit naturam saturni
 Secundo iouis. Tertio martis. Quarto solis. Quinto ueneris. Sexto mercu-
 rii. Septimo lune ubi partes incipiant patet in littera. Primo ponit naturā satur-
 ni & quid significat ex rebus & morib⁹ hominū & ex sectis & cetera. quæ oīa pla-
 ne apparēt in littera usq̄ ad illā pte de annis fridarie. Circa quam partē est in-
 telligendū q̄ qn dicit anni fridarie saturni sunt. xi. intelligendum est ann⁹ guber-
 nationis in uita nati. Ad cuius euidentiam est sciendum q̄ in natiuitate diurno
 incipit fridaria a sole & gubernat ipsum. x. annis postea gubernat ipsum ue-
 nus scdm quātitatē annoꝝ suorum. Deinde mercurius & sic fm ordinem pla-

nctarum eundo usq; ad finem uite. Si autem natiuitas fuerit nocturna incipit
 gubernatio a luna & gubernat ipsum fm quãtitatẽ annorũ suoz. Post lunã gu
 bernat ipsum saturnũ fm quãtitatẽ annorũ suorũ: & sic scdm ordinẽ planetaz
 De hac materia est capitulum proprium in quarta differentia & ibi diffusiº lo
 quetur de hac domino concedente. Quando autem dicit in littera: maximi ue
 ro: intelligendũ est de annis quos dat planetaz in duratione rerum scilicet in se
 ctis & in aliis magnis rebº. Quando autem dicit maiores & medii & mino
 res intelligendum est de annis quos dant planetaz in natiuitatibus hominũ ad
 uiuendum & sicut dico de saturno ita de aliis planetis intelligas. Dicit Ptol
 meus in .lxxxii. propositione prime partis maius ac fortiº opus saturni est infri
 gidare & deficcare modicũ propter fortitudinẽ frigiditatis & uidet hoc esse pro
 eo quod est elongatus multũ a calore solis & humidis fumositatibus terre. Hic
 albumazar redarguit Ptolomeũ & ponam deo dante rationes suas in fine hu
 ius partis de naturis planetarum. Dicit haly in cõmento propositionis prealle
 gate quod Ptolomeus uult dicẽte qd saturnus facit hoc opus eo qd opus suũ est
 multũ elongatũ ab opere solis quod est opus caloris: & a luna cuius opus ẽ at
 trahere humores: quia quando in spexit comparationem saturni cum sole & lu
 na inueniet quod ambobus erat contrarius: & propter hoc dixit quod conue
 nit ut frigidus sit & siccus. Et Ptolomeus met glosauit hanc comparationem
 in eo quod sequitur. Dicit Ptolomeus scire quidẽ uirtutem huius planetaz &
 aliorum erit propter redificatiõem figurarum in respectu solis & lune quoniã
 eaz aliqs uidemus mutantes zere una manerie mutatiõis & eaz aliqs alia ma
 nerie in diuersis ordinatiõibº mutationis augendi & minuendi. Dicit Haly in
 cõnto. Si memoriã habes de eo qd tibi diximº quomodo probare possũ: stella
 rum uirtutes: glosa non indiges in hoc. Et si huius oblitus es auscultã dico tibi
 quod sol & luna eo quod eorũ opera magis apparent quam opera aliarum stel
 larum & sunt nobis magis manifesta & opera reliquaz stellarum abscondita
 uidentur: conuenit ut inspicias ad stellas habentes communitatẽ cũ duobus lu
 minaribus per figuras idest p aspectº si augẽt in suis operibus uel ab eis minuunt
 & sic ibis inspiciendo ad omnes donec certitudinem scias omniũ nõ semel sed
 pluries. Et si inuenieris quod semper sequatur unam maneriẽ operandi scies pro
 certo huiuscemodi uirtutẽ habent. Dicit Haly ab eragel de natura saturni. Satur
 nus est planeta senex magnus fessus uilipensus anxietatũ tristitiãz longarũ in
 firmitatũ natura eius est frigida & sicca & assimilãt melancolie quaz gubernat
 de omnibus humoribus & nullus de ea quado fuerit almutem alicuius natiuita
 tis & ipse in cancro natus erit turpissimi uultus & mirabilis creatura in forma
 & uisione sua ita quod expauescent & mirabuntur quotquot uidebũt eum &
 audient loqui de ipso. Dicit alfraganus quod corpus saturni est. lxxxxi. uicibus
 tantum quãtum terra.

VPITER FORTVNA MASCVLVS. Hic ponit naturam

i Iouis & planū est quod dicit in littera Iouis autem uirtutis opus ē cōplexionis temperate & loc^o sui motus est medianus inter frigiditatem saturni & calorem martis & propter hoc conuenit ut calefaciat & humectat. Dicit Haly in comento multi crediderunt cum audierūt hoc uerbū Ptolomei quod opera stellarū secūdū ei^o opinionē sequerētur loca sphaerarū scđm qđ una existit supra aliā sicut credidit hiza auēquon & alkindus & alii qui cum talibus rationibus nos impedierūt. Ego uero dico qđ si opera stellarū sunt secūdū naturā quomodo possunt sciri propositiōes quadruiuales qm̄ radices harū ambarū scientiarū diuerse sunt una. scđm ab alia. Ampli^o si omnia corpora celestia nō sunt alicuius complexiōis calide humide frigide neq; sicce sicut probauit Aristotiles quomodo potest Iouis complexiō tēperari eo quod sphaera sua existat inter illam martis & saturni. Nam si bene ad dictū inspexeris Ptolomei inuenies non esse prout ipsi crediderunt. Et postqđ docuit nos uiam qua scirent^r uirtutes stellarū ponit hoc uice alia in hoc loco dicens quod quando pbauerimus modū operis quod operat^r in aere nos circundante inuenimus qđ ē medianus inter magnā frigiditatem quam facit saturnus & magnū calorem quē facit mars & hoc affirmat id quod dixit quod calefacit & humectat. Dicit Haly abenragel Iupiter est planeta equalitatis cōitatis bonitatis melioramenti in intellectu sensus & pietatis: quia temperatus est equalis & fortuna per aspectum & corporalem coniunctionem significa: bonitatem meliorationem legem simplicitatem & castitatem dirigit & non dānat: populat & nō destruit: abhorret saturnū & eius naturas. Quando deus incepit creare mundū erat in domo ascendente lucet in ariete tauro & gemini: & minuitur lux sua in cancro leone & uirgine obscurat^r in libra scorpione & sagittario & minuit^r eius obscuratio in capricorno aq̄rio & piscib^o. Diē alfragan^o qđ corp^o Iouis ē. lxxxv. t̄m q̄tū ita.

ARS MASCVLINVS. Hic ponit naturam martis & pater in littera. Dicit Ptolomeus mars pprie desiccet & per uim nature sue comburit eo quod igneum habet colorem: & quia circa solem est & qm̄ sphaera in qua sol cōsistit posita est sub eo. Dicit Haly in comento Ptolomeus uult dicere qđ opus uirtutis martis idest qui experimur inuenim^o siccitatis magne. Ad id quod dixit qđ uirtus martis cōburit eo quod igneū hēt colorem dico quod stelle sunt substantie simplicis & non compositae ex naturis diuersorum elementorū: apparitiō sui coloris est recta eo quod ibi nō est aliqd quod mutet colorem conuenientē ei^o substantie Ptolomeus autē docet nos per hoc dictū. regula qđ scimus uirtutē stellarū quā per nos intelligere nō possumus & possumus eā intelligere per colorem. In hoc enim dicto adest dubiū qđ nos soluere oportet. Nam multi credūt qđ color nō ostendat uirtutē rei & hoc est ueritas in terrenis propter comixtionem elementorum quae in eis est tū in celestia

bus nō est ita q̄a eorū substantia nō est ullo modo composita ex aliquo elemento. Et pp hoc rediit Ptolomeus ad probandum hanc uirtutem alio modo dicens: & quia existit circa solem & quia sphaera in qua est sol posita est sub eo uult dicere quod accidit ut sit ueritas res ista quia uirtus martis comburit eo q̄ existit circa solem: & quia sol est sub eo & cōmiscet uirt⁹ sua cū illa solis fit calidus multū & siccus ita quod sine temperamento comburit. Dicit Haly abenragel mars est planeta calidus & siccus igneus: destructor: iratus: uictoriosus: diligens occidere & interfectiōes rixas litigia: cito irascit ira forti: totū cor suū exponit in rebus suis agendis: prelia facit & destruit populationes. Exaltatio sua est in domo saturni .i. in capricorno qui significat clamores impedimēta & gentē stultā & guerrationes. Cōuenit saturnus marti in infortunio & resistit ei in frigiditate & tenebrositate: & inclinatur soli amore sui & defendit auxilio ei⁹ qm̄ sol exaltatur in domo sua & gubernat eū de calore & siccitate q̄ recipit ab eodem: pprietas & natura sua cōuenit & appropinquat pprietati & nature solis nescius est & obliuiosus modici intellectus & diminit⁹ sensu nec considerat rerū fines: per eum & per ascensum & per descensum eius in circulo suo crescit & decrescit estatis calor & hyemis frigiditas omni anno dicit alfragan⁹ quod mars continet quantitatem terre semel & dimidium & octauā partem eius.

OL PER ASPECTVM FORTVNA. Hic ponit naturam so-

lis & littera glosa non indiget. Dicit Ptolomeus cognita res est q̄ opus substantiē solis est calefacere & dare aliquatū siccitatis & hæc opera magis pprie sentiuntur & leuius scita sunt omnibus aliis ppter magnitudinem solis & propter manifestam nutationem quam per tempora annū facit & quanto magis accedit ad nostra capita tanto magis calefacit. Dicit. Haly abenragel scito q̄ sol est lumem & candela cœli gubernator mundi factor temporum: per eum fiunt planetæ orientales & occidentales: & per eum fiunt apparentes & occulti: & per eum mouetur omnis res se mouens: per eum nascitur omnis res nascens: crescit omne folium & maturatur omnis fructus. Ipse est spiritus cœli magnus cum eo uiuificantur signa: & quodlibet signum quādo est in eo habet maioritatem super alia signa. quoniam ipsum uiuificat & illuminat & dat ei fortitudinem & calorem & applicat calorem & fortitudinem & uirtutem illius signi terre: quia natura & facta sua apparēt in oib⁹ reb⁹ & in cūctis aiatis & in aiatis existētib⁹ i terra. Et qm̄ exit de signo in quo ē remanet illud signū in similitudine corporis defuncti. Est planeta magni dñi potētiē nobilitatis altitudinis & magnitudinis. est fortuna per aspectum & infortuna per cōiūctionem corporalem. Vides enim quādo aliquis planeta cōiungit sibi: cōburit & uincit eū & extinguit lumē & lucē suā. Locus suus in loco est quartus. .i. medius. vii. planetarū: sicut rex sapiēs q̄ per sensum manūtenet regnū suū & p considerationem ponit sedem suam in medio regni sui ut p oia latera attingat.

Dedit marti militiam suā & quod esset dux militie sue quia celum solis est sub
celo martis & conuenit natura & calor suus eum natura & calore illius dedit
Ioui sua iudicia propter temperiem honestatē saluationē & sue complexionis
salutē : & quia nō est in eo qualitas mala nec peccandi natura. Dedit regnū sa-
turno quia omnes planetæ sua lumina mittūt ad eū & suas considerationes. De-
dit ueneri collectionem reddituum & uendendi redditus & emendi : quia celum
eius applicat suo & sunt uicini. Dedit mercurio scribaniam quia status eius est
sicut status scriptoris regis qui uadit quando ille uadit & sedet quando ille sedet
Dedit lune algazilaticū quia est similis algazilo regis qui facit sua mandata &
desert ea quocunq; precipit. Dicit alfragan⁹ auctoritate Ptolomei quod corp⁹
solis continet corpus terre centies sexagesies sexies & aliquantulum plus.

U **ENVS FORTVNA FEMINA NOCTVRNA.** Hic ponit
naturā ueneris & patet in littera quod dicit. Dicit Ptolomeus uen⁹
ipsamet opera Iouis facit propter temperamentum sue complexio-
nis excepto quod est Ioui in re una contraria quia calefacit parū eo
quod existit circa solem & humectat secundū lunam propter magnam lucem q̄
habet hic planeta eo quod attrahit ad se fumositatem quæ eleuatur ab humori-
bus terre Dicit Haly in commēto uult dicere quod eius calor est multū minor
illo Iouis & propter hūiditatē q̄ facit dicimus quod ē quodāmodo frigida &
plus humida. Quod aut dicit eo qd̄ existit circa solē dixit eo qd̄ uirt⁹ sua uoluit
cū illa solis. Et id qd̄ dixit hūctat sicut lūa : uult dicere qd̄ uen⁹ facit hūiditatē cir-
ca eā q̄ facit lūa. Et id qd̄ dixit propter magnā lucē uult dicere qd̄ modicus ca-
lor facit humores currere. Dicit Haly abenragel uenus est fortuna frigida & hu-
mida nocturna bylaris gaudiosa appetit bone limpida formosa : diligit iocu-
lationes cantationes cōestiones potationes & uitia ē māsueta & pauci motus
est mulierū significatrix & iacendi cum eis amoris amicitie & societatis . recipit
martē per naturam fornicationis & limpidimenti abhorret ipsum propter con-
trarietatem nature sue quæ est caliditas & siccitas. Separat se ab eo & malum &
infortunam suam repellit a se ipsa propter mansuetudinē bona uerba solatium
bonū & mansuetam loquelam. Concordat cum saturno in frigiditate & con-
uenientiam quam habet cum eo in libra quia est dom⁹ uni⁹ & exaltatio alterius
Et discordat cum eo in moribus tristitiis & dolorib⁹ suis & eo quod saturnus
est usus modicis cum mulieribus. Status ueneris cum statu solis est similis statui
mulieris uersus uirum. Dicit alfraganus qd̄ corpus ueneris est una pars de .xxxii.
partibus terre.

M **ERCVRIVS COMMIXTVS.** Hic pōit naturam mercurii &
patet in littera. Dicit Ptolomeus : siccitas uero & humiditas mer-
curii est per unum equale : quoniam aliquando desiccatur & effugatur hu-
mores eo qd̄ nunq; elongatur multū a calore solis etiam nullo tempo

re & aliquando humectat eo q̄ positus est super sp̄aram lune quæ est circa ter-
ram magis quam omnes alie sp̄aræ & mutatur ad hos duos status & facit uē-
tos propter ferotinas mutationes eius circūquaq; solem. Dicit Haly in com-
mento. Vult dicere q̄ opus mercurii nō est una res sola: quoniam aliquando
desiccatur & aliquādo humectatur cū autem desiccatur est quando soli applicatur & ē
tunc opus suum in calefaciendo & siccando circa istud solis. Humectare autē
suum est propter uim suam quæ cōmiscetur cum illa lune quæ posita ē sub eo
& q̄ est opus suum sicut op⁹ lune. Et Ptolomeus quando comperationem fa-
cit de opere mercurii cum illo solis inuenit q̄ aliquando faciebat opus tale q̄
le sol. Et quando per comperationem facit cum opere lune: inuenit q̄ aliquan-
do faciebat opus tale quale luna. Et expertus fuit hoc multotiens & inuenit q̄
semper altere duorū operum faciebat & sciuit pro certo q̄ op⁹ suum ē secūdu
opus aliarum stellarum cum quib⁹ inuoluit: & op⁹ proprium in se nō habet
Dicit Haly Abēragel Mercurius est planeta maleficiorum uolentiarum docu-
mentorū scribanie computationum scientiarum: calid⁹ ē & siccus forme &
nature conuertibilis: masculus cum masculis: foemine⁹ cum foemininis: fortuna
cum infortunis: bene ratiōat⁹: bene loquēs: aulus in loquēdo: pulchre appare-
tie: composite persone: diligit libros & computationes. Placent ei magisteria
res bene facte rationes uerificari libri ac scientie: agilis est in motu & proprie-
tatis ardentis: alacer & mobilis in omnib⁹ reb⁹ suis: & est unus trium planeta-
rum significantium pluuias & per eum & per mutationem suā de signo in si-
gnum: & per eum eius statum ac retrogradationem & directionem ipsi⁹ & p
oppositiones & coniūctiones suas sciuntur mot⁹ uentorum & ei⁹ fortitudines
scilicet si erunt fortes uel debiles in omnibus partib⁹ illius anni: quoniā quan-
do exit de uno signo & intrat aliud uel quando est stationarius aut retrogra-
dus significat uentos fortes humiditates & pluuiam & in aere accidentia de
nubibus turbationes & his similia. Similiter quando est in oppositiōe lune exi-
stente luna in aliquo signorum aqueorum uel aereorum significat quod predi-
xim⁹ in reuolutiōe anoz mūdi habet magnā & ueridicā significationē sup te-
nētes officia regū. Alfraganus dicit q̄ quātitas corporis mercurii ē una ps de
xxxii. milibus ptib⁹ corporis terre.

VNA FORTVNA FEMINA NOCTVRNA. Hic pōit na-
turam lune sententia littere patet. Dicit Ptolomeus maior uirt⁹ lu-
ne est humectare pro eo q̄ est multum circa terram & propter fu-
mositatem frigidam quæ per eam eleuatur: & propter hoc ad sta-
tum talem mutantur corpora manifesta mutatione quia facit mutari & putre-
scere corpora ut plurimum: & habet etiam cum sole participationem modicā
in calore pro eo q̄ recipit lumen ab eo Albumazar redarguit Ptolomeum
in causa naturarum plauetarum & sunt uerba sua ista: quoniam plures reges

grece fuerunt sapientes post Alexandrum filium philosophi uocabaturq;
unusquisq; eorum Ptolomeus fueruntq; numero decem & una mulier erat
q; regnantes in egypto : & fuerunt anni regni eorum . 275 . fuerunt uniuersa
si sapientes ex quibus fuit Ptolomeus unus qui edidit librum almagesti sup cau-
sam motus circuli & quicquid in eo est ex planetis. Et quidam eorum edidit li-
brum de iudiciis astrorum referentis eum ad Ptolomeum auctorem libri almage-
sti. Diciturq; qd ille qui edidit librum iudiciorum ipse edidit librum almagesti
nesciturq; ueritas huius rei: sed ille qui ex eis edidit librum iudiciorum narrauit
in libro suo naturas planetarum & eorum causas. Incepitq; dicere qd sol cale-
facit in suauitate ac mora & qd opus eius sit in hoc euidenti & forti opere ce-
terorum planetarum propter magnitudinem eius & quanto magis eleuatur ad
zenith capitum nostrorum augetur nobis calor. Et putauit qd natura lune sit
humida propter proximitatem circuli eius a terra & propter receptionem ua-
porum. quia ad eam eleuatur ex ea. Et putauit qd natura saturni sit frigida & sicca p-
pter longitudinem circuli eius a calore solis & longitudinem eius ab humiditate
uaporum terre. Et putauit qd martis natura esset calida & sicca eo qd color eius
similis est igni: & quia est prope solem & quia est sub eo erigiturq; calor eius ad
eum & calefacit eum. Et putauit qd Iupiter sit equalis complexionis: eo qd sit
eius circulus inter circulos saturni & martis. Et propter hanc causam est natura
eius calida humida equalis & temperata. Et putauit qd ueneris natura sit calida
humida equalis calor autem eius ex propinquitate circuli eius a sole. Humiditas
uero ex uapore humido qui contingit eam ex terra. Putauitq; qd natura mercurii
sit in quibusdam horis sicca & in quibusdam humida. Siccitas eius propter
appropinquitatem eius a sole & qd non elongatur ab eo elongatione maxima.
Humiditas uero eius propter proximitatem circuli eius circulo lune. Hoc est qd
putauit Ptolomeus in naturis planetarum: & haec est ratio qua usus est sup hoc.
Sed nos dicemus nunc qd sit in eius diebus pungendus id est reprehensione dignus
na qd putauit ex sole & calefactione rerum ab eo in suauitate & mora hoc in-
uenitur ex suo opere. quod autem dixit qd natura lune sit humida propter pro-
ximitatem circuli eius a terra & receptione uaporum qui eriguntur ex terra ad
eam hoc repellitur a sapientibus eo qd spacium quod est inter faciem terre &
propinquoerem locum in quo est luna sit . 128044 . miliariorum fere ea mensu-
ra qua sit unum miliarium . 3000 . cubitorum. Et hoc patet in libro in quo nar-
rantur longitudines corporum superiorum ab inuicem. Et non plene eleuantur ua-
pores a superficie terre secundum qd narrauit Ptolomeus qd . xvi . stadia secundum
qd stadium quadringentorum cubitorum est: nam . xvi . stadia faciunt duo mili-
aria & decimam ac tredecimam unius miliarii fere longitudo uero lune quoniam magis pro-
pe est superficie terre est ut diximus . 128044 . miliariorum fere unum ergo uel quomodo applicat
uapor terre ad lunam quousque corrumpat uel mutet naturam eius. Per modum consimile

reprobat ipsum in naturis aliorum planetarum: sed pertransio eā breuitatis
 Haly in cōmēto ppositōi preallegate de natura lune rīdet ad rationes Albu-
 mazaris. Dicit. n. Haly exponēs uerba Ptolomei primo Postq̄ docuit nos
 Ptolome⁹ q̄ uirtutes stellaz corpore suoz sequūtur magnitudinem & corp⁹
 lune parūū est sicut in alniagesti narrauit & ei⁹ opus sequit⁹ opus solis pte una
 Dicit hic q̄ est hoc pro eo q̄ multū est prope terrā & peruenit ad nos eius uir-
 tus anteq̄ mutetur & propter hoc apparet eius opus magis q̄ opus aliage stel-
 laz. Et uidemus uisibiler q̄ attrahit humores terre & corporum eam sequē-
 tiū & pro eo q̄ habet lucē a sole operat⁹ in terrenis calorē modiciū accidenta-
 lē cū quo facit putrescere & mutari humores existētes in corporibus sicut ostē-
 sum ē in phisica & in natura. Et manifestū est q̄ lux facit calorē, & potest hoc
 probari per specula quaz cōburūt & similia. & quia luna lucē habet a sole cō-
 uenit ut habeat modicū calorē quē facit sicut per accidēs. Et hoc est id quod
 uult dicere Ptolomeus. Et quia hoc nō intellexit Albumazar credidit q̄ erra-
 ret in dicto suo dicēs quō pōt fumositas humida ad lunā ascendere cum sūosi-
 tas ascendere nequeat ultra. xvi. stadia & luna satis longi⁹ est. Ego uerō risi de
 dictis talibus qualia sūt hęc: & dixi qualiter nō intellexit hoc quia Ptolome⁹
 noluit dicere q̄ fumositas humida ascendat usq̄ ad lunā sed dixit q̄ ascensus
 fumositatis hūide qui ē uersus lunā docet nos q̄ attrahit humores terre et alio-
 rum corporum eam sequentiū sicut adamas trahit ferrū. Alfraganus dicit au-
 thoritate Ptolomei q̄ magnitudo corporis lunæ est una pars de .39. partib⁹ ter-
 re & dicit q̄ maius corpus omniū corpore uniuersi ē sol & post solē. xv. ma-
 xie sūt stelle: dicit enim q̄ unaqueq̄ earū tenet corpus terre centies septies terti-
 us in magnitudine est Jupiter: & quartus saturnus. Post saturnum sunt stelle fi-
 xe secūdi ordinis quarū quelibet continet terrā nonagesies. Post ipsas sunt stel-
 le tertii ordinis quarū unaqueq̄ cōtinet terrā septuagesies & bis. Post ipsas sūt
 stelle quarti ordinis quarum quelibet continet terram. 54. Post ipsas sunt stelle
 quinti ordinis quarum quelibet continet terram. 37. Post ipsas sunt stelle sexti
 ordinis & minor illaz imo minor omniū q̄ uidentur: quarum probatio ē pos-
 sibilis continet terram. 48. Maius corpus post ipsas est mars, post martē terra:
 post terram uen⁹: post uenerem luna & ultimo mercurius. Patet igitur secun-
 dum alfraganum q̄ maius omnium corporum est sol & minus mercurius ex-
 ceptis generabilibus & corruptibilibus. De longitudine istorum corporum a
 terra dicit alfraganus q̄ propior longitududo lune a terra est. 33. tantum quan-
 tum dimidium diametri terre & .30. pars eius eritq̄ hoc. 107124. miliaria. Et ē lō-
 gitudo longior lune quaz est propior longitududo mercuri sexagesies quater tan-
 tum quantum dimidium diametri terre & .vi. pars eius quod est .208542. milia-
 riorum. Et longitududo longior mercuri quaz est propior ueneris est centum sex-
 agesies septies tantum quantum dimidium diametri terre quod est .542750.

miliariorū. Et lōgitudō ueneris lōgior q̄ ē ppior lōgitudō solis ē milesies & cē
 ties & uigefies tantum quantum dimidium diametri terre quod est. 3640000.
 miliarium. Et longitudo solis longior quā est propior longitudo martis est
 1220. tantum quantum semidiameter terre quod est. 3965000. miliariorum. Et
 longitudo maris longior q̄ est lōgitudō Iouis propior est. 8876. tātū quātū sē
 mediameter terre q̄ ē. 38847000. miliariorū. Et lōgitudō iouis lōgior q̄ ē ppior
 or longitudo saturni ē. 14405. Tātū q̄tū semidiametri terre q̄ ē. 4681650. Et lōgitu
 do saturni longior q̄ ē equalis longitudini stellarum fixarum & est quantitas
 dimidii diametri circuli signorum est. 2010. tantum quantum semidiameter
 terre quod est. 6357500. miliariorum & cum duplicatum fuerit hoc proueni
 et quantitas toti⁹ diametri circuli signorū .i. octauae sp̄aræ quæ est. 130715000
 miliariorum & cum multiplicatum fuerit hoc per. iiii. & septimam unius pro
 uēiet quātitas circumferentie circuli signorum uel cuiusq; alterius circuli maio
 ris descripti in octaua sp̄aræ quæ ē. 41081570. miliariorū eritq; mēsurā uniuscu
 iusq; gradus circuli maioris. ii. 41160. miliaria.

ORDINE VERO PLANETARVM. Hic ponit ordinē

d planetarum in conceptionib⁹ puerorum scilicet ordinem in guber
 nando fetum q̄diu est in utero matris. Dicit q̄ saturn⁹ gubernat ip
 sum ab hora conceptionis usq; ad finem unius mensis. In secundo
 mense gubernat ipsum Iupiter. In tertio mars. In quarto sol. In quinto uenus.
 In sexto mercuri⁹. In septimo luna: & propter hoc ut dicitur puer in septimo
 mense petit exitum: quia opera omnium planetarum sunt in eo completa: &
 qui tunc nascuntur possunt uiuere propter eandem causam. Deinde reuertitur
 gubernatio ad saturnum & gubernat ipsum in octauo mense & tunc qui na
 scuntur nō uiuūt propter malitiā saturni. Deinde gubernat ipsum Iupiter in no
 nō mense: & tunc communiter nascuntur & uiuunt propter bōitatem Iouis.
 Deinde ponit ordinem planetarum in regimine corporis post natiuitatem
 quantum ad processum in etatibus: & dicit q̄ luna incipit natum regere ab in
 gressu ei⁹ in mundum & regit ipsum quattuor annis qui sunt anni nutritionis
 Deinde mercuri⁹ regit ipsum decem annis. Deinde uenus octo. Deinde sol no
 uē. Deinde mars. xv. post hoc Iupiter. xii. Deinde saturn⁹ usq; ad finē uite.

CAPVT DRACONIS. Hic pōit naturā capitis & caude dracōis & patet
I AVTEM FVERIT ALIQ. VADIES. Hic ponit ordinem
 planetarū quātū ad dñm dieꝝ & horarū. Dicit q̄ aliq̄ dies sit alicui
 ius planetæ priā hora illius diei s̄m q̄ priā hora incipit ab ortu solis
 est illi⁹ met & .ii. hora ē planetæ q̄ succedit in ordine celog; descēdē
 do & tertia tertiū planetæ in ordine: & sic p̄ ordinē usq; ad finē. xiii. horarum
 diei artificialis. Et ille planeta cui⁹ ē. xiii. hora ille est domin⁹ illi⁹ noctis: & cu
 ius ē. xxv. hora. s. prima hora diei sequētis illi⁹ est dies sequens. & auctor ponit

exemplū in littera ideo nō est necesse ut ponam. & sic completa ē expōsitio secū
de differētiē huius libri.

TQ^U **V**I^A ANNVENTE DEO. Ista ē tertia differētia huius libri in qua auctor determinat de eē planetarum in semetipsis & de esse eorū adinuicem scilicet unius ad alterum. Et diuiditur in duas partes: quoniam in prima determinat de esse eorū in semetipsis. In secūda parte de esse eorum adinuicē secūda est ibi. De esse autem ipsorum adinuicem. Et illa diuiditur in duas: quoniam primo de terminat de esse quinq; planetarum respectu luminarium. ii. de esse eorum inter se ii. ibi: esse autem

Primo determinat de esse eorum in seipsis. Et est sententia littere talis. Planetae aliquando dicuntur ascendentes & aliquando descendentes & aliquando dicuntur aucti lumine & magnitudine: & aliquando diminuti lumine & magnitudine. Et quandoq; dicuntur aucti nūero & quandoq; diminuti numero. Et quandoq; dicuntur aucti motu & quandoq; diminuti in motu. Et omnes planetae preter solem dicuntur quandoq; septentrionales & quandoq; meridionales. Et dicuntur ascendentes & descendentes in septētrione & meridie. Ista sunt quae accidunt planetis in semetipsis. Et ista exponit auctor per ordinem in littera dicens qd planeta quādoq; ascendit in circulo suo eccentrico ita qd sit in superiori parte eccentrici sui nō distans ab auge per .90. gradus ante uel retro & tunc lumen eius apparet minus & etiam apparet minor in quantitate & eius cursus est tunc tardus quātum ad motū centi epicycli & dicitur tūc fortior. Quando autem est in aliqua longitudinum mediatorum eccentrici sui. s. distans ab auge per .0. gradus precise tunc est equalis in lumine & magnitudine & cursu. i. non dicitur magnus neq; paruus in lumine uel magnitudine & mot^o centri epicycli ē equalis cum medio motu ipsius. Cum uero fuerit extra haec loca scilicet distans ab auge plus. 90. gradibus ante uel retro tunc descendit & apparet maior lumine & magnitudine & mouetur centrum epicycli tunc ueloci^o qm medi^o mot^o ipsi^o. & cum fuerit argumentum planetae equatum minus. 190. gradibus scilicet quando additur equatio argumenti super mediū motū tūc dicitur auct^o numero: Et si argumētū equatū fuerit plus. 180. gradibus. s. quādo equatio argumēti subtrahit^r a medio motu tūc dicitur numero diminutus. Sed in luna quādo addit^r equatio dicitur aucta numero: quando subtrahitur dicitur diminuta numero. Et quando aliquis triū planetarum altiorū mot^o uel ueloci^o medio motu suo uocatur auct^o motu: & quādo. uadit min^o medio motu suo uocat^r motu diminut^o. Eodē mō intelligitur de sole & luna. Et quādo mouetur tātū quātū medi^o mot^o su^o tūc dicit^r motu equalis. Et quū uen^o uel

mercuri⁹ mouet⁹ ueloci⁹ q̄ sol dicitur auctus motu: quādo tardi⁹ dicitur motu
diminut⁹. Et quando aliquis planetarū .6. trāsiuerit nodū interfectionis deferen
tis sui cū egyptica q̄ nodus uocatur genzahar est septentrionalis. Et ē septētri
onalis ascendēs. i. augēs latitudinem quoulsq̄ elongat⁹ fuerit ab interfectione
p. 90. grad⁹. Et cū elōgat⁹ fuerit pl⁹. 90. gradib⁹ ab interfectione ē septētrional
descendēs. i. minuēs latitudinē quoulsq̄ elōgat⁹ fuerit ab interfectione per. 180.
gradus & tūc ē in interfectione opposita prime & lunā hebet latitudinē. i. ē in
egyptica: & cū trāsiuerit illā sit ei⁹ latitudo meridiana & ē meridionalis de
scēdēs quoulsq̄ elōgat⁹ fuerit ab interfectione prima p. 70. grad⁹. Et cū tran
siuerit hunc numerum est meridionalis ascendēs. quoulsq̄ reuertitur ad interse
ctionē primam ubi latitudo ei⁹ erit nulla. Hęc ē sententia littere de esse planeta
rū in semetipsis

DE ESSE AVTEM IPSORVM AD INVICEM TRA
D **CTEMVS.** Pri⁹ determinauit de esse planetarū in seipsis. Hic de
terminat de esse eorū adinuicē & primo de esse quinq̄ planetarū re
spectu luminariū. Et diuiditur in quattuor ptes secūdū quattuor eē
q̄ habēt planetā erga solē & lunā. Primū ē uisio faciei ad faciē. Secūdū ē securi
tas. Tertiū ē cōbustio. Quartū ē oriētālitās & occidētalitās. Primo ergo deter
minat de uisione faciei ad faciē. ii. de securitate. iii. de cōbustione. iiii. de oriētā
litate & occidētalitate. Priā ps ē in principio. ii. incipit ibi: & ex hoc ductoria
iii. ibi: & ois planeta. iiii. ibi: & ex quo altiores. Sētētia prime ptis ē quando
aliquis planeta fuerit occidētalitās a sole. s. q̄ oriat post sol ortū & fuerint inter ip
sū & solē tot signa quot sūt inter domū illi⁹ planetā & leonē q̄ ē dom⁹ solis
planeta dicit⁹ esse in uisiōe solis faciei ad faciē. Verbi gratia: capricorn⁹ ē do
mus saturni & ē sextū signū a domo solis scilicet leone. cū igitur fuerit saturn⁹
in sexto signo a sole cōputādo numere signorū a sole uersus saturnū secūdū or
dinē signorū. aliter enim non esset occidentalitās si nō cōputaret⁹ hoc mō tūc di
cit⁹ ipsū uidere faciei ad faciē. Et signū sagittariū ē q̄ntū a leone. cū igit⁹ iupiter
fuerit in q̄nto signo a sole incipiēdo a sole uersus iouē fm ordinē signorū dicit⁹
tur uidere ipsū faciei ad faciē & sic de aliis. Et quādo aliquis planeta fuerit ori
entalitās a luna & fuerit inter ipsū & lunā secūdū ordinē signorū tot signa quot
sunt inter domū ipsi⁹ planetā & domū lune. s. cancerū tūc dicitur esse in ei⁹ ui
sione faciei ad faciē. Verbi gratia: cancer est signū sextū ab alia domo saturni. s.
ab aq̄rio: iōq̄ cū fuerit lūa a saturno i. 60. signo ē iter eo uisio faciei ad faciē. Et
ēt cācer ē signū q̄ntū a domo iouis. s. a piscib⁹: iōq̄ cū fuerit lūa i. 50. signo a io
ue fm ordinē signorū ē iter eos uisio faciei ad faciē & sic de aliis suo mō poteris
exēplificare.

X HOC DVGTORIA PLANETE. Hic determinat de .ii. esse
e .5. planetarū erga luminaria. s. de ductoria quod idem est q̄ securitas

Et est letetia tal' qn aliqs planeta e in suo haim & in aliquo anguloze ascenden-
tis. s. in ascēdēte uel in .10. uel .7. uel .4. domo & aliquod luminariū sit in aliquo
anguloze ab ipso planeta ita qd sit planeta in die orientalis a sole & in nocte oc-
cidentalī a luna. hoc est ut sit in die in .10. signo a sole tūc enim est in angulo
a sole orientalis. uel in nocte in .4. signo a luna tūc enim ē in angulo a luna et oc-
cidentalī tūc dicit' esse in sua ductoria. Angul' aut' oppositiōnis non habet
hic locū. Rō ē quia planeta existens in opposito solis uel lune nec ē orientalis
nec occidentalī. Postea dicit qd ois planeta a tēpore quo absconditur sub ra-
diis solis usq; ad tēp' quo incipit apparere dicit' cōbustus. Et incipit cōburi qn
incipit intrare radios: & cū uenerit prope solē infra .12. grad' uocatur oppres-
sus: & cū fuerit cū sole in eodē gradu & fuerit inter eos min' semidiametro so-
lis & cum hoc latitudo planeta fuerit minor semidiametro solis dicit' unit' uel
in corporat' soli. Et cū trāsuertit hāc untonē dicit' esse in cōualecētia donec sit
liberat' a radiis solis.

XQVO APPARENT ALTIORES TRES. Hic determi-
nat de oriētālitate & occidentālitate planetaz. Dicit qd tres plē su-
piores qn exeūt de sub radiis sol' & incipiūt apparere de mane ante
ortū solis quousq; ueniāt ad oppositum solis hoc ē qd sint propin-
gones circulo horizontis orientalis qd occidentālis quando sol ē i linea medie
noctis tūc uocāt' oriētales & dextri. Vocāt' oriētales eo qd oriūtur aū solē &
uocāt' dextri eo qd sūt i dextra pte coeli a sole. Pars .n. occidentāl' ē dextra & oriē-
tal' sinistra. Ponat' .n. qd hō uertat faciē suā uersus meridiē patet qd oriēs ē sibi
a sinistris & occidēs a dextris. Et qn aliqs triū supioze plāctaz trāsuertit oppo-
sitōnē sol' dī occidentāl' sinister. dī occidentāl' n' qd sit i pte occidentāli coeli a sole i
mo hui' cōtrariū ē uegz. Sed dī occidentāl' p' tāto qa occidit p' solē. Et dī sinis-
ter qa ē i pte oriētali coeli a sole qd ē sinister s'm qd dictū ē. Ven' uero & mercu-
ri' qlibet eozē ifra tps quo circuit epicyclū suū cōiūgit' soli bis. una uice p' dire-
ctōnē. s. i superiori pte epicycli. Alia uice p' retrogradatōnē. s. i inferiori pte epicycli
Igit' qn aliqs eozē sepat' a cōiūctōe sol' i medio retrogradatōnis. s. i inferiori pte
epicycli recedit a sole uersus pte occidentālē coeli. Et qn elōgat' fuerit a sole tū
qd pōt uideri uidef' de māe aū ortū solis iō tūc uocāt' oriētales dexter donec cō-
burat' a sole. i. donec iūgat' soli i superiori pte epicycli p' directōnē. Et cū sepat'us
fuerit a sole p' directōnē uidef' de uespe p' occasū sol' iō tūc uocāt' occidentāl' sinis-
ter dōec iterū cōburat' et ē dria iē uenerē et mercuriū et tres supiores uen'. n. et
mercuri' qnq; i recessu eozē a sole sine i exitu de sub radiis sūt oriētales & qn
qd i exitu eozē de sub radiis sūt occidentāles. Plāctaz aut' supiores semp cū exeūt
de sub radiis sol' sūt orientales. Et dicūtur argumentari in fortitudine donec
sint elongati a sole per .30. gradus & a .30. usq; ad .60. dicuntur fortes. Et post
qd elongati fuerint a sole ultra .60. gradus dicuntur orientales euntes ad dex-

bilitatē usq; ad principium retrogradationis .Et a principio retrogradationis usq; ad oppositionē solis dicuntur orientales retrogradi .Et ab oppositione usq; ad directionem dicuntur occidentales retrogradi .Et a directione usq; ad 30. gradus post directionē dicuntur occidentales fortes .Et a 30. gradib; post directionem quousq; ueniant od. 30. gradus prope solē dicuntur occidentales cūtes ad debilitatem .Et postea dicuntur occidentales debiles quousq; comburaf Ven^o uero & mercurius quando separantur a sole per retrogradationem fiunt orientales & uocantur debiles quousq; ueniant ad directionē : & a directione donec sint elongati a sole tantum quantum solent elongari in principio retrogradationis dicuntur orientales fortes .Deinde fiunt debiles orientales & quousq; opprimantur sub radiis solis : & postea dicuntur uniti cū sole .deinde combusti eum : es ad apparationem : & ab apparatione eoz usq; ad elongationē eorum a superiori parte epicycli per 60. grad^o sunt occidentales fortes & ab hoc loco usq; ad retrogradationem sunt occidentales cūtes ad debilitatē & postea usq; coniunctionem sunt occidentales debiles . Si uero nō intelligeret littera hoc mō esset falsa cū nō sit possibile eos elongari a sole usq; ad 60. grad^o in zodiaco . Postea dicit quādo aliquis planeta exit de sub radiis solis & nulli cōiungit corpore uel aspectu ē in suo lumine proprio .

SSE ILLORVM ERGA SE INVICEM. Prius determinauit de his q̄ accidunt planetis in semetipsis & his quæ accidunt quoc; planetis erga luminaria . Hic determinat de his quæ accidunt 7. planetis ad se inuicem . Et posset diuidi in tot partes quot sūt modi accidentium quæ accidunt planetis ad inuicem . Et pnt reduci ad .16. modos secundum sententiā littere qui sunt isti coniunctio : uacuatio cursus : feralitas : translatio luminis reddit^o luminis : prohibitio : pulsatio nature : receptio : redditus nature : refrenatio siue contrarietas frustratio : abscisio luminis : ueneratio : destructio obsessio : dilectio & odium . Ista exponit auctor in littera per ordinem usq; ad finem ist^o differentie . Sententia prime partis est talis . Coniunctio est cum fuerint duo planetæ in duobus signis quæ se aspiciunt aliquo aspectu & ille q̄ fuerit leuior inter eos . i . uelocior i motu trāsuerit de suo signo pauciores gradus q̄ pōderosus . i . tardiori motu de suo signo ita q̄ differentia ista sit . 6. grad^o uel infra : & tunc dicit q̄ leuior uadit ad cōiūctōnē pōderosioris . uerbi grā : pono q̄ sol sit in ariete & trāsuerit de ipso ariete . 6. grad^o & mars sit in leone & trāsuerit de ipso . i . 2. grad^o ista duo signa aspiciūt se aspectu trino . Et sol q̄ ē uelocior in motu q̄ mars trāsiuit pauciores grad^o de ariete q̄ mars de leone : & sunt in differentia 6. grad^o . In proposito exemplo sol uadit ad coniunctionē martis de aspectu trino . Et si sol esset in .12. gradu arietis & mars in .12. gradu leonis tunc esset coniunctio completa . Et si sol esset ultra duodecimum gradum arietis Marte existente in .12. leonis : tunc esset inter eos separatio . Et hac

uocatur coniunctio longitudinis. Coniunctio autem latitudinis est cum fuerint duo planetae in uno signo coniuncti corporaliter & fuerint equalis latitudinis ab egyptica ita quod latitudo unius sit ascendens in septentrione & alterius descendens in septentrione uel unius ascendens in meridie & alterius descendens in meridie. Vel si fuerit coniunctio ex aliquo aspectuum & latitudo unius fuerit septentrionalis ascendens & alterius meridiana ascendens. Verbi gratia: pono quod luna coniugatur saturno in aliquo signo & in aliquo gradu & minuto illius ita quod saturnus sit iuxta genzahar suum uadens ad septentrionem in latitudinem & sit eius latitudo .iiii. minutorum & luna appropinquet ad caudam draconis ueniens a septentrione minuens latitudinem ita quod eius latitudo similiter sit .iiii. minorum hæc est coniunctio uerissima quantum ad longitudinem & latitudinem. Et in hoc casu luna eclyparet saturnum nisi diuersitas aspectus lune esset tanta quod impediret. Licet auctor dicat quod latitudo unius debeat esse ascendens & alterius descendens tamen uidef mihi quod in coniunctioe corporali in omni casu quo contingere poterit quod latitudines amborum sint equales ad eandem partem. Volo dicere quod ambe latitudines sint septentrionales uel ambe meridionales erit coniunctio latitudinum ueridica: & in aspectu oppositiois si latitudines fuerint equales in diuersis partibus ita quod una sit meridionalis & alia septentrionalis erit aspectus ueridicus quantum ad latitudines.

T CVM SEPERATVR VNVS PLANETA AB ALIO.

c Hic ponit uacuationem cursus. Dicit quando aliquis planeta fuerit coniunctus alteri corpore uel aspectu & post separationem ab illo non coniungitur alicui alteri corpore uel aspectu quadiu fuerit in illo signo tunc dicit esse uacuum cursu. Verbi gratia: pono quod luna iungatur Ioui corporaliter in sagittario & post separationem eius a Ioue non sit alicuius planeta in sagittario cui possit coniungi nec radii alicuius quem possit aspicere in hoc casu luna est uacua cursu donec exeat de sagittario & iungatur alicui corpore uel aspectu.

T SI FVERIT PLANETA IN ALIQUO SIGNO. Dicit quando aliquis planeta fuerit in aliquo signo ubi nullus alter planeta sit nec radii alicuius ille planeta quadiu fuerit in signo illo sic se habente dicitur esse seralis siue inuestris in similitudine hominis non

habentis societate cum aliquo.

ET CVM FVERIT SEPARATVS. Dicit quando planeta uelocioris motus seauerit se a planeta tardioris motus & in sepeando se ab eo iungatur alteri tunc transfert naturam primi ad secundum. Verbi gratia: pono quod luna separatur a coniunctione corporali Iouis & antequam compleatur separatio coniugatur saturno aliquo aspectu: uel corporaliter luna transfert tunc naturam Iouis ad saturnum. Fit etiam alio modo translatio scilicet quando planeta leuis coniungitur

pōderosiori se & i'le pōderosus alteri adhuc pōderosiori se tūc medius trā-
fert naturam leuis ad pōderosiorē . uerbi gratia: pono quod luna aspiciat
& iouem aliquo aspectu & iupiter aspiciat saturnum iupiter in hoc casu trans-
fert naturam lune ad saturnū.

SI AVTEM NON CONIUNGITVR. Dicit quod quādo duo planetae
fuerint hoc modo dispositi quod unus eorum nō iungitur alteri sed ambo iun-
guntur al ei tertio tunc si ille tertius aspiciat aliquē locum ex locis circuli pro-
iicit lumen illorum duorum ad illū locū. Et si aliquis planeta fuerit in loco radio-
rum suorum reddit illi lumen illorum duorum . uerbi gratia pono quod sol sit in
capricorno & uenus in piscibus ita q̄ nō aspiciant se. Deinde pono qd̄ mars
sit in cancro aspiciens solē de opposito & uenerem de terrio in hoc casu mars re-
cipit lumen solis & ueneris & reddit lumina ipsorum ad loca circuli in quibus
sunt radii mar is . & hoc uocatur redditus luminis . Fit etiam alio modo reddi-
tus luminis quando duo planetae non aspiciunt se sc̄a tertius transfert lumen
unius ad alterū ita q̄ sepatur ab uno & iungat' alteri & tūc idē est q̄ transitio.

SEQ VITVR PROHIBITIO. Dicit quando tres planetae fuerint in uno
signo sed in diuersis gradibus & ille qui fuerit tardior motu transuerit plures
gradus illius signi quā aliquis aliorum duorum tunc medius eorū prohibet et cōiū-
ctionem leuioris cum ponderoso . uerbi gratia: pono quod saturnus sit in . xii.
gradu uirginis & pono quod mars sit in q̄nto gradu eiusdē uirginis in hoc ca-
su mars petit coniunctiōem saturni . Sed pono quod luna sit in . viii. gradu eius-
dem uirginis in hoc casu non esset iudicandum q̄ mars coniungeretur saturno
quia luna est in medio & prohibet eius coniunctiōem . Fit etiam prohibitio alio
modo ita quod duo planetae sint in uno signo & leuior iungitur ponderosio-
ri & alter planeta aspiciat eundem ponderosum & aspectus eius sit ita prope si-
cut coniunctio corporalis alterius tunc ille qui corporaliter iungitur prohibet
aspicientē ne aspiciat. Et si in hoc casu un⁹ illorū fuerit propinquior q̄ alter ille
qui fuerit propinquior obtinet & dicitur iungi ponderosiori . uerbi gratia: po-
no quod saturnus sit in . xii. gradu uirginis & mars in . viii. gradu eiusdem . Et
pono quod iupiter p̄iiciat radios suos ad octauum gradum uirginis in hoc
casu mars prohibet aspectum iouis . Sed si iupiter p̄iicere radios suos ad no-
num gradū esset iudicandū quod iupiter aspiceret saturnum & cū hoc prohibe-
ret coniunctiōem martis. Et si iupiter p̄iiceret radios suos ad . vii. gradum eēt
iudicandum q̄ mars iungeret' saturno & cum hoc prohiberet aspectū iouis.

ET SI IUNGITVR PLANETA DOMINO ILLIUS SIGNI. Di-
cit aliquādo aliquis planeta iungitur per aspectum domino illius signi in quo
fuerit uel domino exaltatiōis uel triplicitatis uel termini uel faciei dicitur mitt-
re naturā dñi illi dignitatis ad ipsū cuius fuerit dignitas . uerbi gratia: pono q̄
sol sit in capricorno aspiciens saturnū existentē in uirgine in hoc ca. u sol ē in do

mo saturni & mittit naturā ipsius saturni saturno. Et si leuis planeta fuerit in aliquo loco ubi habet dignitatē aliquam. uerbi gratia: quod sit domus sua uel exaltatio & cetera & aspiciat aliquē planetā ponderosiorē se qui nullam habeat dignitatē in loco ei⁹ dicitur leuis mittere suā fortitudinē pōderoso. uerbi gratia: pono q̄ luna sit in tauro. s. in exaltatiōe sua & aspiciat saturnū existētem in uirgine de trino in hoc casu luna naturam suam siue uirtutē mittit ipsi saturno licet saturnus nullā habeat dignitatē in loco lune. sed si saturnus habeat dignitatē in loco lune. uerbi gratia: pono q̄ luna sit in .xxiii. gradu tauri in exaltatione sua & in termino & facie saturni & aspiciat saturnū mittit saturno naturam propriam & naturam saturni ratione termini & facie sue.

ET Q. VANDO FVERIT IN ALIQ. VA DIGNITATVM SVARVM. Et dicit planeta leuior aspiciat pōderosiorē se & leuior habet dignitatē in loco in quo est & ille quē aspiciat etiā hēt ibidē aliquā dignitatē tūc leuis mittit pōderoso utraq; naturas. s. suā propriā & illi⁹ quē aspiciat & hęc missio uocatur receptio. uerbi gratia pono q̄ sol sit in ariete in exaltatione sua & in domo martis & aspiciat martē aliquo aspectu. in hoc casu sol mittit marti naturā suā p̄priā & cū hoc naturā martis rōne domus sue & mars recipit solē a domo sua Et si cōtingat q̄ inferior sit in dignitate superioris & ecōtra superior i dignitate inferioris illa ē melior receptio q̄ eē p̄t. uerbi grā: sit sol in ariete in domo martis & mars in leone in domo solis & sol aspiciat martē aspectu tertio talis receptio itēgra & p̄fecta.

HINC SEQ. VITVR REDDITVS. Dicit q̄ inferior planeta aspiciat superiorē & ille quē aspiciat est cōbust⁹ sub radiis uel retrograd⁹. in hoc casu superior reddit inferiori uirtutē quā sibi misit: q̄a p̄pter debilitatē suā nō pōt retinere eā Et si in tali casu uterq; fuerit in angulo n̄ insuccedēti tūc redditus fit cū p̄ficuo Et si inferior fuerit in angulo & superior nō ita tñ q̄ superior recipiat inferiorē tal' reddit⁹ etiā fit cū p̄ficuo. Et si inferior fuerit cadēs ab āgulo & superior in angulo sit reddit⁹ cū p̄ficuo. Et si ambo fuerit cadētes reddit⁹ fit cū detrimēto. uerbi gratia pono q̄ luna sit in tauro & aspiciat mercuriū existētem in capricorno cōbustū. in hoc casu lūa mittit mercurio naturā suā. Sed q̄a mercurius est cōbust⁹ nō pōt retinere naturā sibi missam: iō reddit lumē illud quod recipit ab ea & si in hoc casu ambo fuerint in angulis redditus est proficuius & cetera.

DEINDE SEQ. VITVR ALMENEM. Dicit q̄ planeta inferior uult cōiungi superiori sed anq̄ cōpleat cōiūctio inferiori fit retrogradus hoc uocat⁹ refrenatō. uerbi gratia pono q̄ saturnus sit in .xii. gradu uirginis & uenus in principio uirginis uadēs ad cōiūctiōnem saturni. Sed cū puenerit uenus ad .viii. gradū uel nonū. s. anteq̄ cōtingat saturnū incipit retrocedere. in tali casu refrenat⁹ uenus ne cōiungat⁹ saturno & idē intellege de aspectu si iret ad aspectū: sed anteq̄ aspectus compleret⁹ inciperet retrocedere.

HANC SEQ. VITVR ALCHORAD IDEST CONTRARIE-
TAS. Dicit quod contrarietas est quando tres planeta fuerint in uno signo quo-
rum unus sit ponderosus & alii duo leues & unus duorum leuium tranſuerit po-
derosum & alter petat coniunctionem ponderosi ſed anteq̃ coniungat pon-
deroſo per retrogradationem & obuiat alteri leui tunc retrogradus deſtrui con-
iunctionem illius cui obuiat cu ponderoſo. Verbi gratia: pono quod ſaturnus
in .viii. gradu uirginis & mars in .xii. gradu euſdem & iupiter ſit in princi-
pio uirginis petens coniunctionem ſaturni ſed antequa coniungatur ſibi: mars
incipiat retrogradari & coniungi ſaturno per retrogradationem & obuiet ioui
in hoc caſu mars deſtruit coniunctionem iouis cum ſaturno.

SEQ. VITVR ALPHARIZ IDEST FRVSTRATIO. Dicit q̃ fru-
ſtratio eſt quando planeta leuis petit coniunctionem ponderoſi ſed antequam
compleatur coniunctio ponderoſus intrat aliud ſignum & ſint radii alicuius al-
terius planetae in principio illius ſigni tunc quando leuis uolens coniungi pon-
deroſo intrat illud ſignu coniungit radiis illius planetae ibi aſpicientis & ſic an-
nullatur coniunctio prima. uerbi gratia: pono quod ſaturnus ſit in .xxviii. gra-
du leonis & mars ſit in .xxiiii. gradu euſdem petens coniunctione ſaturni ſed
anteq̃ iungatur mars ſaturno ſaturnus intret uirginē & pono quod iupiter aſ-
piciat primu gradu uirginis. in hoc caſu mars exiens de leone coiungitur radiis
iouis & ſic annullatur coniunctio martis & ſaturni.

HANC Q. VOQ. VE SEQ. VITVR ABSICISIO LVMINIS.
Dicit q̃ abſiſio luminis eſt quando aliquis planeta leuis petit coiunctione pon-
deroſi & in ſecundo ſigno a ſigno ponderoſi ſit alter planeta ſed antequam le-
uis iungatur ponderoſo ille qui eſt in ſecundo ſigno ſit retrograd⁹ & abſcindit lu-
men ponderoſi a planeta qui uolebat ei iungi. Et eſt quaſi idē quod contrarietas
ſed differt in hoc quia in cōtrarietate planeta retrogradus nō ſolum iungitur
ponderoſo ſed etiam iungit leui qui uolebat iungi ponderoſo per obuiationem
& pōt exemplificari ſicut ibi fuit dictu. Fit etiam alio modo abſiſio luminis. ſ.
quando planeta leuis petit coniunctionem ponderoſi & ille ponderoſus petit
coiunctione alterius ponderoſioris & iungitur ei anteq̃ leuis iungat primo po-
deroſo. uerbi gratia: pono quod mars coiunctionem iouis & iupiter petat con-
iunctione ſaturni & anteq̃ mars iungat ioui iupiter iungitur ſaturno: in tali caſu
ſaturnus abſcindit lumen iouis a marte.

SVNT Q. VOQ. VE HIS PLANETIS. Dicit q̃ planetae in quibuſda
locis cōfortantur & in quibuſda debilitant & in quibuſda locis ſiūt fortune & in qu-
ibuſda infortune. Fiūt fortune in aſpectu ſextili uel tertio bonorū & ut infortu-
ne ſint cadētes ab eis iuxta q̃ intelligendum eſt q̃n aliqs planeta eſt in eodem
ſigno cum alio uel in quarto uel in ſeptimo uel decimo ab ipſo dicitur eſſe in
angulo ab illo. Et ſi fuerit in ſecundo ſigno ab ipſo uel in quinto uel in octauo

uel in .xi. dicitur esse ab ipso in succedenti. Et si fuerit ab ipso in tertio signo uel in .vi. uel in .viii. uel .xii. dicitur esse in cadenti ab ipso. Fiunt etiam fortune quãdo seperantur ab una fortuna & iunguntur alteri aut quod sint inter radios duarum fortunarum & hoc uocatur ueneratio a quibusdam. Fiunt etiam fortune quando sunt uniti sole in eodem gradu aut quod sint in eius aspectu tertio uel sextili uel in aspectu trino uel sextili lune & etiam ut sint aucti numero & lumine: & quod sint in aliqua dignitatum suarum uel in suo haiz. Et planetæ fiunt fortiores quando ascendit in circulo augis & quando sunt septentrionales uel ascendunt in septentrione. Similiter fortificantur quando sunt in statione secunda euntes ad directionem. Similiter quando exeunt de sub radio solis & quando sunt in angulis uel in succedentibus. Et tres superiores fortificantur quãdo sunt orientales. Et si aspiciunt solem aspectu sextili augmentatur eorum fortitudo. Similiter quando fuerint in quartis masculinis uel in signis masculinis. Fortitudo solis etiam augmentatur in quartis & in signis masculinis preterq̃ in libra ibi enim non fortificatur propter casum ab exaltatione licet libra sit signũ masculinũ & etiã in quadra masculina & tres inferiores planetæ scilicet existentes sub sole fortificantur quando sunt occidentales a sole & in quartis & in signis foemininis. Et luna fortificatur cum fuerit in nocte super terrã & in die sub terra & cũ fuerit in signo & in loco foeminino & cum fuerit in exaltatione scilicet solis in ariete.

EX INFORTVNIO VERO PLANETARVM. Dicit quod planetæ fiunt infortune id est infortunantur quando sunt in aspectibus malorũ & quando coniunguntur malis per corpus uel per aspectum ita quod inter eos & corpus mali uel in eos & radios mali sint minus termino uni⁹ planetæ. Et infortunat⁹ qũ sunt in terminis malorũ aut in domib⁹ malorũ. Verbi grã Iupit⁹ uel uen⁹ infortunantur in terminis saturni & martis & in domibus eorum. Et infortunantur quando infortune eleuantur super ipsos ita quod sint infortune in .x. uel .xi. signo ab ipsis. Iuxta quod intelligendum est quod planeta existens in .x. signo ab alio dicitur eleuari super ipsum sicut existens in .x. domo eleuatur super ascēdens & si istud fiat sine receptione est peius. Verbi gratia: pono quod Iupiter sit in principio sagittarij & saturnus in principio uirginis in hoc casu saturnus eleuat⁹ super Iouem. Virgo enim est decimum signũ a sagittario. Infortunantur etiam quando sunt in coniunctione solis uel in opposito solis uel in aspectu eius quarto. Etiam infortunantur quando sunt in capitibus suorum genzahar id est in interfectionibus deferentiũ eorum cum egyptica siue in capite uel cauda draconis eorum uel prope hæc loca per .xii. gradus uel infra maxime si in his locis luna fuerit impedita ab eis uel sol scilicet ut luna uel sol iungatur eis in his locis uel aspiciat eos aspectu inimico. Ratio autem quare infortunantur in his locis est quia possunt ibi eclipari. Infortunantur etiam quando distat a sole p

quattuor gradus ante uel retro . Et quando fuerint inter corpora uel radios duorum malorum ita quod separentur ab uno malo corpore uel aspectu & iungantur alteri malo: aut fuerint malus : uel radii eius in signo quod est ante eum & alter malus uel radii eius in signo quod est post eum tunc enim dicitur obfessus . Verbi gratia: pono quod iupiter sit in uirgine & in .xi. gradu: & mars uel radii martis sint in .x. gradu eiusdem & saturnus uel mars sint in .xii. gradu eiusdem in hoc casu iupiter diceretur obfessus a duobus infortunis. Eodem modo dicitur de signis quod obfessa quoniam unus malus est in eius principio & alter in eius fine. Sed quoniam sol uel fortuna aspiciunt planetam uel signum obfessum aspectu sextili uel tertio ita quod sit aspectus ad .vii. gradum prope uel infra tunc per talem aspectum soluitur obfessio . Infortunantur etiam quando sunt retrogradi uel combustii aut cadentes ab angulis . Et debilitantur quoniam sunt tardi cursus quod uadant minus medio motu eorum . Et quoniam sunt in statione prima euntes ad retrogradationem: aut quod sint in gradibus tenebrosis aut planetarum masculini in signis uel gradibus foemininis & in die sub terra & in nocte super terram: aut foeminini in signis masculinis & in gradibus masculinis & in die super terram & in nocte sub terra. Hoc enim est contrarium haec id est similitudini eorum . Et debilitantur siue infortunantur quoniam sunt in locis oppositis dignitatum suarum aut quod sint in latitudine meridiana ab aegyptiaca maxime si fuerint descendentes in eadem latitudine aut sint in uia combusta . scilicet a medietate libra usque ad medium scorpionis aut sint iuncti planetarum retrogrado aut cadenti aut quod non sint recepti . Et tres superiores scilicet saturnus iupiter & mars debilitantur cum fuerint occidentales a sole aut in quartis foemininis & sol debilitantur in signis & in quartis foemininis nisi fuerit in nona domo : quia in illa gaudent tres inferiores scilicet uenus mercurius & luna debilitantur in signis & in quartis masculinis . Et dicitur de planetis quod sunt quidam eorum se inuicem diligentes . Dicit quod quidam planetarum diligunt se inuicem & quidam habent se odio & patet in littera . & sic completa est expositio .iiii. differentie alchabicii introductorii ad iudicium .

DIFFERENTIA QUARTA IN EXPOSITIONE NOMINUM ASTROLOGICORUM .

Cōpletis tribus differentiis huius libri in quibus auctor determinauit de esse circuli signorum essentiali & accidentalī in prima differentia: & de naturis septem planetarum in .ii. differentia: & de his quae accidunt septem planetis in semetipsis & adinuicem . scilicet in .iii. differentia

Sequitur quarta differentia in qua exponit nomina quibus utuntur magistri iudiciorum & docet ea applicare ad opus . Et potest tota illa differentia diuidi in .xvi. partes secundum .xvi. capitula quae ponit in ea . In primo capitulo loquitur de conjunctionibus magnis connumerando eas . in secundo capitulo docet inuestigare gradum ascendente alicuius natiuitatis . In tertio capitulo docet eligere locum

uite in natiuitatib⁹. In quarto capitulo docet eligere datorē annorū uite in nati
 uitatib⁹. In .v. docet eligere planetā dñatorē natiuitatis q̄ p̄st nato post hylech
 & alcochoden. In .vi. tractat de profectu annorū natiuitatis & mundi. In .vii.
 .c. docet dirigere significatorē quēlibet ad quēlibet locū circuli. In .viii. docet di
 rigere gradū ascēdētē in natiuitatib⁹. In .viii. docet inuenire duodenarias pla
 netarū & domoz. In .x. docet inuenire nouenarias. In .xi. docet inuenire deca
 nū. In .xii. docet inuenire dñm orbis siue hore. In .xiii. docet inuenire annos fri
 darie in natiuitatib⁹. In .xiiii. docet cognoscere q̄s planetarū eleuat sup alterū.
 In .xv. docet inuenire qñ fit apertio portaz. In .xvi. loquit^r de horis fortunatis
 & infortunatis: ubi ptes incipiant patebit in processu. In p̄mo ergo .c. loquit^r
 generaliter de magnis cōiunctiōib⁹ & dicit q̄ cōiūctiōes magne sūt res signi
 ficātes destructiōes siue mutatiōes q̄ sūt in hoc seculo & sūt .vi. in numero. Pri
 ma maior oib⁹ cōiūctiōibus est cōiūctiō iouis & saturni in principio arietis
 & hoc fit in .960. ānis semel. ii. cōiūctiō ē mutatio cōiūctiōis iouis & saturni de
 una triplicitatē ad aliā & hoc fit in .ccxl. annis semel. Et qñ uenit cōiūctiō eoz
 ad aliq̄ triplicitatē anteq̄ exeat illam duodecies coniungūt. Verbi gratia: cōiū
 ctio iouis & saturni nūc est in triplicitate aerea & incipit in signo geminorū an
 no dñi. Mcccxxv. ab illo tempore in .xx. annis. .i. anno dñi. Mcccxfv. cōiūgent^r
 in aquario & ab illo in .xx. annis coniungentur in libra & postea in geminis &
 ita secūdū hūc ordinē donec in his tribus signis duodecies cōiungant^r & si mul
 tiplicaueris .xx. per .xii. inuenies .ccxl. annos post quos cōiūctiō mutabit se &
 intrabit triplicitatē aquaticā & stabit ibi similiter p. ccxl. ānos & sic de aliis tri
 plicitatib⁹ intelligas: & intelligas q̄ sicut dicit q̄ cōiūctiō maxia reuertit^r in .960.
 ānis ad p̄ncipiū arietis. i. ad triplicitatē igneā ita cōiūctiō intrās p̄ncipiū alicu
 ius alterius triplicitatis nō reuertit^r ad p̄ncipiū eiusdē nisi post .960. annos. Ita
 bit igitur ut supra dictū est in q̄libet triplicitate .ccxl. annis triplicates sunt quat
 tuor multiplica igit^r .ccxl. per q̄ttuor & inuenies .960. annos. .iii. cōiūctiō est
 martis & saturni in cancro in quibuslibet .xxx. annis. quarta cōiūctiō est iouis
 & saturni in quocūq̄ signo fuerit: & hoc fit in .xx. ānis semel. v. cōiūctiō est in
 troitus magni luminaris in primum minutum equinoxii uernalis idest arietis
 sexta cōiūctiō est solis & lune & eorum oppositio. Et quando dicitur ascē
 dens cōiūctiōis magne intelligitur de ascēdētē scilicet introitus solis in arie
 tem in illo anno in quo dēt fieri illa cōiūctiō. Verbi gratia: cōiūctiō .Iouis
 & saturni fuit in geminis anno domini. Mcccxxv. Et ascendens introitus so
 lis in arietem in illo anno fuit taurus .xx. grad⁹. taurus ergo est ascendens illius
 cōiūctiōis. Iste cōiūctiōes quæ dicte sunt uocātur cōiūctiōes magne. Alie
 multe sunt cōiūctiōes in planetis quarum numerus est .cxx. secūdum Ptolome
 um in .i. propositiōe ceteriloqui. Dicit enim ibi nō obliuiscaris esse .cxx. cōiūctiō
 nes quæ sūt in stellis erraticis. in illis. n. est maior scia eoz q̄ sūt in hoc mūdo

insipienti incrementum & decrementum. Haly ibi in cōmento numerat eas & dicit quod quædam sunt coniunctiones binarie & quædam trinarie quædam quaternarie quædam quinarie quædam senarie quædam septenarie. Binaria autem coniunctio est quando duo planetæ tantum coniunguntur: & hoc potest xxi. modis uariari. Ternaria coniunctio est quando coniunguntur tres planetæ & hoc potest uariari trigintaquinque modis. Quadrinaria coniunctio est quæ coniunguntur quattuor planetæ: & hoc potest uariari similiter. xxxv. modis. Quinaria coniunctio est quando coniunguntur quinque planetæ & hoc potest uariari xxi. modis. Senaria coniunctio est quando coniunguntur sex planetæ & hoc potest uariari. vii. modis. Septenaria non est nisi una scilicet coniunctio omnium septem planetarum. Et si computaueris seu addideris hos numeros predictos ad inuicem inuenies .xxx. Qui uolunt singulas numerare inueniet eas numeratas in cōmento propositionis preallegate.

TEX HOC ANNI MODAR Q. VOD EST. In hoc capitulo auctor docet inuestigare gradum ascendentem alicuius natiuitatis supposito quod sciatur signum ascendens & ignoret gradus & hoc docet secundum sententiam Ptolomei non secundum propriam intentionem. Dicit enim Ptolomeus in. xxxiiii. propositione ceteriloquii Almusteli super locum coniunctionis uel preuentiois est in consimili gradu anguli ex angulis omnis natiuitatis humane quæ fuerit in illa coniunctione uel preuentioe. Et omnis gradus qui non est similis gradui almutem super locum coniunctionis uel preuentiois non est angulus alicuius natiuitatis humane. Sententia littere talis est cum uolueris inuenire gradum ascendentem natiuitatis alicuius considera coniunctionem solis & lune quæ precessit natiuitatem uel oppositioe si precessit oppositio. Si precessit coniunctio natiuitas dicitur coniuunctionalis: si precessit oppositio siue preuentio quod idem est natiuitas uocatur preuentioalis. Si natiuitas fuerit coniuunctionalis considera gradum in quo coniunguntur luminaria scilicet gradum zodiaci in quo fuit coniunctio precedens illam natiuitatem & uide quis planetarum sit fortior in gradu per multitudinem testimoniorum. ille enim est almutem super locum coniunctionis. Equa ergo eum ad horam natiuitatis quo equato constitue ascendens ad horam natiuitatis secundum estimationem ita tamen quod sis certus de signo ascendente. Si enim deficeres in signo hæc regula non ualeret tibi. Habito igitur signo ascendente hora natiuitatis: considera utrum locus planetæ quem equasti tali dispositione stante sit propinquior gradui ascendenti uel gradui decime domus & cui eorum fuerit propinquior hunc angulum facies similem gradui planetæ. hoc est: pone tot gradus signi existentis in angulo quot gradus pertransiuit planeta de signo in quo est. Et ut euidentius pateat sententia littere pono in hoc exemplum. Pono quod in hora natiuitatis alicuius ascendens fuit libra sed nescio quis gradus eius

& pono q̄ natiuitas fuit cōiunctionalis & cōiunctio precedēs eā fuit in .6. gradu aquarii uideo q̄ saturnus est fortior in illo gradu ergo equabo saturnū ad horā natiuitatis & ponatur q̄ inueniā eū in .20. gradu uirginis uideo q̄ saturn⁹ in hoc casu est propinquior ascendenti q̄ medio cœli secundum ascendens est matū: faciā ergo angulum ascendentis ad similitudinem grad⁹ saturni. hoc est ponā uigefimū gradū libre in ascēdente & si fuisset propinquior medio cœli fecissem angulū medii cœli uigefimū gradū signi ibidē existētis. Si autē natiuitas preuēntionalis fuerit operaberis per gradum oppositionis sicut nūc tibi dixi de gradu cōiunctionis idest considerabis planetā habentē plures fortitudines in gradu oppositionis. Sed dubiū est de gradu preuentionis cū in preuentione siue oppositione sol sit in uno gradu & luna in opposito quem ergo gradum accipiem⁹ pro gradu preuentionis utrum gradum solis uel gradum lune. Dicit auctor secundum intentionem Ptolomei q̄ gradum illi⁹ luminaris accipere debem⁹ quod fuerit super terram. Sed adhuc restat dubium. Ponatur q̄ unum luminare sit in ortu reliquum in occasu & sic neutrum erit super terrā nec sub terra. Dicit auctor q̄ quidam sapientes dixerunt q̄ debemus operari per gradum illius luminaris quod fuerit in oriente. Deinde dicit auctor q̄ Ptolomeus dixit si plures planetæ conuenirent in domino loci cōiunctionis uel p̄nentionis. s. q̄ duo planetæ uel tres in loco illo haberent equales fortitudines uidelicet q̄ unus haberet ibi tot fortitudines quot alter: tunc debemus accipere illum qui fuerit in suo haim: & sic quilibet eorum fuerit in suo haim tunc debemus accipere illū qui citi⁹ deberet mutari ad meli⁹ esse. i. illū qui citi⁹ intrabit signū in quo habet plures fortitudines q̄ in illo signo in quo ē. Et si fuerint orientales a sole eligas eū qui fuerit soli propinquior dūmodo nō sit combustus:

Iuxta istam partem notandum est q̄ alter est modus inuestigandi gradum ascendentis natiuitatis & ille modus accipitur a sententia Ptolomei in .51. propositione centiloquiū ubi dicit. Loc⁹ lune in natiuitate est ipse gradus ascendēs de circulo in hora casus spermatis in matricem & locus lune hora casus spermatis est gradus ascendens hora natiuitatis. Est etiam intelligendum ad euidentiā dicendorum q̄ more infantum in uteris matrum non sunt equales secundum q̄ dicit Haly in cōmento propositionis iam allegate. More autem sunt distincte in .3. scilicet maiorem moram & in mediam & in minorem. Minor autem mora continet .258. dies Media mora continet .273. dies. Maior mora continet .288. dies. Et differentia inter maiorem & minorem sunt .30. dies. Istud ē intelligendum de his quæ nascuntur secundum cursum naturalem. De abortiuis autem & de his qui nascuntur in septimo mēse hæc regula nō tenet. Quātitas autem more infantis in utero accipitur a loco lune in figura hora natiuitatis. Si enim in hora natiuitatis luna fuerit in principio septime dom⁹ super

terram scilicet supra horizontem occidentalem tunc infans fuit in utero matris per moram minorem scilicet per .258. dies. Et si luna fuerit in hora natiuitatis in gradu ascendente tunc infans stetit in utero per moram mediam scilicet per .273. dies. Et si luna fuerit in hora natiuitatis in gradu qui est ante gradum occidentis tunc infans stetit in utero per moram maiorem scilicet .288. dies. Et nota quod cum luna in natiuitate est in parte occidentali prope horizontem si astronomus credit eam esse super terram quando est sub terra uel e contra errabit in hora conceptionis per .30. dies. Si uero luna fuerit super terram elongata ab occidente id est inter oriens & occidens mora in utero est maior minori mora et minor media. Dico quod est maior minori mora secundum quantitatem elongationis lune ab occidente. Et si luna fuerit sub terra elongata ab ascendente mora in utero est maior media & minor maiori & est maior media secundum quantitatem elongationis ab ascendente. Cum secundum hanc uiam uolueris gradum ascendens natiuitatis alicui inuestigare constitue ascendens ad horam natiuitatis secundum estimationem propinquiorē quantum poteris ueritati & equa lunam ad illam horam : & uide in quo loco ceciderit in figura : quod si ceciderit in principio septime domini subtrahe ab hora natiuitatis .25. dies & remanebit hora conceptionis. Si uero ceciderit inter septimam domini & ascendens. scilicet super terram uide per uotum gradum sit elongata a gradu occidentis & per quibuslibet .12. gradibus accipe unum diem et per quolibet gradum qui fuerit ultra .12. accipe duas horas quos dies & horas adde super moram minorem. id est super .258. dies. Et totum subtrahe ab hora natiuitatis & remanebit tempus conceptionis. Si uero ceciderit in ascendente subtrahe ab hora natiuitatis .273. dies & remanebit tempus conceptionis. Si uero ceciderit inter ascendens & septimam. scilicet sub terra considera quantum sit elongata a gradu ascendente et pro quibuslibet .12. gradibus accipe unum diem & pro quolibet gradu residuo duas horas & numerum dierum & horarum proueniens adde super moram mediam & totum subtrahe ab hora natiuitatis. Si uero luna ceciderit in fine sexte domini subtrahe ab hora natiuitatis moram maiorem & remanet hora conceptionis. Hora igitur conceptionis nota equa lunam ad illam horam & gradus in quo inuenta fuerit fuit ascendens in hora natiuitatis. Licet haec uia sit uera secundum intentionem fere omnium sapientum. Videtur tamen mihi & certissimum quod non sufficit ad inuestigandum gradum in casu ubi non habeo gradum ascendentem nisi per estimationem. Supponit enim quod sciam elongationem lune a gradu occidentis uel ab ascendente : & si ignorem gradum ascendentem & per consequens gradum occidentis quomodo potero scire distantiam lune ab aliquo illoque nescio. Posito enim quod estimatio mea deficiat per .12. gradus distantia lune ab occidente uel ab ascendente etiam deficiet per .12. gradus & pro illis deberet accipi una dies & sic deficiet hora conceptionis in una die & defectus ultimus scilicet in gradu ascendente erit quantum luna mo

TEX HOC HYLECH. In hoc capitulo auctor docet eligere hylech. i. significatorem uite in natiuitatib⁹. Sententia littere est ista. In eligendo significatorem uite debem⁹ incipere a sole si natiuitas fuerit in die & si inuenerimus ipsum ante gradum ascendentem per .5. grad⁹ uel infra. i. si inuenerim⁹ ipsum solem in .5. gradib⁹ qui ascendentur super horizontem scilicet in fine. ii. dom⁹ aut si inuenerim⁹ ipsum in .10. domo uel .xi. domo accipiem⁹ solem pro hylech siue fuerit in signis masculinis siue in signis foemininis. Si uero no fuerit in his signis debem⁹ inspicere si fuerit in .7. uel .8. uel .9. domo in signis masculinis adhuc accipiemus ipsum pro hylech. Si uero his tribus locis iam dictis scilicet in .7. domo uel .8. uel .9. esset in signis foeminis non esset apt⁹ ad hoc q^d esset hylech. Si igit^r sol no fuerit apt⁹ hylech aspiciem⁹ ad luna si ea inuenerim⁹ in ascēdēte uel in .2. uel in .3. domo aut in .7. uel .8. domo ipsa erit hylech. siue fuerit in signo masculino siue foeminino. Si uero non fuerit in his locis aspiciem⁹ si inuenerim⁹ eam ante gradum signi ascēdētis per .5. gradus uel infra: aut in .x. domo aut .4. aut in .5. in signo foemino adhuc ipsa erit hylech. Si autem in his locis esset in signis masculinis no eēt apta hylech. Si uero natiuitas fuerit in nocte debemus incipere primo a luna. Si inuenerim⁹ eam ante gradum occidentem per .5. grad⁹ uel infra in illis .5. gradib⁹ qui sub terra ex parte occidētis uel in aliquo aliorum locorum predictorum secundum modum dictum ipsa erit hylech. Et si ipsa non fuerit apta aspiciem⁹ ad solem qui si fuerit ante gradum septime dom⁹ per .5. grad⁹ uel infra scilicet sub terra aut fuerit in .4. uel .5. domo erit apt⁹ hylech. siue signa sint masculina siue foeminina. Et si fuerit in ascendente uel in .2. domo in signo masculino erit apt⁹ hylech in foeminino uero non. Si uero luminaria no fuerint apta ut sint hylech aspiciem⁹ utrū cōiūctio pcessit natiuitatem uel oppositō: q^d si pcessit cōiūctio aspiciemus gradū cōiūctōnis. scilicet illum gradum in quo luminaria fuerunt cōiuncta ante natiuitatē: & si inuenerim⁹ ipsum gradum in aliquo quattuor anguloꝝ uel in aliquo succedētiū accipiem⁹ ipsū p hylech. Et si no inuenerim⁹ ipsū in aliquo anguloꝝ neq^{ue} succedētiū. Debem⁹ aspicere ad gradū partis fortune q^d si fuerit in aliquo anguloꝝ uel succedētiū debem⁹ ipsū accipere p hylech. Si uero no fuerit in aliquo hōꝝ locoꝝ debemus ultio accipere gradum ascēdētem natiuitatis. Si autem oppositō pcessit natiuitatem debemus aspicere ad gradū oppositōis sicut dictū ē de gradu cōiūctōis et postea ad ptē fortune & ultio ad gradū ascēdēte natiuitatis: nec oportet in gradu cōiūctōis uel puetōis uel ptis fortune aspicere utrū signa sint masculina uel foeminina. Et sic patet q^d sol pōt eē hylech in die & nocte sup terrā & sub terra in .xi. locis. Potest. n. esse super terram hylech in sex locis et sub terra in .5. Et luna si militer potest esse hylech in .xi. locis. Potest enim sub terra esse hylech in sex.

locis & super terram in.5. Si autem luna in aliquo predictorum locorum fuerit
cōbusta sub radiis solis non erit apta hylech. Et cum fuerint dom⁹ equate secu-
dum doctrinam traditam in canonib⁹ astrolabii & tabularum primi mobilis
omnis planeta qui fuerit ante ascendens uel ante principium alicui⁹ alteri⁹ do-
mus per quinque grad⁹ uel infra erit fortitudo ei⁹ ualida in domo quæ succedit.
Et omnis loc⁹ ex locis predictis non potest esse hylech nisi aspiciat eum aliquis
planeta habens dignitatem in loco illo scilicet quod sit dominus dom⁹ uel domi-
nus exaltationis aut triplicitatis aut termini aut faciei: Tota sententia littere po-
test reduci ad pauca uerba. Quinque sunt loca a quibus recipitur hylech id est si-
gnificator uite quæ sunt hæc: sol: luna: grad⁹ coniunctionis uel preuentionis
pars fortune gradus ascendens natiuitatis. Si natiuitas fuerit in die incipiendū
est a sole & si non fuerit in locis aptis secundum quod predictum est recipienda
est luna. Et si non fuerit apta recipiend⁹ est grad⁹ coniunctionis uel preuentio-
nis qui si non fuerit apt⁹ recipienda est pars fortune. Et si non fuerit apta reci-
piendus est grad⁹ ascendens natiuitatis. Dicit Ptolome⁹ quod hylech nunquā de-
beat accipi ab aliquo loco existente sub terra. Dicit enim & cōuenit ut nō ope-
mur in re tā nobili sicut ista per id totum quod est sub terra sed semper per id
quod ascendit & apparet super terram. Nec conuenit nos operari per signum
quod ascendens non aspiciat nec per signum quod ascendit ante ascendens quod
dicitur dom⁹ laboris. i. dom⁹. i. quia est cadens ab angulo & plus etiam quo-
niam fumositates quæ eleuantur ab humoribus terre turbant uirtutem ei⁹ quæ
uenit ab ea ad terrā cū spissitudine ac lugubritate sua & dānant eā propter quod
apparent colores & magnitudines stellarum existentium in hac domo alteri⁹
manerici quæ sint per naturam eorum. Haly A bēragel dicit sapientes in hoc sunt
plurimum discordati; tamen id in quo maior pars eorum concordat est quod in-
cipiunt primitus in natiuitatib⁹ diurni a sole & inspiciunt si est in aliquo an-
gulorum uel succedenti & in signo masculino & in quarta masculina et aspexe-
rit aliquam dignitatum suarum erit ipse hylech: & si ita non fuerit nec aspexe-
rit aliquam dignitatum suarum nō erit ipse aptus pro hylech: & perquires tūc
hylech: a luna & si eam inueneris in angulo uel in succedenti & in signo fœmi-
nino & in quarta fœminina & aspexerit aliquam dignitatum suarum accipe
eam pro hylech alioquin non erit apta: tunc aspice natiuitatem si fuerit coniu-
ctionalis accipe hylech a gradu ascendente & si dominus aliquis habens ibi
aliquam dignitatem aspexerit gradum illum accipies eū pro hylech. Et si ascen-
dens non fuerit aptum perquiras hylech a parte fortune. Et si pars fortune nō
fuerit apta perquiras hylech a loco coniunctionis uel oppositionis precedētis
natiuitatem. Et si non fuerint apti natiuitas non habebit hylech. Et oportebit
te necessario reuerti ad digerendum per athazir loca hylech ad loca fortunæ
& ad radios earum & ibi inuenies locum finis. Et si natiuitas fuerit nocturna

perquiras primitus hylech a luna sicut incepisti pquirere de die a sole. Et si ea inueneris in angulo uel in succedenti in signo foeminino & in quarta foemina & aspexerit aliquam dignitatu suaru ipa erit hylech. Alioquin perquiras hylech a sole & si eum inueneris in angulo uel in succedenti in signo masculino & in quarta masculina & aspexerit eum habens dignitate ibidem accipias eu pro hylech alioquin no erit aptus. Et tunc si natiuitas fuerit puentionalis perquiras hylech a parte fortune sicut perquisiuiisti a luna & sole. & si pars fortune non fuerit apta pquiras hylech a gradu ascendente. Et si aliquis eoru no fuerit aptus pro hylech perquiras hylech a gradu coiunctionis uel preuentionis pcedentis natiuitate. Et si fuerit in angulo uel in succedenti & fuerit aspectus ab aliqua habete ibi aliquo ex quinque dignitatibus accipe eum pro hylech. Et quando sol fuerit hylech & no habuerit alcochoden perquiras hylech a gradu lune. & si ille. i. gradus lune fuerit hylech & non habuerit alcochoden perquiras hylech a gradu ascendente si natiuitas fuerit coiunctionalis: & si gradus ille fuerit hylech & no habuerit alcochoden perquiras hylech a parte fortune. Tamen si natiuitas fuerit preuentionalis incipe primitus a parte fortune. & si fuerit hylech & no habuerit alcochoden aliquis horu perquiras hylech a gradu coiunctionis uel oppositionis antecedentis natiuitate. & si nullus eorum habuerit alcochoden quonia natus non habuit hylech nec alcochoden est significatio uite ac durabilitatis modice. Et scias quod in hylech qui pquiritur ab ascendente & a parte fortune & a gradu coiunctionis uel preuentionis no aspicitur masculinitas nec foeminitas signorum neque quartarum. Et dicit maior pars sapientum quod luna in tertia domo apta est ut sit hylech: quia gaudet in ea & dicunt similiter quod soli in nona domo conuenit esse hylech quia gaudet ibidem.

TEX HOC ALCOCHODEN. In hoc capitulo docet auctor

eligere alcochoden qui est dator annoru uite. Sententia littere est talis cum uolueris scire quis planetarum est dator annorum uite. debemus aspicere quis planetarum habeat plures dignitates siue fortitudines in loco hylech. Verbi gratia si sol fuerit hylech debemus respicere planetam fortiorē in loco solis. Et si luna fuerit hylech debemus respicere fortiorē in loco lune. & sic de aliis locis intelligendum est. Et si talis planeta aspexerit locum hylech a quocumque aspectu debemus ipsum accipere pro alcochoden. Si uero non aspexerit debemus respicere alium post illum. scilicet planetam qui habet in loco hylech aliquas fortitudines sed non tot sicut primus dominus gradus. Verbi gratia: si unus habeat in loco hylech sex fortitudines & alius habeat ibi. 5. uel. 4. fortitudines si primus non aspexerit locum hylech non poterit esse alcochoden. tunc si secundus aspexerit locum hylech debemus ipsum accipere pro alcochoden: & si ille etiam non aspexerit debemus aspicere iterum ad alium habentem pauciores dignitates & sic debemus procedere donec inueniamus aliquem aspicientem locum hylech

qui habeat aliquam dignitatē in loco hylech: & si nullā planetā inuenerimus aspicientē locum hylech qui habeat ibi dignitatē uel dignitates ille locus non potuit esse hylech. ideo in hoc casu oportet querere aliud hylech secundū modum prius dictum: Verbi gratia: si natiuitas fuerit diurna & sol fuerit in loco apto ad hoc q̄ sit hylech. tamen nullus habet dignitatem in loco solis aspiciēs ipsum sol non poterit esse hylech: quia nō habet alcochoden: ideo oportet tūc perquirere hylech a luna. & si ipsa fuerit in loco apto hylech & nullus habens in loco eius dignitatē sit aspiciēs eū oportet perquirere hylech a pte fortune uel a gradu cōiunctionis uel preuentionis uel gradu ascendente secundū ordinem predictū. Et uidebat̄ quibusdā esse incipiendū a domino domus ita uidelicet q̄ si dominus domus loci hylech aspexerit hylech accipiebāt eū pro alcochoden & non aspexerūt aliquem alium. Si autem dominus domus nō aspexerit aspiciebant ad dominū exaltationis qui si aspexerit ponebāt illū alcochoden Et si ille non aspexerit aspiciebāt dominū triplicitatis. deinde ad dominū termini: deinde & ultimo ad dominū faciei. Dorotheus aspexit primo dominū termini & preposuit eum dño domus sed hoc non uidetur ueritati cōsonum. Et quidā dixerunt si duo uel tres uel plures planetæ conueniāt in dignitatibus ita q̄ habeant equales fortitudines essentielles in loco hylech & oēs aspexerint illum locū accipiend⁹ est illæ q̄ propingus aspicit & si in hoc etiā cōueniāt q̄ raro contingit accipiendus est ille qui fuerit in esse laudabili a sole ita q̄ sit coniunctus cū sole in uno gradu & non sit elōgatus ab ipso p. xvi. minuta. Vel accipiendus est ille qui fuerit propinquior angulo aut ille qui fuerit in initio ort⁹ matutini. s. qui incipit apparere in mane ante ortum solis aut ille qui fuerit in statione sua secunda & iens ad directionē aut qui fuerit in alio esse laudabili a sole. s. q̄ sit orientalis si fuerit aliquis triū superiorū aut occidētalī si fuerit alī quis triū inferiorū. Si uero contingat q̄ sol fuerit hylech & fuerit in leone uel in ariete. s. in domo uel exaltatione sua erit ipsa hylech & alcochoden. Et si luna fuerit hylech & fuerit in cancro uel in tauro erit ipsa hylech & alcochoden & non oportet cōsiderare aliquē alium. Ptolomeus dicit q̄ ille est alcochodē qui habet plures fortitudines in loco hylech siue aspiciat siue nō aspiciat ipm locum. sed nullus sapientum cōcordat cum eo. ideo tutius uidetur mihi tenere uiam sapientū. De annis uero quos dat alcochoden licet auctor nihil dicat: uolo tamen secundū sententiam haly abenragel pauca & ueritati magis consona narrare. Dicit haly abenragel maior pars sapientū huius sciētīæ dicunt q̄ quādo alcochoden fuerit in angulis dat annos suos maiores. & quādo in succedētib⁹ dat annos suos medios. & quando in cadentibus dat annos suos minores nec dat melioramentū alicui succedentiū super aliū & est error. Dicit haly abenragel. scias q̄ de secretis coopertis & signalibus celatis huius sciētīæ est quando alcochoden fuerit in gradu decimæ domus dat annos suos maiores. Et quando fuerit in gradu undecime domus dat annos suos medios. Et quan

do remouetur ab uno istorum duorum locorum & uadit ad alium aspice quot gradus sunt ab uno ad alium & diuide per eos annos qui sunt inter annos maiores & annos medios. Verbi gratia: pono q gradus .io. domus sit tertius gradus piscium: & pono q uenus sit alcochoden & sit in .xiii. gradu piscium: est ergo elongata a puncto .io. domus per .io. gradus. & pono q a principio .io. domus usq; ad principium .i. i: sunt .xxx. gradus. Scio q si esset in principio .io. domus daret annos maiores qui sunt .lxxxii. Et si esset in principio .i. i. domus daret annos suos medios qui sunt .xlv. nunc autem in neutro horum duorum punctorum est. subtraham ergo .xlv. annos scilicet medios ab annis maioribus scilicet .lxxxii. & remanent .xxxvii. anni quos multiplicabo per distantiam ueneris a principio decime domus & prouenient .ccc.lxx. & diuidam per .xxx. s. per longitudinē inter decimā domum & undecimā & exhibunt .xii. anni & remanent post diuisionē .io. quæ multiplicabo per .xii. & diuidā per .xxx. & exhibunt quattuor menses. subtrahā ergo .xii. annos & quatuor mēses ab ānis maioribus ueneris & remanebūt .lxix. anni. & .viii. menses & erūt anni quos dat uenus in tali casu. Istud exemplū poteris applicare ad alios āgulos & domos. Dicit haly abenragel quando alcochoden fuerit combustus & ipsa iens ad solem ita q non appareat perdit totum datum suum. quia quando est in hoc statu non dat nisi dies uel horas uel res quæ nomen non habent. & terminus combustionis est ista. Postquā saturnus fuerit occidentalis a sole & soluerit ad eū & fuerint inter eos .xv. gradus donec remanserit & orientalis fuerit & fuerint inter eos decem gradus completi. Et iupiter illud idem. Mars tamen postquā inter eum & solem in occidente fuerint .xv. gradus quousq; sit orientalis & inter eos sint nouem gradus. Neruscurius tamen facit facta sua & dat dona sua cōpleta quādiu fuerit directus dummodo non sit appropinquatus soli ad min⁹ de septem gradibus & a septem gradibus usq; ad .v. dat. non tamen completæ Sed a principio septem graduum donec transeat solem per quinque gradus perdit suum datum totum. & a quinque gradibus usq; ad complementū septē graduum dat modicum uerum postquā transiuit. vii. gradus dat suum datum cōpletum. & hoc idem facit uenus excepto q quādo apparet uisibiliter ad min⁹ horum quinque graduū dat tunc datū suum cōpletū. Luna tamē quando applicat soli cundo ad eū & fuerint inter eos .xv. gradus debilitatur eius factum & dat modicā rem. s. dies uel qd huic assimilāt. Et quādo applicuerit soli ad .xii. gradus perdit totū eius datū donec trāsiuerit gradū solis p. .io. grad⁹ & tūc dat modicū datū dies. s. uel qd ei assimilatur quousq; trāsiuerit solē per .xii. gradus & tunc dabit totum eius datum completum. Casus autē planetæ qui est contrari⁹ exaltationi aufert medium dati. & termin⁹ hui⁹ casus & ita sol cum fuerit in quinto gradu libre quousq; transeat .xxv. grad⁹ eiusdem est in casu suo. residuo signi iudicabitur sicut detrimentū. Saturnus est in suo casu a principio

duodeci gradus arietis donec transeat .xxvi. gradū eiusdē: & residuū signi pro
detrimento iudicabit. Iupiter ē in suo casu a quarto gradu capricorni usq; ad
cōplementū .xx. graduū. & residuū signi iudicabitur sicut detrimentū. Mars
est in suo casu a principio .xix. gradus cancri usq; ad finē ipsius cancri. & in prin-
cipio ipsius signi iudicatur sicut detrimētū. Et uenus est in suo casu postq; trāsi-
uit terminū Ionis usq; ad .xxi. gradū uirginis. Istud de uenere quod dicit nō po-
test stare nisi intelligas secundū terminos ptolomei secundū enim terminos il-
los .cxlix. gradus uirginis est finis termini iouis. Secundū uero terminos posi-
tos in alchabicio nō est ita. ibi enim terminus iouis finitur in .xxi. gradu uirgi-
nis. Vel igitur littera haly est corrupta uel nō potest dictū suū intelligi nisi secū-
dū terminos ptolomei. Et mercurius est in suo casu a principio .viii. gradus pi-
scii usq; ad cōplementū .xix. graduū ipsius: & in residuo eiusdē signi iudicat
tanq; si esset in detrimento suo. Retrogradatio triū superiorū planetarū a prin-
cipio sue retrogradatiōis usq; ad oppositionē solis. i. usq; ad mediū retrogra-
datiōis aufert medietatē dati & alia medietas remanet. & qn trāsiuerit oppo-
sitionē solis aspice quot gradus & minuta ibit retrogradādo ab oppositione
solis & quot fuerint aspice quā partē proportionale habet ad oēs grad⁹ quos
habet retrogradari ab oppositione usq; ad directionē & tm addas medietati
dati & dirigas gradus illos rectā cū suis minutis tali modo q; qn planeta fue-
rit in principio directiōis suā dabit rectā suū datū cōpletū. Pono in hoc exē-
plū: pono q; mars fuerit alcohoden & fuerit datū suū totū .lx. āni secundū pro-
positionē prius factā inter angulū & succedentē & ponat q; sit ipsa retrogra-
dus inter mediū retrogradatiōis amisit ergo in medio retrogradatiōis sue &
ān mediū retrogradatiōis medietatē horū ānorū & remāserūt .xxx. āni: & po-
no q; inerit ultra mediū retrogradatiōis suā. i. oppōem solis retrogradādo p
duos grad⁹: & pono q; ab oppōe usq; ad directionē deat ire retrogradādo p
x. grad⁹ multiplicabo igit^r duos grad⁹ p medietatē dati qd amisit. s. p. xxx. ānos
& proueniēt .lx. quā. lx. diuidā p. x. & exhibūt. vi. āni quos ānos addā medietati
dati. s. xxx. ānis & proueniēt .xxxvi. āni. hoc eēt datū martis in casu proposi-
to. Tñ uenus & mercurius postq; glibet eorū incipit retrogradari pdit medie-
tatē dati eius qd dat qn ē direct⁹. & p⁹ modū aspice quot gradus & minuta si-
bi remanēt usq; ad occultationē suā rectā quāto pl⁹ poteris: ja nen⁹ forte ap-
pebit existēdo iter eā & solē min⁹. v. gradib⁹. Et qn fuerit appēs dabit mediū
datū nisi apparuit existēdo inter eā & solē min⁹. v. gradibus qa tūc nō prodest
illi apparitio illa in hoc statu. Postmodū dirigas illos gradus & minuta p⁹ q
retrogradari incepit quousq; occultauerit se subtiliter & rectā & diuidas p hoc
mediū dati qd remāsit in modo pdictō. qa qn occultatur totū pdit eius datū
sicut prediximus quia nihil remanet ei. Et pōt exemplificari ad similitudinē
exēpli dati in retrogradatiōe triū superiorū. Dicit haly q; iupiter & uenus qn

coniuncti fuerint corporaliter uel quando aspiciunt alcochoden de tertio uel sextili addunt numero añorum quos dedit alcochoden secúdu numeru annoze suorú numeroz años uel mēses uel dies uel horas iuxta uirtutes uel debilitates eorú & tamen ambe in fortune saturnus & mars quādo iūgūtur corporaliter cū alcochoden uel ipsū aspiciūt de opposito uel quarto minuūt ei numerū añorū suoz minorū . Sed quādo mercurius fuerit cum fortunis addentibus alcochoden addit ipse similiter numerū añorū suorū minorū : & quando fuerit cū infortunis minuentib⁹ alcochoden minuit etiā partē suā & quando mars & saturnus aspexerint de tertio a signis breuiū ascēsiōnū aut de sextili longarū ascēsiōnū minuūt . Et dico quod sol in quarta & oppositiōne minuit numerū añoze suorū minorū : & addit de .xxx. & sextili . Multi ex astrologis atiqs & modernis dicunt quod luna fortunata addit de tertio uel sextili & omnes sapientes huius scientie confitentur quod quando natus nō habuerit hylech & habuerit aliquā duarū fortunarū in ascendēte uel medio cœli possibile est quod uiuet secúdu quantitatē añorū minorū illius fortune quæ uitā significauit nisi grad⁹ ascendens & luna fuerit infortunati uel fuerit eadē fortuna domina dom⁹ mortis quia tūc significat modicā durabilitatē & uitam .

LMVTEM VERO Q. VI PREEST NATIUITATI . Hic

a auctor docet eligere almutem . i . planetam dñatorē in figura a quo accipitur esse nati post hylech & alcochodē . Sentētia littere ē ista planeta habēs mai⁹ dñiū siue plures fortitudines in .v. locis pdictis a quibus accipit hylech quæ sunt locus solis locus lune locus cōiunctiōis uel preuentiōis pars fortune gradus ascendens ille planeta est almutem idest uincens . Et si aliquis habuerit dignitates in .ii. uel .iii. uel plurib⁹ locis ex locis pdictis ille est almutē . Verbi gratia : pono q̄ unus planeta sit dñs ascēdētis & dñs termini eius dē ascēdētis & cū hoc dñs faciei eiusdē talis planeta haberet in ascēdente . viii . fortitudines & pono q̄ alter planeta sit dñs exaltatiōis ascēdētis & dñs dom⁹ loci solis & dñs triplicitatis ptis fortune : talis planeta esset dignior almutē quā primus q̄a habet plures fortitudines in locis pdictis . Et ut abbreviet sermo colligende sunt fortitudines cuiuslibet in .v. locis predictis : & ille eorū qui habundauerit in numero fortitudinū ille erit almutem .

TEX HOC PROFECTIO IN ANNIS NATIUITATVM

e **ATQ. VE MVN .** In hoc .c. docet opus pfectiōis idest mutatiōnis añorū de uno signo ad aliud . & hoc dupliciter . Primo in añis natiuitatū .ii. in añis magnarū coniunctiōnū . Opus in añis natiuitatū ē **sa** cile : & ē sententia littere talis cū uolueris scire ad quod signū applicat añus natiuitatis alicui⁹ uide quot anni pfecti transferint nato & incipies a gradu ascendente natiuitatis & dabis cuiuslibet anno unū signū & ubi finit⁹ fuerit numerus ibi erit signū profectiōis ab ascēdēte . Verbi gratia : ascendens alicuius natiuita

tis fuit .x. gradus arietis in fine primi anni uenit profectio ad .x. gradum tauri. In fine secundi anni ad .x. gradum geminorum & sic secundum hunc ordinem dando cuiuslibet anno signum unum usque ad complementum .xii. annorum tunc enim scilicet in fine .xii. annorum reuertitur ad locum radice. Si autem multi anni transierint nato subtrahat a toto numero annorum perfectorum qui transierint nato .xii. quoties poteris id est diuidi per .xii. & numerum qui remanet infra .xii. proice ab ascendente natiuitatis secundum modum prius dictum . uerbi gratia: ascendens cuiusdam natiuitatis fuit .xiii. gradus uirginis & transierunt nato .xxxii. anni solares completi subtraham a .xxxii. annis .xii. bis & remanet .viii. anni completi dabo ergo primum annum uirgini secundum libram tertium scorpioni quartum sagittario . quintum capricorno sextum aquario . septimum piscibus octauum arietem ueniet ergo profectio ad signum quod succedit immediate scilicet ad taurum ad consimilem gradum gradum radice scilicet ad .xiii. eiusdem . Sicut dixi de gradu ascendente ita faciendum est de gradu solis & gradu lune & gradu partis fortune : & ubi applicuerit annus dominus illius signi est dispositio illius anni . Et ab illo accipiuntur facta de quibus natus se intromitteret illo anno & fortuna & infortuna quae acciderit sibi illo anno . Auctor ponit exempla in littera ideo non est necesse multum insistere exemplis . Deinde dicit auctor cum profectio anni puenit ad aliquem gradum alicuius signi & fuerit aliquis planeta uel radius alicuius planeta post ipsum gradum in eodem signo uel in eadem domo in figura & uoluerit scire quando pueniet profectio ad ipsum planetam uel radios eius . uide quot gradus & minuta sint inter gradum ad quem peruenit annus & ipsum planetam uel radios eius & multiplica illos per .xii. & sextam unius hoc est dicere dabis cuiuslibet gradum . xii. dies & sextam partem unius & prouenient tibi dies qui sunt a principio illius anni usque ad tempus in quo profectio perueniet ad planetam uel eius radius . Ratio autem quare cuiuslibet gradum dantur .xii. dies : & .vi. unius est quia hoc modo in fine anni completur unum signum . Si enim multiplicaueris .xxx. gradus per .xii. & sextam unius prouenient .ccclv. dies qui sunt dies unius anni . Dicit Ptolomeus in propositione .ccxxxvi. parte quadripartiti sui quod sciens dispositionem facti annorum accipiendo numerum annorum natiuitatis & proiciemus eos a quolibet locorum hylegiorum secundum ordinationem signorum unicuique signo annum & accipiemus dispositorem a signo in quo applicat numerus graduum idem Haly in commento dicit quod in hoc dicto uult narrare Ptolomeus quod quodlibet signum disponit in anno uno & sic ibi signi reuolutio in quo est significator quibuslibet .xii. annis una uice usque ad finem uite : & hoc sciunt omnes astrologi .

PROFECTIO ANTE MEX ANNIS MUNDI. Hic docet

opus profectiois in annis mundi . Sententia littere est talis . Cum uolueris scire applicationem annorum alicuius seculi uide quot transierint anni solares completi a principio illius anni in quo fuit magna coniunctio quae

significauit illam sectam & diuide illū numerū annoꝝ per .xii. & numerū qui
 remanserit infra .xii. proiice ab ascendente illius aꝝi in quo fuit cōiunctio & ubi
 applicuerit numerus ibi est signū profectiois. Auctor ponit exemplū in litte
 ra de secta ferracenoz. i. machometi & dicit q̄ inter annū cōiunctionis quæ si
 gnificauit legē illā & annū apparitiōis machometi .s. in quo incepit predicare
 fuerūt .lxi. anni . Alia littera habet .lii. anni. Ego credo q̄ debēt esse .lii. anni &
 lvii. dies alioquin nō concordabit cū illo quod dicit postea & ascendens anni
 in quo fuit illa coniunctio fuit signū geminorū & prouenit ille annus in quo in
 cepit predicare ad signū uirginis. s. ad signū illius planetaꝝ qui fuit dominus si
 gni ascendens anni cōiunctionis. Si enim subtrahantur a .li. xii. quotiens po
 terit remanent. iiii. dat̄ ergo signo geminorū primus secūd⁹ cācro tert⁹ leonī &
 sic annus incōplet⁹ q̄ fuit posit⁹ in numero puenit ad signū uirginis. Nō est no
 bis magna cura quot anni fuerunt ab aꝝo illi⁹ cōiunctiōis usq̄ ad primū aꝝū ara
 bū. Sufficiat enim nobis scire q̄ aꝝus ille in quo inceperāt aꝝi arabū puenit ad
 uirginē: q̄ aꝝi arabū suat nobis noti ex tabulis extractionis earū & poterimus
 incipere a uirgine scđm q̄ dicit auctor in littera. Et q̄ tpe auctoris ipsi opera
 bantur in p̄tib⁹ suis p̄ aꝝos p̄sarē: iō applicat dictū suū ad aꝝos p̄sarū & dicit
 eū uolueris habēre noticiā hui⁹ rei idest scire ad q̄ signū applicat ann⁹ ex aꝝo cō
 iūctiōis q̄ significauit sectā sarracōrū uide quot aꝝi p̄sarē trāserūt & uerte illos
 in dies per tabulā extractionis earū deseruientem annis p̄sarē aut quod multi
 plicentur anni per .ccclxv. tot enim dies cōtinet annus p̄fectus q̄ anni p̄fici nō
 hūt q̄rtā diei & numero dierum q̄ prouenerit tibi adde. 36:4. dies tot enim dies
 fuerunt a principio annorū arabū usq̄ ad principiū annoꝝ p̄sarum & quod
 collectū fuerit diuide p̄ .ccclxv. & quartā uni⁹ & proueniet̄ anni solares: si qd re
 siduum fuerit erūt dies anni imp̄fecti. Et potes etiā numerum dierum reducere
 ad annos solares per tabulas extractionis earū deseruientem annis solaribus.
 Tota intentio auctoris stat in hoc quod sciamus quot anni solares perfecti tran
 sierunt ab initio annorum arabum usq̄ ad tempus consideratiōis & dam⁹ cui
 bet anno unū signū scđm modū prius dictum & incipiemus a uirgine & ego
 ponā exemplū applicādo ad computationes nostras secūdū annos dñi nostrī
 ihu xpi. Cum uolueris scire ad quod signū applicat ann⁹ cōiunctiōis q̄ signi
 ficauit legem sarracenorum subtrabe ab annis xpi. 6: i. annos & .vi. menses
 & .xiiii. dies tot enim anni fuerunt a principio annorum xpi usq̄ ad principiū
 annorum arabū & numerū annorū p̄fectoz qui remāserit diuide per .xii. &
 illud quod remanet proiice a uirgine dando cuiilibet anno signū unū s̄m modū
 prius dictū & remanet annus imp̄fectus sequens annos p̄fectos quos diuisisti
 manet in uirgine. Verbi grā: anni xpi sunt mō. Mcccxxx. cōpleti & .xxii. dies ab
 illis sabtraham. 6: i. annos. vi. menses. xii. i. dies remanent . 780. anni solares per
 fecti. vi. menses. & .viii. dies. Illi sunt anni q̄ transierunt a principio annorum

arabū usq̄ modo quos annos perfectos diuidam per .xii. & tot⁹ numer⁹ surgit
ita q̄ non remanet aliquis annus perfectus. Dico ergo q̄ p̄fectio āni cōiūctiois
magne quā significauit sectā sarracenorū modo est in uirgine s̄m s̄ctētā aucto
ris. Sicut exemplificatū ē de secta sarracenorū ita pōt fieri in aliis sectis si debe
ant dici secte si sciat cōiūctio significās illā sectā & ascēdēs āni cōiūctiois.
Sed de hac materia nō expedit multū loqui est enim res quā nō cōcordat cum
fide nostra: sed si quis delectatur in his & uoluerit reducere mutationes quā sūt
in legib⁹ ad mot⁹ supiorū corporū legat libros de magnis cōiūctioib⁹ & ibi
inueniet. Deinde dicit si uolueris p̄fectionē a signo cōiūctiois quā signifi
cauit predictā sectā proiicere annos p̄dictos a scorpione q̄ cōiūctio illa sc̄dm
eū fuit in scorpione si uero uolueris p̄fectionē ab ascēdente regni uide quot an
ni solares trāserūt a p̄ncipio illi⁹ regni. Ipse exēplificat de uno regno sed nescio
de quo regno loq̄t & nō curo q̄ sine exēplo suo pōt intelligi l̄ra sic at̄ dicit
de ascendente fundatiōis alicuius ciuitatis uel castri uel etiā cuiuscūq̄ edificii ita
q̄ accipiant̄ anni solares perfecti qui trāserunt a principio fundatiōis illius
& proiciantur ab ascendente principii fundatiōis s̄m modum ante dictum.
Deinde dicit si uolueris p̄fectionem ab ascendente mutationis coniūctiois
Iouis & saturni de triplicitate aquatica ad triplicitatē igneam subtrahe ab an
nis persarū. clxxvi. ānos perfectos & conuerte illos qui remanent in annos sola
res & proiice a leone uult dicere quod coniunctio Iouis & saturni in principio
annorum persarū fuit in triplicitate equatica & post principii annorū persarū
per quos ipsi computabant per. clxxvi. ānos mutauit se coniunctio ad triplicita
tē igneā: iō iubet subtrahere ab ānis p̄sage. clxxvi. ānos & remanēt anni q̄ trāse
rūt ab āno mutatiōis cōiūctiois ad triplicitatē igneā & iubet eos ānos q̄ rema
nēt uertere in annos solares q̄ p̄fici nō hnt̄ bisextū & āni solares hnt̄: p̄fectio
autem fit secundum annos solares: & iubet proiicere a leone quia secundum s̄p
sum leo fuit ascendens in anno mutationis coniūctiois ad triplicitatem igneā
ex quo uidetur quod auctor iste fuit & composuit hūc librum in tempore quo
coniunctio fuit in triplicitate ignea nunc autem hac coniunctio est in triplicita
te aerea ideo ponam exemplū de triplicitate in qua nos sumus. Cū uolueris sci
re p̄fectionē ab anno mutationis coniūctiois Iouis & saturni ad triplicita
tem aeream subtrahe ab ānis cristi. .iij. .4. annos & .7i. dies & .xx. horas tantum
enim tempus trāsiuit a principio annorum xp̄i usq̄ ad principium annorum
mutationis coniūctiois ad triplicitatem in qua nos sumus: & residuum
proiice a .xiii. gradu tauri. ille enim fuit ascendens anni supradicti & ubi perdu
xerit te numerus ibi erit p̄fectio anni. Verbi gratia: anni xp̄i sunt numero.
Mcccxxx. completi & .xxii. dies ab illis subtrahā. Mcccxxiii. ānos & .lxxi. dies
& remanent .v. anni p̄fecti & .cccvi. dies anni imperfecti: dabo primū annum
tauro incipiēdo a .xiii. gradu eius s̄m signo geminorū: incipiēdo a .xiii. gra. ei⁹

tertium canero quartum leoni incipiendo a .xiii. gradu eius quintum uirgini incipiendo a .xiii. gradu eius uenit ergo profectio .vi. anni mundum perfecti ad libram ad .xiii. gradum. Et si nolueris gradum in quo est profectio diei ultimi ex diebus qui transferunt de anno imperfecto multiplica numerum dierum anni perfecti per .xxx. & productum diuide per .cclxv. & numerus quotiens erit gradus. si autem aliquid remaserit post diuisionis multiplica illud per .lx. & diuide per idem quod prius & numerus quotiens erit minuta. uerbi gratia in proposito exemplo remanserunt de anno imperfecto .cccxi. dies quos multiplico per .xxx. & proueniet 9490. quem numerum diuidam per .cclxv. & exhibunt .xxv. gradus & remanet post diuisionem .cclv. quos multiplico per .lx. & proueniet .1300. & diuidam per .cclxv. & exhibunt .lviii. minuta addam ergo super .xiii. gradum librae .xxv. gradus & .lviii. minuta & proueniet numerus usque ad .viii. gradus & .viii. minuta scorpionis. ibi ergo nunc est profectio ab ascendente anni mutationis coniunctionis ad triplicitatem aeream.

TEX HOC DIRECTIO. In hoc capitulo auctor docet dirigere significatorem quemlibet ad quemlibet locum circuli. Intelligendum est primo quod directio siue dirigere significatorem ad quemlibet locum circuli nihil aliud est quam inuenire gradus equinoctialis qui reuoluuntur a loco significatoris usque ad locum ad quem debet dirigi. Si locus significatoris fuerit in medio caeli uel in angulo terre tunc dirigere est inuenire gradus equinoctialis qui reuoluuntur a loco significatoris usque ad locum quem debet dirigi in horizonte recto. Si autem fuerit in ascendente uel in occidente tunc est inuenire illos gradus in horizonte obliquo. si autem non fuerit in aliquo horum locorum tunc accipiuntur ascensiones mixtim scilicet miscendo ascensiones circuli directi cum ascensionibus regionis proportionaliter tamen secundum distantiam loci significatoris ab angulis & gradus directionis quodque significat annos quodque dies quodque alia tempora. In natiuitatibus quilibet gradus significat annum. In reuolutionibus annorum mundi & natiuitatum quilibet gradus significat diem & quidam uolunt quod in reuolutionibus annorum .8. ii. minuta & .lxxii. scilicet motus solis in uno die significant unum diem. In coniunctionibus solis & lune & in oppositionibus secundum quosdam quilibet .xiii. gradus .x. minuta scilicet quantum luna mouetur in die per medium cursum significat diem cum ergo uolueris significatorem aliquem dirigere ad quemcumque locum circuli si significator ille fuerit in gradu medii caeli uel in angulo terre subtrahe ascensiones circuli directi gradus si significatoris ab ascensionibus circuli directi loci ad quem uis dirigere. & remanet gradus directionis. Si uero significator fuerit in ascendente aut occidente subtrahe ascensiones circuli obliqui gradus significatoris ab ascensionibus circuli obliqui ad quem uis dirigere & remanent gradus directionis. Exemplum quando est in medio caeli. Pono quod luna sit in medio caeli in .v. gradu aquarii & pono quod

radii opponi saturni sint in .vi. gradu piscium. Ponam quod uelim dirigere lunam ad radios oppositos saturni. Quaeuisi igitur ascensiones gradus lune in circulo directo & inueni .xxxvii. gradus .xxiii. minuta. Quaeuisi etiam ascensiones sexti gradus piscium ubi sunt radii oppositi saturni in eodem circulo directo & inueni .lxxvii. gradus .lxxxviii. minuta. Deinde subtraxi ascensiones lune ab ascensionibus radiorum saturni & remanserunt .xxx. gradus .xxv. minuta illi essent gradus directionis in hoc casu. Exemplum quando est in ascendente. Pono quod luna sit in eodem .v. gradu aequi & radii saturni in .vi. piscium quaeuisi ascensiones gradus lune in circulo obliquo in regione cuius latitudo est .xlviij. graduu & inueni .cccxxx. gradus .xxi. minuta. Quaeuisi etiam ascensiones sexti gradus piscium & inueni .cccxxxviii. gradus .xxi. minuta subtraxi ascensiones lune ab ascensionibus gradus radiorum saturni & remanserunt .xviii. gradus .viii. minuta illi essent gradus directionis in hoc casu hoc eodem modo dirigit gradus ascendens ad quolibet locum circuli. Si uero significator dirigendus fuerit extra haec loca tunc si fuerit inter medium caeli & ascendens uide distantiam eius a medio caeli subtrahendo ascensiones gradus medii circuli in circulo directo ab ascensionibus gradus significatoris qua distantiam serua. Deinde scias medietatem arcus diurni gradus significatoris per modum dictum in capitulo de radiationibus & serua eam. Deinde subtrahere ascensiones circuli directi gradus significatoris ab ascensionibus circuli directi loci ad quem uis eum dirigere & quod remanserit erit significator circuli directi serua eum. Deinde subtrahere ascensiones gradus significatoris in circulo obliquo ab ascensionibus loci ad quem uis eum dirigere in eodem circulo obliquo & quod remanserit est significator regionis. Deinde subtrahere significatorem minorem de maiori & differentiam multiplica per distantiam ab angulo medii caeli & productum diuide per medietatem arcus diurni & proueniet pars proportionalis quam adde super significatorem circuli directi si fuerit minor significatore regionis: uel subtrahere si fuerit maior & quod prouenerit erit gradus directionis. Si autem uelles dirigere contra successione signorum sicut diriguntur partes & planete retrogradi. scilicet procedendo ab ascendente uersus medium caeli tunc debes accipere distantiam significatoris ab ascendente per ascensiones regionis & debes addere partem proportionalem differentie duorum significatorum super significatorem regionis si ille erit minor significatore circuli directi aut subtrahere ab eo si esset maior. in alio non differt opus. si autem significator dirigendus fuerit inter ascendens & angulum terre: uide distantiam gradus significatoris ab ascendente subtrahendo ascensiones gradus ascendentis regionis ab ascensionibus gradus significatoris regionis & serua distantiam. Deinde scias medietatem arcus nocturni gradus significatoris per modum dictum in opere radiationum quam etiam serua. Deinde subtrahere ascensiones gradus significatoris in circulo obliquo ab ascensionibus loci ad quem uis eum dirigere in eodem circulo obliquo & quod remanserit est significator regionis quem serua. Deinde subtrahere ascensiones gradus

significatoris circuli directi ab ascensionibus circuli directi loci ad quē uis eū di-
 rigere & q̄ remanserit erit significator circuli directi, deinde subtrahe minorem
 de maiori & remanebit differentia duorū significatorū: quā multiplica per di-
 stantiā gradus significatoris ab ascendente & p̄ductū diuide p̄ medietatem arcus
 nocturni gradus significatoris & pueniet p̄s proportionalis quā adde signifi-
 catori regiōis si fuerit minor significatore circuli directi: uel subtrahe a signifi-
 catore regiōis si fuerit maior significatore circuli directi & q̄ post additionē uel
 subtractionē puenierit sūt gradus directiōis. si uero uolueris dirigere cōtra suc-
 cessionem signorū. s. p̄cedendo ab angulo terre uersus ascendens: tunc debes ac-
 cipere distantiā significatoris ab angulo terre p̄ ascensionē circuli directi & mul-
 tiplicare illā p̄ differentiam duorū significatorū & diuidere p̄ medietatē arcus di-
 urni ut p̄s dictū est: & p̄tē p̄portionalē debes addere ad significatōrē circuli
 directi si fuerit minor significatore regiōis. Vel subtrahere si fuerit maior i alio
 nō differt opus. Si autē significator dirigēdus fuerit int̄ angulū terre & gradū oc-
 cidētis opari debes eū gradū opposito significatoris & cū gradu. opposito lo-
 ci ad quē uis eū dirigere & p̄ distantiā gradū oppositi significatoris a medio cœli
 & p̄ medietatē arcus diurni gradus oppositi significatoris gra. enim oppositū
 significatoris t̄m distat a lineā meridiana q̄tū gra. significatoris ab angulo ter-
 re: & medietas arcus diurni gra. oppositi ē tāta quāta est medietas arcus noctur-
 ni significatoris. & est tūc idē opus q̄ fuit inter mediū cœli & ascendēs. Si uero si
 significator dirigēdus fuerit inter angulū occidentis & mediū cœli debes opera-
 ri sicut p̄ gradū oppositū significatoris & p̄ distantiā eiusdem ab ascendēte & p̄
 medietatē arcus nocturni eiusdem gradus oppositi & per gradum oppositum
 loci significatoris ad quem dirigendus est & est eiusdem operatio sicut fit inter
 ascendens & angulū terre. si uero contingat q̄ significator dirigēdus sit in una
 quadra & locus ad quem debet dirigi sit in alia quadra. Verbi gratia signifi-
 cator sit inter mediū cœli & ascendens & locus ad quem debet dirigi sit inter ascē-
 dens & angulum terre tunc debes dirigere usq̄ ad angulū & postea dirigere an-
 gulum usq̄ ad locum ad quem debet dirigi & iungere has directiones in simul.
 Diriges autem significatorem prius dictum ita quod accipias distantiā signi-
 ficatoris ab angulo qui est retro ipsum in ordine signorum sicut si fuerit inter an-
 gulum mediū cœli & ascendens accipies distantiā eius ab angulo mediū cœ-
 li. Et si fuerit inter ascendens & angulum terre accipies distantiā eius ab
 ascendente: accipies etiam medietatem arcus diurni uel nocturni gradus signi-
 ficatoris uel eius oppositi per modum prius dictum & angulum ad quem uis
 dirigere accipies pro loco ad quem debet dirigi & teneo ordinem prius dictū
 Illa directione facta diriges angulum per modū prius dictū q̄n significator fue-
 rit i aliquo angulorū usq̄ ad locū ad quē debet dirigi significator: & addes unā

directionem cum alia & prouenient gradus directionis. Auſtor in littera dicit quod debet accipi diſtantia ſignificatoris ab angulo & illa debet diuidi per partes horarum gradus ſignificatoris & proueniet hore diſtatie ſignificatoris ab angulo & dicit quod debet accipi ſexta pars differētie duorum ſignificatorum quam ſextam partem debet multiplicare per horas diſtantie ſignificatoris a meridie: & proueniens iubet addere ad ſignificatore circuli directi uel ſubtrahere per modum dictum. Sed modus quem poſui e leuior & planior. In domo enim auſtoris oportet accipere diſtantiam ab angulo per eundem modum que ego poſui & ultra hoc oportet querere partes horarum gradus ſignificatoris: & poſtea diuidere diſtantiam ab angulo per partes horarum gradus ſignificatoris & quod prouenerit tenere. Oportet etiam ſecundum modum ſuum querere ſignificatorem circuli directi & ſignificatorem regionis per eundem modum quem poſui & etiam differentiam duorum ſignificatorum: & ultra hoc oportet illam differentiam diuidere per ſex ad hoc que habeat. vi. pars eius. Cum in multitudine operationum faciliter cadat error uidetur mihi modus quem poſui certior. Exemplum quando ſignificator eſt inter medium coeli & aſcendens & locus ad quem debet dirigi in eadem quadra ſcilicet inter medium coeli & aſcendens. Pono quod luna ſit hylech & ſit in quinto gradu aquarii & pono quod radii oppoſiti ſaturni & idem eſſet de corpore: ſint in ſexto gradu piſcium & pono quod angulus medii coeli ſit .xx. gradus capricorni. Ad dirigendum lunam ad radios ſaturni queſui primo aſcenſiones gradus medii coeli in circulo directo & inueni .xxi. gradus & .xxxviii. minuta ſubtraxi aſcenſiones gradus medii coeli ab aſcenſionibus gradus lune & remanſit diſtantia lune a medio coeli .xv. gradus .xlvi. minuta. Deinde queſui aſcenſiones gradus lune in circulo obliquo & inueni .cccxxx. gradus .xxii. minuta queſui etiam aſcenſiones gradus oppoſiti loci lune .io4. gradus & .30. minuta a quibus ſubtraxi aſcenſiones gradus lune ſed quia non potui ſubtrahere eo quod aſcenſiones gradus lune erant maiores aſcenſionibus gradus oppoſiti addidi aſcenſionibus gradus oppoſiti lune .cccxl. gradus & prouenerunt .cccclxiii. gradus .30. minuta deinde ſubtraxi & remanſerunt .cccxlvi. gradus .viii. minuta & hoc fuit totus arcus diurnus gradus lune quem mediaui & fuit medietas .lxvii. gradus & .iiii. minuta. Seruaui itaque diſtantiam lune a medio coeli & medietatem arcus diurni lune. Deinde ſubtraxi aſcenſiones gradus lune in circulo directo que fuerunt .xxxvii. gradus .xxiii. minuta ab aſcenſionibus gradus radii ſaturni in eodem circulo que fuerunt .lxvii. gradus .xlvi. minuta & remanſerunt .31. gradus .xxv. minuta. & hoc fuit ſignificator circuli directi ſeruaui itaque cum. Deinde ſubtraxi aſcenſiones gradus lune in circulo obliquo qui fuerunt .cccxxx. gradus .xxii. minuta ab aſcenſionibus radii ſaturni in eodem circulo obliquo qui fuerunt .cccxlvi. gradus .xxi. minuta & remanſit ſignificator regionis que fuit .xviii. gradus .viii. minuta. Deinde ſubtraxi ſignificatorem regionis a ſignificatore cir

culi directi & remansit differentia duorum significatorum quæ fuit .xii. gradus
 xvi. minuta. Deinde multiplicavi istam differentiã per distantia lune a medio
 coeli & diuisi per medietatẽ arcus diurni gradus lune & prouenit ps proporti
 onalis quæ fuit .ii. gradus .lii. minuta .xxxviii. ii. quã partẽ proportionalem ẽt
 subtraxi a significatore circuli directi quia fuit maior significatore regionis &
 remãserunt gradus directionis qui fuerunt .xxvii. gradus .xxxii. minuta .x xi. ii. ac
 tepi pro quolibet gradu unũ annũ & pro quibuslibet minutis .v. residuis unũ
 mensem & p quolibet minuto .vi. dies: & pro quolibet secũdo .vi. minuta diege
 eũ cõpletũ fuerit hoc tempus a tẽpore natiuitatis cui⁹ figura fuerit hoc modo
 disposita morietur natus. Quando uero significator est inter ascendẽs & angu
 lũ terre operaberis cum distantia ab ascendente et cũ medietate arcus nocturni
 & nõ differt in alio. Cũ uolueris dirigere contra successione signorũ si signifi
 cator fuerit inter mediũ coeli & ascendẽs operaberis cũ distãtia ab ascendente
 & cũ medietate arcus diurni. Si significator fuerit inter angulũ terre & gradu
 occidentis operaberis cũ opposito gradus significatoris & gradu opposito lo
 ci ad quẽ uis dirigere. & tũc est opus tuũ inter mediũ coeli & ascẽdẽs. Et si si
 gnificator fuerit inter gradu occidẽtis & mediũ coeli operaberis similiter cum
 gradibus oppositis. & tũc est op⁹ tuũ inter ascendẽs & angulũ terre. Nota
 tamẽ qd fm modũ dictũ diriguntur significatores qñ nõ habet latitudinẽ. Quã
 do aut significatores habet latitudinẽ difficilior ẽ mod⁹ & propter hoc factũ
 fuit instrumẽtũ ad dirigẽdũ planetas habẽtes latitudinẽ & illud instrumẽtũ uo
 catur directoriũ. Videbat⁹ cõpositori seu inuẽtori illi⁹ instrumẽtũ qd significa
 tor habes latitudinẽ nõ posset dirigi p tabulas ascensionũ uel ñ sine magna dif
 ficultate. Ego aut dico qd instrumẽtũ suũ nõ ẽ sufficiens nisi sit maxime quatita
 tis ita qd possit recipere minuta tale aut uix põt fieri. In directionibus enim ut
 plurimũ accipit⁹ pro quolibet gradu unus ann⁹. modo si in directionib⁹ instru
 mẽtũ nõ sit diuisũ nisi per gradus uix inueniet⁹ in eo certitudo usq; ad annũ: &
 hoc si instrumẽtũ sit bene factũ ita qd nõ sit error in diuidẽdo. hoc aut nõ suffi
 cit. Et ego dico tibi qd significator habes latitudinẽ potest dirigi ad locũ habẽ
 tem latitudinẽ per tabulas ascensionũ & nõ uidi modũ expositũ in aliquo libro
 Mod⁹ aut est iste cũ uolueris dirigere significatorẽ habẽtẽ latitudinẽ ab egypti
 ca ad corp⁹ alicui⁹ planetæ ẽt habẽtis latitudinem uel ad radios alicui⁹ haben
 tis latitudinẽ: quere primo gradu cũ quo significator mediãt cœlũ secundũ do
 ctrinam canonum primi mobilis. Deinde quere gradum cum quo mediãt cœl
 lum loc⁹ ad quem uis dirigere secundum eandem doctrinam. & accipies gradu
 cum quo significator mediãt cœlũ pro loco significatoris & per hunc scies di
 stãtiam significatoris a medio cœli uel ab ascendente per modum pri⁹ dictum
 nec pl⁹ nec min⁹. & accipies locum cum quo mediãt cœlum loc⁹ ad quem de

G

bet dirigi pro loco ad quem debet dirigi. & cum istis duob⁹ queres significato-
rem circuli directi per modum pri⁹ dictum deinde quere gradū cū quo oritur
significator in regione tua secundum doctrinam canonū primi mobilis. que
re etiam gradū cum quo orit⁹ loc⁹ ad quem debet dirigi secundum eosdem cano-
nes. Deinde cum gradu cū quo oritur significator queres medietatē arc⁹ diurni
uel nocturni per modum pri⁹ dictū & queres significatorē regionis cū istis du-
obus gradib⁹. s. cum gradu cū quo oritur significator & cū gradu cū quo orit⁹
locus ad quē debet dirigi in alio non differt opus. Dico tibi et breuiter oportet
querere gradum in quo significator mediat cœlū & gradū cum quo mediat
cœlū loc⁹ ad quem debet dirigi. cū primis duobus oportet querere significato-
rem circuli directi cū aliis duobus oportet querere significatorem regionis. Cū
gradu cū quo significator mediat cœlū oportet querere distātiā a medio coc-
li si fuerit inter medium coeli et ascēdēs. cū gradu cū quo orit⁹ significator oportet
querere medietatē arcus diurni uel nocturni. Si autem significator fuerit
inter ascēdēs & angulū terre oportet querere distātiā significatoris ab ascen-
dente cū gradu cum quo oritur significator & cū eodem medietatem arc⁹ no-
cturni in omnib⁹ aliis est idem opus cum opere prius dicto. Est etiam un⁹ alius
casus qui potest contingere in directionibus quando significator & loc⁹ ad
quē debēt dirigi hnt latitudinem aut un⁹ eorū habet latitudinem. Potest eni-
m contingere qd significator dirigendus & locus ad quem debet dirigi simul ue-
niāt ad lineā meridianā ita qd ambo mediāt cœlū cū eodē gradu licet nō sint in
eodē gradu in egyptica. Si aliquis istoge casuū eueniat tūc opaberis eodē mo-
do quo dicā. Si significator & loc⁹ ad quē debet dirigi ueniant cū eodē gradu
ad mediū cœli quia nō sūt alię ascēssiones in circulo directo inter eos pones
pro significatore circuli directi. o. Postea queres significatorē regionis accipiē-
do ascēssiones in circulo obliquo a loco cū quo oritur significator usq; ad locū
cū quo orit⁹ loc⁹ ad quē debet dirigi. & totū illud. s. significatorē regionis multi-
plicabis per distātiā significatoris ab angulo & productū diuides per medietate
arc⁹ diurni uel nocturni. & pueniet ps proportionalis quā tenebis pro gra-
dibus directionis. Si aut significator dirigēd⁹ & loc⁹ ad quē debet dirigi oriāt⁹
cū uno & eodem gradu pones pro significatore regionis. o. & significatorem
circuli directi multiplica per distātiā significatoris ab angulo. & diuide p medie-
tatē arc⁹ diurni uel nocturni. & proueniet ps pportōalis quā tenebis p gradi-
bus directiōis. Ponere de oib⁹ exēpla eēt nimis longū sed intēdo dño cōcedēte
in fine ist⁹ expositionis ponere equationem un⁹ natiuitatis in qua patebit mo-
dus inuestigandi ascendentem eligendi hylech & alcohoden. & ponam ibi ali-
quas proiectiones radorum & aliquas directiones sufficientes hac de opere di-
rectionum. Dicit auctor in littera cognitis annis directionis si uolueris scire
locum istius directionis in zodiaco adde annos directionis super ascensionē

circuli directi gradus significatoris si significator fuerit in medio caeli uel in angulo terre & reduces ad gradus equales in circulo directo & ubi perduxerit te numerus in circulo signorum ibi est locus directionis. & dicitur locus diuisionis et domus termini illius loci dicitur diuisor. Si significator fuerit in ascendente adde annos directionis super ascensiones regionis gradus significatoris: & reduce ad gradus equales in circulo obliquo. & ubi perduxerit te numerus in circulo signorum ibi est locus diuisionis: & dominus termini illius loci est diuisor. Et istud est idem opus cum opere de projectionibus radiorum: & quando feceris directionem & feceris istud opus inuenies in fine eundem locum ad quem direxisti nisi significator haberet latitudinem.

TEX HOC ALGEBVTAR IN NATIUITATIBVS. In

hoc capitulo auctor docet dirigere gradum ascendente in natiuitatibus. Sententia littere est talis. Considera in cuius planeta termino sit gradus ascendens & considera finem illius termini. Deinde quere ascensiones gradus ascendentes in circulo obliquo per tabulam tue regionis & terua eas. quere etiam ascensiones finis illius termini per eandem tabulam a quibus subtrahere ascensiones gradus ascendentes & gradus qui remanserint sunt gradus directionis accipe pro quolibet gradu annum unum. & pro quibuslibet minuto. vi. dies & pro quolibet secundo duas horas &.xxiii. minuta hore. & planeta qui est dominus termini est dispositio annorum siue diuisor. Postea considera finem termini immediate sequentis & subtrahere ascensiones finis termini precedentis ab ascensionibus finis termini illius & remanebunt gradus directionis accipe sicut prius pro quolibet gradu annum unum & cetera. & dominus illius termini est dispositio siue diuisor: & isto modo facies ad finem cuiuslibet signi secundum ordinem signorum usque ad finem uite & si fuerit in aliquo termino aliquis planeta uel radii alicuius planetae ille planeta erit princeps in diuisione exemplum in hoc pono quod ascendens alicuius natiuitatis fuit quartus gradus uirginis completus ad dirigendum gradum isto considera primo in cuius planetae termino est iste gradus & patet primo quod in termino mercurii & durat terminus usque ad finem. vii. gradus uirginis. quesiui ascensiones gradus ascendentes in horizonte obliquo in regione cuius latitudo est. xxxviii. gradus & inueni. cxxxiii. gradus. xxvii. minuta. quesiui etiam ascensiones finis termini scilicet finis. vii. gradus uirginis: & inueni. cxxxviii. gradus. xxxiii. minuta subtraxi ascensiones gradus ascendentes ab ascensionibus finis termini & remanserunt iiii. gradus. vi. minuta dedi cuiuslibet gradui annum & quibuslibet. v. minutis unum mensem & cuiuslibet minuto. vi. dies. & fuerunt quattuor anni id est mensis. xxii. dies. & mercurius dominus termini fuit dispositio istorum annorum.

Deinde consideravi terminum immediate sequentem qui est ueneris

G i

& durat usq; ad finē. xvii. grad^o uirginis que sui ascensionis finis termini illi^o scilicet ueneris & iuueni. clxii. gradus. xv. minuta a quibus subtraxi ascensionis finis termini precedētis mercurii. & remāserūt. xlii. gradus. xxxiiii. minuta q̄ fecerūt xlii. ānos. viii. mēses. xii. dies & uenus disposuit hos ānos. in fine istius termini fuit etas nati. xvii. anni. viii. mēses. xviii. dies. Deinde sequitur termin^o Iouis qui durat usq; ad. xxi. gradū uirginis cōpletū. que sui ascensionis eius & in ueni. clxvii. gradus. lxxxiiii. minuta a quib^o subtraxi ascensionis finis termini p̄ cedētis & remāserūt quinq; grad^o. xxviii. minuta quā fecerūt quinq; ānos q̄ mēses. xviii. dies. & iupiter fuit dispositor istoz annoz. Facta q; est etas nati in fine istoz annoz. xxiiii. āni tres mēses. sex dies. Deinde seq̄ termin^o maris & faciēdū est ut prius. & secundum istum ordinem est directio cōtinuanda usq; ad finē uite. & quotiens directio peruenit ad corpus uel radios in for uene ueniet nato infirmitas uel impedimentum in corpore sue secūdū naturam illi^o infortune nisi fortune aspexerint ipsū locū tūc. n. minuent malū.

TEX HOC DVODENARIA PLANETAR VM ET DO

MOR VM. In hoc capitulo auctor docet inuenire dominū duodenarie. Intelligēdū est ad euidentiam istius capituli q̄ quodlibet signū intelligitur diuidi in duodecim partes: & quelibet pars est de duob^o gradibus & xxx. minutis. Hyspalēsis ponit hoc capitulū & duo capitula sequētia inter dignitates planetaz; & domin^o prime duodenarie est dominus illius signi. Dominus secunde duodenarie est planeta succedens descendēdo & sic secundum ordinem. Verbi gratia domin^o prime duodenarie arietis ē mars. secunde sol. tertie uen^o quarte mercuri^o. quinte luna. sexte saturnus. septime iupiter. octaue iterum mars & sic secundum ordinem. Sententia auctoris est talis. Cum uolueris scire duodenarias planetaz; uel domorum uide quantū trāsiuit planeta de signo in quo est aut de domo in qua est & numerum illorū graduum multiplica per duodecim & super numerum p̄ductum adde numerum graduum quos multiplicasti. & quod collectum fuerit p̄ice ab initio signi in quo est planeta dando unicuiq; signo. xxx. & ubi finit^o fuerit numer^o ibi erit duodenaria.

ET EX HOC ANAVBAR ACH. Hic docet inuenire dominū nouenarie. Sententia enim est talis. Cū uolueris scire nouenariam siue dominū nouenarie alicuius planeta uide quot grad^o pertransiuit planeta de signo in quo est uel de domo in qua est: & diuide totum illud signum in. viii. diuisiones & erit quelibet diuisio ex tribus gradibus & xx. minutis. Deinde uide in qua parte illius diuisionis sit planeta. & dabis primam diuisionem domino signi mobilis eiusdem triplicitatis et secundā diuisionem domino signi sequentis & sic eundo secundum ordinem signorum quousq; uenias ad illam nouenariam in qua ē planeta cuius queris dominum nouenarie. Verbi gratia: pono quod sol in. xxiiii.

gradu aquarii. ad sciēdū dominū nouenarie gradus solis dedi primos tres gra-
 dus aquarii & .xx. minuta domino signi mobilis eiusdē triplicitatis est autem
 aquarius de triplicitate aerea. Signū mobile illi⁹ triplicitatis est libra. dominus
 ei⁹ est uen⁹. est ergo uen⁹ domina prime nouenarie aquarii. s. primorū triū gra-
 duū & .xx. minutoꝝ. Deinde dedi secundā nouenariā marti domino signi se-
 quentis. s. scorpionis & cōpleti tunc fuerūt a principio aq̄rii. vi. gradus & .xl.
 minuta. Deinde tertiam nouenariā dedi Ioui. s. domino sagittariū qui succedit
 scorpionis. & cōpleti fuerūt tunc a principio aquarii. x. gradus. Dedi quartam
 nouenariā saturno domino capricorni qui succedit sagittario. & completi fue-
 runt a principio signi. xiii. grad⁹. & .xx. minuta. Dedi quintā nouenariā satur-
 no domino aquarii: & cōpleti fuerunt. xvi. gradus & .xl. minuta. Dedi sextā
 nouenariā Ioui domino pisciū & completi fuerunt a principio signi aquarii.
 xx. grad⁹. Dedi septimā nouenariā marti domino arietis. & cōpleti fuerunt a
 principio signi. xxiii. grad⁹ & .xx. minuta. Dedi octauam nouenariā ueneri do-
 mino tauri. illa ergo est diuisio nouenarie solis in casu proposito. & completi
 fuerunt tunc gradus. xxvi. & minuta. xl. aquarii. Quando ergo inuenies in li-
 bris iudiciorū de domino anaubarach luminariū si fuerit in die intelligitur de
 domino nouenarie solis. si in nocte de domino nouenarie grad⁹ lune. Alia q̄
 auctor dicit patet legendo litteram.

ET EX HOC ADORIN GEN. Hic docet inuenire decanū. Sententia eius
 est talis. Diuide signū ascendēs in tres partes & qualibet diuisio erit ex decem
 gradib⁹. dabisq; primā diuisionē domino ascendētis. secundā domino secun-
 di signi. & tertiā dño tertii signi. Vult dicere q̄ prima diuisio est domini eius-
 dem signi qd̄ ascendit & secūda diuisio est domini signi sequētis eius. s. tripli-
 citatis. tertia diuisio ē domini tertii signi illi⁹ triplicitatis. ita q̄ tres decāi sunt
 domini triū signoꝝ uni⁹ triplicitatis. Auctor ponit exēplū tale in lra. Posito
 q̄ prima facies arietis sit ascendēs eius decanus est mars. Si secūda facies ē ascē-
 dens eius decan⁹ est sol dñs leonis secūdi signi eiusdē triplicitatis. & si tertia fa-
 cies sit ascendens eius decan⁹ ē Iupiter domin⁹ sagittarii qd̄ est tertiu signū illi⁹
 triplicitatis. Et si prima facies leonis sit ascendēs eius decan⁹ est sol dñs eiusdē
 signi. Si secūda facies sit ascendens ei⁹ decan⁹ est Iupiter domin⁹ signi quod suc-
 cedit leoni in eadē triplicitate. Si tertia facies sit ascendens eius decan⁹ est mars
 dominus tertii signi a leone in eadē triplicitate. s. arietis. & fm̄ hunc modū in-
 tellige de aliis triplicitatibus.

TEX HOC DOMINVS ORBIS. In hoc capitulo ponit or-
 dinē in dño horarū in natiuitatib⁹. Sentētia littere est talis: Aspice
 in qua hora natus egredit^r uterū ut dominū illi⁹ hore: da primo an-
 no natiuitatis & per illū significat esse nati in eodē anno quantū
 ad sanitates uel infirmitates corporis nati sicut per dñm ascēdētis. Et dabis dñm
 G iiii

hore sequentis secūdo anno. & per eū significatur esse substantie in eodem an-
no sicut p dominū domus substantie. Dabis dominū tertie hore tertio anno ab
hora natiuitatis. & p eū significatur esse fratru in illo anno sicut p dñm tertie
dom⁹. & isto mō facies de aliis dominis horaz eūdo fm ordinē horarum &
domoz usq; ad finē uite. & planū est in lrā qđ dicit. Exēplū in hoc ponat qđ
qdā nat⁹ fuit in die solis hora q̄rta q̄ hora q̄rta ē hora lune. erit luna dña pri-
mi anni. & ab ea accipitur esse corpis. Hora sequēs est saturni. erit ergo saturn-
nus dñs secūdi āni. & ab eo accipitur eē substantie in illo āno. & sic p ordinem
ET EX HOC DISPOSITIO FRIDARIE. In hoc capitulo auctor do-
cet ordinare ānos fridarie & gubernatiōis planetaz in natiuitatib⁹. Sentētia
littere talis ē. si natiuitatis fuerit in die incipit fridaria a sole & gubernat ipm
natū sol fm quantitātē annoz sue fridarie qui sunt decem. post solē gubernat
iplū uen⁹ fm quantitātē annoz fridarie ei⁹ q̄ sunt octo. Post uenrē guber-
nat mercuri⁹ p. xiii. annos. deinde luna p nouē annos. Deinde saturnus per. xi
Deinde iupiter p. xii. ānos. Deinde mars p. vii. ānos. Deinde caput draconis p
tres ānos. Deinde cauda dracois p duos ānos. Deinde reuertitur dispositio ad
solem & uadit p ordinē planetaz sicut pri⁹: numerus autē omniū annoz est
lxxv. & qui transit hūc nūez ānoz reuertit ad dispōem primā fm qđ possi-
bile ē. Si autē natiuitas est in noctā incipit fridaria a luna & disposuit luna ā-
nos suos. Deinde saturn⁹ Deinde iupiter. Deinde mars. Deinde sol. Deinde ue-
nus: postea mercurius. Deinde reuertitur ad lunā & uadit fm ordinē planeta-
rum sicut prius. Et quando aliquis planeta disponit annos sue fridarie dispo-
nit ipsā septimā partē illoz annoz solus. In secunda autē sep⁹ inia p̄cipiat ei
planeta sequens qui ei succedit. In tertia autē participat ei planeta ter⁹. in q̄r-
ta quartus. Et in quinta quintus. & sic usq; ad septē septimas & septē planetas
Verbi gratia. pono qđ natus fuit quis in die: incipit ergo fridaria a sole & gu-
bernat ipm sol fm quatitātē annoz fridarie sue qui sunt. io. anni. & guberna-
uit ipsā sol solus septimā partē istoꝝ decem annoz. .s. per unū annū solarē &
clvi. dies. & .xii. horas. Hec est enim septima pars decem annoz. in secunda se-
ptima parte horū decem annoz habuit uenus participationē cū sole in frida-
rie dispositione p unū annū & .clvi. dies. & .xii. horas. & trāserunt tunc nato.
duo anni. cccxiii. dies cōpleti. Deinde habuit participationē cū sole in disposi-
tione fridarie mercuri⁹ per unū annū. & .clvi. dies. & .xii. horas. & in fine hui⁹
diuisiōis trāsierūt nato quattuor anni solares. cii. dies. & hore. Deinde habu-
it participationē cū sole luna per eandē septimā. io. annoz & in fine huius di-
uisionis trāsierūt nato. v. anni. cclx. dies. xviii. hore. Deinde habuit participa-
tionē cū sole saturnus p septimā partem. io. annoz. & in fine huius diuisionis
trāsierunt nato septem anni. lii. dies completi. Deinde habuit participationē
cum sole iupiter in dispositione fridarie per eandem septimā. & in fine hui⁹ di

uisionis transferunt nato. viii. anni solares. ccviii. dies. xii. hore. Deinde habu
it participationem cum sole in dispositione fridarie mars in ultima septima p
te decem annoꝝ. & in fine huius diuisionis transferunt nato. io. anni comple
ti. fm hunc modum est faciendum in fridariis omniũ planetarum. Caput au
tem draconis & cauda quilibet eorum disponit per se annos fridarie siue siue
participationẽ planetarum. Narrare autẽ euentus contingẽtes nato in quali
bet harum diuisionũ esset nimis longum. Haly autẽ abenragel in suo libro ma
gno completæ posuit omnes diuisiones & iudicia cuiuslibet diuisionis. ideo q
uolunt hec iudicia legant librum illum.

TEX HOC ALMANAR. In hoc capitulo docet quis planeta
rum sit eleuatus super alterum. Intentio sua est q̄ planeta qui sitit
altior in circulo suo breui. scilicet in epicyclo dicitur eleuatus super
alterum eleuatiõe de qua hic loq̄tur. & hoc est qđ dicit Ptolomeꝝ
in. lxiij. propositione centiloquii. Dicit enim oportet aspicere in coniunctiõe
Saturni & iouis in eodem minuto ad eleuationem unius super alterum & iu
dica cum sortitudine naturæ eius in hoc mundo. & similiter fac in. xxi. coniu
ctionibus residuis. Haly ibidem dicit in cõmento. eleuatio planetæ super pla
netam est ut sit remotio eius ab auge sui circuli breuis & illa dicitur eleuat⁹ su
per alterum. Auctõr autem in littera iubet aspicere medium locum planetæ &
uerum locum planetæ & si uerus locus planetæ fuerit minor medio motu pla
neta est descendens a superiori parte epicycli uersus inferiorem partem. Si ue
ro uerus locus planetæ maior medio motu fuerit planeta est ascendens ab infe
riori parte epicycli uersus superiorem partem. & ut breuiter dicatur si argumẽ
tum equatum planetæ fuerit minus sex signis cõmunibus est descendens & si
plus est ascendens. Deinde iubet auctõr subtrahere medium motũ planetæ de
uero motu eiusdem si medius motus fuerit minor uero: uel econtra si fuerit ma
ior ita uidelicet q̄ minor subtrahatur a maiori & residuum iubet multiplicare
per septem. & numerum proueniẽtẽ iubet diuidere per. xxii. & numerũ quo
tientẽ iubet tenere pro eleuatione quando ascendit uel pro depressione quan
do descendit. De uenere & mercurio iubet respicere differentiam inter locum
cuiuslibet eorum & locum solis & iubet facere sicut in aliis. Modus prius di
ctus secundũ sententiã Ptolomei uidetur mihi melior & certior. Deinde dicit
auctõr q̄ fortior significatio planetarum est cum unus eorum fuerit eleuat⁹ su
per alterum in coniunctione. In oppositione autem & in quarto aspectu
erit significatio minus apparens. & si unus planeta fuerit ascendens & al
ter descendens. ille qui fuerit ascendens uadit supra descendentem. & si uter
que fuerit ascendens ille uadit super alium: qui fuerit maioris ascensionis.
& si uterque fuerit descendens; ille uadit super alium. qui fuerit minoris

descensionis. Dicitur etiā alio modo planeta eleuari sup planetā quantum ad latitudinem quia septentrionalis uadit super meridianum. Et si fuerint ambo septentrionales illæ qui fuerit plus septentrionalis uadit sup illū qui fuerit minus septentrionalis. Si uero fuerint ambo meridionales illæ qui fuerit minoris latitudinis uadit sup illū qui fuerit maioris latitudinis. Si fuerit aliqs planetarū in ecliptica carens latitudine tūc planeta septentrionalis uadit super eū & ipsæ carens latitudine uadit super meridianū.

TEX HOC APERTIO PORTARVM. Dicit q̄ apertio portæ dicit̄ quando inferior iungit̄ superiori & cū hoc fuerint eorum domus oppositæ. Verbi gratia. quando luna cōiungit̄ cū saturno uel eū aspicit tūc est apertio portæ. Similr q̄ sol cōiungit̄ saturno dom⁹ enim solis & lunæ sunt oppositæ domib⁹ saturni. Similr fit apertio portæ quando mercurius cōiungitur Ioui. quia ambe dom⁹ utriusq̄ sunt oppositæ. Similiter q̄ iūgit̄ uenus marti fit apertio portæ quia eorū dom⁹ sunt oppositæ. Dicit hispālenſis q̄ uenus significat humiditatē mercuri⁹ significat uentos. saturnus nebulas & frigus. mars uentus a dextro. i. a meridie & calorē. iupiter temperiē & uentos a sinistro. i. a septentrione. Dicit idem hispālenſis quando luna sepatur a cōiunctione alicui⁹ planetæ uel ab ei⁹ aspectu & cōiungitur alteri planetæ & sint illorū planetæ domus oppositæ. hoc est apertio magnæ ualuæ in q̄ necesse est uenire uetos uel pluuias ut ē ex natura illoꝝ planetæ. uerbi grā: luna quādo sepando a uenere cōiungitur marti aut sepando a mercurio coniungitur Ioui: aut sepando a sole coniungitur saturno hoc est apertio magnarum ualuarum.

ETEX HOC ALBV TEN: Hic loq̄tur de horis fortunatis & infortunatis dicit q̄ indi inuenerūt. xii. horas post cōiunctionē solis & lune & dāt eas soli & diuidūt eas i tres ptes & iudicāt sup primas q̄ttuor horas fm iudiciū primi dñi triplicitatis loci solis. & iudicāt sup quattuor secūdas fm iudiciū secūdi domini triplicitatis loci solis. & sup q̄ttuor ultimas fm iudiciū tertii dñi triplicitatis loci solis hora cōiunctionis. Postea dant ueneri. xii. horas sequētes & diuidūt eas similiter in tres partes & iudicāt sup q̄libet q̄tuor fm iudiciū dñogē triplicitatis loci ueneris hora cōiunctionis. Postea faciūt similiter cū mercurio & luna & cum ceteris planetis fm ordinem planetæ donec reuertatur orbis ad solem post. lxxxiiii. horas. & tunc rēncipiunt a sole fm eundē ordinem. & hoc continuāt usq̄ ad cōiunctionē secundā. Et quidā dicunt q̄ post cōiunctionem sunt. xii. hore que uocātur combuste in quibus non est bonum incipere aliquod opus. & post has. xii. combustas sunt. lxxii. hore incombuste in quibus utilis est inceptio operū: & post has. lxxii. incombustas iterū sunt duodecim combuste. & iteg post illas. lxxii. incombuste & post eas. xii. cōbuste & sic usq̄ ad cōiunctionem sequētem. Et ut breuiter dicatur omnes. xii. hore que

dantur soli secundum ordinem planetarum sunt combuste & .lxxii. quæ sunt aliorum planetarum sunt incombuste. Deinde dicit auctor & diuidunt has, xii. horas combustas in tres diuisiones & qualibet diuisio erit ex quattuor horis & dicunt quod dicitur quod qui inceperit bellum in quattuor primis horis combustis timenda est perditio anime sue. Auctor non intelligit perditionem anime post uitam istam ita quod post separationem anime a corpore rapiant eam diaboli & deducant ad inferos. Sed intelligit anime perditionem id est amissionem uite presentis & hoc modo intelligitur in omnibus locis iudiciorum astronomie. De ista enim perditione pertinet ad eos loqui. De prima autem perditione pertinet theologis. Et qui inceperit bellum in secundis quattuor horis timendum est detrimentum sui corporis. Sicut perditione uite & qui inceperit bellum in ultimis quattuor timenda est perditio omnium quæ possidet & timetur perditio illoque quæ pertinent ad ipsum & sic completa est expositio quartæ differentie alchibici introductorii ad magisterium iudiciorum astrorum.

DIFFERENTIA QUINTA IN COMMORATIONE VNIVERSARVM PARTIVM.

Ista est quinta differentia istius libri in qua auctor docet predictionem partium & potest diuidi in duas partes quoniam in prima parte ponit partes quæ cadunt in natiuitatibus & in secunda parte ponit partes quæ cadunt in reuolutionibus annorum mundi. Secunda pars incipit ibi: & quia auxiliante deo prima pars diuiditur in duas partes quoniam in prima parte datur modus predictionis partium in generali & explicat de parte fortune. In secunda parte ponit in speciali partes, xii. domorum.

d

Secunda pars incipit ibi incipiamus itaque post partem fortune. Scilicet prima pars est talis. Modus in predictionibus partium est quod accipiuntur gradus equales quæ sunt inter unum locum & alium & numerus ille proicitur ab ascendente uel alio loco. uel additur super gradus equales quæ fuerunt inter ambo loca gradus quæ sunt ab initio signi ascendentes & productum computatur ab initio signi ascendentes dâdo cuilibet signo. xxx. gradus & ubi finitur fuerit numerus ibi est pars fortune. Verbi gratia: pono quod sit sol in fine sexti gradus piscium & luna sit in fine. xiiii. gradus geminorum & gradus ascendentes sit. x. gradus arietis subtrahatur uerum locum solis a uero loco lune & remanet. lx. xxxviii. gradus super quos addatur. x. gradus quæ sunt a principio arietis usque ad gradum ascendente & perueniunt. cviii. gradus & terminatur numerus iste in. xviii. gradu cæci ibi ergo est pars fortune in exemplo prefposito.

INCIPIAMVS ITAQVE. In hac parte ponit predictiones partium secundum ordinem. xii. domorum ponendo in qualibet domo partes ad illam pertinentes. Et potest diuidi in tot partes quot sunt domus ubi partes incipiunt patet in littera. Prima ponit partes prime domus & sit sex. Prima est pars uite. Secunda est pars hylech. Tertia est pars futurorum siue pars diuinationis. Quarta est pars dilectionis & concordie. Quinta

ta est pars stabilitatis & durationis. Sexta est pars animositatis & audacie. Dicit in littera cū uolueris scire partem uite accipe gradus q̄ sunt a Ioue usq; ad saturnū in die & in nocte gradus qui sūt a saturno usq; ad Iouē & proiice ab ascendente. Albumazar dicit in suo introductorio magno q̄ hęc pars significat uitā naturalē & esse corporis ac uictus quā si fuerit boni esse significat prolixitatem uite & sanitatē corporis & gaudiū aie. Si uero fuerit impedita significat paucitātē uite & multitudinē infirmitatū animiq; merorē ac tristitiam. Deinde dicit auctor pars hylech accipitur a gradu cōiunctionis quæ precessit natiuitatē si natiuitas fuerit coniunctionalis. uel a gradu preuentionis. i. oppositiōis si natiuitas fuerit preuentionalis usq; ad gradū lune & proiicitur ab ascendente natiuitatis & ubi finitus fuerit numerus ibi est pars hylech Albumazar dicit quod hęc pars dirigit quēadmodū dirigit hylech per gradus & ducit eius p̄fectio p̄ signa quē admodū fit de hylech. cūq; puenerit eius directio uel p̄fectio. ad malos significat impedimentū & periculū. Et erant multi sapientum astrologorū cū inuenirent in eodem tempore suū hylech peruenisse ad loca malorū. nec inuenirent eidē impedimento patentē significationem in reuolutione eiusdem anni nesciebant causam huius rei. Et ideo latebat eos hoc: quia non dirigebāt hanc partem & si direxissent eā inuenissent hoc malū accidere in eodem tempore quo peruenisset hęc pars ad loca quadam significantia ipsum periculū. Pars futurorū accipitur in die a luna usq; ad solē. & in nocte e contra & proiicitur ab ascendente & proprietates istius partis secūdum albumazar est significare animam & corpus & esse eorum. & significat fidem & prophetiam & regiōem & dei cultū & secreta & cogitationes atq; intentiones & res occultas & celatas & omne quod absens est ex rebus per hunc modum applicabis iudicia in aliis & a quo loco in quē accipiatur quelibet & a quo loco proiciatur patet in littera.

ECVNTA DOMVS. Hic ponit ptes secūde domus & sunt tres

f Prima est pars s̄be. secūda est pars paupertatis & puitatis ingenii. Tertia ē pars beatitudinis triūphi & uictorie. Albumazar dicit q̄ pars substantie significat p̄fectū & uictū accibū quib⁹ substētant corpora quæ si fuerit in bono loco significat bonū esse in substantia cibo & uictu. Et si fuerit impedita significat malū esse in his quæ dixim⁹. Ceteras autē species fortune apparentes ex substantia scilicet quæ thesaurizatur & seruatur ac acquiritur significant ceteri significatores substantie & pars fortune.

ERTIA DOMVS. Hic ponit partes tertie dom⁹ & sunt due. prima est pars fratrum. secūda est pars beniuolentie fratrum. Dicit Albumazar quod pars fratrum & dominus eius idest dominus signi in quo ceciderit significant esse fratrum & concordiam eorum atq; di-

lectionem peregrinationemq; eorū & absentiam. Post hæc aspice si hæc pars & dominus eius ceciderint in signis multorum filiorum multiplicabuntur fratres. & si ceciderint in signis paucorum filiorum erunt pauci. Et si uolueris scire numerum eorum accipe numerum signorum quæ fuerunt inter partem & dominum domus in qua ceciderint aut quot fuerit inter ipsam dominum & partem & pone unicuiq; signo unum. Et si fuerit inter eos signū commune duplica numerum eiusdem signi. Et si fuerit inter ipsam partem & dominum domus in q̄ ceciderit aliquis planeta accipe ei etiam unum. Albumazar etiam pōit partem unam in hac domo quæ uocatur pars mortis fratrum : & dicit quod accipitur in die a sole in gradum medii cœli & in nocte e contra. & augentur desuper gradus ascendentes & proiicitur ab ascendente. & quotienscūq; peruenit hæc pars secundum directionem ad significatores fratrum & fororum dando unicuiq; gradui unum annum aut per profecionem dando cuilibet signo annum eueniet fratribus & fororibus aliquid horribile aut aliquis eorum morietur.

VARTA DOMVS. Hic ponit partes quarte domus & sunt sex.

q Prima est pars patrū. Secunda est pars mortis patris. Tertia est pars annorum. Quarta est pars hereditatum & possessionum. Quinta est pars nobilitatis nati utrum sit fili⁹ illius cui imponitur uel nō. Sexta est pars finis rerū. Albumazar dicit quod pars patris significat esse patris & eius nobilitatis atq; generis & si hæc pars fuerit boni esse pater erit nobilis. Et si dominus domus huius partis fuerit boni esse pater erit fortunat⁹. Si uero fuerit mali esse erit laboriosus. A secunda parte huius domus quæ est pars mortis patris accipitur causa mortis : & quotienscūq; profecio anni peruenit ad hæc partem uel ad dominum eius significat periculum patri. & similiter cū peruenit aliquis eorum ad significatores patris.

VINTA DOMVS. Hic ponit partes quinte domus & sunt septem.

q Prima est pars filiorum. secunda est pars temporis in quo debent haberi filii. tertia est pars propter quam scitur masculinitas uel foemininitas q̄rta est pars per quā scit^r de nato de quo fit interrogatio utrum sit masculus uel foemina. quinta est pars ad quam cum peruenit iupiter est significatio filii. vi. est pars dilectionis filiorū. septima est pars scientie filiorum. Dicit Albumazar si pars filiorum ceciderit in signo multorum filiorum habebit multos filios. Si uero ceciderit in signo sterili nō habebit aliquē filium. Si uero ceciderit in signo paucorum filiorū habebit paucos filios. Et si hæc pars significauerit filios & fuerit fortunata filii uiuent : & si infortunata morientur.

EXTA DOMVS. Hic ponit partes sexte domus & sunt due. Prima est pars azemena id est debilitatis inseparabilis alicuius membri. **f** ii. est pars seruoze. Si ps azemena fuerit coiuncta cum fortunis erit natus sanus in membris suis. Si uero fuerit coiuncta infortunis habebit morbos inseparabiles in membris. & loca in quibus erunt he egritudines sciuntur a locis infortunarum significantium eas.

EPTIMA DOMVS. Hic ponit partes septime domus & sunt quatuor. Prima est pars desponsationis uirorum. secunda est pars desponsationis uis mulierum & hac accipitur duobus modis. iii. est delectationis & uoluptatis. iiii. est pars nuptiarum. Quando pars desponsationis peruenit per directionem ad Iouem uel uenerem est significatio desponsationis. Et ego inueni in una nativitate tempus desponsationis quando dominus partis desponsationis peruenit ad ipsam partem per directionem dando cuiuslibet gradui annum unum.

CTAVA DOMVS. Hic ponit partes octaue domus & sunt quatuor. Prima est pars mortis. ii. est pars planetarum qui interficit. iii. est pars anni in quo ueniet natus mors aut paupertas & cetera. iiii. est pars contentationis & litigationis. Dicit albumazar si pars mortis fuerit impedita & dominus eius non aspexerint eos fortune interficietur natus morte turpissima. Si uero aspexerint fortune erit e contrario. Si luna sol aspexerit partem planetarum interficiet & ipsa luna fuerit in signo membrorum abscessorum natus interficiet patiendo. Et si luna fuerit impedita abscedet ei aliquid de membris. Quando pars anni in quo timeatur natus mors & dominus eius cum domino ascendens fuerint impediti erit natus multarum infirmitatum & afflictionis corpore atque substantia & multoties appropinquabit perditioni corporis & amissioni substantie. & quotienscumque profectio anni peruenit ad hanc partem: aut peruenit hac pars per profectionem aut directionem ad ascendens aut ad dominum eius inueniet natus pericula in corpore & infirmitatibus & inueniet angustiam & horribile in substantia timebit quoque mortem ex diuersis partibus.

NONA DOMVS. Hic ponit partes nonne domus & sunt due. **n** Prima est pars peregrinationis. ii. est pars itineris in aqua. Ab istis accipiuntur peregrinationes nati & itinera per aquas. Albumazar dicit. Si pars itineris in aqua ceciderit in signo aquatico faciet natus multa itinera per aquas & si ibi fuerit fortunata habebit in suis itineribus profectum ac lucrum & si fuerit infortunata significat contrarium.

ECIMA DOMVS. Hic ponit partes decime domus & sunt. v. **d** prima est pars regionis atque regni. secunda est pars regis atque regni. tertia est pars principatum operis regni. Quarta est pars significans utrum sit causa regni uel non. Quinta est pars matrum.

NDECIMA DOMVS. Hic ponit partes undecime domus & sunt due Prima est pars amicorum .secunda est pars significans profectū & effectum & amicitiam amicorum.

u
d

VODEGIMA DOMVS Hic ponit unā solā partē in hac domo quæ est pars inimicorum. Et hæc sunt alie quibus utuntur magistri iudiciorum. Hic ponit quasdam alias partes quæ nō sunt in aliq̄ domorū & sunt sex. Prima est pars mendacii rumorū. secunda ē ps

rōnis & pfunditatis sensus. Tertia est pars sapiētie & discipline. Quarta est ps guerre & preliorū. Quinta ē pars pacis. sexta est pars aspiciendi in reuolutio/ ne annorū. & omnes iste proiciuntur ab ascendēte .

e

T Quia AVXILIANTE DEO. Pri^a auctor posuit ptes q̄ cadūt in natiuitatib⁹. Hic ponit ptes q̄ cadūt in reuolutiōibus annorum mūdi . Et potest diuidi in duas ptes : quoniā primo ponit partes q̄ b⁹ utunt^r magistri iudiciorū in reuolutionib⁹ in causis regnorū . secū

do ponit ptes quib⁹ utunt^r magistri iudiciorū in presciendo forū rerū secūda est ibi . Itē sunt hic alie ptes. Dicit q̄ ex partibus quæ exercentur in reuolutionibus annorū mundi ad sciendū causas regni atq; iperii & ista accipit^r a marte in lunā & proicit^r ab ascendēte cōiunctionis quæ significat mutationē regni & accipitur alio modo a gradu ascendētis cōiunctionis in gradū cōiunctionis intelligēdo a gradu ascendētis reuolutionis anni in quo est coniunctio usq; ad locū in quo planetæ coniunguntur . & nisi hoc modo intelligatur impossibile est. sup^r ponitur enim quod homo sciat gradū ascendētis in hora coniunctionis planetarū superiorū. Hoc autem est impossibile scđm q̄ dicit abrahā auenezre. dicit enim si possemus scire diem in qua cōiungi debeant: esset hæc res magna. Fit etiam pars alio modo uidelicet accipitur a gradu mediū coeli reuolutōis illi⁹ anni in quo fuit cōiunctio usq; in solem & proicitur a gradu iouis secūda pars per quā scitur quantū debeat durare rex in regno. Hic accipitur hora e^lectionis regis a sole in .xv. gradū signi leonis. Et proicitur a luna accipitur etiam a luna in .xv. gradū cācri & proicitur a sole .iii. ps est de tpe electionis regis hic accipitur hora e^lectionis regis in die a ioue in saturnū & in nocte ecōtra & proicitur ab ascendēte reuolutōis ani in quo surrexit rex. Et si iupiter fuerit in signo communi & reuolutio fuerit diurna & cū hoc fuerit iupiter cadens ab angulo tunc accipitur a saturno in iouem & addūtur desup^r .xx. grad⁹ : & proicit^r ab ascendēte . Si uero iupiter & saturnus fuerint sibi oppositi & ambo fuerint cadentes ab ascendēte accipit^r medietas graduū qui sunt inter eos & proicit^r ab ascendēte. Et si fuerit iupiter in exaltatione sua & fuerit reuolutio in nocte numerat^r ab eo in saturnū & proicit^r ab ascendēte. Deinde dicit auctor q̄ due sunt ptes maxime ex quibus extrahitur tempus e^lectiōis regis & eius duratiōis . Prima earū est ut aspicias horā e^lectionis regis & aspicias ubi prouenit profectio anni a cō

inunctione triplicitatis q̄ significauit illam sectā in qua est illud regnū s̄m q̄ dat̄
oibus .xxx. gradibus annus & oibus duob⁹ gradibus cū dimidio mensis. & sic
s̄m istā proportionē usq; ad horā electionis & cū sciueris in quo gradu signi sit
serua illū gradū q̄a ab eo equabis primā ptē. Et cū uolueris eq̄re eā aptabis ascē
dens reuolutiōis anni in quo surrexit ipse electus. Postea respice saturnū & io
uem & quis eorū fuerit oriētalis a sole accipe ab illo usq; in gradū eq̄tōis ptis p̄
me quā seruasti: & p̄ice ab ascēdēte reuolutiōis & quo puenit numer⁹ ipse est
locus prime partis. (Nota q̄ auctor dicit accipe a planeta oriētali a sole & saturno
uol ioue & nō dicit qd sit faciēdū qn̄ abo sunt orientales. ego credo q̄ tūc dēt
accipi ab eo q̄ soli fuerit propinquior. Itē nō dicit qd debeat fieri qn̄ null⁹ eorū
est oriētalis ut breuiter dicā nescio qd fieri debeat q̄a nō uidi istas duas ptes per
hūc modū positas in aliquo alio libro. sc̄da ps sc̄it hoc mō. Aspice a cōiūctiōe
iouis & saturni in q̄ surrexerit rex uel cepit regnū ad q̄ signū & gradū puenit p̄
fectio anni dādo cuilibet anno .xxx. gra. & cuilibet mēsi .ii. gra. cū dimidio usq;
ad diē in qua surrexit rex & ipse est loc⁹ eq̄tōis ptis secūde sua eū. Post hoc ac
cipe a saturno uel ioue quis eorū orientalis fuerit usq; ad locū ptis secūde & pro
iice ab ascendente reuolutionis ani & quo peruenerit numerus ipse est loc⁹ ptis
secūde. Hæ sunt ptes q̄ significant fortitudinē regis & ei⁹ durationē. Dicit haly
abenragel aspicias in reuolutionē annorū mūdi p̄ intronizatione intronizati
Primo a saturno q̄ ē prima ps & a ioue q̄ ē sc̄da & quot gra. & quot minuta fue
rint int̄ eos & nota hoc. Postmodū cōsidera in quo signo est dñs medii coeli &
reducas illos gra. ad ascēsiōes illi⁹ signi in quo fuerit & q̄ inde exiuerit erit id
qd durāt ani uel mēses aut dies. Et si fuerit in domibus uel in exaltatiōibus suis
erūt anni & si fuerint peregrini in succedētib⁹ erūt mēses: alioq; erūt dies. Sifr
qn̄ sol applicauerit marti & mars fuerit cursu uacu⁹ nō applicās saturno signifi
cat q̄ milites mouebūtur cōtra ipsum intrōizatū & ueniēt sup̄ ipsum erecti. &
pp̄ hoc accidēt ei tristitie & anxietates & forte capiēt eū. Tū si mars cū hoc ap
plicauerit saturno ipsoꝝ nature cōiungūtur & nullus mouebit cōtra eū.

ITEM SVNT ALIE PARTES. Hic auctor ponit ptes q̄ exercent in reuo
lutiōibus annoꝝ mūdi p̄ q̄s sc̄it q̄ res erūt chare & q̄ uiles. Inia littere ē talis. Cū
uolueris scire utrū aliq; res erit chara uel uilis multū uel parū cōsidera partē illi⁹
rei & uide in cuius planetæ domo uel exaltatiōe uel termino siue triplicitate ca
dat ipsa ps q̄ planeta si fuerit combustus uel retrogradus aut in aliquo loco ma
ligno uilescet res illa & erit pui p̄ci. si uero fuerit in loco fortitudinis aut in an
gulo & maxie in medio coeli grauabit res illa & erit maioris: p̄ci & si peruenerit
dñs domus illius ad locū descēsiōis sue uilescet res illa mult dicere si planeta hñs
plures fortitudines in loco ptis fuerit i aliq; dignitatū suaz & maxie in sua exal
tatiōe aut fuerit in aliquo angulo & maxime in medio coeli res illa erit chare

Et fm quantitatē fortitudinis planetæ in suis dignitatibus aut in angulis uel sue
 cedentibus erit quantitas caritatis. si uero planeta ipse fuerit in casu a domo uel
 exaltatione sua uel fuerit in domo cadente ab angulo iii elcet res i la & erit par
 ui p̄cii. Aspice similiter aspectū fortunarū & infortunarū ad eā. s. partē & ad lu
 nā & d̄m̄ eius q̄s sit & qualiter aspiciat illā partē. si autem fortuna & luna aspi
 ciant ipsam ptē multiplicabit eadē res in precio. & si aspexerint eam infortūe
 detrimentū patiet res illa & erit uilis & parui precii. Ego dico tibi q̄ si planeta
 h̄ns plures fortitudines in loco ptis in reuolutiōe anni retrogradus fuerit & cū
 hoc fuerit in aliqua dignitatū suarū uel in angulo significat q̄ res illa erit chara
 sed nō in principio anni quādiu dominus partis est retrogradus. & q̄n ille pla
 neta incipiet dirigi tūc res illa incipiet eē chara. Eodē modo si p̄aneta domin⁹
 ptis fuerit in casu & fuerit directus significat uilitatē rei sed illa uiltas erit maxi
 ma q̄n planeta incipiet eē retrograd⁹. Deinde ponit proiectiōes & incipit a pte
 tritici & dicit q̄ ps tritici accipit a sole in martē & proicit ab ascēdente: a qui
 bus locis accipiant & a q̄bus locis proiciant patet in littera. Et ut melius pate
 at modus ponā exēplū de pte tritici in figura cōiunctiōis p̄cedētis introitū solis
 in arietē & etiā in figura reuolutiōis anni isti. .i. Mcc. xxxi. dico q̄ parisus fm
 ueritatē tabularū alfonsii in hora cōiunctiōis solis & lune precedentis introi
 tū solis in arietem erit ascendēs primus gra. cācri loc⁹ solis illa hora erit. v. signa
 alfonsii. lvi. gradus. xlii. minuta. xxxvi. ii. uerus loc⁹ martis fuit unū signū. xliiii.
 gra. xvii. minuta. xxviii. Sa uidebo q̄tū est inter solē & martē subtrahendo locū
 solis a loco martis & inuenio. i. signū. xlvi. gra. xxxiiii. minuta. lii. sc̄da quē nu
 merū cōputabo ab ascēdente & terminat nūerus in libra. xviii. gra. x. minuto
 vi. sc̄do. Deinde uidebo q̄s ē ibi fortior & inuenio saturnū in illo loco fortiorē
 q̄ ē axaltatio sua note cuius hēt ibi q̄tuor fortitudines & est triplicitas sua rōne
 cui⁹ habet tres fortitudines ē etiā facies sua rōe cuius hēt unā fortitudinē: hēt er
 go saturnus i loco ptis tritici. viii. fortitudines. Post saturnū ē uenus qa ē dōus
 sua & habet ibi. v. fortitudines & iupiter habet ibi terminū. Aspiciā statū cui⁹
 libet istorū i figura & fm statū eorū uidebo de sorte tritici. Aspiciā primo ad sa
 turnū quē statū ipse habeat in figura: & inuenio ipsum in angulo terre nō distā
 tē ab angulo p. iiii. gra. significat hoc q̄ triticū debet esse charū nō tñ multū qa
 angulus nō est fortis fortior enim anguloꝝ quātū ad hoc est mediū cœli: deus
 de ascendens: postea angulus terre & ultimo angulus occidētalis tñ qa satur
 nus ē retrogradus & in loco suo pegrinus nullā h̄ns in loco suo dignitatē signi
 ficat q̄ triticū in principio anni erit pui p̄cii. Et q̄n saturnus incipiet dirigi ascē
 det precium eius & erit magis charum hęc est significatio saturni. Deinde aspi
 ciam ad statū ueneris & inuenio eam in domo. xi. sua proprio domo significat
 hoc similiter q̄ triticū erit aliquātulum charū. Prospiciā etiam eandem partem

in figura reuolutiōis anni eiusdē. Dico q̄ ascēdēs reuolutiōis s̄m tabulas predi-
ctas erit quart^o grad^o. xv. minuta .xxvii. ii. libræ. Distātia iter solē & martē erit
idest signū. xlv. grad^o. iii. minuta. lviii. secūda. Cōputabo hūc numerū ab ascen-
dēte & terminat^o numer^o in capricorno. xviii. gra. xviii. minuto. xxv. ii. mars
habet in loco istius partis exaltatiōē & triplicitatē hēt ergo ibi septē fortitudi-
nes. saturnus habet ibi domū & faciē: hēt ergo ibi sex fortitudines mars est for-
tior in loco & ipse in angulo medii cœli significat hoc q̄ triticū dēt eē charū sed
q̄a mars ē in casu ab exaltatiōe sua nō erit charū donec exiuerit casum suū.

Finitur scriptum super alchabitū ordinatū p̄ Iohānē de saxonia in uilla pa-
risiēsi anno .i. lxxi. Correctū per artiū & medicinæ doctore dominū Bartholo-
meū de altē & nusia. Impressum uenetiis p̄ Iohānē & Gregoriū desorluio fra-
tres āno salutis. Mcccclxxxi. in die. xxvi. Iulii.

Tabula foliorū huius operis

aa
Primū foliū cōtinet astrolabium.

libellus ysagogicus.

deinde luna

partē cœli

bb

retentionis

quate in quareā

montanorum

nationem

cc

tunc melius

uel radios

De animodar

ti secundū

scilicet

A

eōmentū ioh̄is

stellarū complex.

motu naturali

netarū in hoc

B

a ptolomeo

tis accipitur

ercitatis in

tur̄ni quem.

C

stature oculi

bilatio corporis

intelligendi

habeat plures.

D

ly cū uoluerit

eū muliere

in domo mortis

inimicorum.

E

re & aliquando

reprobat ipsum.

exemplum in littera

& est sententia

F

& pono q̄

uetus una die

perquiras primit^o

do remouetur

G

culi directi

circul directi

gradu aquarii.

uisionis transierat

FINIS.

Ine. 813. Biblioth.

